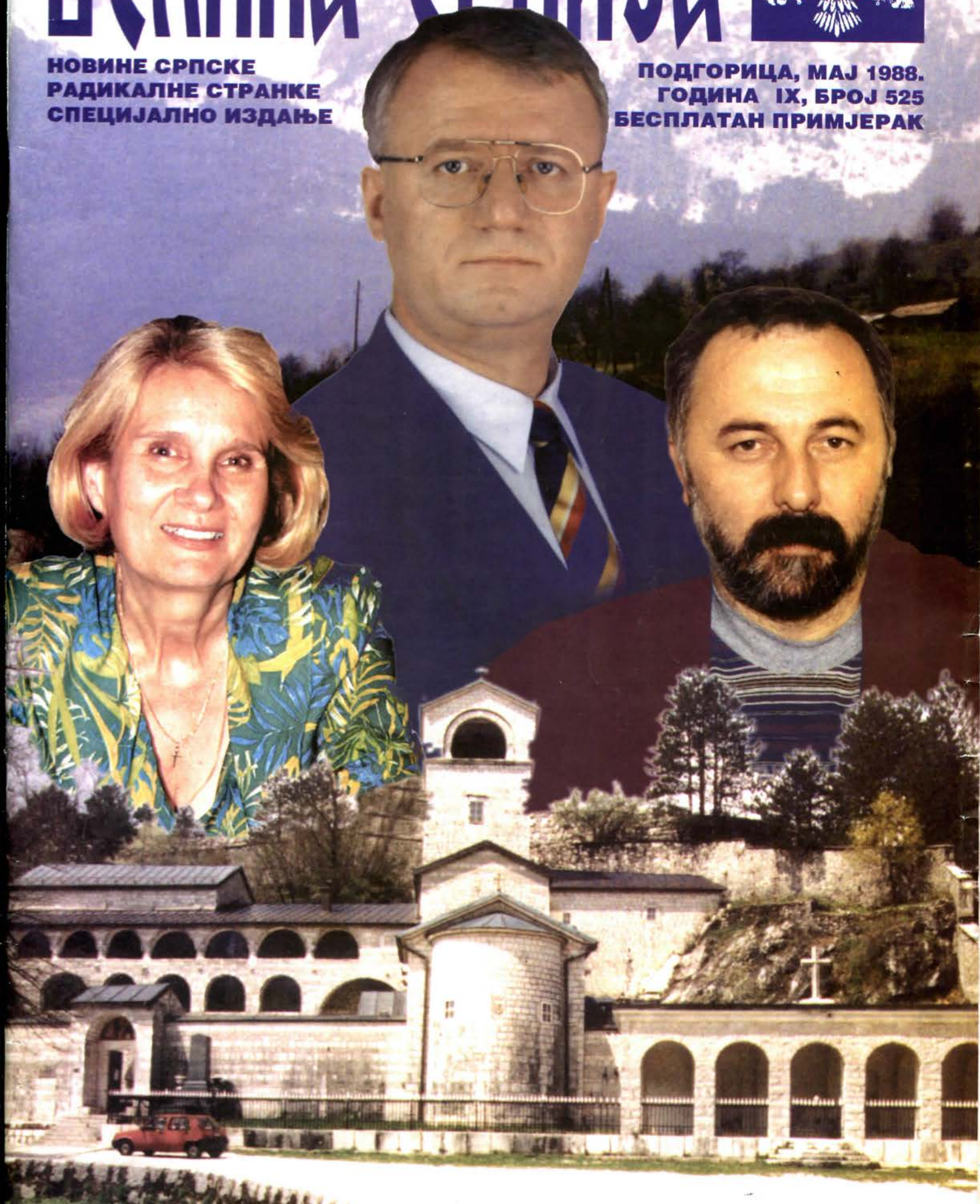

ВЕЛИКА СРБИЈА

**НОВИНЕ СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ**

**ПОДГОРИЦА, МАЈ 1988.
ГОДИНА IX, БРОЈ 525
БЕСПЛАТАН ПРИМЈЕРАК**

Republika Crna Gora
REPUBLIČKA IZBORNA KOMISIJA

Broj 01-70/2

Podgorica, 17. aprila 1998. godine

Na osnovu člana 48 Zakona o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list RCG", br. 4/98), Republička izborna komisija, na sjednici od 17. aprila 1998. godine, donijela je

RJEŠENJE

Utvrđuje se i proglašava Izborna lista, koju je podnijela Srpska radikalna stranka "dr Vojislav Šešelj", naziva SRPSKA RADIKALNA STRANKA "DR VOJISLAV ŠEŠELJ" za izbor poslanika u Skupštinu Republike Crne Gore.

Obrazloženje

Srpska radikalna stranka "dr Vojislav Šešelj" podnijela je, 15.04. 1998. godine, Republičkoj izbornoj komisiji, izbornu listu naziva Srpska radikalna stranka "dr Vojislav Šešelj", za izbor poslanika u Skupštinu Republike Crne Gore, radi njenog utvrđivanja i proglašavanja.

U postupku provedenim pred ovim organom utvrđeno je da je izborna lista naziva Srpska radikalna stranka "dr Vojislav Šešelj" za izbor poslanika u Skupštinu Republike Crne Gore, podnijeta u roku i sastavljena u skladu sa Zakonom o izboru odbornika i poslanika, pa je odlučeno kao u dispozitivu rješenja.

PREDSJEDNIK
Stevan Damjanović

ВЕЛИКА СРБИЈА

Београд
Француска 31

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

**Заменик главног
и одговорног уредника:**
Душан Весић

Редакција:
Момир Марковић,
Мирослав Васиљевић,
Наташа Јовановић, Јадранка
Шешељ, Јасминка Олујић,
Александар Вучић,
Жана Живаљевић, Рајко Ђурђевић,
Весна Арсић, Коста Димитријевић,
Драгољуб Стаменковић,

Вељко Дукић,
Дмитриј Јанковић

Секретар редакције:
Љиљана Мијоковић

**Технички уредник
и компјутерски прелом:**
Северин Поповић

Дизајн корица:
Емил Бели

Лектор:
Зорица Илић

Карикатуре:
Синиша Аксентијевић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:

Томислав Николић,
Маја Гојковић, Драган Тодоровић,
Ратко Гонди, др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчетић, Владимир Башкот

Шеф дистрибуције:
Зоран Дражиловић

Штампа:
НИП "АБЦ-ГРАФИКА" д. д.
Влајковићева 8, 11000 Београд

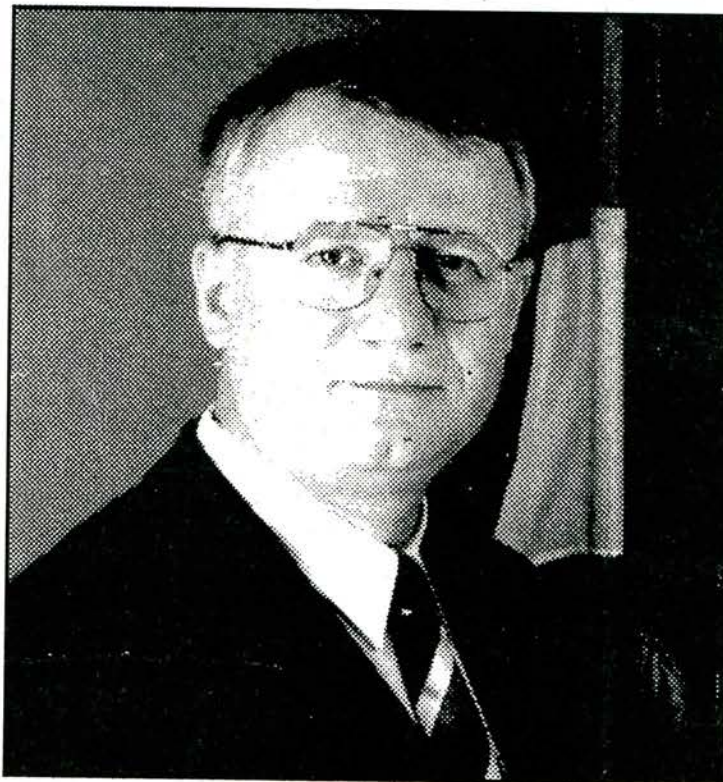
Тираж: 20.000 примерака.

Редакција прима пошту на адресу:
"Велика Србија", Француска 31,
11000 Београд

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из Тарифног броја 8. став 1. тачка 1. али неје 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

Вратили смо оптимизам Србији.

Показали смо да се власт може мијењати и без пролијевања крви. По броју народних посланика, друга смо странка у Србији и Републици Српској.

Повешћемо и Црну Гору у бољу будућност. Српска радикална странка "Др Војислав Шешељ".

Ми долазимо!

Црна Гора је извор српства.

Зато Црна Гора и Србија морају заједно. Ниги Србија може без Црне Горе, нити Црна Гора може без Србије.

Само српски радикали могу да обезбиједи јединство Србије и Црне Горе.

Гдје су српске земље, ту су српски радикали.

Српска радикална странка "Др Војислав Шешељ".

Нека најбољи побиједи.

Прије неколико година, српски радикали брутално су избачени из црногорског парламента.

Вријеме је да се поново исуче мач истине.

Српска радикална странка "Др Војислав Шешељ".

Нека најбољи побиједи.

Добар глас далеко се чује. У свим српским земљама познато је како су српски радикали преузели и препородили Земун. За само годину дана, асфалтиране су улице, уведена је вода и канализација. У току је обнова школа и дјечијих вртића. Отворено је породилиште. Вриједност свих ових радова је десет пута већа од буџета земунске општине. За само годину дана, урађено је више него за десет година под другом влашћу. Сваки добар домаћин познаје домаћински рад српских радикала.

Будите и ви добар домаћин.

Учините нешто за своју општину.

Српска радикална странка "Др Војислав Шешељ".

Нека најбољи побиједи.

ТВ ЦРНЕ ГОРЕ, 10 МАРТА 1998. ГОДИНЕ
 ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ У ЕМИСИЈИ "ИЗОШТЕРЕНО"

ЛОША ВЛАСТ - ОПАСНОСТ ЗА ДРЖАВУ

Српска радикална странка на изборе излази самостално са комплетном листом кандидата за посланике и одборнике у свим општинама.

Кандидоваће најбоље, најоданије, најпоштеније, најчасније људе који не одустају од својих програмских циљева, који су неустрашиви у заступању правде, слободарских традиција, истине и обавеза...

Водитељ: Поштовани гледаоци добро вече. Ово је још једно издање емисије Изоштрено, у којој ћемо покушати да са занимљивим саговорником изоштримо поглед на неке актуелне теме. Вечерас наш гост је др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке. Политичар о чијем ангажману су мишљења изразито подељена, он који својим иступима увек изазива значајну пажњу јавности.

Господине Шешељ, добро вече и добро дошли.

Др Шешељ: Добро вече и боље вас нашао.

Водитељ: Хвала. У последње време често сте у Црној Гори. Ваш боравак је медијски праћен бројним гостовањима, видели смо вас често у студијама многих приватних телевизија, вечерас сте овде код нас у великој државној кући. Била би добра прилика

да нам објасните шта, заправо, радите у Црној Гори и због чега сте овде?

Посете у функцији ванредних избора

Др Шешељ: Српска радикална странка се интензивно спрема за ванредне парламентарне и локалне изборе у Црној Гори. То су разлози мојих учесталих долазака у Подгорицу, у друге

ТВ Црне Горе: Либералнија атмосфера на медијима

делове Црне Горе. Ми ћемо изаћи са комплетном листом кандидата за парламентарне изборе и са свим пуним листама кандидата на изборима за скупштине општина, у свих 21 општини у Црној Гори.

Овог пута имам шансу чешће да се појављујем у медијима, јер у Црној Гори има много више медија него што их је било уназад неколико година, а мислим да је у извесној мери либералнија атмосфера, па ми се указује шанса да се појавим и у оним медијима на којима раније никада нисам могао.

Водитељ: Тврдили сте да је Момир Булатовић за време председничких избора у Црној Гори на одређени начин кандидат Српске радикалне странке.

Др Шешељ: Јесте, идеолошки неистомишљеници су и један и други. Уосталом, и један и други су нам политички противници, као и цела Демократска партија социјалиста из онога времена, тако и обе партије које су настале цепањем Демократске партије социјалиста и Социјалистичке народне партије, како се зове ова друга групација.

Водитељ: Ипак, заступање националних интереса је заступање српске свести у Црној Гори, и није препуштено партијама Момира Булатовића. Да ли сте сада овде да бисте поново преузели то и били аутентичан бранитељ тих интереса?

Др Шешељ: Ја мислим да свако онај ко се осећа у правом смислу речи Ср-

тај обрачун траје и данас, мада је у последњих две године попримио нешто цивилизованије форме, јер су спласнуле репресивне мере режима у Србији. И чим спласну репресивне мере, наша реторика је сасвим другачија. Ми се више бавимо аргументима него јаким речима, паролама или нападамо личност онако у чело, што би наш народ рекао.

Што се тиче одбране српских националних интереса, њих не може одбранити једна партија или један појединац. Њих може одбранити само народ у целини. А ми смо политичка партија која на најфлагрантнији начин изражава те српске националне интересе и српску националну идеју. И као такви, познати смо у јавности, по-

Др Војислав Шешељ: Није pamетно правити коалиције пре избора

Др Шешељ: Није он био кандидат Српске радикалне странке. Ми смо подржали Момира Булатовића на председничким изборима. Прво смо размишљали да ли да идемо са својим кандидатом или не. У први мах смо мислили да идемо, међутим, схватили смо да наш кандидат не би имао неке озбиљне шансе, не би освојио довољан број гласова да уђе у други круг.

Одлучили смо се да подржимо Момира Булатовића јер након тог распада некадашње Демократске партије социјалиста, изгледало нам је да нам је његова предизборна платформа ближа од платформе са којом је наступао Мило Ђукановић.

Водитељ: Иако је идеолошки неистомишљеник?

бином може да буде аутентични бранилац српских националних интереса. Ово бих само мало допунио што се тиче наше подршке кандидатури Момира Булатовића. Подсетио бих вас да смо 1992. године подржали његовог конкурента Бранка Костића. Дакле, ни заједног се ми нисмо на неки начин везали нити смо били чији идеолошки или политички следбеници. Одбрана националних интереса

Водитељ: Тада сте, 1992. године, подржали и Слободана Милошевића.

Др Шешељ: Да, подржали смо Слободана Милошевића јер је бранио западне српске земље. Чим је променио своју политику, половином 1993. године, ми смо кренули у жесток обрачун са Слободаном Милошевићем, и

знат је наш програм и за разлику од других политичких партија, ми никада ништа битно у том нашем програму нисмо мењали. Како смо кренули у страначку политику 1990. године, тако и данас истрајавамо.

Водитељ: Шта мислите о оцени да су радикали резервна варијанта власти?

Др Шешељ: Ми смо утолико резервна варијанта власти што још нисмо дошли на власт, а вребамо прилику што пре да освојимо власт.

Водитељ: Исто тако, често се чује да идете укорак, да идете један корак испред власти, а затим, у кључним моментима не само да подржавате, већ и спашавате режим Слободана Милошевића.

Др Шешел: Ми смо спасаваали режим Слободана Милошевића само 1992. године, рекао сам вам из ког разлога. Зато што је Слободан Милошевић тада бранио западне српске земље и зато што су они који су Милошевићу представљали главне изазиваче били неупоредиво гори од Милошевића. Ми, у најмању руку, увек идемо неколико корака испред режима. А некада су то миље, километри испред режима.

Мислим да много боље схватамо историјску ситуацију у којој се нашао цели наш народ, наша држава, историјске процесе на Балкану у Европи, у читавом свету. Ми смо, ако хоћете, предвидели крах комунизма, најпре као јединици, као људи који нису били страначки организовани, јер у то време, почетком 80-тих година, није било никаквих шанси за страначко организовање, али смо пркосно наступили против ондашње варијанте комунистичког режима и сагледали његов крах, предвидели га.

Са друге стране, други су, с времена на време, долазили на наше позиције. Ја сам 1990. године ухапшен и осуђен на 15 дана затвора зато што сам у Кнез Михајловој улици у Београду уписао добровољце за одлазак у Книн. А 1991. године и Милошевићев режим је дошао на те исте позиције, па је он организовао, потпомагао одлазак добровољаца и помагао западне српске земље.

Дакле, ако се говори о томе ко је на чије позиције долазио, други су сигурно долазили на наше позиције, а код нас се ништа битно није мењало.

Даље, у критичким тренуцима ми не подржавамо Милошевића. Нама се некада постави питање да ли срушити Милошевића ако постоји ризик да се у исто време сруши и држава. Ми нисмо спремни да срушимо државу да би пао Милошевић. Као када имате једно корито са прљавом водом и дете у том кориту. Ваш је циљ да истресете прљаву воду из корита, али да сачувате дете. А не да из корита просвете и дете и прљаву воду, е, то је суштина наше позиције.

Лоша власт, опасност за државу

Водитељ: Не чини ли вам се, пак, да лоша власт сада доводи у питање опстанак државе?

Др Шешел: Да, лоша власт је увек опасност за државу. Али, народ има могућности на изборима да промени ту власт, а сама чињеница да је до сада није променио, говори да ми из опозиције нисмо били довољно убедљиви. Наравно, ту је присутан и моменат фалсификата, посебно фалсификата на Косову и Метохији. Али ти фалсификати, без обзира колико били бројни, не могу оповрћи чињеницу да ипак и социјалисти и левица освоје више од милион гласова.

Значи, има толико људи у земљи који им још указују поверење. Зашто

је то тако? Не зато што су они добри, него зато што још постоји велика доза неповерења у опозиционе политичке партије.

Што се тиче српских радикала, наше поверење у народу нагло расте. А неке друга опозиционе партије горко су разочарале народ у разним периодима и разним поводом.

Рекапитулација председничких избора

Водитељ: Можете ли дати кратку оцену политичке сцене Србије сада?

Др Шешел: У Србији тренутно имамо ситуацију у којој ниједна политичка партија нема скупштинску већину. Левица има 110, од укупно 250 посланика у републичком парламенту. То су резултати септембарских избора, од тога Социјалистичка партија има 86 посланика, а Српска радикална странка 82. Ако бисмо искључили посланике са Косова и Метохије, чији су изборни резултати сигурно фалсификовани, испоставило би се да Српска радикална странка има више посланика од Социјалистичке партије Србије, да смо ми по снази прва странка.

Друго, сва истраживања јавног мњења показала су пред изборе у септембру прошле године, да ЈУЛ, рецимо, има 8% гласова, а 8% имао би најмање 10% посланичких мандата у Републичкој скупштини. Дакле, да је сам изашао на изборе, имао би 25 посланика, а сада има 19. Што значи да су социјалисти после избора захватили мало у торбу својих коалиционих партнера – ЈУЛ-а и Нове демократије и узели више мандата да би вештачки били појединачно већа партија од Српске радикалне странке.

Ми радикали смо, одмах после септембарских избора, изашли са иницијативом за формирање концентрационе владе националног јединства од четири највеће парламентарне странке: Српске радикалне странке, Социјалистичке партије Србије, Српског покрета обнове и Југословенске левнице. Остале три странке нису прихватиле. Социјалисти и ЈУЛ хућећи, а Српски покрет обнове се обрушио дрвљен и камењем.

Рецимо, Српски покрет обнове би хтео са нама техничку коалицију, а не би хтео да ми будемо један од четворо коалиционих партнера у влади Србије. Значи, то и није искрено изјашњавање, јер они, заправо, у техничкој коалицији са радикалима прете социјалистима и дижу своју цену у преговорима код стварања коалиционе владе.

Ми смо то на време прозрели и саопштили јавности да, наравно, нема ништа од тога уколико они нису у стању да формирају владу, ту трговачу владу, ми ћемо ускоро имати нове изборе у Србији.

Водитељ: Дакле, у питању је једна мала политичка игра, а када су већ политичке игре у питању, зашто сте ми дано прешли преко изборне грађе?

Др Шешел: Нисмо уопште мирно прешли. Штампали смо једно специјално издање наших новина, листа "Велика Србија", у 500.000 примерака, друго у 100.000, треће у 100.000 и сада четврто спремамо у 200.000 примерака.

Водитељ: Најавили сте били и тужбе.

Др Шешел: И тужбе иду, само сада је застој, још Врховни суд не решава по свим тужбама, а треба после да идемо и на Уставни суд. Ми смо детаљно описали све те крађе које смо сами могли утврдити. И утврдили смо крађу од 350.000 гласова.

Водитељ: Само на Косову је бар...

Др Шешел: Не само на Косову, било је и у другим деловима, али на Косову највише. Процењујемо да је могуће око 800.000 гласова да је украдено на овим изборима. Јер, гласове су на најбруталнији начин поткрадали на Косову и Метохији, тамо смо послали више од 1000 контролора из Београда и других делова Србије. Међу њима су били сви наши савезни и републички посланици.

На неким бирачким местима у 7 сати ујутру нашли су пуне бирачке кутије, пуне гласачких листића са заокруженим именом Милана Милутиновића. Чак овде у Дреници, у Србици, где је дошло до ове терористичке побуне, Милан Милутиновић је добијао 100% гласова Шиптара уписанх у бирачке спискове. Због тога смо га више пута прозивали да оде сада на Косову и Метохију и да умири те своје бираче који се дижу на оружје, када га толико воле, када су му указали поверење. Он би, ваљда, имао највише ауторитета да их умири, да их привеле неким разговорима, да се проблеми решавају мирним путем, а не посезањем за оружјем.

Милан Милутиновић је, очигледно, више албанских гласова добио на овим изборима него Фатос Нано у Албанији. Па ако дође до неких избора на Косову и Метохији, онда би најбоље за социјалисте било да Милан Милутиновић буде на челу листе, рецимо да се кандидује за председника Косова и Метохије, он би сигурно победио када је тако омиљен међу Албанцима.

Српска радикална странка зна шта хоће

Ми смо могли да изађемо на улице. Знате шта би се десило – крвопролиће. А ми сматрамо да наша изборна победа није вредна проливања српске крви.

Друго, социјалисти су ове изборе фалсификовали имајући потпуну подршку западних сила, пре свега, Америке и Немачке. Гелбард и Кинкел су се отворено у том смислу изјашњавали. Они су прећутно подржали те фалсификате, а када су избори завршени, када је Милутиновић преузео функцију, онда је то још један од њихових аргумената против Милошевића. Па

сада Американци у својим извештајима у Стејт департменту пишу да су избори фалсификовани, да су били неправноправни медијски услови, да је било ово, да је било оно.

Значи, двоструки циљ су постигли, спречили су избор представника Српске радикалне странке на функцију председника Републике, јер знају да би са њиме другачије били вођени сви могући преговори. Да је то странка која има изузетно способне, квалитетне кадрове, да се не може уплашити, да се не може преварити, да се не може обманути. Да је то странка која зна шта хоће, за разлику од Социјалистичке партије која влада по инерцији, а заправо није способна да реши ни најосновније проблеме у земљи.

Када су то већ извели, онда користе и додатни аргумент, ево фалсификовао си изборе, па ти то сада стављамо на твој рачун, мораш то да платиш тако, тако и тако.

Држава без проблема не постоји

Водитељ: Поменули смо Косово у контексту ове приче, а ви сте изјавили да у унитарној држави, какву ви желите, у којој би Српска радикална странка била на власти, да до проблема на Косову не би ни дошло. На који начин бисте успели у томе?

Др Шешељ: Можда би било неких ситних трзавица, не можемо ми говорити да смо у стању да створимо државу у којој нема никаквих проблема. Таква држава никада на свету није постојала. Али, били бисмо у стању да створимо државу у којој би се сви проблеми на цивилизован начин решавали, на демократски начин. Ми смо против тога да у нашој земљи постоје аутономије, било какве аутономије, поготово територијалне аутономије. Али, припадницима националних мањина никада нисмо негирали грађанска права и људске слободе. Грађанска права

и људске слободе би били гарантовани и Албанцима или Шинтарима, није битно какав је термин, знамо о чему се ради. Али, како бисмо ми то провели у дело?

Прво, овај режим, социјалистички, заљубљеник је старих идеолошких догми и сматра да све мора да држи под својом контролом. И школство, и здравство, и културу, и све остало. Ми бисмо одмах мењали законе и омогућавали формирање приватних школа, приватних болница, амбуланти, приватних културних институција и Академија наука.

Водитељ: Оне и постоје.

Др Шешељ: Оне постоје, али сада илегално. А ми бисмо све то легализовали. Ми би поставили само један услов – у печату и у називу фирме мора да стоји Република Србија, на српском и албанском језику. Дакле, не сме да стоји Република Косово, држава Албанија, ово оно, мора то да стоји. А какве ће програме имати Албанци у тим својим школама, то нас не интересује. Какве ће уџбенике писати за своје ђаке и студенте, нас то не интересује. Бесмислено је у ери компјутерске технологије, сателитске телевизије, интернета, да ми сада инсистирамо на томе шта ће писати у албанском уџбенику.

Друго, ако Албанци не желе да шаљу своју децу у државне школе, где се учи по програму који се прописује у Београду у министарству образовања, онда лепо нека их пошаљу у приватне школе. Ако не желе да се лече у државним болницама, где је лечење у принципу бесплатно, онда нека се лече у приватним. Ако им не одговарају наше културне институције, које се финансирају из државног буџета, нека формирају све што пожеље, али да сами финансирају. Могу и Академију наука. Што би нама сметала албанска Академија наука и уметности Косова и Метохије? Уопште нам не би сметала ако су они у стању то да финансирају.

Можда ће се неко на свету смејати тим академицима, као што је то раније било случај, али то нас не интересује. Можда ће безвредна бити диплома која се стекне на том приватном албанском универзитету, али нека о томе размишља родитељ који свога сина или своју кћерку упућује да тамо студира. Нека он размишља како ће та диплома после да прође на тржишту. Да ли ће се са њом моћи наћи неки посао или не. Да ли ће бити негде у иностранству нострификована или неће. Дакле, један чисто либерални прилаз овим кључним проблемима. Јер, око тих проблема се све окреће.

Са друге стране, Албанци имају право да формирају политичке партије, већ су их формирали. Па треба са њима да изађу и на изборе. Па када изађу на изборе са својим партијама, оне ће освојити изванредан проценат гласова, биће значајна снага и у Савезном и у Републичком парламенту, онда имају

Против аутономија: дати припадницима националних мањина сва грађанска права и људске слободе

Отворена порука: love story Гелбарда и Ругове

могућности да се боре и за неке друге интересе.

Ми бисмо на Косову и Метохији средили прво матичне књиге, поготово матичне књиге држављана. Издали нове личне карте за целу територију Републике Србије. Ако Албанци бојкотирају попис становништва, ми ћемо им доскочити на тај начин што ћемо прописати нове образце личних карата. Свако мора да извади личну карту. Ми ћемо тако утврдити колико их тачно има, па ћемо на основу тога направити бирачке спискове. Један једини услов да се добије лична карта је уверење о држављанству. Па да видимо ко је држављанин, ко није. Па да средимо катастарске и друге земљишне књиге. Читав низ активности, а социјалисти ништа од тога нису урадили. Они су скрштених руку седели и чекали, а време је радило за Шинтаре.

Корумпирана власт не функционише

Водитељ: Свесно или из незнања?

Др Шешељ: Из незнања, пре свега, а рекао бих често из глупости. Друго, социјалисти на Косову и Метохији имају најгоре могуће кадрове. Корумпиране људе, криминалце попут Милана Ивановића у Пећи, попут Војислава Живковића у Приштини, М. Самаршића и сличних. Они су у спрези са шинтарском мафијом. А корупција цвета. Највећи степен корупције у нашој земљи присутан је на Косову и Метохији. Не може таква власт да функционише и не може таква власт да решава проблеме.

Дакле, шта можемо да констатујемо, да су проблеми били решиви, још увек су решиви. Сада би се теже решили него раније, да су на време решавани већ бисмо имали задовољавајућу ситуацију. Али и сада се могу ре-

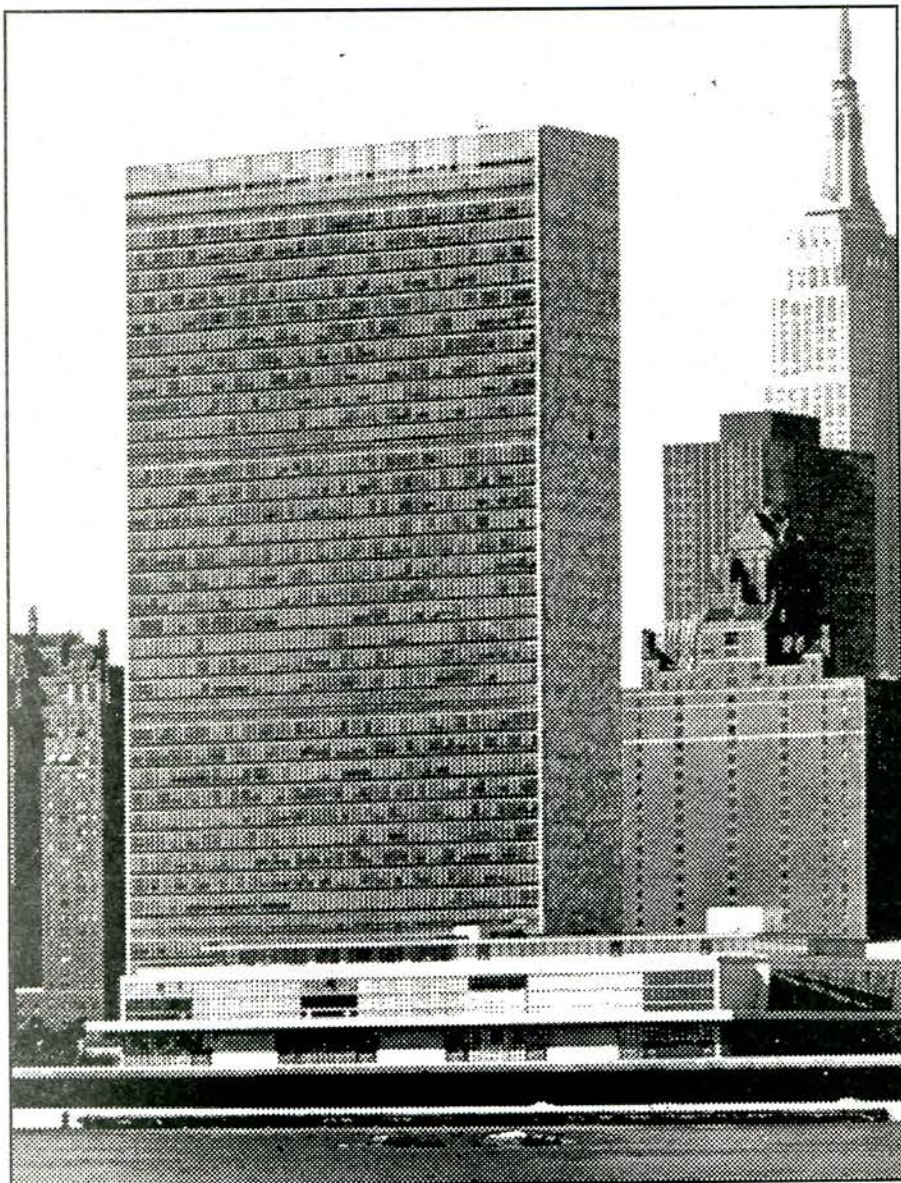
шити да постоји добра воља. Та добра воља не постоји. И долазимо у опасност да нас жестоко притисну велике силе и да нам отму Косово и Метохију, јер је режим у Београду био инертан.

Срби као лањски снег

Водитељ: Сукоб је ескалирао, какав расплет предвиђате?

Др Шешељ: Ја не могу да се бавим политичким прогнозама, али је ситуација крајње опасна, рекао бих критична. Десило се још нешто, да су Американци махали тим својим шаргарепама стварним о којима често причају, и да су уљуљкали Милошевића и његов режим у Београду, па су они помислили, ево, долази време да се укине спољни зид санкција, па су се мало олабавили, били неопрезни, а онда су Американци ударили свом снагом.

И сада су опет кренули у офанзиву против наше земље. Прете санкцијама, неке санкције већ примењују, чужемо неке земље једнострано отказују

Палата Уједињених нација: све мународрне институције налазе се под контролом САД

међународне уговоре, прети се успостављањем различитих статуса на Косову и Метохији, прети се интервенцијом НАТО пакта, доста тога ће остати на нивоу празне претње, али ће нам доста штете нанети својим поступцима.

Сада видите који је наш основни проблем. Што режим у Београду никада није био у стању да процени који су страни интереси великих сила, западних сила на Балкану и колико су спремне далеко да иду велике силе, као што није знао ни да процени којим се све методама служе западне силе.

Режим је жртвовао Републику Српску Крајину, и једну трећину Републике Српске уз америчко обећање да ће санкције бити укинуте. Међутим, чим је то завршено Дејтонским споразумом, санкције Уједињених Нација су формално укинуте, а Американци су у тренутку измислили тзв. спољни зил санкција. И сада иду даље, као да ништа раније није жртвовано.

Американци се брину за Шиптаре на Косову и Метохији, а не брину се за милион Срба који су протерани са подручја бивше авнојевске Хрватске, садашње независне уставке државе. Милион Срба, по попису је било 700.000, било је још 300.000 Срба који су се изјашњавали као Југословени. Дакле, укупно милион. Није их остало ни 100.000 на подручју садашње Хрватске. Највише у Источној Славонији и Барањи, одакле се масовно исељавало, чак је ваздушни мост са Норвешком успостављен, има их шачица по Загребу и по другим деловима Хрватске. То Американци не брине, али их брине Косово и Метохија.

Карлобаг, Огулин, Карловац, Вировитица

Водитељ: А прича о западној завери, а не о погубности великог државног пројекта.

Др Шешељ: Није то никакав велико државни пројекат. Ми смо тај пројекат остварили чак у већој мери, бивша Југославија је већа од велике Србије. Ко је хтео да се отцепи од те Југославије? Словенци и Хрвати пре свега, мислим да су Македонци прилично невољно отишли, а да су босански муслимани били изманипулисани и да се већ интимно горко кају због те глупости када су прогласили независност.

Али, Словенци и Хрвати то желе још од 1918. године. Они су ушли у Југославију да се заштите од италијанских и делимично аустријских претензија. Никада нису искрено прихватили ту југословенску државу. Уз помоћ западних сила они су се отцепљивали. Ваљда се опгужује онај ко води сепаратистичку политику, а не онај ко покушава сачувати целовитост државне територије.

Није великодржавна претензија сачувати целовитост своје државне те-

риторије, него је великодржавна претензија отцепљивати се и покушати са собом однети и делове туђих територија, као што су урадили Хрвати.

Водитељ: Борба за очување Југославије је са собом носила и неке друге концепте. Цртање нових граница.

Др Шешељ: То цртање граница је било примерено српским радикалима, ми нисмо били владајућа странка. Ја не видим да је икада Слободан Милошевић цртао те нове границе. То код њега не постоји. То је код њега непозната категорија. Ми га и данас због тога нападамо, јер те границе су могле бити реализоване. Он је мислио да ће ограниченом употребом војске обесхрабрити Хрвате, натерати их на преговоре

себно млађим генерацијама објашњавати шта то значи и људе убеђивати да никада то не забораве. Ако су Французи чекали 48 година да поврате Алзас и Лорен, које им је Бизмарк отео у Француско-Пруском рату 1870. године, онда и ми морамо имати извесног историјског стрпљења, чекати да се промени однос снага међу великим силама, и чекати своју шансу да повратимо оно што је наше, што је изгубљено. Уосталом, под Турцима смо чекали 500 година да ослободимо своју државу.

Водитељ: Како посматрате развој догађаја у Републици Српској?

Др Шешељ: У Републици Српској је дошло до смене власти захваљујући гласовима муслиманских послани-

Туџибаба Арбур: Хашки суд је антисрпска институција

и задржати у заједничкој држави. То је оно што је наша грешка. И због тога је армија концентрисала своје ударе на један град, један град је жртвован као што је Вуковар, савњен до темеља не би ли се они који су водили сепаратистичку политику у Хрватској поколебали и натерали на попуштање, натерали на компромисно решење и остатак у заједничкој држави. То је било усмерено и према западним силама. Међутим, контраефекат је постигнут.

А што се тиче тих граница, те границе је цртала Српска радикална странка, и она и данас остаје при тим границама. Карлобаг-Огулин-Карловац-Вировитица ми никада од тога нећемо одустати. То су западне српске границе.

Морамо имати историјског стрпљења

Водитељ: Кажете нећете од тога одустати, шта по том питању можете предузети уопште?

Др Шешељ: Сада не можемо ништа предузети. Можемо нашем народу, по-

ка из Муслиманско-Хрватске федерације. Овде није битно што су ти посланици муслимани, него је битно што су из Муслиманско-Хрватске федерације, дакле, не живе на територији Републике Српске. Не би то нама ништа сметало да су то муслимани који живе као лојални грађани Републике Српске и да имају своје посланике у Народној скупштини. Таквих муслимана има у Републици Српској, нема их превелик број, али их има, постоје.

Та смена власти је наишла на велико одобравање Западних сила, те Западне силе су и потпомогле смену власти, потпомогао је и Слободан Милошевић и режим из Београда, и то је учињено у договору са Западним силама.

Циљ је био да се СДС обори, Српска демократска странка обори са власти и да се спречи сваки даљи утицај Радована Караџића на политичке прилике у Републици Српској. То је сада постигнуто. Али, настао је нови проблем, што Западне силе не одржавају своје обећање. Западне силе су обећале милијарду долара помоћи Републици Српској, до сада је Република Ср-

пска добила под Додиковом владом можда десетак милиона долара.

Дакле, оде у Енглесу добије милион фунти, оде у Америку, добије пет милиона долара, оде у Немачку добије тако неки ситниш, то је ситниш за једну државу која има више од милион становника, заиста ситниш, то ништа не значи. Тиме се никакав проблем не може решити.

Друго, постојала су обећања да ће Брчко бити додељено међународном арбитражом Републици Српској. Додик је чак, да ли исхитрено, обећао да ће поднети оставку ако Брчко заиста не припадне Републици Српској. А сада већ чујемо да се међународна арбитража спрема да пролонгира коначно решење. Дакле, вреба се прилика за то да се Брчко додели Муслиманско-Хрватској федерацији. Сматрају да још није време, али то држе у резерви као још један фактор притиска на српски народ и разбијања Републике Српске.

У Републици Српској ћемо у септембру имати изборе на свим нивоима. Нешто се говори да би локални избори могли бити одложени, али ће се сигурно одржати председнички и парламентарни.

Водитељ: Ваша очекивања?

Др Шешел: Па, све ће зависити од тога да ли ће заиста Западне силе одржати неко од својих обећања или неће. Ако Брчко не припадне до септембра Републици Српској и ако не стигне та милијарда долара, ја мислим да ће ове странке које сада подржавају Додика лоше проћи на изборима, а да ће власт освојити Српска радикална странка, вероватно у коалицији са Српском демократском странком.

Ако Западне силе случајно, мада ја у то искрено не верујем, али би ме одбродовало да се то деси, ако Западне силе Брчко доделе Републици Српској кроз међународну арбитражу, онда Додик има шанси, онда партије које он предводи вероватно могу освојити апсолутну већину гласова, тада и његова партија, која сада има само два посланика, може да добије много већу подршку. Дакле, све зависи од тога.

Национална идеја не може бити компромитована

Водитељ: Сматрате ли тачном тезу да је национална идеја, после свега што се десило, компромитована?

Др Шешел: Не. Национална идеја никако не може бити компромитована. Она може бити више или мање успешно реализована, може бити у појединим историјским периодима поражена, ми смо управо доживели један национални пораз окупацијом Републике Српске Крајине, прогоном српског народа. Ми смо други национални пораз доживели предајом једне трећине Републике Српске.

Могуће је да доживимо и национални пораз на Косову и Метохији, јер је ситуација заиста веома лоша. Али, то не сме да нас гурне у малодушност,

не смемо изгубити самопоуздање, јер Срби су кроз историју и теже поразе доживљавали, а на крају успевали да поврате оно што су привремено изгубили.

Шта је "угрзило" Бебу Ђаковић?

Водитељ: Ипак, националистичка искључивост као да је спласнула. Јер ли и код вас?

Др Шешел: Ја никада нисам био националистички искључив. Ја сам до краја био у свом националистичком размишљању јасан, искрен, отворен, а никада нисам био искључив.

Водитељ: Мада сте у јавности често били синоним за нетолеранцију.

Др Шешел: А шта је то било што је представљало нетолеранцију, имате ли неки пример?

Водитељ: Па, различити скупштински испади.

Др Шешел: Који испади?

Водитељ: Обраћања посланицима која су, можда, прелазила одређени ниво културе.

Др Шешел: Која?

Водитељ: Рецимо, ја се сећам госпође Бебе Ђаковић

Др Шешел: Али, сећате ли се ви повода? Знате, ако један посланик изађе за говорницу ничим иритирац, ничим изазван и изјави да се осећа угрожен због мог говора, због начина размишљања. Ми пре тога нисмо имали никакав дијалог.

Водитељ: А ако се заиста осећа угроженим?

Др Шешел: А шта је то онда, онда се тај проблем решава на неком другом месту, а не у скупштини. Знате, подразумева се да сви ми који идемо у Савезну или Републичку скупштину, у општинску скупштину, било где да смо људи иоле стабилни по свом карактеру, по свом менталном систему, по својој психи и нас не може угрозити нешто што не угрожава и остале људе.

Знате, не може један мој говор у Савезној скупштини да угрози само једног посланика. Нити говор може било кога да угрози, може нешто друго да угрози. Моје мишљење. Моје мишљење је било поводом Владе Милана Панића. Шта би ту могло да угрози Бебу Ђаковић? Можда ју је угрозило то што је моја аргументација била толико јака да ми нико од других посланика није могао ни општити. И онда се осећају угроженим, не знају шта да кажу.

Могао је синоћ и овај Жарко Ракчевић да каже да се осећа угроженим. Или шта ја знам, можете и ви после емисије изјавити да се осећате угроженим, али шта ја ту могу. Објективно моје речи не угрожавају никога, ако се неко субјективно осећа угроженим, онда он то треба да задржи у себи. Ако експлицира, то онда мора наићи на неку шалу, некада блажу некада грубљу, зависно од ситуације, зависно од

околности у којима се расправа одвија.

Америка инструментализовала међународне институције

Водитељ: Какав је ваш став, да се вратимо на тему, у односу на институције Међународне заједнице које одлучују и о нашој судбини? Контакт групе, рецимо, која је управо заседала и дала свој став.

Др Шешел: Све те институције, ја мислим да не постоји нешто што се зове Међународна заједница. То је једна апстракција. Међународну заједницу чине све државе савременог света и ништа више. Она нема неки субјективитет, нема неки индивидуалитет. Објективна је чињеница да данас Америка, као једина супер сила, доминира целим светом. Над неким државама више, над неким мање. Не може Кини диктирати неке услове као што то може Савезној Републици Југославији. Не може ни према Русији да се понаша као према нама, иако се врло лоше опходи и према Русији. Све те међународне институције су под контролом Америке. Инструментализоване од стране Америке.

Зашто су Американци сада посебно агресивни, посебно насртљиви према Србији и Савезној Републици Југославији? Зато што су доживели дипломатски пораз поводом кризе у Персијском заливу. Поводом својих намера да нападну Ирак. Осим Велике Британије, ниједна земља није била довољно спремна да учествује у тој операцији.

Аустралијанци су нудили неке експе за спаљивање, ови су нудили ово, они су нудили оно, али борбене јединице нудила је само Велика Британија. Није било консензуса у Савету безбедности Уједињених Нација да се донесе резолуција којом би се омогућио напад на Ирак. Американци се ту осећају дипломатски поражени.

И, сада траже нову тачку где ће задати неки ударац да би повратили то споствено самопоуздање, и да би америчка влада у очима свог домаћег јавног мњења повратила кредибилитет, повратила ауторитет. Не треба никако заборавити те сексуалне афере које се свакодневно развијају у Америци поводом америчког председника Била Клинтона и његове више или мање доказане умешаности, оптерећују америчку спољну политику. У том смислу америчка влада онда тражи начина да неким кризним жариштима на свету, која сама ствара, закупи своје јавно мњење како би се заборавиле те афере у које се укључује Бил Клинтон.

Полиција има права да гуши тероризам

Водитељ: Помињали сте да је узрок таквог става и то што је ово подручје традиционални савезник Русије.

Др Шешел: Није ово подручје традиционални савезник Русије, него је српс-

ки народ традиционални савезник Русије на Балкану, целокупан српски народ и Американци због тога подржавају све српске непријатеље, и Словенце, и Хрвате, и муслимане, и Шиптаре, све који су против Срба Американци подржавају, без обзира шта они раде. Преко свих хрватских злочина Американци су у стању да пређу, амерички амбасадор у Загребу Питер Галбрајт је лично стајао на америчком тенку који је убијао српске цивиле у Српској Крајини у време окупације Српској

ској гушећи терористичке активности. Српска полиција има право да ради све оно што је радила шпанска полиција гушећи терористичке активности у Баскији. Српска полиција има право да ради све оно што је радила Немачка полиција уништавајући терористичке одреде фракција Црвене армије како су се звали. Групе Баден Мајнхом. Када се то ради на другом делу света онда је то оправдано, онда и Американци некада помажу, а овде Американци траже да се легализује терор да се лега-

во и Метохију је доказ. На Косову и Метохији се не води никакав рат, а они говоре о ратним злочинима. Нема ратних злочина тамо где нема рата. Може се десити неки злочин, може се десити такав злочин да полицајац решимо убије цивила, може се десити овакав злочин какав се десио у Билећи, да један полицајац, и то високи функционер полиције, убије мајора војске Републике Српске и активисту Српске радикалне странке, Радована Радовића, и то с леђа, новине нису добро обавестиле јавност, с леђа је убијен Радован Радовић.

Али не може да се каже да је то ратни злочин. То јесте злочин, али није ратни злочин. Десио се у мирнодобским условима. Десио се неким другим поводом. За сваки злочин надлежни су судски органи земље у којој се злочин десио. Или земље из које је лице које је злочин починило, ако му се суди у његовој домицилној држави.

У овом случају, каквог основа има мешање Хашког трибунала. Чак и под претпоставком ако је неки цивил страдао у овој операцији против шиптарских терориста. Није немогуће, деси се то. Знате, ови терористи су били наоружани до зуба, могуће је да је неки цивил страдао, ја сада не знам, ја говорим поприлично напамет, али је могуће да се то десио. То се дешава и у другим земљама света. То се дешава приликом обрачуна са терористима, падају авиони, на крају крајева, јер полицајац у авиону пуца на отмицара. И таквих је случајева било у свету. А то није ратни злочин.

Хашки трибунал је изразито анти-српска институција и ми никада са њиме нећемо сарађивати. Ми смо против тога да се иједан Србин испоручује Хашком трибуналу. А ценимо и поштујемо онога Србина који се сам испрси и каже, невин сам идем тамо да то докажем.

Неки су страни политичари, попут Иглбергера, неки западни новинари и мене оптуживали за ратне злочине. Па сам три пута телефоном звао Хашки трибунал и рекао – ако имате било шта против мене позовите ме ја одмах долазим. Нису хтели да ме позову. Па кажем ево, Иглбергер је нешто говорио, пише штампа, кажу – нас не интересује шта пише штампа. Онда сам холандској амбасади у Београду тражио визу да сам о свом трошку путујем у Хаг, да одем пред Хашки трибунал, нису ми дали визу. Боје се мог доласка у Хаг.

Водитељ: Због чега?

Др Шешел: Вероватно прети опасност да им растури Хашки трибунал. Једном аргументацијом коју би тамо развио. Не би мени ови енглески и други професори могли да причају разноврне глупости као увод у почетак судског процеса, као ови други што чине, сада ћемо објавити у "Великој Србији" какав је резиме излагања једног од њих који једноставно не позна-

Под заштитом Запада: шиптарски терориста у заседи

ке Крајине. То смо видели на телевизијским снимцима, то је чак и CNN приказао. Све муслиманске злочине Американци толеришу против српског народа.

Они сада подржавају шиптарски тероризам. Они кажу да мора српска полиција да се повуче. Да обустави операције, српска полиција има право да ради на Косову све оно што су радили Американци у Лос Анђелосу у време црначке побуне. Употребили су и полицију и националну граву. Били неупоредиво суровији и бруталнији од српске полиције на Косову. Српска полиција има права да ради све оно што ради енглеска полиција у северној Ир-

лизује криминал, а траже да полиција не обавља своје делатности.

Нема ратних злочина где нема рата

Водитељ: Тренутно су на Косову и представници трибунала Уједињених Нација за ратне злочине. Шта мислите о Хашком трибуналу и да ли сте спремни да сарађујете у погледу достављања евентуалне документације да би се разоткрили злочини над српским живљем?

Др Шешел: Не. Хашки трибунал је једна изразито антисрпска институција. Ево, и овај њихов доласак на Косо-

је историјске чињенице, чим лупета глупости. Треба неко да се нађе ко ће им то, камен по камен, разбити.

Водитељ: Госпођа Арбур, приликом свог боравка у Београду и Подгорици, истакла је да би била добра сарадња свих са ових простора управо због прикупљања доказа. Зар то није у интересу откривања истине?

Др Шешељ: Не. Не признајемо Хашки трибунал, прикупљаћемо доказе да бисмо ми судили хрватским и муслиманским злочинцима за које се докаже да су заиста починили конкретне злочине. А, ако се открије за неког Србина да је чинио ратне злочине, треба да му се суди, али пред нашим судовима. Овима који су бомбардовали српску децу у Републици Српској ништа не верујемо. Треба да се суди оним командантима НАТО пакта који су наредили бомбардовање српских цивила, они су ударили по цивилним објектима. Мост у Фочи, у Србињу још није поправљен, после бомбардовања НАТО пакта.

Ко ће њима да суди? Ко ће да суди Американцима за злочине у Вијетнаму? Ко ће да суди Американцима за атомску бомбу која је бачена на Хиросиму и Нагасаки? Је ли то ратни злочин? Може ли бити већи ратни злочин од тога, па им нико није судио. Шта је радио амерички поручник Цим Кели у селу Ми Лају у Вијетнаму? Избила је око тога случајно афера, неке се новине дочепале података. Па њему судили, осуђен је на 2-3 године, а његове старешине ништа. Они који су прикривали злочин ништа. А таквих злочина је било стотине хиљада у Вијетнаму у току тог рата.

Расте рејтинг радикала

Водитељ: Пред нама су парламентарни избори у Црној Гори, ја бих се вратила поново на ту тему, каква је позиција Српске радикалне странке у Црној Гори сада?

Др Шешељ: Ја мислим да наша популарност у народу опет расте, имали смо један пад од избора 1992. године до избора 1996. године. Скоро је преполовљен број гласова које смо освојили. На изборима 1992. године имали смо 22.000, а 1996. године нешто око 13.000. Ми бисмо имали посланике и 1996. године да је Црна Гора била једна изборна јединица. За нас је разбијање Црне Горе у превелик број изборних јединица, 29, била једна непремостива препрека у том тренутку да опет будемо парламентарна странка.

Затим, доживели смо жестоке ударе режима, сетите се шта је све преживљавала Српска радикална странка. Прогоњени смо из Црне Горе, протеривани, забрањиван нам је улазак у Црну Гору, хапшени су наши активисти, осуђивани. А у децембру 1995. године свих осам наших посланика је избачено из Народне скупштине Црне Горе, на њихова места су доведени полицијски провокатори да глуме да

су они прави српски радикали. Јавно-сти је то било крајње смешно, поготово када се појавио извесни Саво Сајић и лупета глупости са скупштинске говорнице. Свашта се ту дешавало.

Водитељ: Како се дешава да се промени ситуација? Сада сте често овде.

Др Шешељ: Био је и један субјективан проблем ту унутар наше странке, дошло је до неких унутрашњих трвења, морали смо ићи на неке кадровске промене, па је и то смањило нашу снагу.

Како се променила ситуација? Десило се оно што свака опозициона странка само пожелети може, да се поцепа владајућа партија. Шта ми као опозиција можемо пожелети, него да се поцепа владајућа партија, и то се управо десило. И управо је то отворило процес демократизације у Црној Гори.

Све оно што је било лоше под ранијим јединственим режимом Демократске партије социјалиста, сада испливава на површину у међусобним сукобима те две фракције, а свака од те две фракције се сада труди да докаже свој демократски легитимитет, оданост демократским принципима, парламентаризму итд. И то отвара просторе медијске слободе, то учи власт да се другачије понаша, сада су, рецимо, усвојени прилично добри изборни закони у Црној Гори. Ја ту имам још неких примедби, али у суштини закони су добри.

Мислим да црногорски закони предњаче у односу на србијанске и савезне по демократичности одвијања изборних процеса, уколико се сада све странке солидаризишу, да заједнички контролишу сам изборни процес на лицу места. То је оно што је један опипљив конкретан напредак.

Не ваља што је расцеп у владајућој странци довео и до појаве ерупције мржње, до сукоба на Подгоричким улицама, кравих сукоба где је велики број људи повређен, то је, сада, једно велико искуство за све грађане Црне Горе који морају водити рачуна да се нешто слично никада на понови. У Београду смо то имали два-три пута до сада, три-четири пута чак, а надам се да је и тамо нека поука изведена.

Ми сада идемо на ове изборе убеђени да имамо добре шансе да опет будемо парламентарна странка. Наравно, ми смо реални политичари, није могуће на овим изборима да ми победимо, али је могуће да будемо утицајан фактор у парламенту. Да имамо значајан број посланичких мандата.

Ако се деси да ниједна од ове две моћне партије, јер сада знамо које су две велике партије ДПС и СНП, дакле, Демократска партија социјалиста и Социјалистичка народна партија, ту ће бити још неколико мањих партија, не може сама да формира владу, онда ће се створити могућности за неке парламентарне договоре, коалиције, споразуме и слично.

Иначе, очекујем да ће у парламенту бити заступљене четири политичке

патрије, Демократска партија социјалиста, Социјалистичка народна партија, Српска радикална странка и Либерални савез. И ту ће бити две партије албанске националне мањине, мислим да ће обе прећи овај цензус од 3%, и једна или две муслиманске партије, пошто чујемо сада да се СДА поцепао. Видећемо да ли ће то бити цепање по шаву на две једнаке половине или ће неко крило бити моћније, друго мање моћно, па оно које је моћније бити парламентарна странка, а оно слабије остати ванпарламента, то је сада питање које је пред нама. Али у сваком случају, дакле, или седам или осам партија ће бити у црногорском парламенту после ових избора.

Сами на изборе

Водитељ: Дакле, дефинитивно на изборе у Црној Гори излазите сами.

Др Шешељ: Ми излазимо сами, сматрамо да није паметно правити коалиције пред изборе. Поготово сада када је смањен изборни цензус на 3%, на савезном нивоу је 5%, у Србији је 5%, а овде 3%. Свака странка треба да испроба своју сопствену снагу. Она странка која сама не може да освоји 3% гласова не заслужује ни да постоји.

Друго, није паметно правити предизборне коалиције, јер се онда после не зна колика је чија реална снага. Могуће су свађе међу коалиционим партнерима, видели сте шта се десило у Србији са коалицијом "Заједно", после избора они су се жестоко посвађали око поделе мандата, па скоро годину и по дана уопште нису преузели своја посланичка места у Савезној скупштини. Зашто то радити? На изборе треба свако да изађе сам, да одмери снаге са другима, а после избора су могуће коалиције, наравно, уз нека програмска усаглашавања.

Суштина економског програма

Водитељ: Дали сте већ једну малу паралелу сада између Србије и Црне Горе, не бих баш о паралелама, али оно о чему се најмање прича када су политичке странке у питању, то су економски програми. Шта је основа и суштина, веома кратко, економског програма Српске радикалне странке?

Др Шешељ: Српска радикална странка се залаже за либералну капиталистичку економију, приватну иницијативу, тржишну конкуренцију, приватну својину. Ми смо за скоро потпуну приватизацију привреде у нашој земљи, али правичну приватизацију и не слажемо се са концептима које су примењиване у Црној Гори и у Србији.

Ми сматрамо да је све оно што се називало друштвеном својином, практично државна својина. Јер, тај модел друштвене својине нигде другде на свету не постоји. То је прикривена државна својина, да држава треба да преузме одговорност над државном своји-

ном, а да онда ту државну својину продаје по тржишним ценама онима који су заинтересовани за куповину и који нуде готов новац да би купили.

Само, када продате некоме за готов новац, онда купац води рачуна о ономе што је купио, стара се као добар домаћин. Када некоме нешто поклоните, онда се он аљкаво према томе односи, упропаштава, а највише испаштају радници када се упропасти нека фабрика и држава у целини.

Језиком к'о сабљом

Водитељ: Присуствовали сте председничкој инаугурацији на Цетињу. Ово би били питање за крај, пошто нам време полако истиче, значи ли то да црногорску власт, за разлику од многих у Србији, ви не доживљавате као антијугословенску и сепаратистичку?

Др Шешел: У неким тренуцима жестоких судара са режимом, и једни и други смо користили најтеже могуће изразе. Знате, они неког нашег ухапсе или прогоне или протерују, онда ми узвратимо пуном мером. Ми не можемо да хапсимо, али имамо оштар језик, па можемо да сечемо језиком као сабљом, што би наш народ рекао.

Сада смо, инак, у једној нормалнијој политичкој ситуацији. Без обзира што се предизборне страсти распаљују и што се странке интензивно спре-

мају за мајске изборе, мислим да више нема оне ерупције мржње из јануара месеца, и да је то добро да су сви извукли поуку из онога што се десило на подгоричким улицама.

Са друге стране, ја мислим да никада у Црној Гори већина становништва и већина политичких партија неће бити за отцепљење од заједничке државе са Србијом. Ми се и даље нећемо слагати о модалитетима те заједничке државе, али је интерес и Србије и Црне Горе да опстане та заједничка држава, јер ми смо један народ. И као један народ најлакше ћемо издржати историјска искушења ако живимо у једној држави.

Мислим да извесне сепаратистичке тенденције постоје у Црној Гори, али оне су маргиналног карактера. И те сепаратистичке тенденције јасно испољавају две озбиљније политичке партије, то су Либерални савез и Социјалдемократска партија. Има и неколико оних мањих, безначајних, али њих не вреди ни помињати.

Апсолутно поверење никоме!

Водитељ: Дакле, слажете се са констатацијом да не доживљавате ову власт као антијугословенску и сепаратистичку?

Др Шешел: Не, ја мислим да ова власт није сепаратистичка и антијугосло-

венска, али има много ствари са којима се не слажемо и ова власт нам је политички противник, ми желимо да је оборимо на изборима да бисмо заузели њено место, да бисмо ми постали владајућа партија, због тога желимо да је оборимо. А ова власт је направила читав низ потеза који говоре да она не жели отцепљење од заједничке државе.

Како ће се ствари развијати у будућности видећемо. Знате, ми апсолутно поверење никоме не указујемо. Када бисмо веровали другим партијама, не бисмо формирали своју странку и не бисмо се борили за власт. Ми смо своју странку формирали, између осталог, и због тога што ниједној другој партији не верујемо, и што све друге партије сматрамо политичким противницима. Нама није циљ да противници успеју, нама је циљ да противници пропадну, јер ако су противници успешни не можемо ми успети, онда ми пропалосмо. Ако противници пропадају, ми имамо шансу да успемо.

Водитељ: То вам је једноставна логика, ја вам се захваљујем на учешћу у емисији, драго ми је што сте били са нама. Поштовани гледаоци, ово је било још једно издање емисије Изоштрено, наш гост је био др Војислав Шешел. Пријатно и лаку ноћ.

Подгорица, седиште Српске радикалне странке "др Војислав Шешел": припреме за повратак у Скупштину

ЦРНА ГОРА, КЉУЧНИ ИЗВОР СРПСТВА

Српски радикали су за јединствену српску државу која би обухватила све српске земље
У политичкој сфери присталице су демократског вишепартијског система, парламентарне демократије, модерног правног поретка, грађанских слобода и права
У економској сфери залажу се за либералну капиталистичку привреду, приватну својину, приватну иницијативу и конкуренцију
У социјалној сфери залажу се за свеобухватну социјалну заштиту свих угрожених слојева становништва

Једанаест је сати и девет минута, слушате програм Радио Беране. Поштовани слушаоци у вестима у 10,00, најавили смо да данас у Беранима борави председник Српске радикалне странке др Војислав Шешељ! Добар Вам дан!

Др Шешељ: Добар дан.

Водитељ: У овој средини људи доста знају о вама, али, ипак, представите се сами.

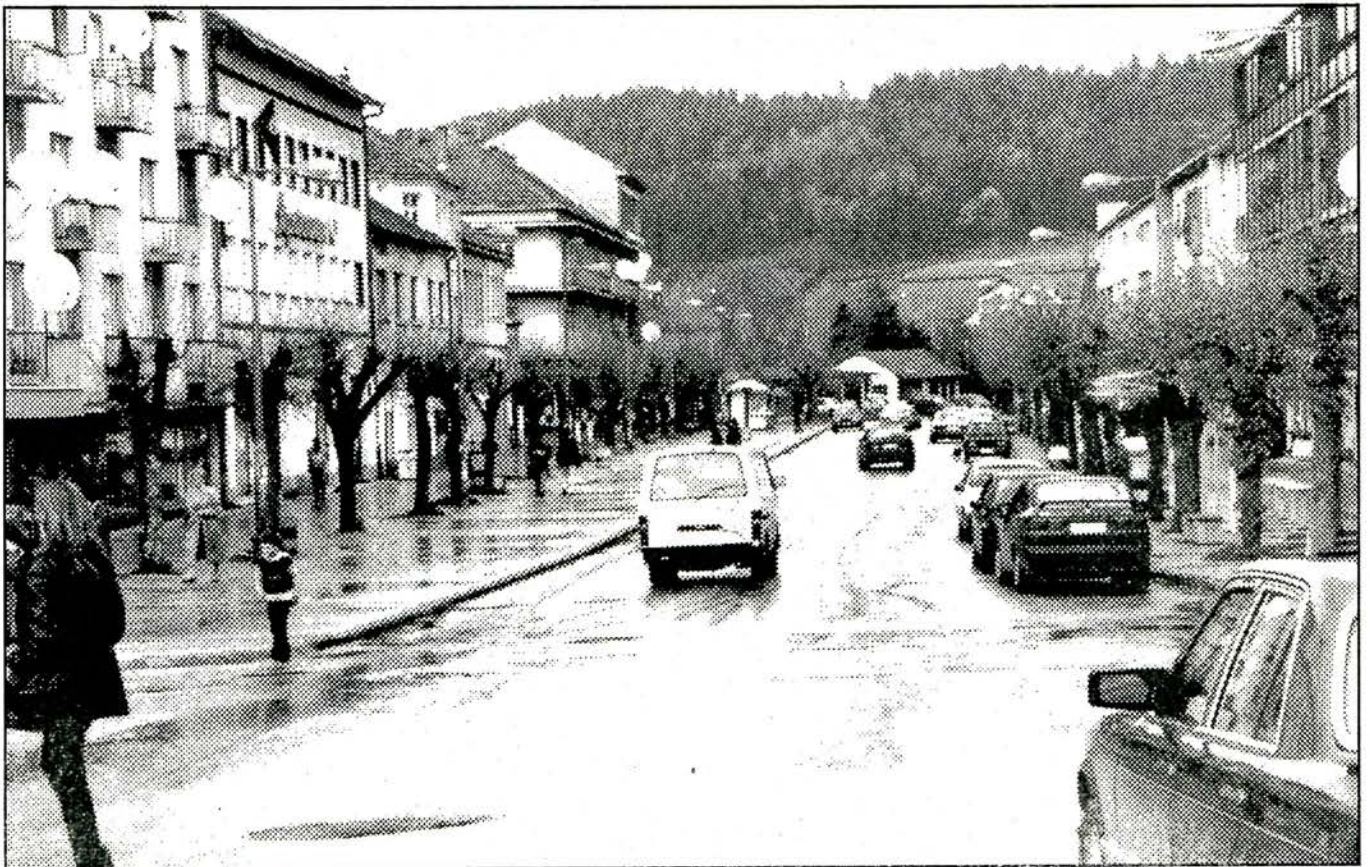
Др Шешељ: Ја сам председник Српске радикалне странке, једине полити-

чке партије која делује у свим српским земљама, која је највећа опозициона партија у Србији и Савезној Републици Југославији. Српска радикална странка је моћна парламентарна странка у Републици Српској. Представљамо странку са снажним политичким потенцијалом у Црној Гори.

У Црној Гори смо били јака парламентарна странка, али је дошло до бруталног обрачуна са режимом у коме су сва најгора средства примењена про-

тив српских радикала. Крајем 1995. године, избачени смо на неуставни начин из Парламента Црне Горе.

Српска радикална странка је националистичка политичка партија демократског карактера, а залажемо се за јединствену српску државу која ће обухватити све српске земље. У политичкој сфери, присталице смо демократског вишепартијског система, парламентарне демократије, модерног правног поретка, грађанских слобода и права.

Беране: Васојевини су бедем српске државе

У економској сфери, залажемо се за либералну капиталистичку привреду, приватну својину, приватну иницијативу и слободну конкуренцију.

У социјалној сфери се залажемо за свеобухватну социјалну заштиту свих утрожених слојева становништва.

пштинама, на пример, у беранској Скупштини општине?

Др Шешељ: Прво, ми смо у том жестоком судару са режимом били изложени крајњим репресивним мерама. Преживели смо оно што ниједна странка није у својој политичкој и историјској пра-

чних ситуација у Народној скупштини Црне Горе.

Било је и неких унутрашњих проблема у Српској радикалној странци. Било је промашаја у кадровској политици, и унутарстраначких трвеза. Али, те проблеме смо разрешили и подела није било.

Нама су чак и страначку регистрацију отели у Министарству правде 1996. године, тако да смо морали поново да региструјемо странку, па је том приликом и моје име убачено у званични страначки назив, како нам више нико не би отимао регистрацију и назив странке. Али, наше чланство је остало комплетно, страначка политика стабилна, а појединци су одлазили. Они који су отишли од нас, углавном касније нису имали никаквог политичког успеха.

Једнократна подршка

Водитељ: У време председничке кампање у Црној Гори, подржали сте кандидата Момира Булатовића, а потом сте присуствовали инаугурацији Мила Ђукановића на Цетињу. За многе је то било изненађење. Реците нам нешто више о том свом потезу, али и о томе који је ваш данашњи поглед на стање у Црној Гори?

Др Шешељ: Па, ја мислим да је за неке било изненађење то што смо подржали Момира Булатовића на председничким изборима. Постоји једна група људи која се непрекидно изненађује због нечега. И, изненађују се углавном они који нису присталице Српске радикалне странке. Изненађују се људи који нису наши гласачи, у сваком случају, нису наши чланови. Код наших чланова, симпатизера и гласача није било никаквих великих изненађења. Њима је страначка политика била сасвим јасна.

Обрадовао нас је раскол у владајућој демократској партији социјалиста, њено цепање. Што се тиче председничких избора, нама је било јасно да наш председнички кандидат не би имао озбиљне шансе, па смо се зато одлучили да не истичемо кандидатуру никога из Српске радикалне странке, него да подржимо Булатовића. Ми смо то учинили јасно и јавно, јер нам је изгледало да је Програм Булатовићеве фракције био ближи Програму Српске радикалне странке, него што је Ђукановићев програм. То је био једини разлог наше подршке Момиру Булатовићу. Није ту било никакве коалиције, чак нисмо имали никакав контакт са Булатовићем!

Једноставно, ми смо саопштили јавности да подржавамо Булатовића, па смо, сходно томе, позвали наше симпатизере да гласају за њега на председничким изборима и – то је било све. Дакле, једнократна подршка, али њоме нисмо постали политички следбеници Момира Булатовића. Од њега се битно разликујемо по свим програмским циљевима, по некима више, по некима мање, али разлике су веома уочљиве и веома јасне.

Суштина нашег програма, наше политике, наше идеологије је залагање за јединствену српску државу

Репресије режима – хајка на радикале

Водитељ: О нечему од овога што сте сада рекли, хтео бих и да вас питам. Позиција Српске радикалне странке је била стабилна док је партија била јединствена у Црној Гори. Шта су разлози да и данас није тако, да немате посланике у републичком парламенту и одборнике у многим општинским ску-

пси доживела. Рецимо, 1994. године смо протерани из Црне Горе. Мени је две године био забрањен улазак у Црну Гору. Тадашњи председник Српске радикалне странке за Црну Гору, провео је пет месеци у затвору, наравно из политичких разлога. А, крајем 1995. године, свих осам наших посланика је протерано из Народне скупштине Црне Горе. Режим је довео полицијске провокаторе да глуме како су они српски радикали. Тада је било много коми-

**Гест добре воље
– успех циљ радикала**

Када су избори завршени, имали смо примедбе на изборни процес, али када су све правосудне и друге институције у Црној Гори верификовале резултате избора, ја сам позван на инаугурацију новозабраног председника Мила Ђукановића. Био је то гест његове добре воље, као и председника Народне скупштине Црне Горе, Светозара Маровића. Са своје стране, показао сам такође, гест добре воље и отишао сам на инаугурацију, на коју сам позван. Уосталом, био сам и на инаугурацији Слободана Милошевића у Савезној скупштини, као и на свечаном пријему који је одржан тим поводом. Сви посланици Српске радикалне странке су пришли и честитали Милошевићу, као и његовој супрузи, сину и кћерки. То исто сам урадио и на Цетињу. То је већ ствар неких манира нормалног политичког понашања. И Ђукановић и Булатовић, као и њихове политичке партије и даље остају наши политички противници.

На ванредне парламентарне изборе у Црној Гори излазимо сами. Излазимо са својим Програмом и имаћемо комплетну листу наших кандидата. Дакле, боримо се за што боље резултате и сви остали су нам политичка конкуренција: и Булатовић, и Ђукановић, и Ђојовић, и Перовић, и сви остали које нисам споменуо. Нама није циљ да конкуренција успе, већ да пропадне. Нама је циљ да ми успемо!

Залагање за Велику Србију

Водитељ: Ако добро памтим, инсистирали сте на Великој Србији, која би под наводницима прогутала Црну Гору, тако да ме занима следеће: Велика Србија и Југославија – је ли то могуће?

Др Шешељ: Наравно да је могуће. Велика Србија је кључни циљ српских радикала, али никада нисам рекао да Велика Србија треба да прогутала Црну Гору! Не знам како би Велика Србија прогутала Црну Гору, то је исто као када бисте рекли како можете да прогутате своју руку, до рамена, или своју ногу... Црна Гора је српска земља, дакле, она је саставни део Велике Србије, оне Велике Србије која је у нашим срцима и мислима. Она није правно и формално уобличена, али она је ту! Све српске земље, све земље на којима живи српски народ су део те Велике Србије.

Чуо сам да је пре неколико дана гост вашег студија био и Новак Килибарда, па је том приликом цитирао Чедо Врачара. А Чедо Врачар је на Народној скупштини Црне Горе изјавио да је Килибарда понегде понављао, како сам ја, наводно, у неком разговору са њим изјавио како ми је јасно да нема ништа од Велике Србије, али да ми настављамо да водимо такву политику како бисмо добили што већи број гласова.

Водитељ: Опростите, али то није било испричано овде.

Др Шешељ: Да, то је било у Народној скупштини Црне Горе. Али сам чуо како је Новак Килибарда такве изјаве понављао, а то је бесмислено. Када би се ми, српски радикали одрекли Велике Србије, комотно бисмо могли да укинемо странку.

Суштина нашег Програма и наше политике, уопште, нашег погледа на свет као и наше идеологије је залагање за јединствену српску државу, коју ми зовемо Велика Србија, а то је назив стар више стотина година. Прве новине под називом "Велика Србија" почеле су да излазе у Београду 1888. године.

Дакле, то је суштина нашег залагања за српску државу. Али, то не значи да смо за уништење Црне Горе. Црна Гора је у срцима свих нас. Ја не могу бити против Црне Горе, јер су моји преци пореклом са Роваца, значи, ја сам директно пореклом из Црне Горе, чак сам из истог племена одакле је и Хајдук Вељко Петровић. И његови преци су са Роваца. Наравно, ми Срби не можемо дозволити да неко отме Црну Гору, да је потлачи, да је окупира и да је одвоји од српства! Била би то страшна трагедија за цели српски народ.

Васојевићи бедем српства

Водитељ: У истом контексту је и следеће питање. Прокоментаришите синтагму Црна Гора – Васојевићи, Србија – Југославија?

Др Шешељ: Не знам каква је сад то синтагма?! То је можда, само једна релација. Однос према Црној Гори сам већ објаснио.

Васојевићи су највеће српско племе које је икада постојало у српском народу. Мислим да то нико жив не може да доведе у питање. Васојевићи насељавају подручје око административне границе између садашње Црне Горе и Србије. А то никада неће бити стварна граница, у то сам убеђен! Васојевићи су се селили по свим српским земљама и данас их има свуда: у Београду, у Војводини, Босни, Херцеговини, има их и на Косову и Метохији. Као најбројније племе, они су највише и учествовали у миграцијама српског народа. То се може пратити по крсним славама, по називима породица, именима и слично. Има један број врсних истраживача, који су се бавили тим питањем. Такође, мислим да је и данас општепозната чињеница да су Васојевићи бастيون српства. Они су увек били тамо где се бранило српство. И данас су Васојевићи бедем српства, нарочито за оне који атакују на српску земљу, на српски народ.

Југославија, ова садашња, скраћена је државна заједница Србије и Црне Горе. Сматрамо да назив није срећан, али се морао задржати, бар извесно време, ради обезбеђења међународног правног континуитета Југословенске државе. Јер, само на тај начин не морамо ни од кога да мољакамо међународно правно признање, тако да нико не може да нас уцењује под којим условима би нас при-

знао! Али, у перспективи, мислим да би требало мењати назив државе. На пример, држава би могла да се зове Велика Србија. То би било по вољи нама, српским радикалима. Али, можемо се договорити. Спремни смо за расправу.

Што се Србије тиче, Србија је данас на великим мукама због Косова и Метохије, због притиска западних сила које желе да отму српску земљу.

Друго, Србија је на мукама и због режима у Београду, који није способан да проведе битне реформе у економској, политичкој и социјалној сфери. Србија је на мукама због тешке економске кризе и социјалне беде која је задесила. На мукама је цела наша земља. Начин живота на Балкану је увек био такав да је изискивао извештан утипаив страног капитала. Ми не можемо опстати уколико имамо аутархичну, затворену привреду. Пољопривреда нам је довољно развијена да можемо прехранити цели народ, али то није довољно поготово не за савремени стандард, који је уобичајен у савременом, цивилизованом свету. Морамо да сарађујемо у економском смислу са иностранством, али не смемо дозволити да подлегнемо политичким притисцима и уценама!

Запад инспирише шиптарски тероризам

Водитељ: Поменули сте Косово и Метохију, па да вас нешто питам и на ту тему. Космет је дуго у жижи југословенске и светске јавности, ових дана је то питање додатно актуелизовано. Ваше гледање на Косово и Метохију, односно, како бисте га ви разрешили да сте изабрани за председника Србије?

Др Шешељ: Очигледно је да су западне силе до гупе умешане у шиптарску сепаратистичку побуну. Они потпомажу и инспиришу терористичке активности шиптарског тероризма. Са једне стране, кажу да се неће мешати у наше унутрашње послове, да неће радити на одвајању тог дела наше територије. А, са друге стране инсистирају да Косово треба да буде федерална јединица у саставу Савезне Републике Југославије. Западним силама је сасвим јасно да за сада нема никакве правне основе за отцепљење Косова и Метохије. Ако се Косово заиста трансформира у федералну јединицу Савезне Републике Југославије, онда би аутоматски стекло правну могућност за отцепљење. Онда би Шиптари за годину, две дана, за пет или десет година изашли на референдум и изгласали отцепљење. Све западне силе, у том случају, би их признале и то питање би било трагично завршено за Србе. Ми не смемо дозволити никакво страна мешање, никакву интернационализацију, Косово и Метохија морају да остану унутрашња ствар Србије, а не Савезне Републике Југославије.

Режим у Београду грешни што ништа не предузима у циљу превазилажења косовског проблема. Социјалистич-

ка партија Србије на Косову има најгоре могуће кадрове који су огрезли у криминалу и корупцији. Чули сте, вероватно, за Војислава Живковића, Младена Ивановића, Мигу Самарџића, а то су људи који су у чврстој спрези са шиптарском мафијом. Опљачкаше и покрадоше све живо на Косову. Они развијају мито и корупцију, а Косово пропада. Срби тамо све теже и теже живе.

Режим из Београда сматра да мора апсолутно све да држи под својом контролом: и школе, и болнице, и културне институције. То је бесмислено.

бисмо дозволили да стоји "Република Косово" или "Албанија".

А како ће они звати школу, по ком наставном плану и програму ће они учити – нас то не интересује! У ери компјутерске технологије и сателитске телевизије, само лудак може да се оптерећује тиме шта ће се у шиптарским школама учити и на ком језику? Нека пишу и уче шта хоће, али први пут када наступе сепаратистички, кад се дигну на оружје – могу да добију само по носу. И, за сва времена то да запамте. Они хоће своју Академију наука, па нека је формирају. Нека је региструју уз по-

вије. Али, то би требало проверити сређивањем матичних књига и пописом становништва. Ако би бојкотовали попис становништва, постојао би и други начин да се види колико их има. Ако неки Шиптар нигде није регистрован, онда он у тој држави и не постоји. Ишли бисмо, такође, и на издавање нових личних карата. А, ко нема личну карту, за државу не постоји! Онда бисмо сређивали и катастарске и земљишне књиге, јер и на том пољу влада хаос. То бисмо довели врло брзо у ред и држава би функционисала, а сепаратизам би заувек био угушен!

Избори ће показати да је Српска радикална странка снажна политичка партија у Црној Гори

Кол'ко пара, тол'ко и музике

Ако Шиптари неће да иду у наше школе, не треба их на то наговарати. Имамо државне школе у којима је школовање бесплатно, па ко жели, може своје дете у њих да шаље, а ко не жели, нека формира приватну школу. Ми бисмо променом закона у Србији омогућили формирање приватних школа на свим нивоима. Што да ја бринем хоће ли шиптарско дете које иде у приватну школу сутра моћи да се запосли са дипломом коју добије? Нека његов отац о томе брине. Ми ћемо им само условити да на печату и у фирми школе мора стајати назив Републике Србије. Дакле, ништа друго осим "Република Србија" не би могло да стоји на печату школе и у називу фирме – не

моћ десет потписа у Привредном суду и нека се зове Шиптарска Академија наука. Шта нас то брига. Али, зато нека је и сами финансирају!

Кључ за решење шиптарских ребуса

Режим у Београду је сувише крут и догматски. Нема јасну визију и не зна на који начин да решава тај проблем. Исто тако, ми српски радикали бисмо им омогућили да имају и приватне здравствене установе, културне институције и све што хоће – само, морају бити лојални држави. Такође, ми српски радикали бисмо средили матичне књиге, пре свега матичне књиге држављана. Убеђен сам да на Косову нема више од милион Шиптара који су држављани Србије и Савезне Републике Југосла-

Дејтонски споразум за БиХ

Водитељ: Дејтонски споразум, практично, свима пробија уши, објављен је мистеријом за ширу јавност, знате ли ви шта тај документ стварно садржи и ко то уопште зна у Југославији?

Др Шешел: У београдским медијима је својевремено, објављен комплетан Дејтонски споразум. Дејтонски споразум се односи само на територију бивше Босне и Херцеговине, и оно што се данас тамо дешава је реализација тог споразума. Чак, западне силе иду много даље од оног што пише у Дејтонском споразуму. Рецимо, ове године су требали да се одрже избори на свим нивоима. Међутим, чујем да одлажу локалне изборе. Дејтонски споразум нема никакве везе са Косовом. Нема никак-

ве везе ни са другим српским земљама.

Српски радикали против Хашког суда

Водитељ: Упорно се тражи изречене Караџића и Младића. Сматрате ли их ви ратним злочинцима. Сматрате ли да само њих треба упутити у Хаг? И, шта мислите о Хашком трибуналу и сарадњи наше земље са њима?

Др Шешељ: Убеђен сам да Ратко Младић и Радован Караџић нису ратни злочинци! Они су истакнуте личности српског народа. Они имају великих заслуга у српском народу, па их зато српски непријатељи мрзе. Српска радикална странка је против Хашког трибунала. Сматрамо да је Хашки трибунал изразито антисрпска институција, чији је циљ да се суди српском народу у целини. Ми смо против тога да се било који наш држављанин испоручује Хашком трибуналу. А ко жели добровољно да се јави, нека иде! Али, нико не би смео на силу да буде испоручен.

Рат и мир са Милошевићем

Водитељ: Многе опозиционе странке у Србији виде спас у одласку Слободана Милошевића са политичке сцене. Делите ли такво мишљење, и да ли Српска радикална странка и ви доприносите на неки начин његовом одржавању на власти?

Др Шешељ: Сматрамо да Милошевић треба да оде са власти, а са њим и Социјалистичка партија Србије. Али, не по било коју цену. Ми желимо да они оду са власти, а да на њихово место дођу само српски радикали. А, не да нам после социјалиста дођу неки који су још гори од њих. На пример: да оде Милошевић са власти, а да на његово место, рецимо, дође Вук Драшковић – то би било страшно! Желимо да оде Милошевић и социјалисти, то јест, цела левица, а да на њихово место дође Српска радикална странка, па да им покажемо шта знамо и умемо.

Од 1993. године српски радикали ничим нису допринели одржавању Слободана Милошевића на власти! До половине 1993. године, српски радикали су подржавали Слободана Милошевића. 1992. године, захваљујући српским радикалима он је изабран за председника Републике у једној критичној ситуацији, по своју власт, пред најездом Милана Панића. Тада му је наша подршка била драгоцене, због тога се ни данас не кајемо. Тада је Милошевић бранио западне српске земље. 1993. године, када је променио политику, ми смо се са њим жестоко сукобили. Тај сукоб траје и дан данас, и различитог је интензитета. Сада је мало подношљивија политичка клима у Србији, па тензије нису баш до краја нарасле. Мање је страсти у политичким борбама, али ми и даље делујемо као опозициона странка. Желимо што пре да га срушимо са власти.

Отаџбина преча од кума

Водитељ: Како коментаришете појаву у многим, а готово и свим странкама, да се због политике жртвују светиње као што су кумства и пријатељства. Да ли су политички циљеви вреднији од свега тога?

Др Шешељ: Мислим да то нису појаве у странкама, то су пре свега појаве у међуљудским односима. Дешавају се сукоби међу кумовима и пријатељима у свим сферама живота, па и у политици. Сетите се сукоба између Караџића и Милоша Обреновића, ту је чак дошло до кумо-убиства. Кум је убијен, а многи историчари кажу да је на тај начин Србија спасена! Сваки човек би требало да води рачуна о свом личном и моралном интегритету. Свако би требало да процењује шта је морално, а шта није, и наравно да сноси последице својих поступака. А, народ изриче највећу моралну осуду ономе ко је и заслужи! Полазим од принципа да ми је кум драг, али ми је Отаџбина дража. Па, ако кум изда Отаџбину, онда ћу ја то јавно и да саопштим. Не могу жртвовати Отаџбину да би сакрио кума.

Најкориснија затворска школа

Водитељ: Завршили сте високе школе у рекордном року, завршили сте и многе животне школе, били сте и у затвору, па ме занима које су вам школе корисније за посао којим се бавите?

Др Шешељ: Затворска школа, затворски универзитет ми је најкориснији у сваком случају! Поготово, зеничка робијашница. У политичком погледу, зеничка робијашница ми је много кориснија од доктората наука.

Водитељ: Постали сте доктор у двадесет петог години, а сада имате 43 године, ако се не варам?

Др Шешељ: Да, са 25, а сада су ми већ 44 године.

Водитељ: Градоначелник сте Земуна, па ме занима, да ли су грађани задовољни владањем ваше странке у тој Општини?

Др Шешељ: Јесу, и ја имам доказе за то. Други, који тврде да грађани Земуна нису задовољни, немају никакве доказе. На прошлим изборима, ми смо у Земуну, просто збрисали сву конкуренцију. Од 115 бирачких места, српски радикали су победили на 98, на 17 је победила Социјалистичка партија Србије, а остале странке, ни на једном бирачком месту. У неким изборним јединицама у Земуну, рецимо, тамо где станујем, освојио сам као председнички кандидат 82% гласова. Ваљда избори најбоље показују шта народ мисли, а грађани Земуну су то показали!

Водитељ: Имате ли времена за научни рад и колико политика оставља слободног времена?

Др Шешељ: Не, озбиљним научним радом сам престао да се бавим још 1984. године, када сам ухапшен и осуђен на осам година затвора. По изласку из за-

твора сам по нешто и радио, по нешто сам и писао. Али, пре свега сам писао политичке памфлете. Можда сте чули за отворена писма Хамдији Поздерцу, Бранку Микулићу, Станету Доланцу, Бошку Крунићу и тако даље?

Од када се бавим страначком политиком, скоро ништа не пишем! Нема времена за науку. Ако човек жели успешно да се бави научним радом, мора сав да се посвети науци. Не може у исто време да буде и научник и политичар! Увек негде омане. Ако се човек интензивније бави политиком, онда нема ништа од науке. Ако се пак, озбиљно бави науком, онда нема времена за политику. То су две професије које се међусобно искључују, јер обе захтевају да човек на њима ради даноноћно. Захтевају усавршавање и стварање.

Ми долазимо!

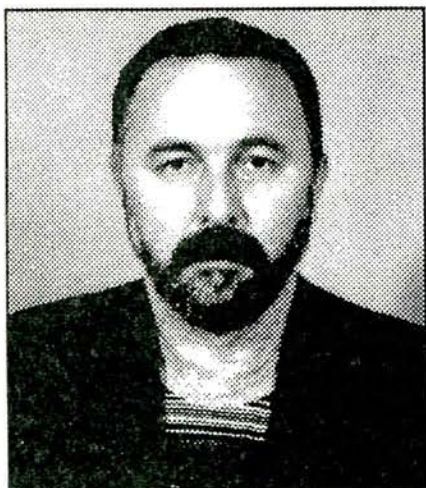
Водитељ: Ускоро почиње предизборна кампања у Црној Гори, превремене парламентарне збори су најављени за крај маја, имате ли у овом тренутку поруку својим бирачима, члановима и симпатизерима Српске радикалне странке на овом подручју?

Др Шешељ: Српска радикална странка на изборе излази самостално. Имаћемо комплетну листу кандидата за посланике и одборнике у свим општинама (21 општина у Црној Гори). Кандидоваћемо најбоље у нашим редовима, најоданије, најпоштеније, најчасније, и уверен сам да су се сви грађани Црне Горе одавно уверили да код српских радикала нема одустајања од програмских циљева! Да српски радикали непоколебљиво следе свој идеолошки правац, не одустају од реализације јединствене српске државе, српски радикали су неустрашиви у заступању правде, слободарских традиција, истине, чести и обавеза. Мислим да никога у Црној Гори не треба уверавати да српски радикали никада неће издати! Убеђени смо да ће ови парламентарни избори показати да је Српска радикална странка снажна политичка партија у Црној Гори. Ми, наравно, не очекујемо на овим изборима да потпуно освојимо власт, јер би то било нереално! Али, убеђен сам да ћемо опет бити парламентарна странка и да ћемо имати одређен број посланика у Народној скупштини Црне Горе. Могуће је да ниједна политичка партија неће освојити апсолутну већину, тако да има објективних шанси да Српска радикална странка буде једна од владајућих партија ако дође до извесног коалиционог повезивања.

Водитељ: Поштовани слушаоци у протеклих тридесет минута из студија Радио Бера, пратили сте разговор са председником Српске радикалне странке, др Војиславом Шешељем. Господине Шешељ, хвала на разговору.

Др Шешељ: Било ми је задовољство!

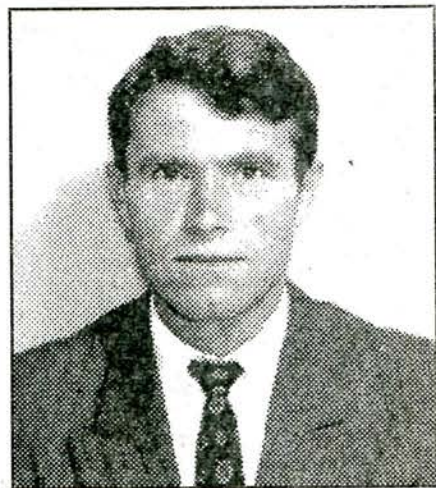
ЛИСТА КАНДИДАТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ У СКУПШТИНИ ЦРНЕ ГОРЕ

Душко Секулић рођен је 1957. године. Основну школу завршио у Београду, гимназију у Бијелом Пољу, студирао право у Београду и Подгорици. Од 1994. године предсједник општинског одбора у Подгорици. Члан је предсједничког Колегијума и члан Централне отаџбинске управе. Запослен је на жељезници на радном мјесту новинара-уредника. Ожењен, отац два сина.

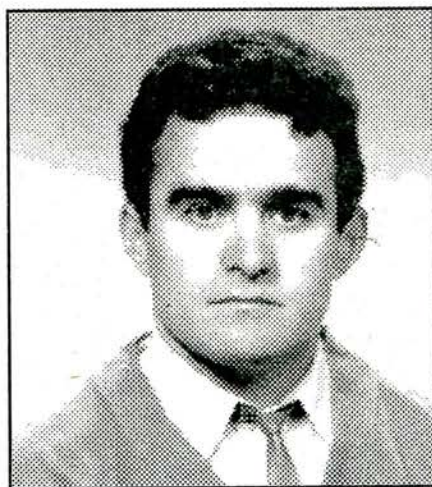
Гордана Булатовић, професор, рођена је 1939. године у Игалу. Студирала је југословенску и светску књижевност у Београду. Професор је књижевности у гимназији "Иван Горан Ковачић" у Херцег Новом и потпредсједник Централне отаџбинске управе. Мајка двоје дјеце.

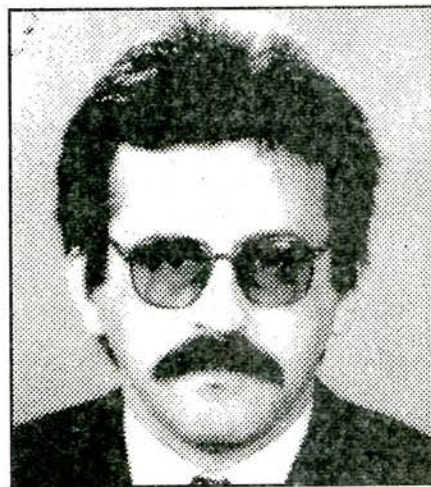
Милун Терзић рођен је 1952. године у Калушићима-Пљевља. Завршио је Факултет за физичку културу у Београду. Ради као професор физичке културе у Пљевљима. Предсједник је Општинског одбора Пљевља и главни секретар Српске радикалне странке у Црној Гори. Ожењен је, отац двоје дјеце.

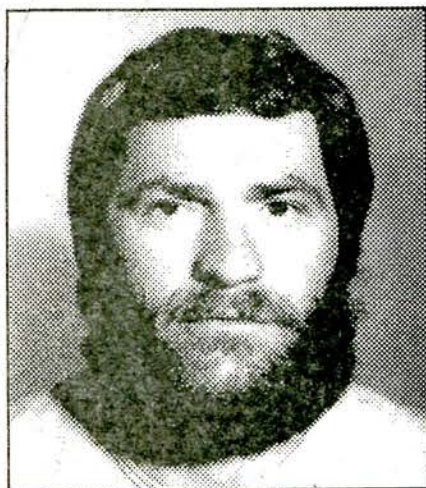
Видак Вукићевић рођен је 1954. године у Барама Краљским, општина Колашин. Од 1974. године ради у РЈ "Термовент" Андријевица. Предсједник је Општинског одбора Андријевица. Ожењен је, отац двоје дјеце.

Неђељко Костић рођен је 1946. године у Заграду – Жупа. Завршио је Филозофски факултет у Сарајеву. Ради у рудницама боксита у Никшићу. Предсједник је Окружног одбора Српске радикалне странке Никшић. Ожењен, отац два сина.

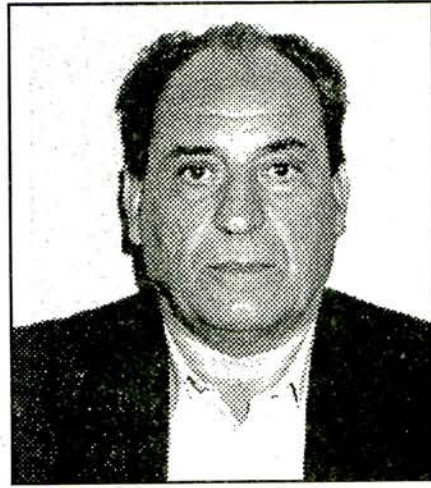
Др Зоран Кљајић рођен је 1954. године у Богатићу. Завршио је Природно-математички факултет у Београду и докторирао органску хемију. Предсједник је Приморског окружног одбора. Члан је Централне отаџбинске управе од 1996. године.

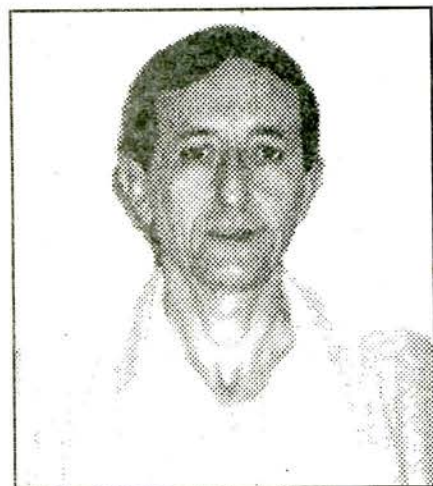
Томислав Павићевић рођен је 1944. године у Слапу на Зети, општина Даниловград. Члан је Извршног одбора Српске радикалне странке Подгорица. Ожењен, отац петоро дјеце.

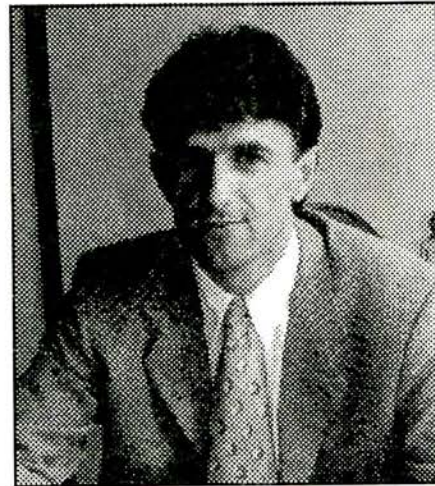
Новак Марковић рођен је 1959. године у Шулима код Пљеваља. Завршио је гимназију. Незапослен. До јануара 1998. године био је председник Месног одбора Српске радикалне странке Шула, а од јуна 1997. године потпредседник Општинског одбора Српске радикалне странке Пљеваља.

Предраг Никчевић рођен је 1946. године у Крижевцима-Хрватска. Завршио је Машински факултет. Запослен је у ХК Железара Инжењеринг Никшић. Председник је Општинског одбора Српске радикалне странке Никшић.

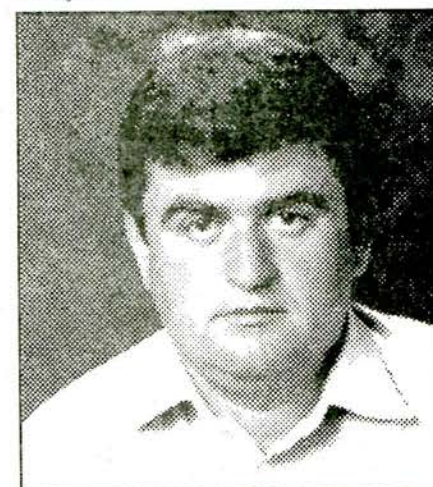
Матија Дабовић рођен је 1944. године у селу Нудолу, општина Никшић. Завршио је Педагошку академију у Мостару и Факултет народне одбране у Београду. Члан је Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке и председник Општинског одбора у Херцег Новом. Ожењен, отац једног дјетета.

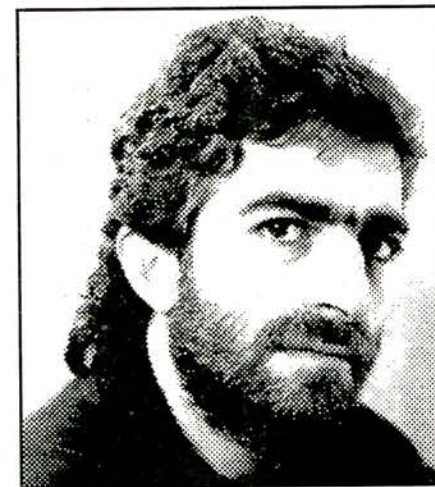
Небојша Величковић рођен је 1967. године у Олујама код Бијелог Поља. Завршио је Пољопривредни факултет у Земуну. Ради у Биотехничком институту у Подгорици. Председник је Општинског одбора у Бијелом Пољу. Потпредседник је Окружног одбора и члан Централне отаџбинске управе.

Борислав Марковић рођен је 1951. године у Беранама. Запослен је у ЈП "Спортски центар" Беране, као шумарски техничар. Од 1998. године налази се на функцији председника Општинског одбора Беране.

Ратко Савићевић рођен је 1949. године у месту Јуник, општина Дечане. По занимању је бравар и руковаоца грађевинских машина. Сада је пензионер. Председник је Општинског одбора Тиват.

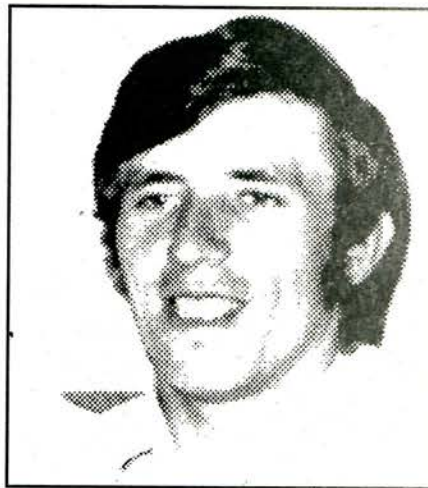
Рајко Кузман рођен је 1964. године у Цетињу. Завршио је Вишу туристичку школу у Котору. Председник је Општинског одбора Будва. Члан је Приморског округа. Ожењен је, отац једног дјетета.

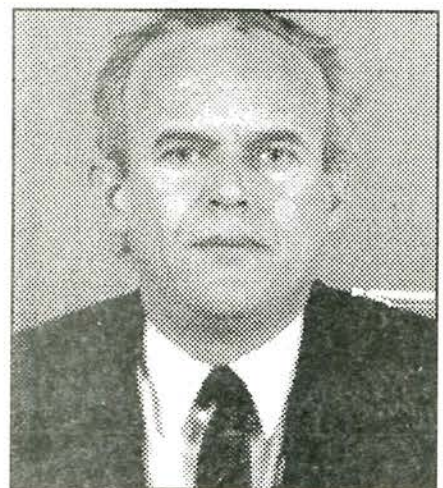
Машан Гиљача рођен је 1969. године у Котору. Завршио је Вишу хемијско-технолошку школу у Шапцу. Запослен је у Индустрији лежаја-Котор, као инжењер лабораторије. Ожењен је, отац двоје дјеце.

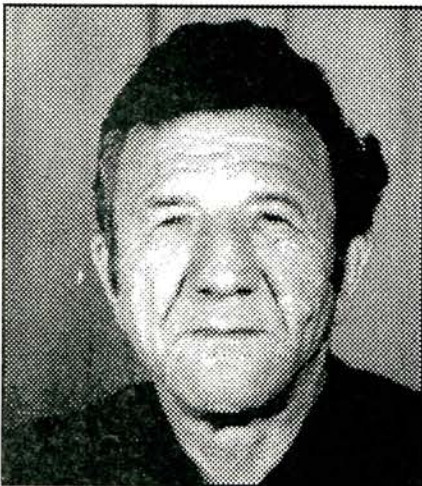
Ратко Вукић рођен је 1958. године у Крњицама, Бар. Завршио је средњу школу у Београду. Запослен је у ЈП "Лука Бар" у Бару. Председник је Општинског одбора Бар. Ожењен је, отац четворо дјеце.

Вук Асановић рођен је 1952. године у селу Врањештици, Колашин. Завршио је средњу школу у Беранама. Ради у ДП "Соко Штарк" Београд, погон "Комови" у Андријевици. Ожењен је, отац два сина.

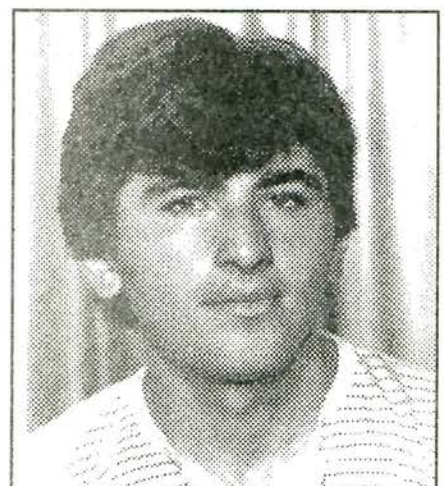
Бождар Љутица рођен је 1954. године у црмничком селу Подгорица. Завршио је Вишу угоститељску школу у Подгорици. Члан је Општинског одбора Подгорица и секретар Окружног одбора Подгорица.

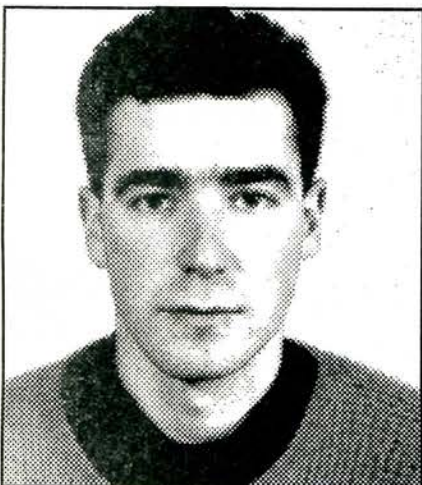
Момчило Ђуровић рођен је 1926. године у селу Ђурица-Даниловград. Завршио је Трговачку школу у Београду. Председник је Општинског одбора Општине Даниловград, потпредседник Окружног одбора Подгорица и члан Извршног одбора.

Вукота Пејовић рођен је 1960. године у Миљковцу, општина Плужине. Завршио је гимназију у Никшићу. Ради у хотелу у Плужинама. Потпредседник је Општинског одбора у Плужинама. Ожењен је, отац три сина.

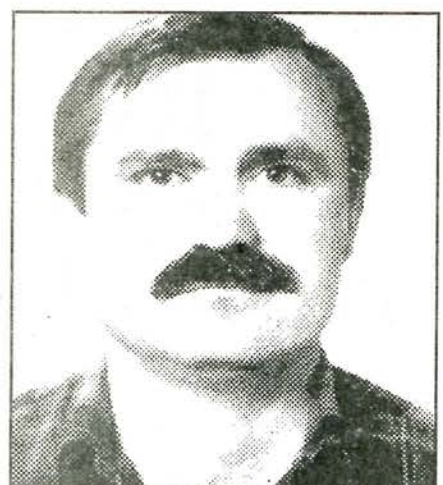
Мило Бојовић рођен је 1961. године у Грнчару, општина Плав.

Радован Булатовић рођен је 1969. године у Колашину. Средњу металуршку школу завршио је у Подгорици. Ожењен је, отац двоје дјеце.

Здравко Стијеповић рођен је 1965. године у Жабљаку. Завршио је средњу школу у Жабљаку. Председник је Општинског одбора у Жабљаку.

Јовица Пековић рођен је 1952. године у месту Слатине, општина Косово Поље. Висококвалификовани је машинбравар, запослен у рудницима боксита Никшић. Потпредседник је Општинског одбора Никшић. Ожењен је, отац четворо дјеце.

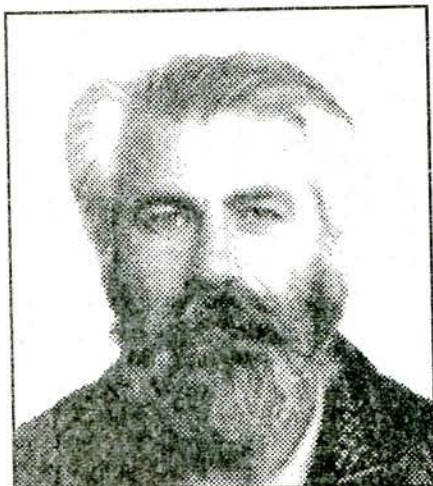
Небојша Чапуновић рођен је 1958. године. Има вишу стручну спрему, трговачког смјера. Председник је Општинског одбора Улцињ. Ожењен је, отац троје дјеце.

Вукојица Белоница рођен је 1951. године у Буковици. Завршио је средњу економску и шумарску школу у Рожајама. Запослен је у ЈП "Црна Гора шуме", шумско газдинство у Рожајама. Ожењен је, отац седморо дјеце.

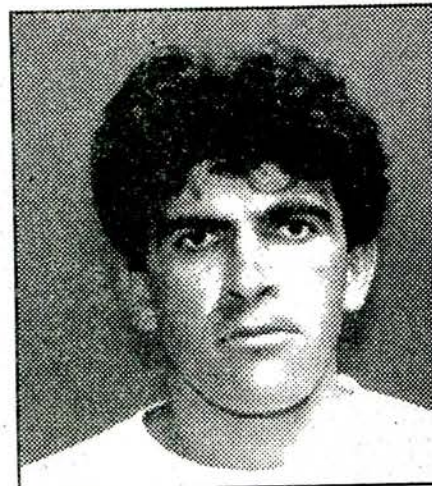
Радојица Вуковић рођен је 1950. године у Ивању. Завршио је Технолошки факултет у Љубљани. Ожењен је, отац двоје дјеце.

Драгомир Ровчанић рођен је 1952. године у селу Рудница, општина Пљевља. Завршио је средњу економску школу. Запослен је у ЈКП "Брезница", Пљевља. Члан је Извршног одбора и потпредседник Општинског одбора Пљевља. Ожењен је, отац четворо дјеце.

Драган Мрдак рођен је 1958. године у Пљевљима. Инжењер грађевинарства, приватни предузетник. Члан је Централне отаџбинске управе. Ожењен је, отац двоје дјеце.

Милош Стојић рођен је 1962. године у селу Илино брдо, општина Пљевља. Завршио је средњу електротехничку школу. Запослен је у ЈЕП-у Црна Гора. Члан је Општинског одбора Српске радикалне странке Пљевља. Ожењен је, отац троје дјеце.

Милорад Бајић рођен је 1958. године у селу Мрзовићи, општина Пљевља. Завршио је средњу економску школу. Ожењен је, отац четворо дјеце.

Милош Дуковић рођен је 1961. године у селу Лугови, општина Пљевља. Одборник је Српске радикалне странке у Скупштини општине Пљевља и секретар Општинског одбора Пљевља. Ожењен је.

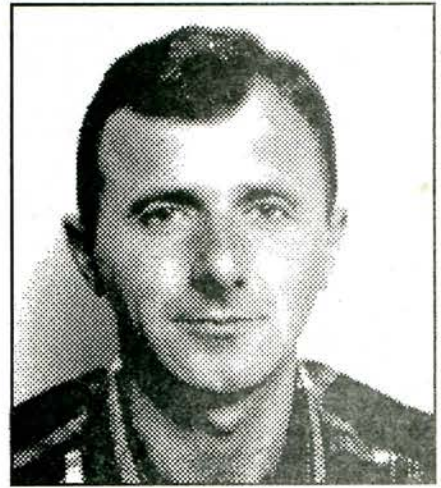
Винка Чабаркача рођена је 1966. године у Грабу, Бијело Поље. Завршила је Филозофски факултет у Никшићу. Професор је у гимназији у Бијелом Пољу. Потпредседник је Општинског одбора у Бијелом Пољу.

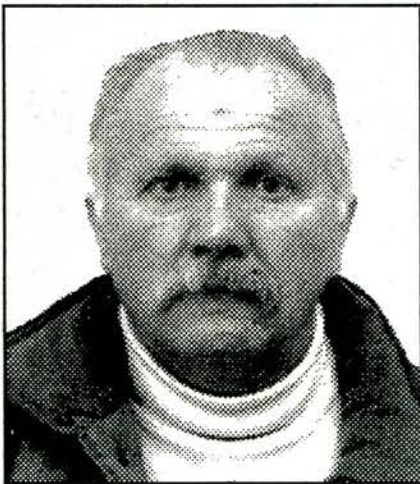
Лука Фуртула рођен је 1937. године у Соколцу, општина Бијело Поље. Ради у Основном суду у Бијелом Пољу.

Радивоје Шекуларац рођен је 1953. године у Бијелом Пољу. Завршио је средњу текстилну школу. Ожењен је, отац троје дјеце.

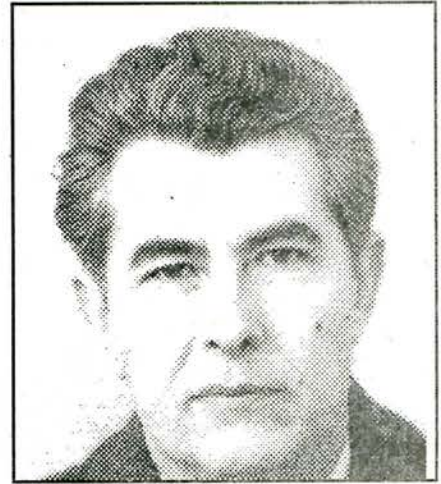
Милош Вуковић рођен је 1967. године у Ивању, Бијело Поље. Завршио је Вишу економску школу у Ваљеву. Инжењер је прехранбене технологије. Предсједник је месног одбора Ивања и члан Општинског одбора Бијело Поље.

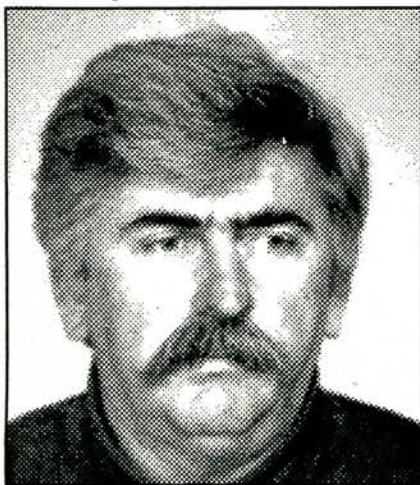
Драгић Бубања рођен је 1943. године у селу Затон, општина Бијело Поље. Завршио је средњу медицинску школу у Сарајеву. Запослен је у Медицинском центру као медицински техничар. Ожењен је, отац четворо дјеце.

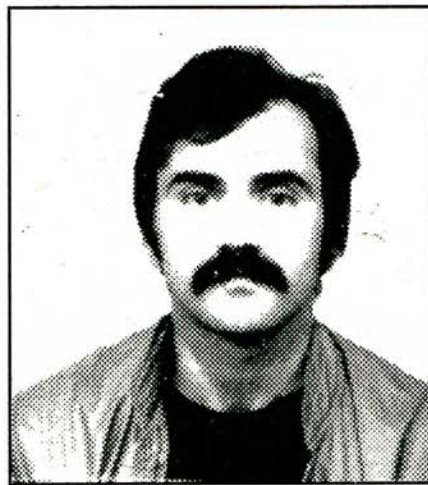
Ненад Старовлах рођен је 1971. године у Пљевљима. Завршио је средњу школу у Пљевљима. По занимању је техничар у друмском саобраћају. Запослен је у руднику олова и цинка "Шупља стијена" Трепча.

Мијајло Петрић рођен је 1932. године у селу Церову. Средњу медицинску школу завршио је у Нишу. Сада је у пензији.

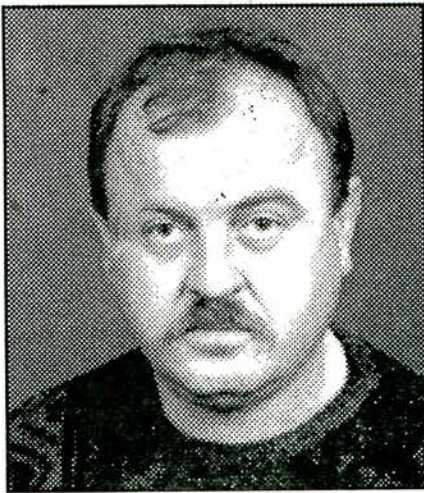
Бранко Марјановић рођен је 1958. године. По занимању је машинбравар. Запослен је у ЈП Рудник угља Пљевља. Ожењен је, отац четворо дјеце.

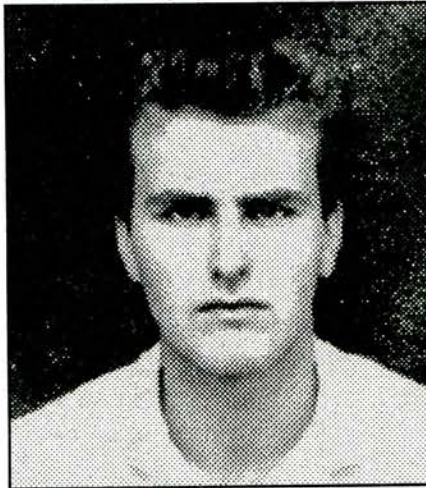
Милдраг Мајдов рођен је 1954. године у Србињу. Има средњу стручну спрему. Запослен у НИП "Борба" као самостални референт продаје. Потпредсједник је Регионалног одбора за Приморје и Општинског одбора Херцег Нови. Ожењен је.

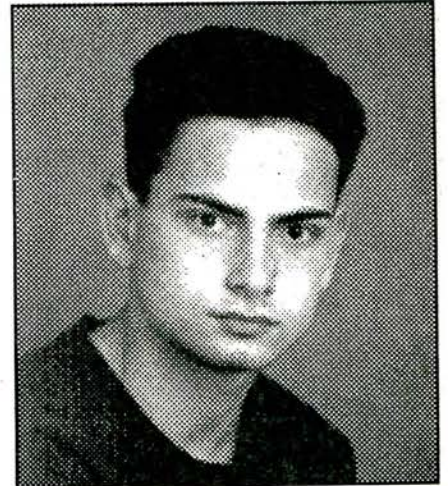
Миљко Стефановић рођен је 1942. године. Завршио је Вишу угоститељску школу. Властник је ресторана "Сложна браћа" у Улцињу. Потпредсједник је Општинског одбора у Улцињу. Ожењен је, отац двоје дјеце.

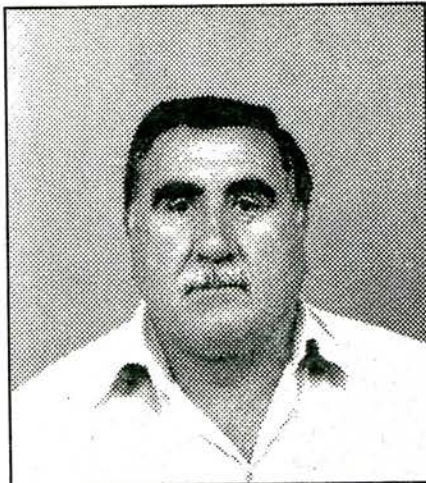
Зоран Кадих рођен је 1957. године у Косовској Митровици. Завршио је Саобраћајну школу, по занимању је возач. Секретар је Општинског одбора у Тивту.

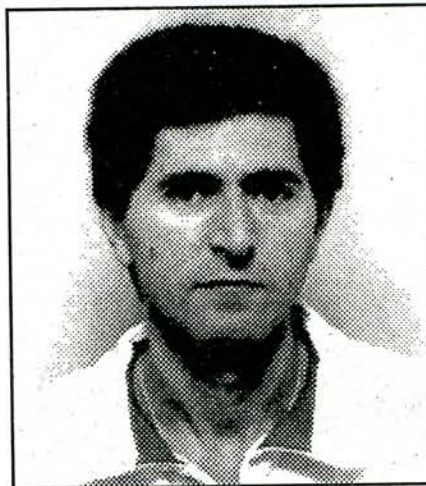
Радомир Шумар рођен је 1964. године у Котору. Живи и ради у Ластви Грбальској крај Будве. Завршио је средњу туристичку школу. Члан је Централне отаџбинске управе.

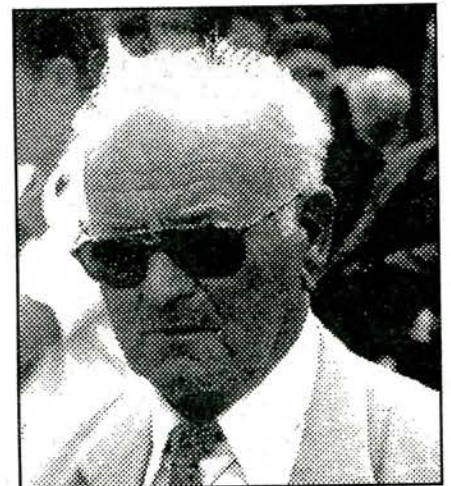
Владимир Шпановић рођен је 1976. године у Котору. Машински је техничар, апсолвент на Приморском факултету у Котору. Председник је Општинског одбора Тиват.

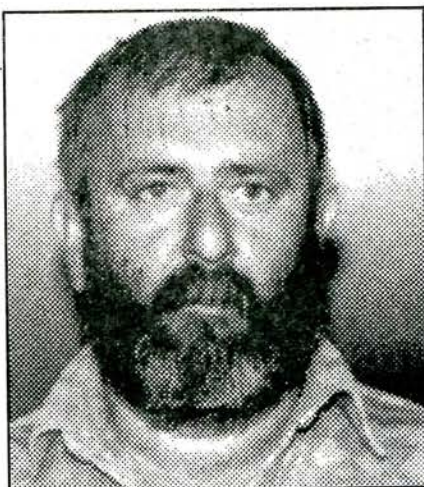
Богдан Чубрановић рођен је 1936. године у Подгоричком срезу. У Београду је завршио Вишу ППТ школу. Потпредседник је Месног одбора у Бару. Ожењен је, отац двоје дјеце.

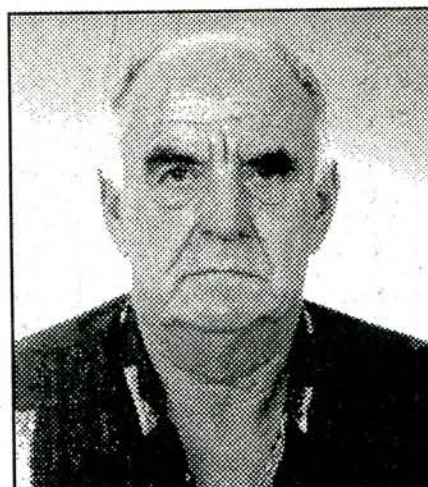
Милош Мркајић рођен је 1956. године у селу Петровићи, општина Никшић. По занимању је угоститељски радник.

Бошко Радановић рођен је 1939. године у Грбљу, општина Котор.

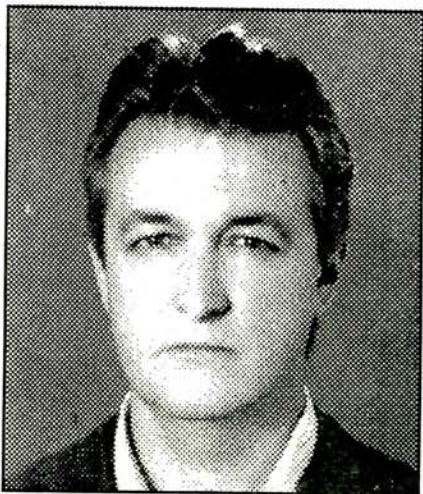
Драган Павићевић рођен је 1959. године у Бару. Средњу поморску школу завршио је у Бару. Власник је и директор приватног предузећа "Ступови". Ожењен је, отац троје дјеце.

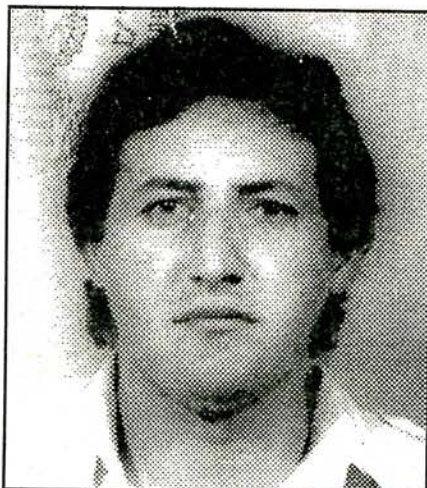
Мр Петар Раичковић рођен је 1928. године у селу Парци, општина Подгорица. Завршио је Фармацеутски факултет. Сада је пензионер.

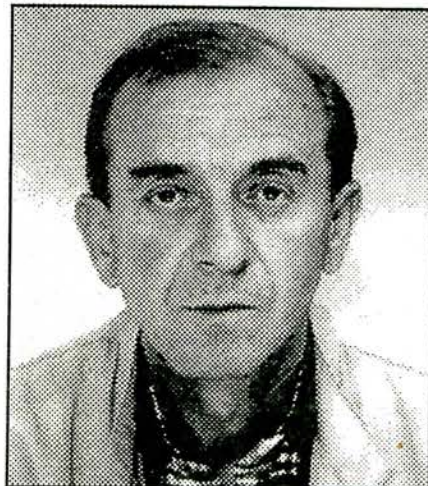
Миодраг Јанковић рођен је 1959. године у Цетињу. Живи у Подгорици. Има средњу стручну спрему. Потпредседник је Општинског одбора Подгорица.

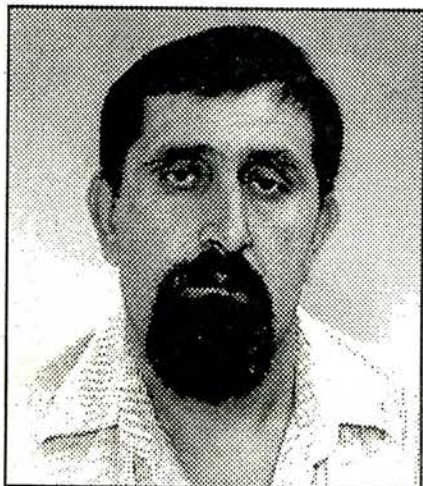
Данило Вукчевић рођен је 1954. године у Подгорици. Завршио је школу ученика у привреди и школу за саобраћајног техничара у Подгорици. Члан је Подгоричког Окружног одбора.

Веселин Вуковић рођен је 1960. године у Цетињу. ВКВ је бравар-вариоц, незапослен. Потпредседник је Општинског одбора Цетиње, члан Окружног одбора и члан Извршног одбора.

Милија Пулетић рођен је 1948. године у Колашину. Завршио је средњу економску и вишу пољопривредну школу. Због политичких активности отпуштен је с посла. Ожењен, је отац једног дјетета.

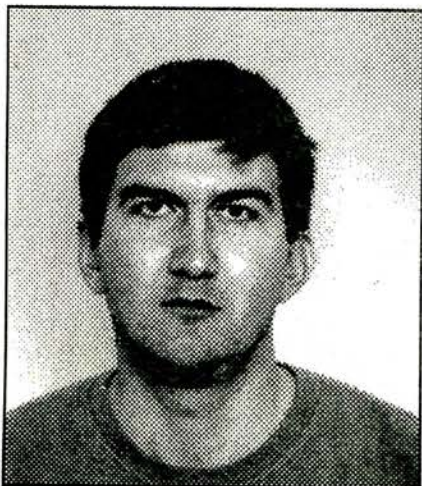
Миливоје Живковић рођен је 1958. године у Јеренићима, Плуђине. Завршио је Вишу туристичко-угоститељску школу. Запослен је у ЈЕП Електропривреди Црне Горе. Председник је Месног одбора Косови лут, секретар Окружног одбора Подгорица.

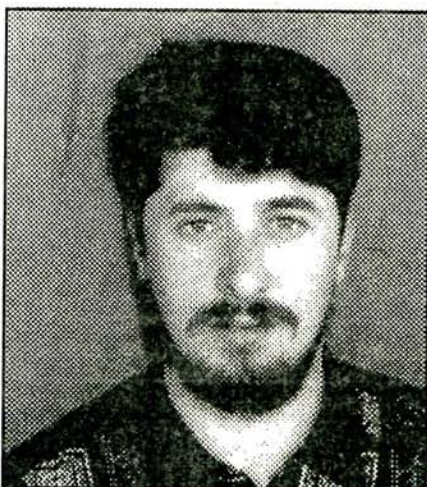
Перо Јокић рођен је 1961. године, општина Модрича. Завршио је грађевинску школу, незапослен је. Председник је Месног одбора Даниловград, секретар Општинског одбора и члан Окружног одбора.

Игор Михаиловић рођен је 1973. године у Подгорици. Завршио је средњу економску школу, смер ПТГ техничар.

Новак Манојловић рођен је 1972. године у Никшићу. Машински је техничар. Председник је Месног одбора Ђеменица.

Драган Цебаловић рођен је 1970. године у Никшићу. Завршио је средњу школу. Запослен је у ЈП "Железнице ЦГ". Члан је Општинског, Окружног и Извршног одбора Српске радикалне странке. Ожењен је.

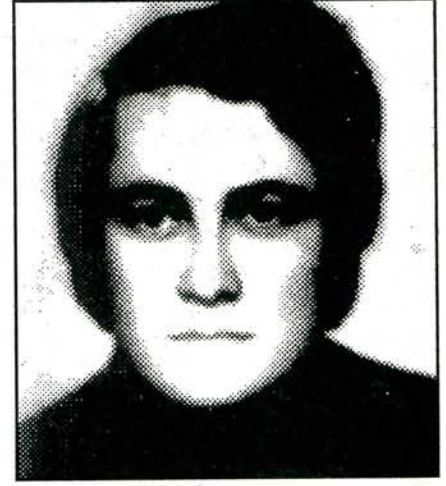
Слободан Раденовић рођен је 1969. године у Никшићу. До рата је похађао Морнаричку војну школу у Сплиту. По занимању је угоститељски техничар.

Милан Радуловић рођен је 1946. године у Никшићу. Завршио је средњу школу. Приватни је угоститељ. Ожењен је, отац једног дјетета.

Михаило Дачевић рођен је 1951. године у Облату-Жупа. Завршио је средњу школу, приватни је ауто-превозник. Ожењен је, отац троје дјете.

Василије Осмајић рођен је 1950. године. По занимању је електротехничар, запослен је у ХЕ "Пива". Секретар је Општинског одбора Плујине. Ожењен је, отац двоје дјете.

Радоња Благојевић рођен је 1955. године у Дуби-Пива. Завршио је средњу техничку школу. Запослен је у рудницима боксита Никшић. Ожењен је, отац двоје дјеце

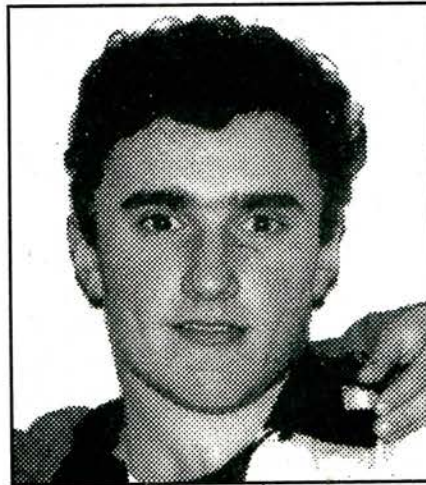
Ранко Бабовић рођен је 1966. године у Никшићу. Завршио је машинску школу, запослен је у рудницима боксита Никшић. Ожењен је, отац једног дјетета.

Радојко Марсенић рођен је 1960. године. Завршио је средњу саобраћајну школу. Ожењен је, отац троје дјеце

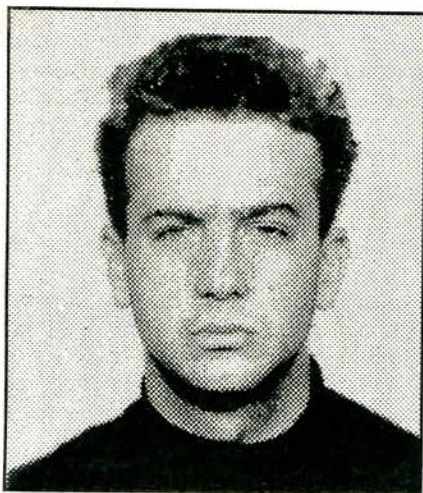
Александар Василијевић рођен је 1976. године у Беранама. Основну и средњу школу завршио је у Беранама. Ванредни је студент Факултета за интернационални менаџмент у Београду. Запослен је у породичној фирми "Гранит".

Слободан Марковић рођен је 1980. године у Андријевици. Основну и средњу школу завршио је у Андријевици. Активно се бави фудбалом, првотимац је ФК "Комови".

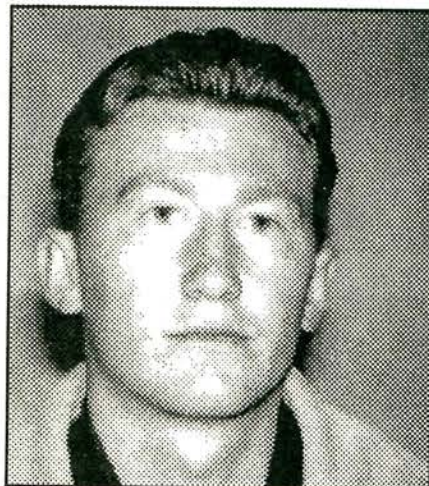
Милан Лабан рођен је 1957. године у Мурино-Плав.

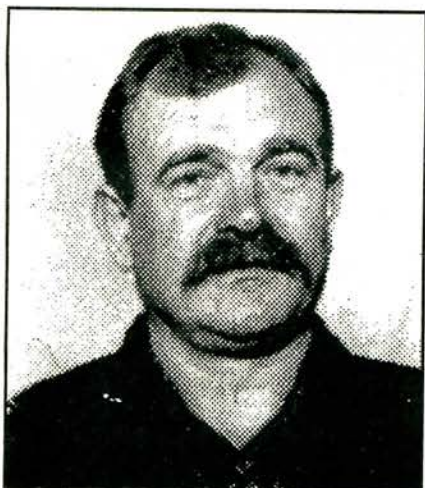
Владимир Лабан рођен је 1970. године у Рожајама. Апсолвент је енглеског језика на катедри за енглески језик и књижевност. Ожењен је, отац једног дјетета.

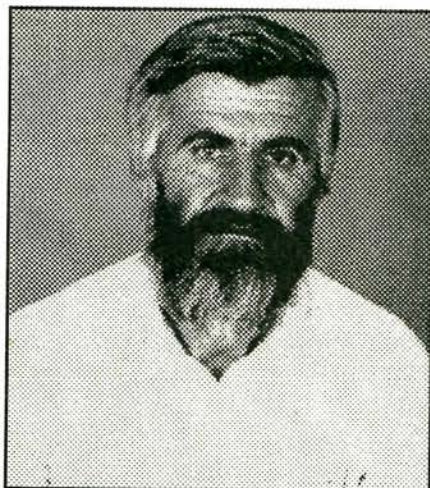
Радоња Ђеранић рођен је 1935. године у селу Лужцу – Беране. Ожењен је, отац троје дјеце.

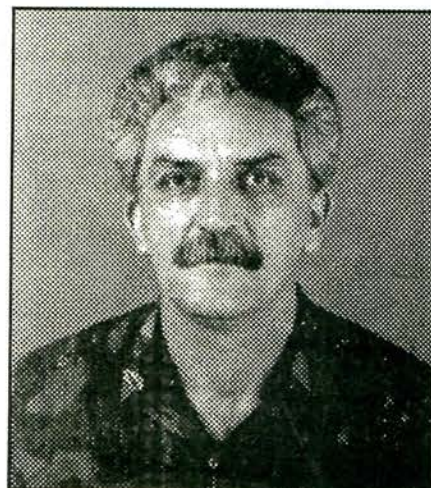
Братислав Раденовић рођен је 1979. године у Рожајама. Завршио средњу машинску школу у Рожајама. Потпредседник је Општинског одбора Српске радикалне странке Рожаје.

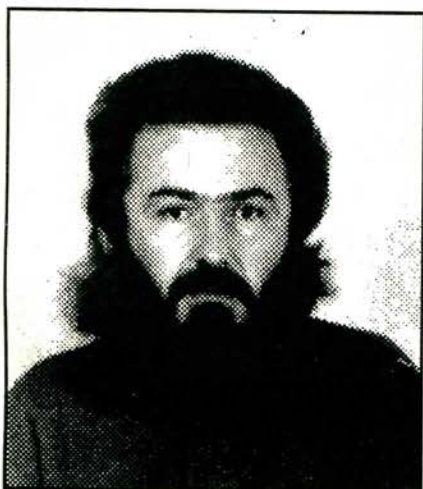
Миомир Фатић је члан Српске радикалне странке од њеног оснивања.

Драгомир Дробњак рођен је 1952. године у селу Ивање. Средњу трговинско-угоститељску школу завршио је у Бијелом Пољу. Живи у Подгорици. Ожењен је, отац четворо дјеце.

Момчило Мрдак рођен је 1950. године у Пљевљима. Завршио је Економски факултет у Подгорици. Ожењен је, отац троје дјеце.

Велимир Тмушић рођен је 1957. године у Подбору, Пљевља. Завршио је средњу техничку школу у Пљевљима. Ожењен је, отац двоје дјеце.

Ратко Кнежевић рођен је 1965. године у Подгорици. Завршио је средњу електротехничку школу у Подгорици и средњу железничку школу у Сарајеву. Ожењен је, отац једног дјетета.

Вујица Јоксимовић рођен је 1954. године у Беранама. Основну и средњу школу завршио је у Беранама. Власник је приватног предузећа. Ожењен је, отац четворо дјеце.

ГДЕ СУ СРПСКЕ ЗЕМЉЕ, ТУ СУ СРПСКИ РАДИКАЛИ

Српска радикална странка је једина политичка партија која делује у свим земљама
У Народној скупштини Републике Србије има 82 од 250 народних посланика
У Већу грађана Савезне скупштине од 138 има 16 посланика
У Већу република има 6 од укупно 40 посланика
У Републици Српској од укупно 83 има 15 посланичких мандата
У Народној скупштини Републике Српске Крајине имала је 16 од укупно 82 народна посланика
Српска радикална странка била је парламентарна странка и у Црној Гори, док није на бруталан начин избачена из Народне скупштине

Водитељ: – Поштовани слушаоци, наш данашњи гост и саговорник је др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке. Господине Шешељ, добар дан и добро дошли у Студио "Радио Пљевља".

Др Шешељ: – Добар дан и боље вас нашао.

Водитељ: – Поштовани слушаоци, већ смо најавили могућност вашег учешћа у овој емисији, на начин што ћете господину Шешељу телефоном постављати питања. Наш број телефона је: 86-100. Своја питања ћете саопштити колегиници преко телефона, а ми ћемо их пренети господину Шешељу. Господине Шешељ, како је сваки почетак тежак и значајан, мислим у контексту почетка нашег данашњег разговора, онда сам се одлучио за следеће. Саслушајте ме, кратко ћу... Рођен у Сарајеву, 11. октобра 1954. године. Отац пореклом из Херцеговине, даље из Црне Горе, са Роваца. Мајка из једне од најстаријих српских породица из Херцеговине. Основну школу, гимназију и Правни факултет завршио у Сарајеву. Дипломирао са двадесет две и по године на Правном факултету. Магистрирао у Београду 1978. године. Докторирао 25. новембра 1979. године са двадесет и девет година. Ожењен, три сина. Шта још, овоме додати?

Нема идеалних политичара

Др Шешељ: – Па, можете да додате, према својим жељама, према својим нахођењима. Ја сам политичар, а о политичару могу да се говоре и добре и лоше стране. Идеалних људи нема, а готово, нема идеалних политичара. У сваком случају, рекли сте неке моје основне биографске податке.

Територијална аутономија нема никаквог ни историјског, ни правног, ни политичког утемељења

Водитељ: – Молим вас, да нам у најкраћем, ако се то, уопште, може укратко, представите Српску радикалну странку и њен Програм.

Др Шешељ: – Српска радикална странка је једина политичка партија која делује у свим српским земљама. Ми смо најјача опозициона политичка партија у Србији. За неколико посланичких мандата, испред нас су Социјалистичка партија Србије, као главна у владајућој коалицији. Али, да није било изборних фалсификата на Косову, ми бисмо, већ увелико били појединачно јача партија од Социјалистичке партије Србије. У Републици Српској, такође смо моћна политичка партија. Имамо петнаест посланичких мандата, од укупно 83. Били смо веома јака политичка партија у Народној скупштини Републике Српске крајине. Од

ламентарних и локалних избора. За те изборе, ми се темељито спремамо, и мој долазак у Црну Гору, томе је посвећен. За ових шест дана обићи ћу већину наших општинских одбора. Тренутно је са мном у Црној Гори и Драган Тодоровић, председник Извршног одбора Српске радикалне странке за Србију, и потпредседник Народне скупштине Републике Србије. Он у организационом смислу помаже јачање општинских и месних одора. Мислим да овога пута имамо озбиљне шансе да опет будемо парламентарна странка у Црној Гори.

Странка умерене деснице

Водитељ: – Господине Шешељ, ситуација у Црној Гори...

Др Шешељ: – Одговорио бих на дру-

чки систем, модеран правни поредак, вишестраначку демократију, за поштовање свих грађанских слобода и права. У економској сфери, присталице смо либералне капиталистичке привреде, приватне иницијативе, приватне својине и слободне конкуренције.

У социјалној сфери, залажемо се за потпуну слободу стваралаштва и вредности културног стваралаштва. А, оне се морају, пре свега, одређивати на тржишту.

Стара идеја

Водитељ: – Малочас, сам хтео рећи да о парламентарним изборима у Црној Гори, који се очекују, предлажем да разговарамо мало касније. А, сада да се задржимо на Програму Српске радикалне странке. Како објашњавате идеју

Политички парадокс: у Већу грађана Савезне скупштине Народну странку представља Бојовићева групација, а у Већу република Килибардина

82 мандата, имали смо 16. И, били смо парламентарне странке у Црној Гори, док нисмо на један бруталан начин избачени из Народне скупштине Црне Горе. Било је то у време наших најжешћих сукоба са режимом. Такође, највећа смо опозициона политичка партија у Савезној скупштини, Савезне Републике Југославије, у Већу грађана. У Већу грађана, имамо шеснаест посланика, од укупно 138. И, у Већу Републике имамо 6 посланика од укупно 40. Ми смо сада на почетку предизборне кампање у Црној Гори. За који дан очекујемо расписивање ванредних пар-

ти део вашег питања, па ћемо, онда, о ситуацији у Црној Гори. Рекао сам, само са формалне стране, како данас изгледа Српска радикална странка. А, са оне суштинске, програмске стране, Српска радикална странка је партија умерене деснице. Странка која се идеолошки лоцира десно од центра. Ми смо национална, патриотска, националистичка, политичка партија, и наш је циљ јединствена српска држава, која ће обухватити све српске земље!

Друго, у политичкој сфери, ми смо странка, изразито демократског карактера. Боримо се за демократски, полити-

Велике Србије, како се зове и лист ваше политичке партије, и како је реализовати, и ко по вашем мишљењу улази у састав такве државе?

Др Шешељ: – То је веома стара идеја. А, стара је онолико, колико је стар и српски народ, колико је стар његова државност на Балкану. Следимо ту политику наших идејних родоначелника Пашићевих радикала са краја прошлог, и почетка овог века. Радикалски покрет је био јак и у Црној Гори. Вероватно знате да се и Милан Стојадиновић на изборима за Парламент Краљевине Југославије, кандидовао у Цр-

ној Гори, у Васојевићима, у тадашњем Беранском срезу. И, он је побеђивао. Наш је циљ јединствена српска држава и желимо да назив те државе буде управо Велика Србија. А, које су то српске земље? То је данашња Република Србија, данашња Република Црна Гора, данашња Република Српска и тренутно, окупирана Република Српска Крајина. Наравно, држимо пружену руку према Македонији, према македонском становништву, које, ако није баш исто као ми, онда смо веома слични. Ми Срби никога сличнијег и ближег од Македонаца немамо, па смо спремни и на заједничку државу немамо никаквих насилничких претензија према Македонији. А оног тренутка кад становништво Македоније, пожели да се врати у састав заједничке државе, ми смо спремни да то прихватимо у оним односима које договоримо.

Водитељ: – Како ту идеју Велике Србије да схвате припадници других нација?

Др Шешел: – Та идеја никога не угрожава. Та идеја не угрожава припаднике националних мањина у нашој земљи. Ми смо за пуну грађанску равноправност свих људи, који су реални држављани. Ту идеју ми би смо спровели не спутавајући ниједну грађанско право, ниједну људску слободу. Ако може данас постојати једна Велика Британија, зашто не би и Велика Србија. Овде је реч о пуком називу једне државе, тај назив не мора по сваку цену да буде Велика Србија, може да буде једноставно Србија или Српске земље. То је ствар одлуке највиших Скупштинских тела, највиших органа власти једне земље, Српски радикали ће се залагати за овакав назив.

Друго, ја сам водио извесне разговоре са неким муслиманским интелектуалцима, недавно и са Београдским Муфтијом, то је било пре месец и по дана, а још 90. године сам писао отворено писмо Босанско-Херцеговачким муслиманима, Србима исламске вероисповести. Писмо је почињало са: "Браћо муслимани..." и испало је да су то пророчанске речи. Те речи које су наведене у писму. Упозоравао сам да муслимани не смеју дозволити да их изманипулишу Хрвати, да постану њихово средство, и да их гурну у рат против православних Срба, јер ће они постати главне жртве тог рата. Нажалост, десило се управо тако. Када сам једном разговарао и расправљао са тим муслиманима, поводом понуде која је из Београда била упућена Алији Изетбеговићу, 90. и 91. године, да Босна и Херцеговина остану у скраћеном саставу Југославије, поводом идеје која се чула у свим српским земљама, сви Срби у једној држави. То је у основи једна великосрпска идеја, идеја Велике Србије. Та идеја је у исто време значила и сви муслимани у једној држави! Дакле, муслимани из Босне и Херцеговине, Црне Горе, Србије и Македоније били би у једној држави, и били би веома јак политички фактор.

Били би веома бројна групација, а мислим да би у свим тим политичким договорима, између православних Срба и муслимана, био постигнут и консензус око тога да се призна и статус конститутивног народа. Знате, ја као научник могу да оспоравам тај статус, могу да изнесем бројне доказе да су муслимани Срби исламске вероисповести. Али, ако они не желе да буду Срби, немам намеру да их на силу терам да буду Срби, али морају да буду лојални држављани државе у којој живе. Ова идеја је била у њиховом истинском интересу. Идеја је пропала, јер је Изетбеговић, прво пристао да Босна и Херцеговина као равноправна федерална јединица уђе у састав скраћене Југославије. А, онда је, по налогу западних сила, одустао, и тада је избио крвави грађански рат. Најкрвавији на Балкану, после II светског рата.

Злоупотреба архаичног термина

Водитељ: – Да искористим прилику, можда мало, удаљавајући се од основне теме разговора: Шта мислите о термину, појму или одредници бошњак?

Др Шешел: – Мени је смешна данашња употреба термина бошњак. Ја сам Бошњак. Живео сам у Сарајеву и не може неко други бити бошњак, а да ја не могу. Не може термин бошњак да се односи на људе који су исламске вероисповести. Термин бошњак је један архаичан термин, код других је то Босанац. Бошњак је сасвим јасан термин који постоји вековима у српском језику. Бошњаци су Срби из Босне. Босна је у средњем веку била српска држава. Бошњаци су као Срби учествовали у Косовској битци. Ратко Вуковић, на челу 10 000 бошњачких ратника. Али, знате више од двадесет година, постојала је од комуниста, званично опструисана нација. А, онда у једном тренутку, људи који су се експонирани као припадници муслиманске нације, кажу: "Е' више нисмо муслимани по националности, него смо бошњаци"? Немам ништа против, како год, они желе себе да зову, нека им буде. Али, долазимо сада у једну трагикомичну ситуацију, да се људи који немају никакве везе са Босном, а исламске су вероисповести, сада себе сматрају Бошњацима. Рецимо, евентуално муслимани из Пљеваља. Нисам чуо да се то баш у Пљевљима дешава, али се дешава у Новом Пазару, Тутину, Сјеници... Неки можда, никада нису ни видели Босну, а зна се тачно, од којих српских породица из Црне Горе потичу, и сада кажу за себе да су Бошњаци?! Знате, то је већ трагикомично.

Црногорска нација не постоји

Водитељ: – Како у вашој концепцији Велике Србије, разумети црногорску нацију? Да ли за њу има места?

Др Шешел: – Видите црногорска нација је једна комунистичка творевина. Постоји Црна Гора као српска држава.

Она је некада била међународно призната држава. Црна Гора је кључни извор српства. Српска државност је зачета на територији Црне Горе. А, Коминтерна је створила црногорску нацију, и то да би што успешније разбила српски народ! Коминтерна је водила прави идеолошки, пропагандни и шпијунски рат против српског народа, јер је Александар Карађорђевић био један од претендента на руски престо. Био је у директним сродничким везама са династијом Романова. Због тога нам се тако Коминтерна попела на грбачу и просто на растурила својим активностима. Сада имамо ситуацију у којој се изврстан број људи сматра Црногорцима по националности. То је њихово право, могу да се сматрају како год желе. Могу да кажу да су марсовци, Јапанци, све што им падне на памет. Ја немам никаквог разлога да их оспоравам, нити имам намеру неког да терам да буде Србин, ако он то не жели! То би било бесмислено. Мислим да је толико лепо припадати српском народу, да ми Срби имамо много разлога да се поносимо што смо Срби. Ако се поносимо што смо Срби, зашто бисмо некога терали да буде оно што смо ми?! Немамо намеру! Тако да људи могу да се изјашњавају, буквално, како год желе. Али, ја, као човек који се бави друштвеним наукама имам хиљаде доказа и аргумената за тезу у научном смислу да црногорска нација у научном смислу не постоји.

Политичке прилике – раскол

Водитељ: – Кад већ говоримо о Црној Гори, онда ћу вас замолити да дате и оцену политичке ситуације у Црној Гори. Дакле, како видите данашњу Црну Гору?

Др Шешел: – Политичка ситуација у Црној Гори је веома компликована. Њу, пре свега, карактерише расцеп у донедавно владајућој партији, Демократској партији социјалиста Црне Горе. Ми као опозициона политичка партија ништа лепше нисмо могли пожелети, него да се владајућа странка поцепта. То је права благодет за сваку опозициону странку. Међутим, проблем је што је тај расцеп попримио неке теже и за демократски политички систем помало неподношљиве форме, чак довео до крвопролића, запретио да доведе и до губитака људских живота. Е, то је оно што ми не желимо! Ми желимо да се владајућа странка и даље цепа. Желимо да се и у Србији владајућа странка поцепта, али не желимо да се то претвори у грађански рат, и да се Срби међусобно убијају због тог расцепа. Врло јасно смо се определили према свим збивањима у Црној Гори. Рецимо, прошле године, када је дошло до тог расцепа у Демократској партији социјалиста, ми смо подржали Момира Булатовића на председничким изборима. И, јавно смо то саопштили. Зато што нам је изгледало да је његова програмска оријентација ближа нама српским радикалима, него програмска оријентација Мила

Дуг пут до власти: годину и по дана предизборних кампања

Ђукановића. Али, то не значи да смо постали Булатовићеви политички следбеници. Па, да он сада представља обличје неких наших политичких тежњи. Не, он и даље остаје наш политички противник. Али, у једном тренутку смо сматрали да је наш страначки интерес, и интерес српског народа да га подржимо. Видели смо шта се десило у току тих избора. Како је то окончано, међутим, политичка криза која је изазвана резултатима председничких избора и извесним неправилностима на њима, довела је до даљег заостравања односа између два крила поцепане партије. У једном тренутку, то се толико заштрило да је дошло до крвавих немира у Подгорици, где је велики број људи тешко рањен. Такође, претила је опасност да неки људи изгубе и живот. У том тренутку, ми смо јасно саопштили свој став. Политичке расправе требало би да се воде у Парламенту, медијима, јавним скуповима, али не сме се потезати оружје. Ми смо против тога. Ми смо се у Црној Гори поставили на исти начин на који се постављамо и у Србији, у тим кризним ситуацијама. Кад дође до крвопролића никада, ми српски радикали нисмо даље заостравали политичку ситуацију. И, никада народ нисмо подстрекивали на обрачун са полицијом. Увек смо били сталожени и до краја разумни.

Апеловали смо, увек, на смиривање страсти. Кад су неке мирније политичке прилике можемо да будемо и најжешћи у вербалном сукобу са режимом.

Знате, било је доста случајева где смо ми, српски радикали са најоштријим речима нападали власт у Србији и Црној Гори, где смо били спремни да се кошкамо са полицијом у зградама Парламента. Опет тамо где ни ми посланици немамо оружје, а ни полиција нема оружје. Па, бар никоме глава неће страдати, али кад масе изађу на улицу, кад изађе десетине хиљада људи, сто хиљада људи, онда је веома опасно бити екстреман. Не сме се уносити сувише велика доза емоција. Врло је лако масу потерати и изазвати последице које нико у старту није желео, које су толико трагичне да могу довести и наш опстанак у питање, опстанак државе. Довести до стране интервенције и грађанског рата. Ми Срби смо у својој историји имали крваве грађанске ратове, и то више никада не сме да нам се деси. У овој политичкој ситуацији, дошло је до цепања Народне странке. Народна странка није могла поднети приступачне коалиције Народна слога и она се поцепала по шавовима. Ови избори ће показати које је крило унутар те странке јаче. Нема бољег начина да се разреши криза са ванредних парламентарних избора. Ми смо одмах, после избора у Црној Гори тражили расписивање нових парламентарних и локалних избора. Ми као опозициона странка имамо интерес да до тих избора што пре дође. Тражимо ванредне и савезне парламентарне изборе. Сматрамо да је то једини начин да се ова криза до краја разреши, јер се и у Савезној скупштини по-

цепала Демократска партија социјалиста, на два крила и у Већу грађана и у Већу Република.

Гест добре воље

Водитељ: – Дозволите да испоштујемо и наше слушаоце, који се већ јављају и да се задржимо на Црној Гори. Слушалац Бране, пита: "У каквој је вези господин Шешељ са Милом Ђукановићем и шта мисли о његовом избору"? Друго питање: "Како коментаришете то што сте прво били против Мила, а после присуствовали инаугурацији"?

Др Шешељ: – Немам ја никакву посебну везу са Милом Ђукановићем! Ја сам се свега два пута у животу са њим срео. Једном је то било још 1992. године, када је Добрица Ђосић изабран за председника Савезне Републике Југославије. Тада је одржан пријем у Савезној скупштини поводом тог избора. Тада смо се упознали. Руковали, и можда смо разменили две, три речи, и то је било све. Други пут смо се срели, сада на Цетињу, приликом његове инаугурације. Никаква посебна веза не постоји. Ми смо политички противници. Циљ Српске радикалне странке је обарање Демократске партије социјалиста са власти у Црној Гори и доласак српских радикала на власт. И, то је у политици увек и до краја јасно! Друго, већ сам рекао да смо на председничким изборима подржали Булатовића, а не Ђукановића. А, пре тога смо били у жестоком сукобу са целом Де-

Националисти: воле свој народ, али не угрожавају друге

мократском партијом социјалиста Црне Горе. Сећате се шта је Српска радикална странка својевремено преживела, у току најжешћих сукоба. Протеривани смо из Црне Горе, хапшени. Избацивани из Скупштине, избацивани смо чак и из Општинских скупштина, и овде у Пљевљима. Мислим да су сви наши одборници у једном тренутку избачени из пљеваљске Скупштине и да су убачени неки други људи да глуме српске радикале, и то по вољи режима. Чак ми је забрањиван и улаз.

Али, ми нисмо злопамтило у политици, нити смо људи који се руководе мржњом. Онај ко се у политици руководи мржњом – нема шансе да успе. А, зашто сам ишао на Цетиње, то је било следеће питање. Мило Ђукановић и Светозар Маровић су показали гест добре воље. Светозар Маровић ме позвао на седницу народне скупштине, а Мило Ђукановић на свечану вечеру коју је приредио за многобројне званичне и дипломатски кор, после инаугурације. На тај гест добре воље политичких противника, са своје стране сам узвратио гестом добре воље, и отишао сам тамо. Учествовао сам, присуствовао сам прошлог лета и поводом избора Слободана Милошевића за председника Савезне Републике Југославије свечаном пријему у Савезној скупштини. И, пришао сам Слободану Милошевићу и честитао сам му на избору. А,

он је мој политички противник. То је питање фер–плеја у политици. Питање цивилизованог и пристojног понашања. И, то не значи, ако сам с неким стао, поразговарао, ако сам честитао, да смо одједном постали и политички савезници и истомисљеници. Знате, то је већ бесмислен приступ политици, или сам с њим, или сам против њега! Није тачно! Против њега сам, али могу нормално да разговарам.

Ја могу са сваким нормално да разговарам.

ТВ самоубиство Вука Драшковића

Знате, на тој инаугурацији у Народној скупштини Црне Горе, на Цетињу, поред мене је седео Вук Драшковић, јер је тако протокол одредио. Седела је Милица Пејановић–Ђуришић која је председник владајуће странке Црне Горе. А, седео сам поред ње, јер сам председник највеће политичке партије из Србије, која је присуствовала инаугурацији. А, поред мене Вук Драшковић као представник друге по снази, па Ђинђић и тако даље. Знате, било је смешно посматрати како Вук Драшковић и Зоран Ђинђић уопште међусобно не контактирају, ни једне једине речи не размењују. Толика је мржња међу њима, а они су били коалициони савезници. Ни-

када, ни са ким од њих нисам био у коалицији, а разговарам са свима. Видели сте шта ми је све рекао Вук Драшковић у емисији: "Сучељавања", на државној Телевизији Србије. Мислим да је та емисија емитована и преко Телевизије Црне Горе. Неко други би то сматрао страшном трагедијом. Можда би неко и пиштољ потезао. Сањао о некој освети, а ја сам то сасвим мирно и сталожено поднео, чак смејући се, пре свега, зато што је Вук Драшковић, при том телевизијском наступу политички себе уништио. А, мени није нанео неку политичку штету. Јасно је било да је Драшковић само извршавао налоге социјалиста, да је био у спрези са њима. Али, ја као политичар морам бити спреман да све то отрпим. Знате, Николу Пашића су грађани гађали јајима, а он им је узвраћао: "Нека, нека, само ме ви гађајте, целог живота сам се ја борио за ваше право, да председника владе гађате јајима!" Политичар мора бити спреман за много виши степен трпљења и подношења него обичан грађанин. Друго, политичар мора у најкритичнијим тренуцима да буде сталожен. Не сме да подлеже емоцијама и не сме да се руководи мржњом. Код нас српских радикала нема мржње! То је наша основна карактеристика и на то смо поносни.

**Смиривање
политичких страсти**

Водитељ: – Занимљиво је да је највећи број пристиглих питања на исту тему: "Чиме сте се руководили код свог политичког става, или уверења да је Мило Ђукановић променио свој политички став?"

Др Шешељ: – Уопште нема никакве промене политичког става код српских радикала. Ја сам гостујући на државној телевизији Црне Горе, рекао да смо прошле године на председничким изборима подржали Момира Булатовића. И, можда ћемо га некада поново подржати. Али, нисмо постали идеолошки, или политички мишљеници Мила Ђукановића. У једном тренутку смо сматрали, када је дошло до јаког испољавања и распаљивања страсти у Црној Гори, како једноставно са своје стране морамо све да учинимо како би се те страсти смириле. Прво што смо желели да постигнемо, јесте да људи не гину у међусобним оружаним окршајима из политичких разлога, као што је претило на подгоричким улицама, и улицама било ког другог српског града. Е, то је суштина. А, онда смо даље били да се види шта би то требало расправљати? Ја смем да изађем са сваком релевантним политичарем на телевизијски дуел. Смем да уђем у било какву парламентарну расправу, да наступим у било ком медију. Али, не да жртвујем грађане своје политичке присталице, симпатизере, следбенике и чланове странке. На то, ми српски радикали нисмо спремни!

Милошевић без ингеренција

Водитељ: – Једно од питања је: "Да ли ће Слободан Милошевић признасти Мила Ђукановића?"

Др Шешељ: – Нема Милошевић шта да признаје, или не признаје Ђукановића, јер Милошевић ту нема никаквих ингеренција. Нема Уставних надлежности. Ево, чујем да је заказан Врховни Савет одбране за 9.3. претпостављам да ће Мило Ђукановић присуствовати тој седници. Јер, већ дуже време није било седница Врховног савета одбране. И то је онако било мало чудно у јавности. Али, нема ту шта Слободан Милошевић да признаје, или не признаје... Постоје надлежни државни органи који дају свој суд о изборном процесу, о избору појединих личности, појединих партија. Ми можемо имати примедбу на рад тих органа. И српски радикали увек имају примедбе и у Србији и у Црној Гори. Негде више, негде мање. Али, тај процес је доведен до краја. Па, ако је Народна скупштина потврдила те изборе, Врховни суд потврдио, Уставни суд потврдио, нема више могућности за неко оспоравање правне природе. Политичког оспоравања може увек бити, али када дође до неке кризе, и када се криза доведе до усијања, онда се излази на ванредне парламентарне изборе. Па ће однос снага после тих избора показати како ствари стоје и ко има већинску подршку у народу.

**Изборне шансе
српских радикала**

Водитељ: – Кад сте споменули ванредне парламентарне изборе, како очекујете шансе Српске радикалне странке на изборима у Црној Гори?"

Др Шешељ: – Ми смо странка која реално сагледава сопствену позицију у Црној Гори. Било би илузорно очекивати да ми победимо! Да освојимо већину гласова. Очекујемо да ћемо освојити довољан број да опет будемо парламентарна странка, да имамо неколико посланика у Народној скупштини Црне Горе. То су наша реална очекивања, и зато се боримо! Убеђени смо да ћемо у свим општинама имати јаке одборничке групе на локалним изборима. Не бих могао сада да вам издиктирам који проценат гласова очекујемо. То ће бити онолико колико народ одлучи. Онолико колико народ сматра да заслужујемо. У сваком случају, убеђен сам да смо солидна политичка партија, да смо довољно јаки и довољно популарни у народу и да можемо очекивати озбиљан проценат гласова. И, да ћемо освојити, то јест имати извршан број посланичких мандата.

У се и у своје кљусе

Водитељ: – Сазнали смо да је 28. фебруара, чини ми се Божидар Бојовић позвао представнике Српске радикалне странке, СДС, условно речено, странке из српског блока на договор око евентуалног заједничког учешћа на изборима.

Српска радикална странка је једина политичка партија која делује у свим српским земљама

Др Шешељ – Ми смо спремни са свим политичким партијама, без обзира на њихову политичку оријентацију да сарађујемо по питању контроле изборног процеса. Пре свега, контроле пребројавања гласачких листића. То смо спремни да сарађујемо са свим странкама. Али, нисмо спремни да улазимо у било какву предизборну коалицију. Ми на изборе излазимо сами. Зато што је чист пропорционални изборни принцип у Црној Гори. Цела Црна Гора је једна изборна јединица. И свака општина је једна изборна јединица на локалним изборима. Цензус је овде мањи него на савезним изборима и у Србији. У Србији и на савезним изборима цензус је 5%. Сада је цензус у Црној гори 3%. Дакле, да би странка постала парламентарна, мора да пређе проценат од 3%. Ми смо убеђени да ћемо тај проценат прећи. Странка која сама не може да освоји 3%, не заслужује да постоји! И, зато је бесмислено да се разне странке уједињују на заједничке листе, па се после свађају око тих листа и оно поделе посланичких мандата. Видите како је прошла коалиција "Заједно" у Србији и како је прошла Народна странка улазећи у коалицију Народна слога?! Зато нисмо спремни на било какву коалицију пре избора. После избора, кад видимо какав је однос снага у Народној скупштини, није немогуће да постанемо коалициони партнер у новој влади Црне Горе! Рецимо, ако освојимо одређен број посланичких мандата и уколико нађемо политичке савезнике са којима ћемо моћи усагласити неке програмске циљеве.

Изборни закон и контролни спреј

Водитељ – Како коментаришете Одредбу из новог црногорског Закона о избору посланика и одборника који у прелазним одредбама предвиђа на ванредним парламентарним изборима и пет посланичких мандата за припаднике албанских партија?

Др Шешељ – Мислим да је то један преседан који једноставно није био потребан, и да би било најбоље да се иде са једним чистим законским решењем: цензус од 3%, јер Албанаца има толико у Црној Гори, да би обе њихове партије сигурно прешле тражени цензус. И не би било расипања гласова. Исти случај је и са муслиманима у Црној Гори, и њихова странка ће сигурно прећи цензус од 3%, је ли тако? Онда је бесмислено правити неке изузетке у оквиру изборног закона. И то је оно што нам се не свиђа у том закону. Иначе, још нисам прочитао комплетан текст изборних Закона, међутим, како сам чуо од људи из наше странке, који су га читали има доста добрих побољшања садржаја и ствари који би се комотно могли пренети и у законодавство Републике Србије и савезне државе, за неке следеће изборе. Има много добрих побољшања и више могућности за успешну контролу изборног процеса.

Водитељ – Између осталог, спомињете се спреј?

Др Шешељ – Тај спреј није лоша ствар. Он се већ деценијама примењује у Индији. То је добра ствар, јер исти човек, онда не може да се појави два пута на бирачком месту. Ако се спрејем обележи његова рука, а спреј траје 24 часа, колико ја знам, а после се прањем руку отклони, без икаквих последица, то није лоша ствар! Та ствар повећава меру поверења међу политичким странкама.

Водитељ – Ви сте стигли пре сат и по времена у Пљевље, али сигурно знате ситуацију у општинској организацији ваше странке у Пљевљима? Дајте нам ваше вођење и оцену Српске радикалне странке у Пљевљима!

Др Шешељ – Мислим да Српска радикална странка у Пљевљима свакодневно јача. Данас сам се изненадио како ме је дочекала група наших страначких активиста. То су углавном били председници наших месних одбора. Имамо велики број младих људи, пре свега, људи свих старосних доби, али највише младих. Имамо људе пуне ентузијазма, спремних да се максимално ангажују у предизборној кампањи. Имали смо ми неких проблема у нашој странци, уопште у Црној Гори. Али смо те проблеме одавно превладали и мислим да смо сада мобилни и спремни за сва искушења.

Кога нема без њега се може

Водитељ – Следеће питање поставила је слушатељка Снежана. Оно се односи управо на ово о чему сте говорили: "Зашто је дошло до размимоилажења Шешеља и Газдића", а ја бих додао и Вишњића?

Др Шешељ – Између мене и Газдића никада није било никаквих идеолошких мимоилажења. Ту је дошло до некаквог сукоба између Вишњића и Газдића. Газдић је сувише нервозно реаговао и напустио странку, иако сам ја неколико разговора обавио с њим. Од њега сам само тражио стрпљење. Међутим, показао је неку виолентност коју од њега нисам очекивао. Мени је искрено жао што је Милинко Газдић напустио Српску радикалну странку. Он је заслужан за нашу странку и у оним најтежим временима је био одан странци. А, показало се да је кључни проблем био, ипак, Аћим Вишњић. И, он има страначких заслуга. Био је доста популаран у Црној Гори. Имао је и неке добре скупштинске наступе. Жртвовао се за странку у неким кључним ситуацијама, и робијао је због свог страначког опредељења. Али, у међуљудским односима је показао много виши степен виолентности него што је то подношљиво. Врло лако је изазивао сукобе унутар странке. Навешћу вам само један пример. Свих осам, наших народних посланика у Скупштини Црне Горе, остали су до краја одани српски радикали. Режим их никада није могао поткупити, уценити

или их уплашити. Сви су били чврсти до краја, и сви су онако у комплекту избачени из Народне скупштине Црне Горе. Било је то у фази нашег најжешћег судара са Демократском партијом социјалиста. А онда је Вишњић, једног по једног, напосто елиминисао из странке, и тренутно, више ниједан од њих није члан наше странке. Њих седам је изашло из странке због таквог Вишњићевог понашања. Једноставно, Вишњић је једног по једног избацивао, да би на крају и он сам отишао из странке. Не бих сада, износио неки унутрашњи страначки прљави веш, али једноставно неподношљива је била ситуација у врху странке. Лоши међуљудски односи и Аћим Вишњић је због лоших резултата на изборима 1996. године, на седници Централне отаџбинске управе поднео оставку, јер су му биле изречене бројне и аргументоване критике, а неколико дана, после те оставке, он је и напустио Српску радикалну странку. После тога се није држао коректно.

У штампи нас је нешто нападао, чак неке ствари и измишљао. Али, ми на то нисмо хтели да одговарамо. Жао нам је што је то дошло. А, кад је већ дошло, кога нема, без њега се може! После тих удараца које смо доживели, солидно смо обновили странку, опоравили, и мислим да је она сада максимално спремна за изборе.

Косовскометохијски мозаик

Водитељ – Косово је питање које нас не може мимоићи. Недавно сте рекли, а новине су ту изјаву пренеле, да је полиција довољно јака и способна да заведе ред и реши проблеме, и да није неопходна интервенција војске. А, да се све то може урадити без спољне интервенције. Молим вас, кажите ми ваш став о проблемима који су евидентни!

Др Шешељ – Постоје ту два проблема, отворена сепаратистичка побуна коју помажу западне силе, с тим сепаратистима који се лате оружја, држава мора енергично да се обрачунава. И, ту не сме бити милости. Постоји неспособност режима из Београда да предугри нека збивања на Косову и Метохији, и да адекватно парира настојањима западних сила. Режим оклева са применом неких систематских мера на Косову и Метохији. Ми, српски радикали имамо комплетан Програм, и мислимо да би реализација тог Програма довела до веома опипљивих резултата. Зашто, рецимо, режим не би омогућио формирање приватних школа, здравствених установа, приватних културних институција, то не кошта ништа, а нама скида баласт с плећа, с рамена. С друге стране, ситуација на Косову, када је реч о тероризму, мора да се решава акцијама полиције. Веома је опасно, сада спомињати војну силу. Веома је опасно ангажовати војску, јер када долази до ангажовања војске, онда је лакше и НАТО-пакту да трага за правним ослободом сопствене интервенције. Знате, и одмах се може рећи – грађански рат! Делује Савезна држава, а свуда у свету

Право суверене државе: силом против тероризма

се полиција обрачунава са тероризмом и тамо где дејствује полиција нема никаквог основа за страну интервенцију. А то је веома важно. Друго, имамо професионалну и добро оспособљену полицију. Војска нам је још заснована на општој војној обавези. Употреба војске могла би довести до унутрашњих политичких проблема. И треће, веома је важно да ову сепаратистичку побуну и тероризам елиминише Србија као федерална јединица, а да се Савезна држава не меша. Зато што је циљ западних сила да у првој фази издејствују статус Косова као федералне јединице, у оквиру Савезне Републике Југославије. Тиме би Шиптари стекли основу за неко будуће правно отцепљење. Ми то морамо спречити по сваку цену, јер је Косово саставни део Србије, и мора да остане у њеном саставу. И србијанска власт је надлежна да решава тамошње проблеме.

Ванредни избори и правне заврзламе

Водитељ: – Прочитао сам и ваш коментар, који је отприлике гласио овако, ви сте за расписивање избора на свим нивоима у Савезној Републици Југосла-

вији, и Републици Србији када би албанске партије одлучиле да учествују на изборима. И, по вашем мишљењу, тако би добили легитимног представника Албанаца, са којим би се преговарало, јер кажете: "Сада се нема са ким разговарати!"

Др Шешељ: – Па, јесте, зато што Албанци имају много политичких партија. Па се не зна која је од њих најзначајнија. Која је од њих најозбиљнија, која има тај легитимитет да у политичком процесу представља већину Албанаца, наших држављана. То не можемо знати док први пут припадници албанске националне мањине не изађу на изборе. Постоји више разлога за ванредне изборе. Говорили смо управо који су то разлози за ванредне изборе у Црној Гори. И, они се управо, за који дан расписују. Најављена је седница Народне скупштине на којој би се донела одлука о самораспуштању Скупштине и одређивању термина избора. У Србији можемо имати ванредне парламентарне изборе ако социјалисти не успеју да формирају коалициону владу са Српским покретом обнове. У Савезној Републици Југославији већ имамо један разлог за расписивање ванредних избора, то је по-

дела унутар Демократске партије социјалиста. Било би веома лако да се понови пракса коју смо имали код Народне странке. У Црној Гори без мандата су остали припадници Бојовићевог крила, а у Савезној скупштини Килибардиног крила. И, сада имамо ситуацију, да у Већу грађана Народну странку представља Бојовићева групација, а у Већу Република, Килибардина групација. То је једна смешна ситуација.

Нон-стоп изборне кампање

Водитељ: – Како бисте као правник то прокоментарисали?

Др Шешељ: – Ту има извесних правних празнина. Народна скупштина и Министарство правде Црне Горе су констатовали да је Килибарда ... Жртва тог препуцавања је Народна странка. Друго, ако би се нешто слично десило са посланичким мандатима Демократске партије социјалиста Црне Горе, то би већ било крајње опасно за државу. Рецимо, постоји скупштинска већина у Скупштини Црне Горе, да се елиминишу посланици Булатовићевог крила. А, овамо постоји Скупштинска већина да се елиминишу посланици Букановићевог крила. То би било страшно за Савезну Републику Југославију, Србију и Црну Гору. И, да се то не би десило најбоље је да се што пре распишу ванредни савезни парламентарни избори. Имали смо сада једну шансу, да одмах распишемо савезне изборе, изборе за Веће грађана да смо оборили буџет у Већу Република. Међутим, нама је био интерес да ти савезни избори буду крајем године. Друго, били смо под пресијом због ових најновијих збивања на Косову и Метохији, и било би страшно да смо у том тренутку оборили буџет. Сви режимски медији би се обрушили на Српску радикалну странку као да смо малтене, намерно коинцидирани обарање буџета са терористичким акцијама шиптарских сепаратиста. Али, оно што је наш страначки интерес је да избори буду крајем 1998. године, зато што смо помало уморни од избора. Годину и по дана смо имали непрекидне предизборне кампање, прво за савезне и локалне изборе 1996. године, па комплетне изборе у Црној Гори, прво парламентарне и локалне. Па, онда председничке, затим смо прошле године имали републичке парламентарне изборе у Србији. И, то два пута. Знате, мало смо уморни, а и финансијски смо се исцупели, треба нам мали предах. Сада имамо у мају парламентарне и локалне изборе у Црној Гори. У септембру имамо изборе на свим нивоима у Републици Српској.

Буџет и савезни избори

Наш реални интерес је да ванредни савезни избори буду тек тамо у децембру ове године. Ако постигнемо политички консензус, а ако не постигнемо онда ћемо их издејствовати најкасније до фебруара, или марта обарањем буџета у Савезној скупштини. Мис-

лим да би био један принципијелан став и зато ће се Српска радикална странка залагати, ако постигнемо споразум са политичким представницима Албанаца у нашој земљи. И, ако они изразе вољу да изађу на изборе, да се одмах распишу избори на свим нивоима. На локалном, републичком, савезном нивоу. У Црној Гори припадници албанске националне мањине редовно излазе на изборе, па у овом случају то неће бити неки нарочити проблем. Проблем је са Шиптарима на Косову и Метохији. Користим и један и други термин, и Албанац и Шиптар. Шиптарима Албанци сами себе називају. За њих је Албанац страни назив, јер се њихова земља зове Шиптарија (на албанском језику). И, они се међусобно тако зову. Немам намеру било кога да вређам употребом тог назива.

Дводомним принципом против кризе

Водитељ: – Родитељ који има децу на Косову пита: "Шта мислите, уколико би се неке повластице у оквиру аутономије дале Албанцима, у којој би то мери било, и како би се то одразило на живот Срба на Косову?"

Др Шешел: – Српски радикали су против било какве територијалне аутономије Косова и Метохије. Територијална аутономија нема никакво историјско, а ни правно, нити политичко утемељење. То је комунистичка творевина и ми је морамо елиминисати! Али, само за сва она права локалних јединица власти. На Косову и Метохији постоји тридесет општина, и у тим општинама би се морао конституисати скупштински састав на дводомном принципу, јер би се на тај начин избегла мајоризација албанске већине. Један дом би представљали одборници албанске националне мањине, а други дом би чинили одборници Срба, Турака, муслимана и других који тамо живе. И, да би нека одлука била изгласана, потребна би била одлука оба дома. То је решење за које већ постоји консензус у Србији. Ту се слажу и српски радикали и левица и Српски покрет обнове. Мислим да ће то решење у скорије време бити изгласано у Народној скупштини Србије.

Водитељ: – Обновили сте захтев Скупштине Србије да хитно расправља о Косову?

Др Шешел: – Да!

Држава и добровољци

Водитељ: – Једно од питања слушалаца гласи: "Где су српски радикали ових дана на Косову?"

Др Шешел: – У свим општинама на Косову где живе Срби делује српска радикална странка, и наши људи се значајно налазе на Косову. Сви су на Косову. Имамо већи број савезних и републичких посланика... Ако слушалац мисли да је требало као странка у неком другом погледу да реагујемо, слањем добровољаца, вероватно је питање ишло у том

правцу, да одмах и до краја будем јасан и да не испадне како избегавамо одговор на то питање. Српски радикали су звали добровољце тамо где је нестајала државна власт, где се распадала држава. То је подручје бивше Босне и Херцеговине, и бивше Хрватске федералне јединице, онда када се српски народ нашао пред новим геноцидом. Тамо смо слали добровољце и добровољци су дејствовали у саставу регуларне војске Републике Српске, Републике Српске Крајине или Југословенске Народне Армије. На Косову и Метохији постоји организована државна власт. Та државна власт мора да сачува монопол примене физичке силе. Дакле, нема никаквог места ни могућности за страначко ангажовање. Странке (политичке) се ангажују у Парламенту и уколико затреба, уколико добијемо позив за мобилизацију, морамо се одазвати позиву! Убеђен сам да до тога неће доћи, јер је полиција довољно снажна, добро опремљена и обучена да сама обави тај посао.

Водитељ: – Слушалац Мијатовић пита: "Да ли подржавате Милошевића у случају Косова?"

Др Шешел: – Косово се не сме дати! Ми подржавамо Косово и Метохију као саставни и интегрални део Србије и косовске Србе. Не подржавамо ниједног политичара. Тамо где Милошевић буде деловао у складу са интересима српског народа, ми, не само да му нећемо правити сметњу, већ смо спремни и да сарађујемо. Међутим, нисмо спремни ниједном политичару унапред да дамо подршку, и да кажемо да ћемо стати иза њега. Значи, све ће зависити од његових конкретних потеза. Али, Косово се не сме изгубити, и то је кључни став Српске радикалне странке.

Национализам је патриотизам

Водитељ: – Новинар Милорад Јокић пита: "Приликом представљања Српске радикалне странке, др Шешел је рекао како је Српска радикална странка национална, националистичка и демократска, с тим у вези желим да ми др Шешел, као уважени научник и теоретичар каже – у каквом су односу национализам и демократија, или другачије речено, у којој мери националиста може бити демократа?"

Др Шешел: – Мислим да се те две ствари апсолутно не искључују. Огроман број Француза су националисти. Французи су познати по свом национализму. Немци су поприлично националисти. Енглези су до краја националисти. Сетите се, шта су Енглези били спремни да ураде због једне гомиле камена на Фокландима! Тамо је живело, можда 30 до 40 људи... Можда и стотинак. Национализам није неспојив са демократијом. Шта је национализам? Национализам је патриотизам, љубав према свом народу и према Отаџбини. Национализам би требало разликовати од шовинизма. Националисти нису шовинисти! Ми, националисти не мрзимо дру-

ге народе, волимо свој народ, али не утврђујемо друге.

Идејама против идеја

Водитељ: – Малочас сте поменули одговор на једно од питања: терористички сепаратизам на Косову, а сада сте, ево, говорили о национализму, а ми смо научили да уз национализам стављамо негативне предзнаке. Прокоментаришите сепаратизам који се као легалан дешава у Скупштини у смислу нечије идеје, програма за одвајање, за самосталност и слично!

Др Шешел: – Мислим да сваки режим, или свака политичка странка зна да се против идеја се не сме ратовати насиљем. Идејама морате увек супротставити боље и паметније идеје. Скоро у сваком европском Парламенту постоје представници неких сепаратистичких општина, на пример у Француском, Италијанском парламенту, изражена је чак и веома јака сепаратистичких странака. Ти сепаратисти никада не могу добити скупштинску већину. Не могу бити нека пресудна, доминантна страна. И, у српском Парламенту има сепаратизма, то су војвођански и шиптарски сепаратисти. У црногорском Парламенту су либерали једна сепаратистичка странка. Те странке никада не могу имати неку озбиљну политичку снагу која може да доведе у питање опстанак државе и њене целокупне територије.

Српски радикали немају ништа против било чијег национализма. Немамо ништа ни против шиптарског национализма. Али, не дамо им нашу територију. То што ће они певати националистичке песме, то што ће писати националистичке књиге, то је њихова ствар. Кога је воља нека то чита. Кога није, нека не чита. Не можемо се борити против идеја насиљем, али насиљем се морамо обрачунати са сваки тероризмом. Против тероризма ми морамо употребити силу и сасећи га у корену.

Водитељ: – Ево, истиче нам сат времена колико је планирано за наш разговор. Замолићу вас да нам на крају овог разговора кажете оно што вас нисам питао, што вас слушаоци нису питали, а ви сматрате битним?!

Др Шешел: – Надам се да ћу, бар још једном до избора имати прилике да гостујем на вашој радио станици када ћемо имати времена да разговарамо и о другим темама. Мислим да смо данас имали врло исцрпан разговор... Има још много тога да се каже, али неком другом приликом.

Водитељ: – Да оставимо то значи, за неку другу прилику. Поштовани слушаоци сложићете се наш саговорник је имао шта да каже. А, наш саговорник је био др Војислав Шешел, председник Српске радикалне странке. Господине Шешел, хвала вам!

Др Шешел: – Хвала и вама!

ЛИДЕР СРПСКИХ РАДИКАЛА, ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ,
БИО ЈЕ 9. МАРТА 1998. ГОДИНЕ ГОСТ НА ТАЛАСИМА РАДИО ТИВТА

ЗА ВЛАСТ ПОШТЕНИХ ЉУДИ

Предизборна кампања у Црној Гори је у пуном жеку. Позивамо све грађане да учествују у демократском процесу, да изађу на изборе и да гласају за ону политичку партију која највише одговара неким њиховим тежњама, њиховим надањима и циљевима. Да гласају за ону партију у коју имају највише поверења, а оно што српски радикали желе, то је да увек Србијом и Црном Гором и свим српским земљама и заједничком државом, Савезном Републиком Југославијом, влада она партија која ужива поверење већине народа

Водитељ: Ви сте на таласима радио Тивта. Као што смо најавили, наш гост данас је господин др Војислав Шешељ председник Српске радикалне странке. Господине Шешељ, добар дан и добро дошли у програм Радио Тивта.

Др Шешељ: Добар дан и боље вас нашао.

Водитељ: Мало каснимо, проблеми на путу, ви сте из Бара сада стигли, је ли тако.

Др Шешељ: Да, брзо смо стигли, мало је влажан пут, киша пада. Кренули

смо у 10,15, па према томе брзо смо стигли.

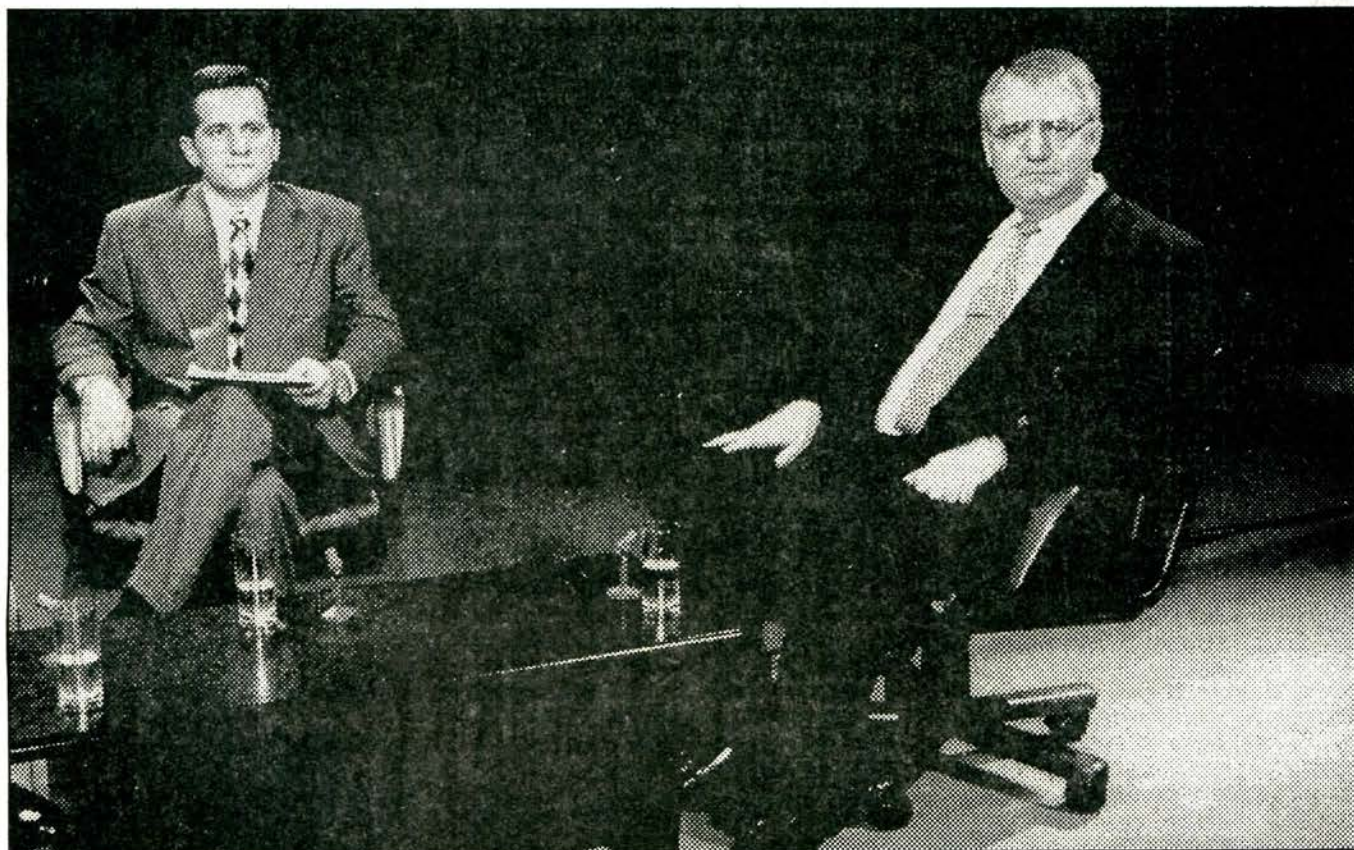
Водитељ: Реците ми је ли реч о некој вашој црногорској турнеји?

Др Шешељ: Па, ми се припремамо за предстојеће парламентарне и локалне изборе. Јуче је била и седница Извршног одбора Српске радикалне странке. Утврдили смо листу кандидата за посланике Народне скупштине, а ја већ неколико дана обилазим места у Црној Гори и гостујем на радио и телевизијским станицама. Излажући ста-

нове Српске радикалне странке, пре свега, о актуелним политичким питањима, али и одговарајући на питања слушалаца и гледалаца. Ми се полако загревамо за предизборну кампању која је ту, пред нама.

Излаз у приватизацији

Водитељ: Ето и ми можемо позвати наше слушаоце да вам, уколико желе, поставе неко питање, могу да се јаве на телефон 61-853. Драматични догађаји

Тешко до саговорника: политичка конкуренција избегава дуеле са лидером српских радикала

на Косову у последњих неколико дана избили су у први план. Како ви коментаришете те догађаје?

Др Шешел: Ти догађаји су изрежирани од стране западних сила чији су инструмент шиптарски сепаратисти. Западним силама је циљ да се Косово и Метохија отме Србији, и то у две фазе. Прва фаза је да присиле режим у Београду, да пристане да Косово и Метохија постане једна федерална јединица у саставу Савезне Републике Југославије. И тако стекне правни основ за отцепљење. У другој фази би се реализовало отцепљење преко референдума Шиптара, грађана Косова и Метохије.

То је оно, што је у овом случају, наш основни проблем. Други проблем је режим у Београду, који већ целу деценију уопште ништа не чини да би се решило стање на Косову и Метохији, како би се избили сви адути из руку западних сила. Да се среди стање у просвети, здравству у културним институцијама, да се иде на приватизацију. Заправо та приватизација би решила све проблеме.

Водитељ: Евидентан је проблем на Косову који се не решава. Како га решити?

Др Шешел: Који је то проблем, који се не решава?

Водитељ: Па, рецимо, у ових последњих неколико дана имамо један жесток обрачун полиције и терориста?

Др Шешел: То мора да се реши на исти начин на који се решава у свим другим земљама у свету. Полиција не сме да престане са својом акцијом, док се сви терористи не униште, док се сви они који нелегално поседују оружје не разоружају. И ту нема шта да се исправља. Режим у Београду се уплашио западних притисака и већ је почела та полицијска акција. Ми имамо полицију добро обучену, добро опремљену и способну да тај посао доведе до краја. Потребна је само политичка одлука, а политичка одлука се не доноси, чак, кад изгледа да је донешена врло брзо се од ње одустане. Против тероризма нема других активности, осим оних које су Американци применили у Лос Анђелесу у време црначке побуне. Нема другачијих активности од оних које Енглези примењују у северној Ирској, Шпанци у Баскији, које су применили Немци против фракција Црвене армије.

Дипломе процењује тржиште

Водитељ: Како успоставити дијалог са Албанцима, мислим на косовске Албанце.

Др Шешел: Па, не можете ви успостављати дијалог са неким ко неће дијалог, а не можете да вучете некога за рукав и кажете: "Ја сам за дијалог, хајде да разговарамо", кад он неће. То је бесмислено. Дијалог не решава проблеме. Проблем може решити једна паметна способна власт, која би рекла

Шиптарима: "Нећете да идете у државне школе? Па, не морате, ми вам дозвољавамо да формирате приватне школе и основне и средње и факултете и академију наука, али сами зидајте зграде, плаћајте професоре и сами организујте наставу. Имате само једну обавезу у печату и званичном називу мора да стоји Република Србија. Не сме да стоји Република Косово, ни Албанија, нити било шта друго." Какав ће бити наставни план и програм то је ваша ствар, ми нећемо у то да се мешамо.

Водитељ: И разлика је у дипломи, увек је разлика да ли је државна диплома или је приватна?!

Др Шешел: Ту разлику прави тржиште. Држава не сме да дискриминише ниједну диплому. Разлику ће правити тржиште. Када вама дође, рецимо, неко да се запосли у Радио станицу, а ви погледате државна диплома Крагујевачког Универзитета, Београдског универзитета и диплома приватног универзитета из Приштине, кога ћете запослити? Ви одмах знате какав је један, какав други, какав трећи универзитет и на основу тога извлачите закључке о квалитету стручњака који тражи посао.

Перfidни маневри Запада

Водитељ: Господине Шешел, западне земље кажу да је Косово унутрашње питање Србије, до сад су барем тврдили?!

Др Шешел: Западне земље и ту лукаво поступају, не кажу да је то унутрашње питање Србије. У последње време то се нигде не чује, него унутрашње питање Савезне Републике Југославије. Чак, Американци који још нису признали Савезну Републику Југославију, него у званичној комуникацији говоре Србија и Црна Гора. А, сад кажу, то је унутрашње питање Савезне Републике Југославије. Они желе да га извуку на ниво савезне државе, како би се и решавало на нивоу савезне државе. Онда се решава на тај начин што би се Косово конституисало као равноправна федерална јединица са Србијом и Црном Гором.

Водитељ: По вама је то искључиво питање Србије?

Др Шешел: Искључиво унутрашње питање Србије. Србијанска полиција је способна то питање да разреши, али је власт неспособна, нажалост.

Постизборни коментар

Водитељ: Да. Али нама треба политичко решење?

Др Шешел: Политичко решење је могуће само на овој основи, коју сам ја већ изложио. А, један Милан Милутиновић који је добио 350 000 шиптарских гласова, требало би да оде на Косово, он је добио хиљаде и хиљаде гласова управо у Србици, Дреници и тим местима. Сви ови терористи које сад полиција тамо гони, ликвидира, све су то гласачи Милана Милутиновића. Па

ако он нема на њих утицаја ко ће онда имати.

Бројке и слова

Водитељ: Да се вратимо на председничке изборе у Србији, како их ви сад коментаришете?

Др Шешел: Избори су очигледно фалсификовани! Ми сада доказујемо те фалсификате. Објављујемо специјална издања наших новина, листа "Велика Србија". Бројке су неумољиве, материјалним доказима тучемо режим у Београду.

Водитељ: Да ли сте близу победе?

Др Шешел: Па, први пут сам и победио Зорана Лилића, а други пут су фалсификати били толики, да ми имамо доказа за 35000 000 фалсификованих гласова. Процењујемо да је и читавих 800.000 гласова фалсификовано. То је толико велики фалсификат да је невероватно и за балканске услове. Режим у Београду се толико осилио, јер је имао подршку Американца и Немца. Јер су Гелбард и Кинкел дали изјаву да стреле од нове победе итд. Онда је режим сматрао да су му руке одрешене и онда је кренуо у отворене фалсификате.

Водитељ: И да може да ради све како би победио председничког кандидата. Да вас питам, шта бисте урадили као председник Србије, да сте којим случајем изабрани? Који су то потези које би Српска радикална странка стратешки повукла?

Др Шешел: Та председничка функција нема нека велика овлашћења, много је битније ко чини Владу Србије. Српски радикали су имали концепт четворне владе националног јединства. Коалиција четири главне странке, али то остали нису прихватили.

Остали више воле да тргују и да учествују у подели плена, него да иду у једну озбиљну коалицију програмског карактера која би се посветила решавању проблема Србије и Савезне Републике Југославије. Додуше, левица је ћутала, начелно говорили да су и они за што ширу коалицију, а Српски покрет обнове је спреман да улази са нама у техничку владу. Дакле, само са нама, а није спреман да и ми учествујемо у тој концентрационој влади четири парламентарне странке. Значи Српски покрет обнове жели да тргује са социјалистима, материјалну корист да извуче, а њима прети ако не пристанете на трговину са нама, ми ћемо са радикалима. Е, не можете да претите са радикалима ми нећемо са вама, тако смо им рекли. Ми хоћемо нове изборе.

Криминалце у затвор!

Водитељ: Да ли је политика нека врста трговине?

Др Шешел: Па, не може политика да буде трговина. Онда је то неприципијелна политика, онда је то лоша политика. Приготову ова политика при-

вилегијама, новцем, вилама, резиденцијама итд. То је покварена трговина.

Водитељ: У Србији у последње време има доста хапшења. Како то коментаришете?

Др Шешел: Па, догорело је до ноката, али још нема довољно хапшења. Много је више криминалаца него што је режим спреман да хапси и изводи на суд. Обично се хапсе они који постану политички и идеолошки неподобни а зна се за њихове криминалне

Митровића, директора "Пинк" телевизије и савезног посланика Југословенске левице. Он има невероватну вилу, палату где се и травњаци греју. То нико нема у Савезној Републици Југославији што он има, одакле му.

Млад човек, тридесет и нека година, дошао такође без гаћа у Београд. Знате одакле. Из тога што се прљава новач пере преко фирме "Пинк" телевизије, разноразним каналима којим пристиже, ту се перу папири и један одре-

ком и Словенијом у време кад је већ почео распад Југославије. Знало се за њега, па Ненад Ђорђевић, и за њега се знало. Ја сам и са њим имао дуел прошле године на државној телевизији, чак му нисам више дозволио да говори. Довела га министарка здравља као неког помоћника шта ли, он је био директор Републичког завода за здравствено осигурање. Али се знало за њега да је крупан криминалац. Наш је проблем постојање монопола у свим привредним сферама, а ти монополи им омогућавају енормно богаћење.

Кад је неко искључиво овлашћен да увози неку опрему, итд. Рецимо, сад постоји само један човек који је овлашћен да увози пољопривредне машине, његова фирма. Тај монопол је онда увек извор великих злоупотреба. Ми смо за либерализацију, за укидање монопола, за укидање извозно-увозних контингента, система дозвола.

Политичка сцена Србије

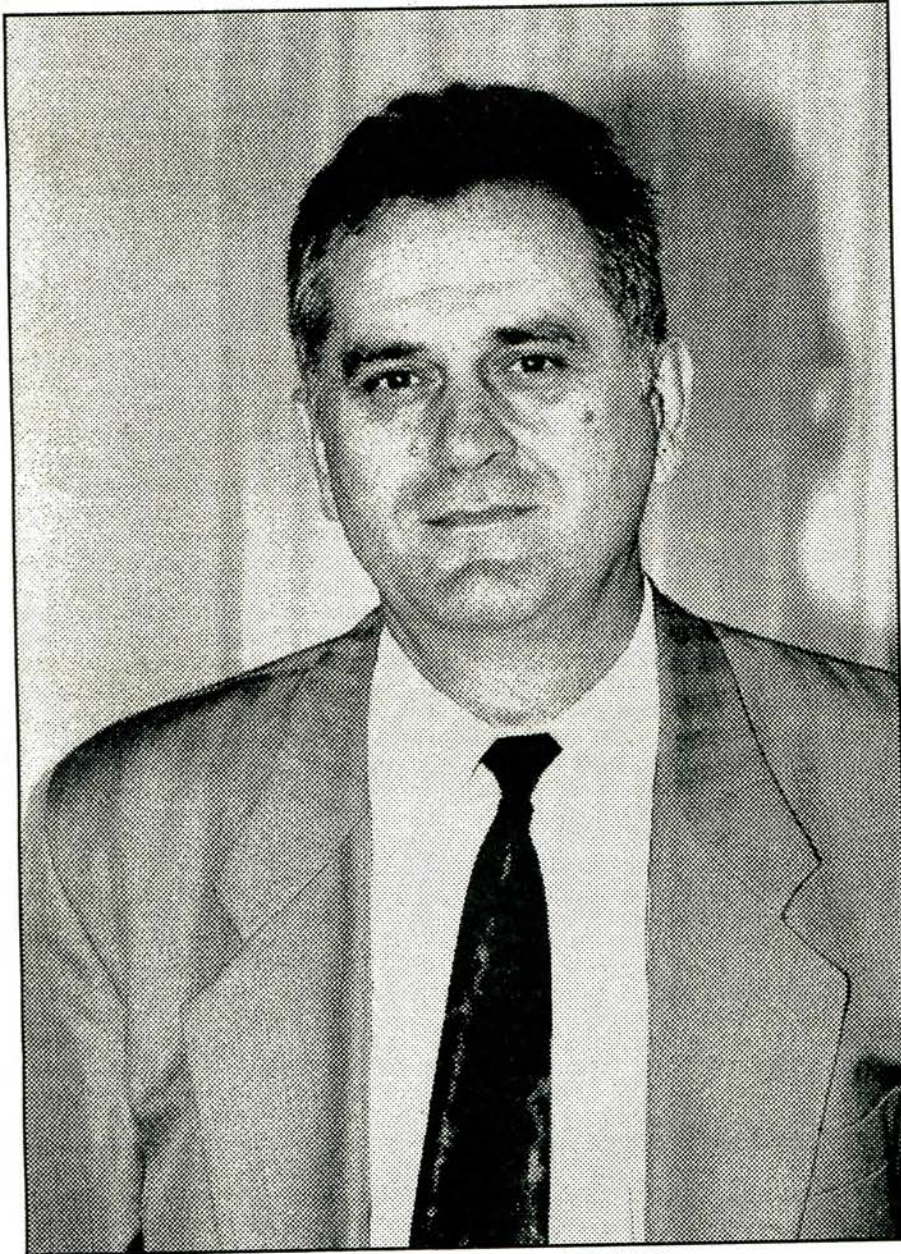
Водитељ: Понављам још једном за наше слушаоце, уколико желе да контактирају са господином Шешелом, то могу урадити на телефон 61-853. Господине Шешел, каква је иначе политичка сцена у Србији?

Др Шешел: Па, политичка сцена је поприлично компликована, сад имамо нови однос снага у Републичкој скупштини, СПС и даље највећа по броју посланика, искључиво захваљујући томе што су покрали велики број мандата на изборима на Косову и Метохији, иначе би српски радикали били највећи. Социјалисти имају 86 посланика, Српски радикали 82 посланика, СПО има 45 посланика и ЈУЛ 19 посланика, све остале странке су безначајне.

Ми смо у ситуацији кад ниједна странка нема апсолутну већину, кад су нужне коалиције. Српским радикалима расте популарност а опада левичарским странкама, а СПО је у катастрофалној ситуацији. Странке које су бојкотовале изборе већ су се покајале због тог бојкота, остале су ван парламента. Поготову демократска странка која је једина имала шансу да сама освоји изванредан број посланичких мандата а све остале су такође безначајне. Ми имамо ситуацију у којој се влада не може формирати већ четири месеца након конституисања скупштине, а прошло је скоро шест месеци од септембарских парламентарних избора.

То је такође један редак парадокс у цивилизованом свету где парламентарне демократије имају традицију. Политичку ситуацију карактерише тешка економска криза и социјална беда, све веће незадовољство у народу, посебно радника и пензионера. Незадовољни су и сељаци, имају и те како разлога за то незадовољство, незадовољне су све категорије грађана.

Водитељ: Чини ми се да имамо, из режије ми јављају, некога на вези. Само да вас замолим да ставите слушалице. Хало, добар дан.

Нема дијалога са неким ко га не жели:

Томислав Николић је више пута узалудно путовао у Приштину

афере. Ми имамо читав списак за које можемо доказати да су криминалци, али они још нису на реду за хапшење, јер су политички подобни и поуздани режиму.

Водитељ: Ви сте упозоравали на појаву криминала у Србији. На веома богате људе који су огрезли у криминалу, а које штити режим.

Др Шешел: Ми годинама о томе говоримо. Па, ево сада прозивамо Жељка

ћен проценат остаје њему.

Водитељ: Има мишљења да су ова хапшења само маска да се народу замажу очи.

Др Шешел: Није само маска, јер их има поприличан број ухапшених. Поготову Смиљко Костић који је једна моћна фигура у привреди Србије, ја сам с њим имао неки дуел у Републичкој скупштини негде '91. и '92. године, због његових прљавих послова са Хрват-

Слушалац: Добар дан. Могу ли поставити господину Шешелју неколико питања? Ја сам Вељко Килибарда из Тивта.

Др Шешел: Добар дан, изволите!

Слушалац: Пре извесног времена, били сте у Црној Гори, напустили сте Црну Гору, знамо како. Сада сте на радију и потпуно слободни. Да не дужим ја много, поставићу свега три питања. Коментар прво за то? Друго, како коментаришете границе Србије и Црне Горе? И, треће, како коментаришете Ђукановића и Милошевића?

На рукама кроз Боку

Водитељ: Хвала лепо. Господин Шешел је чуо сва три питања, и ево да чујемо одговоре.

Др Шешел: Режим у Црној Гори се заиста сурово обрачунавао са Српском радикалном странком, јер смо им ми били главни политички противник током '94, '95. и '96. године. И једна од тих противуставних и противзаконских мера које је режим применио против српских радикала било је и наше протеривање из Црне Горе, '94. године.

Са својим сарадницима и својим породицама били смо на летовању у вили "Пераст", а паралелно с тим одмором, имали смо и неколико политичких скупова у Црној Гори. Митинге у Подгорици, Херцег Новом, Улцињу у Херцег Новом полиција је у пола четри ујутро упала у моју хотелску собу и ухапсили су ме. Рекли су ми да треба да идем на разговор код министра унутрашњих послова Николе Пејаковића, који је у Котору. Ја сам одбио, рекао сам да у то доба ни са својом женом нисам спреман да разговарам, а камо ли са министром полиције. Онда су рекли да ме морају одвести по сваку цену, рекао сам да вољно нећу ићи, можете ме носити. Они су се консултовали радио везом, дошли, и носили ме. Носили су ме прво тројица, па четворица, па на крају је то било и шесторица полицајаша. Тада сам ја на јуначким рукама прошао кроз српску Боку, однели су ме до теренског возила, одвели у Котор, у полицијску станицу, тамо ме изнели из возила и носили ме уз степенице, мислим на први спрат.

Тамо су ме поставили на неки отоман, где су седели у канцеларији министар унутрашњих послова Никола Пејаковић и Бошко Бојовић, тадашњи шеф УДБЕ у Црној Гори. Сат времена сам се тамо задржао, они су само говорили, ја нисам хтео да разговарам, ни једне једине речи нисам проговорио, ни једне једине. Онда су ми саопштили да сам протеран из Црне Горе и ја и моја породица и моји сарадници, одвели су ме на тиватски аеродром, отишли по моју породицу. Мене и моју породицу, па затим Томислава Николића и његову породицу, авионом су пребацили на сурчински Аеродром Београд, а моје најближе сараднике су стражарно спровели до грани-

це Црне Горе и Србије. Па се опет десило по оној старој народној песми: "Павла возе авионом, а четнике камионом."

Године опасног живљења

И није то једина мера коју смо искусили у свом судару са режимом ДПС-а. Две године ми је био забрањен улазак у Црну Гору, а никакав се кривични поступак није водио. Нити ми је суђење, нити сам осуђен, нити ништа. Знате, по Уставу и Закону нисам могао бити протеран, ако сам направио неко кривично дело, могло ми се судити ту где је дело почињено, у Херцег Новом, у Перасту, у Котору, у Подгорици. Ја сам држављанин Савезне Републике Југославије и још савезни посланик, нису ме могли ни привести, јер сам имао посланички имунитет. Док Савезна скупштина не дозволи полицији, полиција ме није могла ни привести, али ето кршили су и Устав и Закон. Онда су ми забрањивали улазак у Црну Гору две године. Бившег председника наше странке су пет месеци држали у затвору, а крајем '95. године свих осам наших посланика су брутално избацили из Народне скупштине.

Нови ветрови у Црној Гори

Сада је ситуација у Црној Гори другачија, рекао бих слободније се дише, демократскија је атмосфера, а то је директна последица расцепа у владајућој партији. Ми као опозиционари не можемо ништа лепше да пожељимо, него да се распадне владајућа партија и у Србији и у Црној Гори, свуда где смо опозиција. Последица тог распада је одустајање једног и другог крила од старих репресивних метода политичке борбе.

Сад се и једно и друго крило труди да покаже што већи степен демократичности, привржености слободарским принципима и тако даље. Овога пута Народна скупштина је усвојила заиста добре изборне законе, ја имам неке ситније примедбе, оне нису толико битне. Неки закони и многа решења која су усвојена у Црној Гори, могли би се применити и у Србији и на Савезном нивоу. Ми ћемо се за то залагати. Дошло је до извесног отопљавања медијске сцене у Црној Гори. Раније је било незамисливо да се појавим на локалним и телевизијским станицама иако су наши страначки активисти то тражили, осим овде код вас у Тивту. У Тивту је био изузетак. Изузетак је био и Херцег Нови и можда још нека радио станица, али на већини радио станица је то било неизводљиво.

Водитељ: Морам се убацити само на тренутак. Ви сте били гост после и све ваше скупове у Тивту ми смо тонски испратили, вероватно сте добили информацију од ваших страначких активиста.

Др Шешел: Неколико радио станица се коректније понашало. Ја морам

да истакнем и подгоричка "Монтена М", без обзира што је та радио станица потпуно либерално усмерена, али ја сам, мислим, два пута био њихов гост и били су коректни према мени онда кад нигде није могло, код њих је могло. Тако да, ту је било изузетака наравно, није то било све затворено, али у огромној већини случајева је било потпуно, херметички затворено. Има још места у Црној Гори где немамо могућности да се појавимо на локалним медијима. Рецимо, у Будви нисмо успели да добијемо емисију на локалном радију, иако смо тражили. Али, ситуација се очигледно мења набоље. Оно што је била лоша последица тог сукоба унутар Демократске партије социјалиста су немири на подгоричким улицама, који су се догодили и то је оно што је лоше и што се мора избећи. Мислим да је то једно искуство из кога морају сви да уче у Црној Гори, како се не би поновило.

Док се двоје свађају...

Водитељ: На то ћемо се још вратити. Питање господина Килибарде, граница између Србије и Црне Горе.

Др Шешел: Ми српски радикали сматрамо да је то чисто административна граница и да на њој не би смело бити никаквих препрека ни за промет људи ни за промет роба. Ово што се сада дешава је недопустиво, ми смо притив тога. Ми сматрамо, да царинска служба своје послове треба да обавља на граничним прелазима Савезне Републике Југославије, а кад роба уђе у земљу, била царина способна или неспособна, онда се сви државни органи морају на исти начин понашати у свим деловима Савезне Републике Југославије. Кад је граница чисто административна, то значи нема граничних прелаза. Ја немам ништа против да полиција рутински проверава грађане, путнике и возила. Али да се то ради на исти онај начин на који се то ради и на осталим путевима у унутрашњости наше земље, а не да се овде практично гранична рампа поставља, фигуративно речено.

Односи између Милошевића и Ђукановића нису добри, изгледа да се они и даље заоштравају и врло је лоше што је дошло до отказивања Савета одбране. Мислим да је то већ друго отказивање заказане седнице. Немам ја ништа против да Социјалистичка партија Србије и Демократска партија социјалиста Црне Горе, буду у међусобном сукобу, ја желим да се тај сукоб продубљује. Они су некад били коалициони партнери, кад се коалициони партнери свађају, ми као конкуренција извлачимо неку политичку корист, али не ваља кад се тај међустраначки сукоб преноси на функционисање државних органа. То је онда лоше. А ми смо још изгледа, у условима у којима преовладава стара идеолошка свест код извесног броја политичара, они једноставно не могу да одвоје страначке интересе од државних интереса.

Мене су, рецимо, у предизборној кампањи на председничким изборима често питали, како ћу ако будем изабран за председника Републике, сарађивати са Ђукановићем, пошто се зна да смо раније били у сукобу, политичком сукобу. Ја сам одговарао сасвим нормално, ако се и један и други држимо закона и радимо у интересу наше земље, сарађиваћемо успешно. Јер, у политици не могу остати људи који се руководе мржњом, људи оптерећени разним идеолошким комплексима и тако даље. Политика тражи људе који се не руководе мржњом и емоцијама. Људе који су реални, рационални и често стоје са обе ноге на земљи, који су спремни на дијалог и сарадњу.

Српска радикална странка је увек странка дијалога и сарадње, ми нисмо странка кукавица, ми се не устручавамо да уђемо у жестоке политичке сукобе, али не мрзимо своје политичке противнике и спремни смо опет с њима да разговарамо.

Нико не сме на мегдан Шешељу

Водитељ: Имамо некога на вези. Хало, добар дан.

Слушалац: Хтео сам да поставим питање. У којем веку живи овај човек?

Водитељ: Хвала, довиђења. Дакле, контакт је уживо. Па, и то се дешава.

Др Шешељ: Ваш слушалац је хтео да буде духовит, али нисам схватио у чему се састоји његова духовитост, па бих га позвао, да размисли, па да неко

паметније питање постави. Можда ће испасти духовитији.

Водитељ: Ево, имамо још некога на вези. Добар дан.

Слушалац: Добар дан.

Водитељ: Господине Килибарда, ви сте...

Слушалац: Господин Килибарда. Могу овако господину Шешељу да захвалим на стварно једном озбиљном и опширном одговору. То је стварно, свака част, што је овако одговорио, и страшно ми је мило. Поздрављам др Шешеља и пријатно.

Водитељ: Поздрављамо вас. Дакле, наш гост је др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке. Где лежи тајна једне завидне политичке валидности Српске радикалне странке у Србији, јер све више гласача добијате на изборима.

Др Шешељ: Па, људи препознају све више вредности нашег програма. Поштују чињеницу да се ми не мењамо од данас до сутра, да смо постојани принципијелни људи највише цене то што ми радикали говоримо онако како заиста мислимо и увек радимо онако како говоримо. Људи цене што никада нисмо били умешани ни у какву корупционашку аферу, људи цене што нисмо странка мржње, што смо толерантни према политичким противницима. Без обзира које речи употребимо у политичком сукобу, ми из тога не производимо мржњу и нисмо осветнички расположени.

Сматрамо да политичари треба непрекидно да се сукобљавају, да се свађају, али да не увлаче народ у те суко-

бе и свађе, кад се ми политичари свађамо по медијима, по скупштинама, онда нека то народ забавља, у свој овој муци и невољама. Али нисмо за то да се пролива крв на улицама наших градова. Затим, народ цени и то што смо као локална власт у Земуну постигли веома велике резултате, људи цене и то што живимо сасвим скромно, што се не размећемо, што смо странка која има за све решење, што нико није у стању да нам адекватно парира. Ево чујем, јуче су нудили за ову телевизију "Монтена М" да ми организују телевизијски дуел прво са Новаком Килибардом, па је он избегао, па је Славко Перовић избегао, па је неко из Демократске партије социјалиста избегао. Знате основни проблем нашој конкуренцији је што не може с нама да се носи у аргументованој расправи, јер смо ми тако добро осмислили наш програм и нашу политичку концепцију, да нам политички противници не могу ни опепелити, увек излазимо као победници из сваког сучељавања.

Најбољи су радикали

Водитељ: Неки аналитичари кажу да је разлог и у вама, ви сте један врло елоквентан човек, који говори конкретно и да то људима прија.

Др Шешељ: Па, није у питању елоквентност, ја познајем и људе који су елоквентнији од мене, који просто мељу кад говоре, али важна је суштина, важно је оно што се изговори, и мора у томе постојати неки логички систем. Дакле, не смеју се лупетати глупости, онда не можете успети. А постоје љу-

Одмах после септембарских избора, српски радикали изашли су у јавност с концептом владе народног јединства

ди који говоре брже од мене и који су елоквентнији итд., али са неколико потпитања они се изгубе.

Водитељ: Опет имају неки аналитичари који кажу, да је проблем Српске радикалне странке што нема више таквих људи, као што сте ви и господин Николић.

Др Шешел: Ја мислим да ми имамо тренутно најбоље људе, ево погледајте цели наш председнички колегијум. Нисмо само Николић и ја, ту су Маја Гојковић, Драган Тодоровић, Александар Вучић, из Црне Горе Душко Секулић, Гордана Булатовић, из Републике Српске Никола Поплашен, Мирко Благојевић итд. Све су то људи који имају доста политичког знања, способни интелегентни, али многи од њих немају прилике да се до краја медијски изразе. За нас је у том смислу нешто тежа ситуација у Црној Гори него у Србији. У Србији смо сад јачи него што смо икад били, никад нисмо имали више посланика него што сад имамо.

А у Црној Гори тек треба да повратимо парламентарни статус, јер смо '95. избачени из Народне скупштине. Убеђен сам да ћемо повратити парламентарни статус, а и кад смо били овде парламентарна странка, наши посланици су истицали елоквентност, некад и неким претеривањима. У сваком случају, били су јавности препознатљиви. Наша странка у Црној Гори није могла да прође без озбиљне унутрашње кризе после свега онога што је доживела сударом са режимом. Тако да смо свесни и тих последица.

Примас српски – Срби католици

Водитељ: Имамо још некога на веци. Хало. Дobar дан. Изволите, у програму сте.

Слушатељка: Хало. Дobar дан, желела бих да поздравим господина Шешела, верујем да ће он по мојем говору схватити да сам је одавде из Боке. У Боки сам рођена, имам преко 60 година, поздрављам га, врло ми је симпатичан, врло радо слушам његове емисије, где год је он гост. Волим што је отворен, оно што мисли то и каже и то јако ценим код људи.

Водитељ: Имате ли неко питање за господина Шешела?

Слушатељка: Неког посебног питања немам. Звала сам чисто онако да кажем, да ми је симпатичан, да волим да га слушам, волим људе, лице у лице, очи у очи, што имају рећи да рекну. Он је та особа и то ми се јако допада. И верујем, ја сам овде рођена, 61 годину имам, сигурна сам да за било шта да му се обратим, да би ми изашао у сусрет. Пуно га поздрављам.

Водитељ: Хвала госпођо, ове лепе речи господин Шешел је чуо. Управо једно питање се надовезује на ову слушатељку. Молила бих господина Шешела да ми одговори, зашто употребљава термин српска Бока, рекао је то

мало пре у опису прогона из Црне Горе, захвална слушатељка.

Др Шешел: Па, Бока је увек била српска. Бокељи су кроз историју били најјознатији српски поморци. Сетите се адмирала Змајевића, многи од њих су били руски официри, велику славу су стекли. Бока је увек била саставни део српског приморја које се протезало до Шибеника. А Црна Гора је српска држава. Да није било Црне Горе и Црногораца, питање да ли би се уопште очувала српска национална свест. Можда бисмо временом сви постали Турци. Што се не шће у ланце везати у ове горе се збило и одолевало страним завојевачима.

Водитељ: Бока је вишенационална средина. Како Српска радикална странка гледа на проблем националних мањина. На решење тог питања.

Др Шешел: Ја мислим да Бока није вишенационална средина, постоје припадници других националних мањина које живе у Боки. Али Бока је изразито српска средина, где живе Срби православци и Срби католици. Ја сам имао једно питање у Бару на ту тему и одмах сам потеглао врло јак аргумент. Кључна титула Барског католичког надбискупа је примас Српски, то му је још остало из времена Немањина. А верски следбеници Барског надбискупа су Срби католици, његова сама титула то говори.

Водитељ: Али у Боки живе: Срби, Црногорци, Хрвати.

Др Шешел: Па, ти католици под утицајем комунистичке идеологије, а доста и деловањем католичке цркве су временом почели да се називају Хрватима. Они су изворно Срби, може се тачно истражити од којих српских племена братства. То што се сад неки од њих сматрају Хрватима, то је њихова ствар, ја у то не желим да се мешам, јер ја сам човек који је изразито демократски оријентисан и немам намеру да некога терам да буде Србин, ако он не жели да буде Србин. Друго, црногорска нација је такође коминтерновска, комунистичка творевина, до коминтерне та нација није постојала. Један број људи се сада изјашњава припадницима Црногорској нацији, али ти који се изјашњавају као Црногорци се не изјашњавају тако, под свешћу да нису Срби. Него и даље мисле да су Срби и самим тим што су Црногорци. Као што ја за себе кажем да сам Херцеговац, не дам никоме на то да удари, то је нешто што ми је у крви, то је нешто што волим. Даљим пореклом по очевој линији сам Црногорац, а рођен сам у Сарајеву, па сам бошњак.

Нови етнички хибрид – бошњаци

Сад постављају питање преименовања ових муслимана, они се сад све чешће називају бошњацима. Како је могуће да неко ко је рођен у Новом Пазару или Рожају, који можда никада није видео Босну, буде бошњак, а ја

који сам рођен у Сарајеву нисам бошњак. Српски народ у средњем веку је био велик народ, нас Срба је било колико и Енглеза у средњем веку. Сад нас има много мање, јер смо неупоредиво више страдали кроз историју. Постоје неке регионалне специфичности Црногораца у односу на Тимочане, косоваца у односу на Крајишнике и тако даље. Те регионалне специфичности представљају велико богатство нашег народа, намерно не истичем никакву разлику између Црногораца и Херцеговаца, јер мислим да апсолутно никакве разлике и нема.

Уосталом, Никшић, Пива, Херцег Нови, то је све стара Херцеговина. Херцег Нови је и подигнут као лука средњевековне босанске државе. Тако да су та питања чим се мало стручније у њих уђе, потпуно депласирана, али то што се неки изјашњавају као припадници извесне нације, иако ја могу научно доказати да нису припадници те, него неке друге нације, то је њихова ствар, ја у то не улазим.

Водитељ: Рекао би Шекспир: "Посматрати ствари на овај начин, значи посматрати на веома изниман начин."

Др Шешел: На који начин?

Једначина: Срби = Црногорци

Водитељ: Па, на овај... Не верујем да би се ваш претходник, пре неколико дана био је господин Вицковић, портпарол Либералног савеза, не би се сложио да Црногорци исто падају под ту регионалну...

Др Шешел: Пазите, али изниман начин је тај начин на који наступа Вицковић или неки остали људи из Либералног савеза. Овај начин на који ја наступама није изниман начин, ово је уобичајен, општеприхваћен начин. Друго, можда заиста постоји Црногорска нација, а пошто нема никакве разлике између Црногораца и Херцеговаца, апсолутно је тако, јер има неке антрополошке разлике...

Водитељ: Кажу да је то тај Динарски тип.

Др Шешел: Е, онда су сви Херцеговци Црногорци, пошто су сви Шумадинци пореклом из Црне Горе, онда су и они Црногорци, пошто су сви становници ужичког, ваљевског и чачанског краја, пореклом из Херцеговине, онда су и они Црногорци, онда смо сви ми Срби на крају крајева Црногорци, јел' тако?

Водитељ: И ви сте пореклом из Црне Горе.

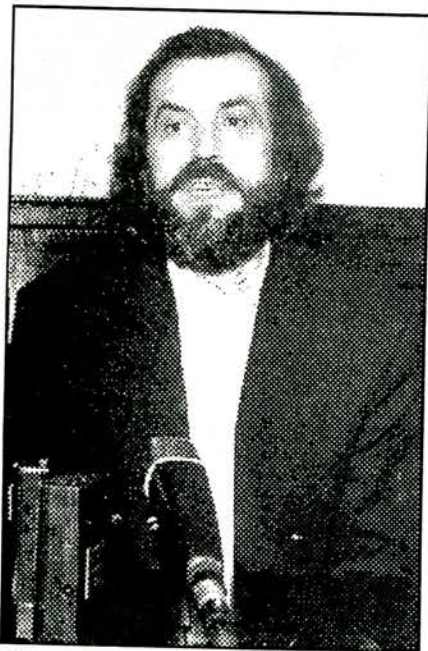
Др Шешел: Моји су пореклом са Роваца, по очевој линији, а по мајчиној линији сам из једне од најстаријих српских породица из Херцеговине, из породице Мисите. Што је интересантно, многе су се породице, припадници разних породица, братстава, племена, турчили, католичили и тако даље, некада ниједан Мисита није прешао ни на католичанство, ни на ислам, никада ниједан. Има неких Шешела, који су

прешли на католичанство, нема их који су прешли на ислам, али има припадника неких других породица, брадстава, племена, који су прелазили на ову или ону вероисповест. И врло су ретке породице где нико није променио веру, ево, та породица Мисита је једна од тих ретких породица, чији ниједан припадник није никада прешао ни на католичанство ни на ислам.

Вук је нешто друго

Водитељ: Гледали смо ону емисију и ми овде у Црној Гори, са Вуком Драшковићем. Па је било доста неукусно када је господин Драшковић говорио на ову тему о вашој породици.

Др Шешел: Ја сам се смејао на те његове небулозе. Драшковић је сам себе упропастио у тој емисији. Та емисија је организована у његовом договору са Социјалистима, и читав њихов пропа-

У политици не могу да опстану људи који се руководе мржњом

гандни апарат му је смишљао те лажи и небулозе, које ће повлачити у смисли тако да сам се и ја запрепастио на многе те ствари које је он изрекао. Али шта је Драшковић урадио, сам је своју политичку позицију уништио, а мени неку штету није нанео, одратио је неке своје симпатизере да за мене гласају у другом кругу. А да ми никакву штету није нанео, говори и чињеница да сам у првом кругу против Милутиновића имао 200 000 гласова више него у првом кругу против Лилића. А то из првог круга су моји гласови, гласови српских радикала, је ли тако, оном броју из другог круга се прикључују гласачи других странака који вас узимају отприлике као мање зло од конкурента.

Драшковић је одвратио извештај број својих симпатизера од тога да у другом кругу гласају за мене, а у томе ми није неку штету нанео, јер су се социјалисти намерили да фалсификују ове из-

боре па би фалсификовали овако или онако, на крају крајева је свеједно.

Конкретна последица је да Вук Драшковић више никада на српској политичкој сцени неће играти неку озбиљнију улогу, и он је сасвим свестан тога. Ми смо одмах објавили комплетан снимак те емисије у нашим новинама, у листу "Велика Србија". Сматрамо да нам је то на дугу стазу и користило, јер нам је једног конкурента фактички отписало.

Власт за пример

Водитељ: Ви сте градоначелник Земуну, је ли тако, мало пре смо то поменули...

Др Шешел: Ја сам председник Општине, у нашем систему не постоје градоначелници. Многи, поготово из опозиционих редова воле да се ките таквим перјем, да се диче с тим, те градоначелник Београда, те градоначелник Крагујевца, Ниша, Ужича, дакле, то је бесмислено. Градоначелник постоји у оним системима где се иде на директне изборе. Градоначелник је као председник републике, ако правимо неку аналогiju са системом државне власти. А председник општине је први међу једнакима.

Водитељ: Како функционише власт у Земуну?

Др Шешел: Функционише прилично добро. Много боље него у било којој другој другој општини у Србији, а и у Црној Гори. Имамо много добре резултате, из ничега смо створили много и што је најважније, грађани су задовољни. Ми смо прегазили опозицију на прошлогодишњим изборима у земунској Општини, и социјалисте, и СПО и све остале. На неким бирачким местима као председнички кандидат сам добио 82% гласова, што је невероватно за неке демократске услове у политичкој борби.

Без верских и националних предрасуда

Водитељ: Било је великих проблема са иселјењем неке породице у Земуну?

Др Шешел: Ма, то једноставно није истина! Прво, ми смо неким породицама хрватске националности доделили станове. Рецимо, брачни пар Звонимир и Јасна Милош су запослени у земунској Општини, значи, раде као службеници Општине. Њих двоје су запослени пре него што су српски радикали дошли на власт, али нису имали решено стамбено питање. А, ми смо им прошле године доделили стан. Легализовали смо три стотине педесет станова, и то оним грађанима Земуну, који су те исте станове до тада нелегално користили. Наравно, пре него што смо им доделили станове, испитали смо да ли, случајно, на неком другом месту немају стан, или кућу. И, међу тим грађанима којима смо легализовали станове има и Шиптара, Рома, католика, муслимана и тако даље. При доде-

љивању станова уопште нисмо полазили од тога ко је које националности и вероисповести.

А, то што смо ми у рату са Хрватима, што мрзимо Хрватску као државу, не значи да мрзимо сваког Хрвата појединачно.

Шпекулације противника радикалске власти

Водитељ: Па, нисмо више у рату са њима?

Др Шешел: Па, добро, нисмо баш ни у миру. Све док траје окупација Републике Српске Крајине – неће бити срећних односа са Хрватском. Али, то не значи да ми мрзимо сваког Хрвата појединачно.

Не могу ја, због тих шиптарских побуњеника и терориста да мрзим сваког Шиптара у земунској Општини, који је иначе лојалан грађанин и држављанин. Ево, прошле године смо запослили Насера Шахирија, као физичког радника. И, он је добар радник. Значи, ми српски радикали немамо предрасуда, ни националних ни верских и односно се према сваком грађанину на исти начин.

А овај случај породице Барбалић, која се одселила још '91. године у Хрватску, стан је затечен празан, стан није коришћен пет, шест година. Пошто смо ми затекли празан општински стан, општина је власник, ми смо га доделили онима којима је стан био потребан. А они су се појавили још '95. године са захтевом социјалистичкој власти у општини Земун, бившој социјалистичкој власти, да откупе тај стан.

Општина им није дозволила, зато што су се преселили у Хрватску, стекли су хрватско држављанство, нашли смо оригинал документа да су хрватски држављани и све смо то објавили у јавност. А онда су око тога ови из Грађанског савеза и разних других анти-српских организација у Београду, покушали да направе аферу. Као што су правили аферу са земунском Синагогом. Јеврејска заједница је '63. године продала Синагогу Скупштини општине Земун. Продала за новац, новац исплаћен. Све папире и уговор смо објавили у "Земунским новинама". И онда је Синагога служила као складиште и као стрелана и као диско клуб и као седиште политичких партија, нема чему није служила, али увек све некаквим приватним договорима и комбинацијама. Ми смо прва власт која је ту зграду изнајмила путем јавног конкурса, званично. Кад смо то све изнели у јавност, одједном је афера спласла. Десило се да су неки наркомани рушили споменике на Јеврејском гробљу, па су и то покушали нама да припишу, а полиција ухватила починиоце и све је спласнуло. Многе ствари су нам покушали приписати, међутим, нигде ни-су успели.

Затим плацеви, цена је била 15 динара по кваератном метру, и огроман број избегличких породица је купио те

плацеве, а ми смо одмах тај новац уложили у инфраструктуру, тако да смо изградили приступни асфалтни пут и водовод и електричну енергију. Тако да смо их опремили са свом инфраструктуром, осим канализацијом, а иначе тај проблем већ дуго оптерећује земунску Општину, пола Земуну нема канализацију. Међутим, није тако страшно, то се решава септичким јамама, најважније је да људи имају чисту воду из градског водовода, да имају струју, асфалтни пут и на том правцу смо много радили. Више од пет хиљада породица је купило плацеве у Земунској општини, већ су многи сазидали куће, ми смо ту били крајње либерални, ишли смо са што нижом ценом и друго доделили смо око 200 бесплатних плацева за ратне војне инвалиде, породице палих бораца и тако даље.

Водитељ: Дакле, покушавате им помоћи?

Др Шешел: Да. Хуманитарну помоћ смо прошле године поделили и то искључиво у новцу, 1 200 000 динара и ове године се спремамо отприлике исти износ или нешто већи. Када одређујемо хуманитарну помоћ, не правимо никакву разлику између избеглица и држављана. Избеглице третирамо увек као да су држављани Србије.

Водитељ: Да ли је то исто и у комплетној Србији, да ли се то тако ради?

Др Шешел: Не, тај проблем избеглица је запостављен, избеглице све теже живе, држава ништа не чини да им реши статус, ни могућност подизања крова над главом и они који су имали нешто новца, то су углавном потрошили. Да је држава на време реаговала, тако што је испарцелисала земљу, па бар они који су имали уштеђевину подигли би себи кров над главом, тако би смањили терет држави, па би онда држава бринула само о онима који немају ништа. А, овако временом сви долазе у ситуацију да немају ништа.

Циљ бр. 1 – јединствена српска држава

Водитељ: Српски радикали се залажу за уједињене српске земље.

Др Шешел: За јединствену српску државу. То је наш крајњи циљ, јединствена српска држава која би била централизована, унитарна и звала би се Велика Србија. Ми то желимо на демократски начин да постигнемо, значи, ми смо признали Савезну Републику Југославију и њено федерално уређење и учествујемо у политичком процесу. Никада нећемо одустати од ослобађања оних српских земаља које су сад привремено окупиране.

Водитељ: То су?

Др Шешел: Република Српска Крајина и делови Републике Српске.

Водитељ: Званично су признате границе?

Др Шешел: То што су признате, признате су на противправан начин, јер западне силе нису могле признати Хр-

ватску у авнојевским границама, јер у тренутку признања централна власт у Загребу није контролисала целу ту територију. Већ је постојала Република Српска Крајина, која је касније окупирана и уведена у састав Хрватске, е ми то нећемо признати.

Водитељ: Да ли ви мислите нешто дугорочно, 20–30 година...

Др Шешел: Па колико година буде требало. Чим се промени однос снага међу великим силама, указаће се шанса да ми повратимо оно што је наше, кад се Русија опорави и врати на светску сцену, као моћна империјална држава.

Српска срца бију за Русију

Водитељ: Колико је то заправо реалан циљ?

Др Шешел: То је реалан циљ, јер Русија не може вечито остати на коленима, ми српски радикали смо у то убеђени. И ми радикали смо кроз историју били изразити русофили, наше срце је окренуто према Русији и убеђен сам да нас неће изневерити. Русија је сад толико слаба да не може ни своје територије да сачува, видите шта се у Чеченији дешава, на пример. Али неће дуго бити слаба.

Водитељ: Наш разговор траје до дванаест, међутим, с обзиром да је господин Шешел мало закаснио, онда ћемо га продужити, јер термин је сат времена, а ово је либералан радио. Либералан, у смислу демократски.

Др Шешел: Није из либералног савеза?

Водитељ: Није ничији, него је грађана Тивта.

Др Шешел: А који вам је статус радија, јавно предузеће или...

Водитељ: Јавно предузеће, оснивач је Скупштина општине Тиват.

Др Шешел: Па добро, с тим што се ми српски радикали залажемо за приватизацију свих локалних радио станица и за слободну конкуренцију међу медијима...

Политичке функције нису вредне крви

Водитељ: Па, и сад је има, у Тивту се слуша десетак радио станица, тако да се ми боримо за сваког слушаоца. Реците ми, господине Шешел, да се вратимо на оне догађаје у Подгорици, ви сте позвали радикале да не учествују у демонстрацијама?

Др Шешел: Да, ми смо видели да се ситуација у Црној гори даље заоштрава, да постаје веома опасна, а прети могућност крвопролића и ми смо одлучили да делујемо на плану смиривања страсти, снижавања температуре. Мислим да смо поприлично у томе и успели. Наши наступи су доста отрежњујуће деловали на људе. Нема те политичке функције која је вредна проливања крви. Кад је отаџбина у опасности кад смо угрожени од спољних не-

пријатеља, онда сви треба да будемо војници отаџбине и да је бранимо.

Међутим, у унутрашњим политичким сукобима не смемо прибегавати ни оружју ни насиљу, морамо инсистирати да се ти политички сукоби решавају кроз парламентарне демократске процесе.

Српски радикали нису задовољни развојем степена демократије ни у Србији ни у Црној Гори, Републици Српској, али таква је какву имамо и морамо чинити све што је у нашој моћи да је побољшамо. Мислим да је дошло до једног великог отрежњења после тих јануарских немира, усијане главе су се поприлично расхладиле, то што се десило у Подгорици треба да буде искуство, за будућност да се више никад не понови. Сва срећа, па је полиција била прибрана, сталожена, стрпљива. А о томе највише говори чињеница да је међу рањеним огроман број полицајаца, претежан број полицајаца. Мислим да је стрпљење полиције доста утицало на хлађење усијаних глава.

Водитељ: Неки кажу, били смо близу грађанског рата.

Др Шешел: Па, претила је опасност од грађанског рата, и зато смо ми српски радикали реаговали овако како смо реаговали. Постоји нешто што је важније од нашег доласка на власт, а то је да се сачувају људски животи, земља, да се сачува држава...

Радикали нису пролазна појава

Водитељ: Апсолутно ви политичари сте пролазни, народ остаје.

Др Шешел: Па, неки су више пролазни политичари, неки су мање пролазни. Ја рачунам на то да српски радикали уопште нису пролазни, а ови други тако пролећу...

Водитељ: Има теоретичара који кажу, да ви спроводите оно што заправо господин Милошевић хоће...

Др Шешел: На примеру тих збивања у Црној Гори, можете одмах демантовати такве теоретичаре. Ту смо се ми нашли на сасвим дијаметрално супротним позицијама и мој одлазак на Цетиње је сведочио да српски радикали нису никакви савезници Милошевића. Уосталом, ми не бисмо раскринкавали изборне фалсификате у Србији, да заиста имамо неку спрегу са Милошевићем.

Ми се и у Србији понашамо на тај начин на који смо се исказали у јануару у Црној Гори. Дакле, онда кад долази до крвопролића, ми кажемо, е, станите усијане главе, нећемо тако, ми нападамо и режим за све промашаје, све грешке и нападамо конкуренцију из других опозиционих странака, онда кад греше и забрљају.

Драшковић је више пута проливао српску крв по београдским улицама, и '91. и '93. и сад '96. године. А, где су ти његови циљеви и идеали за које је водио људе у крвопролиће, сад тргује

са социјалистима, тражи паре, привилегије, станове, виле. Добио је од Милошевића једну луксузну вилу на Кошутњаку крајем '95. године. Знате, нека то прво објасни како је добио бесплатно ту вилу...

Час историје неуком слушаоцу

Водитељ: У финишу смо емисије, имамо неког на вези. Хало, добар дан.

Слушалац: Хтео бих да поздравим вашег цењеног госта и да изразим једно моје размишљање, мислим он прича о крвопролићу и разноразним сценама Вука Драшковића и разноразних осталих странака по Србији, а својевремено је било и пар његових слика са револвером у руци и тако, можда монтираних слика и тако.

Друга ствар, да му кажем да ми је драго што је гост Радио Тивта и у Боки, која је вишенационална столећима. Ја сам изразито поносан што сам припадник хрватског народа Боке, која чува традицију бокељске морнарице, неких дванаест столећа, отприлике 1809. године први документ који о томе прича, и потомак како он каже тих капетана, по његовом, чије мишљење ја уважавам, пошто смо ми демократе.

Његово мишљење је његово мишљење, а моје мишљење је да су капетани бокељски баштинили традицију Хрватске, хрватскога народа и ја сам изразито поносан на то што смо ми дванаест векова опловљавали свет бродовима, ширећи културу, док су они

уживали, барем по неким њиховим изговорима у шетању опанака. Хвала.

Водитељ: Довиђења, хвала.

Др Шешел: Па, неко је шетао опанке, неко није, знате. А сад, то је мало теже утврдити ко заиста јесте, а ко није, могло би се то истраживати. Али, морам господину да одговорим да Бока никад није била у додиру ни са хрватским народом ни са хрватском државом. Бокељи су одувек били Срби. Мало је фалило да ми сви Срби будемо католици. Стеван Првовенчани је прво примио од папе краљевску круну и крунисан је по католичком обреду. А онда је дошао његов брат Растко Немањић, Свети Сава са православном круном из Цариграда и по православном обреду поново крунисао свога брата Стевана Првовенчаног и ту је била једна дилема, да ли ћемо ми Срби кренути у правцу покатоличавања или ћемо се оријентисати према православљу и Византији, та дилема је разрешена мисионарским радом Светог Саве, из тог времена барски надбискуп има титулу Примаса српског.

А Хрвати су живели далеко на северу, никаквог додира није било. Конавле чине све покатоличени Срби, чак се зна да су многи од њих пореклом са Роваца, још увек су задржали крсну славу, ови који су пореклом са Роваца још увек славе Светог Луку, али сада по католичком календару. Стон и Пелешац је Цар Душан продао Дубровчанима и један од услова стоји у уговору, да им продаје Стон и Пелешац, али да у Стону православни поп треба да настави своју мисију. Значи, нема никакве везе, али то што се господин сада сматра Хр-

ватом, то мене једноставно не интересује. Да ли је неко његов шетао опанке и то је сад питање, знате, кад се далеко путовало тим бродовима, шта се дешавало у међувремену, знате, ја морам на мало безобразнији начин да одговорим на то његово питање, то нико не може утврдити, а те се ствари тешко утврђују после стотина година.

Изаберите најбоље!

Водитељ: Добро, у самом смо финишу, дакле, последња порука грађанима Тивта, вашим бирачима, симпатизерима, слушаоцима Радио Тивта.

Др Шешел: Па, у Црној Гори предстоји предизборна кампања, предстоје избори. Позивам све грађане Тивта и све грађане Црне Горе да учествују у демократском процесу, да изађу на изборе и да гласају за ону политичку партију која највише одговара неким њиховим тежњама, њиховим надањима, циљевима. Да гласају за ону партију у коју имају највише поверења, а оно што ми, српски радикали желимо, то је да увек Србијом и Црном Гором и свим српским државама и нашом заједничком државом Савезном Републиком Југославијом, влада она партија која ужива поверење већине народа.

Водитељ: Апсолутно! Хвала вам лепо, господине Шешел, надам се да сте се осећали пријатно у нашем студију.

Др Шешел: Било ми је велико задовољство.

Водитељ: Хвала лепо. Био је то др Војислав Шешел, председник Српске радикалне странке.

Бока је изразито српска средина где живе Срби православне вере и Срби католици – адмирал Бокељске морнарице Владислав Брајковић са официрима

ЈЕДАН СМО РОД

Нема те политичке функције која је вредна проливања крви.

Кад је отаџбина у опасности, кад смо угрожени од спољних непријатеља, онда сви треба да будемо војници отаџбине и да је бранимо. Међутим, унутрашњим политичким сукобима не смемо прибегавати, ни оружују, ни насиљу, морамо инсистирати да се ти политички сукоби решавају кроз демократске парламентарне процесе

Водитељ: Поштовани слушаоци "Монтена-радија", добар дан, ово је емисија "Монтена-прес". Мој данашњи гост је др Војислав Шешељ, лидер српских радикала. Господине Шешељ, добар дан и добро дошли.

Др Шешељ: Добар дан и боље вас нашао.

Водитељ: Поздрављамо наше слушаоце у Даниловграду и свим местима где се чујемо, уз магистрални пут до Подгорице и, наравно, наше слушаоце из Никшића, који ће сигурно искористити гостовање господина Шешеља и назвати телефон "Монтена-радија", значи број 24-987. Господине Шешељ, колико знам ово је трећи пут да долазите у Никшић. Први пут сте били спречени, други пут је био проблем са гостовањем на локалној телевизији и ево тре-

ћи пут, ваљда талично, на "Монтена-радију".

Др Шешељ: Од децембра наоვაмо ово је трећи пут. Иначе у Никшићу сам био више пута.

Предизборни оптимизам

Водитељ: Поново сте у Црној Гори, гостовали сте у ових неколико дана од севера наовамо, синоћ у Херцег Новом. Реците ми, како вам је поново међу Црногорцима? Имају ли српски радикали шансе на предстојећим изборима у Црној Гори?

Др Шешељ: Увек ми је лепо у Црној Гори, а српски радикали се већ спремају за предизборну кампању. Српска радикална странка ће ићи са комплетном листом кандидата на парламентарне изборе и изаћи ће са комплетном лис-

том кандидата на локалне изборе у свим општинама у Црној Гори. Очекујемо добре резултате, јер ми смо странка која има јаку унутрашњу структуру. Имали смо много проблема, жестоке сударе са режимом у протеклих неколико година, али ми смо све то издржали, поднели и сад нам одговара нови изборни закон. Мислимо да је добро што је Црна Гора једна изборна јединица и добро је што сад нисмо оптерећени изборима у некој српској земљи, у Србији или Републици Српској, па све своје снаге можемо концентрисати на изборе у Црној Гори.

Водитељ: Некада први човек црногорских радикала господин Аћим Вишњић није добро прошао на овим изборима, задњим председничким изборима?

Добар глас далеко се чује: слика из Берана

Др Шешел: Ахим Вишњић је напустио Српску радикалну странку годину дана пре тога и покушао да формира неку нову партију, није у томе успео, добио је свега неколико хиљада гласова. Не знам колико на председничким изборима, али сасвим безначајан број, што говори да он без Српске радикалне странке једноставно у политичком животу не представља ништа озбиљно. Нас то није нимало изненадило.

За буџет и савезну државу

Водитељ: Ваш боравак у Црној Гори почео је након седнице Већа Република

ЈУГ", као искључиво пропагандна средства у рукама Социјалистичке партије Србије у пропагандном рату против опозиционих странака.

Покушали смо да добијемо подршку других странака за та наша настојања, посебно за ове две ставке у нашим амандманима, међутим, нисмо успели да добијемо одговарајућу већину. Намера нам је била да се изгласавањем амандмана у Већу Република одложи усвајање Одлуке буџета у целини. Онда би комисија за усаглашавање између Већа Република и Већа грађана мора да ради. Ту би било шанси да се још тим аманд-

врло прецизан: ако се до 31.3. не изгласа буџет, распушта се Веће грађана и иде се на нове изборе.

Ми јесмо за нове изборе у овој години, али бисмо желели да то не буде, баш, одмах. Желели бисмо да ти избори буду негде, крајем године. Прво, за собом имамо годину и по дана врло јаке предизборне кампање. Од маја '96. године нисмо стали, нисмо имали предаха. Било је ту стотине митинга, наступа на радио и ТВ станицама, рад на терену у општинским и месним одборима, и слично. Имали смо изборе 1996. године у Црној Гори, Србији и Репуб-

Почетак предизборне кампање: др Шешелј у Црној Гори

Савезне скупштине, где су ваши радикали подржали социјалисте Слободана Милошевића и где је усвојен буџет за ову годину. Шта вам је било да поново подржите Слободана Милошевића?

Др Шешелј: Ми нисмо подржали социјалисте ни Слободана Милошевића. Били смо наравно на тешкој муци, изгласати или неизгласати буџет, у последњем моменту смо одлучили да ипак гласамо. Али смо имали читав низ разлога за такав један став. Ми смо расправљали против буџета и у већу грађана и у већу република. У Већу грађана смо гласали против буџета, једино смо ми гласали против, све остале странке су гласале за буџет. На Већу република покушали смо амандманима да поправимо текст буџета и посебно инсистирали да се из буџетског финансирања избаци "Црвена Борба" и "ТАН-

дманима поправи текст, да буџет буде прихватљивији за већи број политичких странака. Како то нисмо успели, множиле су се друге дилеме.

Прво, нагло ескалирање терористичких активности на Косову и Метохији, масовни немири припадника шиптарске националне мањине... Увек један од болних фактора у Савезној држави, приликом изгласавања буџета, јер две трећине новца иде за финансирање армије. Можда, чак и четири петине. Ту је постојала опасност да нас сви државни медији оптуже како смо малтене у спрези са Шиптарима, да смо довели у питање финансирање армије, и да армија мора да се финансира на основу прва три месеца од прошле године. Дакле, да се иде на привремена решења о буџету. Неизгласавање Савезног буџета би довело до моменталног распуштања Већа грађана Савезне скупштине. Устав је ту

лици Српској. Онда, опет 1997. године у Србији и Републици Српској. На председничким изборима у Црној Гори нисмо имали свог кандидата. Ту се нисмо нешто нарочито ангажовали у предизборној кампањи. Треба нам извештај предаха.

Такође, и финансијски смо се истрошили. Треба мало да акумулирамо снагу и финансије, прикушајући чланарину и добровољне прилоге. Сада смо у ситуацији да смо све истрошили, што смо скупљали две, три године раније. У мају месецу имамо изборе у Црној Гори, где сматрамо да би требало све своје снаге да ангажујемо. У септембру, према слову Дејтона, имамо комплетне изборе у Републици Српској.

Српски радикали су тамо веома јака парламентарна странка. Имамо петнаест народних посланика, од укупно осамдесет три посланика. Када се све то за-

врши, спремни смо, негде, крајем године на ванредне изборе за Веће грађана и евентуално за локалне изборе у Србији. Могуће је да ће доћи и до републичких избора. Јер, не верујем да би дуго могла опстати коалиција социјалиста и Српског покрета обнове. Посвађаће се око неке репрезентативне виле на Дедињу, око неких банковних рачуна на Кипру, и слично.

Страначке комбинације

Водитељ: Поменули сте амандмане које сте поднели, како су гласале црногорске партије: Демократска партија социјалиста и Народна странка?

Др Шешељ: Демократска партија социјалиста је подржала наше амандмане, гласали су за њих. Булатовићева странка, то је сада Социјалистичка народна странка, гласали су против. Килибардина, Народна странка нам је обећала да ће гласати за наше амандмане, лично ми је то обећао Стефан Сушић, и још један њихов посланик. Разговарали су са мном, на паузи скупштинског заседања, и гарантовали су ми да ће подржати амандмане. Међутим, изневерили су нас када је дошло до расправе и гласања, они су изашли из скупштинске сале, и уопште нису учествовали у гласању. Вероватно су мислили да ако наши амандмани пропадну, како ће нас психички иритирати и натерати да гласамо против буџета у целости. Јер, Килибардиној странци је у интересу да се што пре одрже избори за Веће грађана, јер су остали без свих мандата у Већу грађана. На основу савезне регистрације Бојовићеве странке, у Савезном министарству правде, дошло је до избацивања Килибардиних посланика. Па, су сва њихова места преузели Бојовићеве посланици. Разумем њихове страначке интересе, али и они морају да разумеју наше страначке интересе. Некоректно је ако се око нечега договоримо, да се тај договор изневери. Српска радикална странка никада никакав договор није изневерила, ако се с било ким о нечему договорила. Наш принципијелни став је да се инсистира на ванредним изборима за Веће грађана, и то до краја ове године.

Водитељ: Изјавили сте, како сте желели да спасете државу, а не Слободана Милошевића. Очигледно Србију нисте спасили, јер је и даље у дубокој кризи, а такође и Југославија је у сличној, ако не и дубљој кризи?

Др Шешељ: Нисмо је спасили, али није још потпуно ни пропала. Слажем се да је у великој кризи и Савезна Република Југославија и Србија и Црна Гора, али и Република Српска. У Србији, из кризе можемо изаћи ако се промени власт, ако Српска радикална странка преузме власт, и то је наш циљ. Ми смо странка која је била у најжешћим сукобима са Милошевићевим режимом, али никад не дозвољавамо да нашим разумом и нашим емоцијама преовлада мржња, па да идемо на рушење државе, ако је то услов да падне и Милошевић. Ми би хтели да срушимо Ми-

лошевића, а државу да сачувамо, само у тој варијанти нас интересује рушење Милошевића.

Програми, услови за сарадњу

Водитељ: Да ли мислите да је то само због Косова, или уопште због саме структуре власти?

Др Шешељ: Не само због Косова, већ због структуре власти, неэффектне привреде, због корупције, економских монопола.

Водитељ: Што се тиче Савезне државе, на то често указују посланици Демократске партије Црне Горе, да ли онда то значи да ћете са њима, можда, наћи заједнички језик?

Др Шешељ: Претпостављам да ћемо по неким питањима наћи заједнички језик, а по неким нећемо. Тамо, где нам се програмски циљеви подударају, могућа је сарадња, а тамо где се не подударају – нема сарадње! То је наш став према свим другим странкама, не само према Демократској партији социјалиста Црне Горе. Дакле, ми идемо за својим програмским циљевима, а, с времена на време, програмски циљеви нам се могу ускладити. Рецимо, најчешће ћемо бити у ситуацији да нам се програмски циљеви ускладе са Демократском партијом социјалиста око економских и социјалних питања. Заједничким снагама смо оборили Закон који је омогућавао привилегије носиоцима споменица и ордена народног хероја. Замислите, још увек ти људи зато што су одликовани, сваког месеца примају извештан новчани износ. Ми нисмо оспоравали борачке пензије. Никада их нећемо оспоравати, оспоравамо само привилегије и то смо оборили у Већу Република, зато су заједно гласали српски радикали, Демократска партија социјалиста, Српски покрет обнове, и мислим, Килибардина странка. Нисам члан тог Већа, па не могу баш прецизно да вам кажем како је то изгледало приликом гласања. Последица тог гласања је да је закон пао! Спремни смо да се ради и на укидању других привилегија, политичких моћника, државних функционера, и некадашњих носилаца моћи и утицаја у нашој земљи.

Исти аршин за све границе

Водитељ: Шта је са захтевима црногорске власти за отварање граница према Хрватској и Албанији?

Др Шешељ: Статус границе Црне Горе према Хрватској мора да буде идентичан статусу између Србије и Хрватске, у оној мери у којој је отворена граница између Србије и Хрватске требало би да буде отворена и између Црне Горе и Хрватске. Ту сада има неких неуспешности, па је прометнија и отворенија граница код Шида, између Србије и Хрватске, него гранични прелаз код Херцег Новог између Црне Горе и Хрватске. Сматрамо да ту треба имати принципијелан став, јер ми никада нећемо признати хрватску окупацију

Републике Српске Крајине! Не бисмо признали хрватску државу нити са њом имали дипломатске односе, али нисмо против кретања робе, идеја и људи.

Такође мислимо да сви они пролази треба да буду отворени и да људи могу да путују. Наравно, уз оне услове који се прописују Савезним прописима, или законима. Ако са једном државом немамо дипломатске односе, онда постоји систем виза, и путује се уз помоћ визе. Граница мора да буде пропусна, поготову страни држављани, који нису ни из Србије, ни из Савезне Републике Југославије, ни из Хрватске, требало би неометано да пролазе. За њих би требало да буде свеједно да ли улазе из Мађарске, или из Хрватске у Савезну Републику Југославију, или из било које друге суседне државе.

Контић се не меша у свој посао

Водитељ: Да ли ово неотварање граница према Хрватској и Албанији видите у контексту економског притиска који Милошевић има према новој црногорској власти, како то, иначе, многи тумаче?

Др Шешељ: Сукоб између режима у Београду и Подгорици рефлектује се и у економској сфери. То је оно што је најлошије у свему овоме. Не сме се економија мешати у политику, не на овако бруталан начин. Ми бисмо отворили границу са Албанијом, јер мислимо да трговина треба нормално да се одвија. А, ако негде постоји проблем претераног шверца, онда би требало појачати царинску службу, ако негде има илегалних прелазака, преноса оружја, онда би требало појачати граничне јединице, али за легалан проток људи и робе, границе, увек морају бити отворене.

Водитељ: Реците ми, шта је са захтевом, односно, шта мислите о захтеву црногорских власти да председник Савезне владе Радоје Контић коначно преузме оно што му законом припада, а то је вођење политике ове земље?

Др Шешељ: Српски радикали то понављају откад је Радоје Контић председник Владе, а то је од 1993. године. Више пута смо критиковали Радоја Контића да се уопште не меша у свој посао.

Друга страна изборне медаље

Водитељ: Задњи сукоб са социјалистима Слободана Милошевића сте имали на задњим председничким изборима у Србији. Тада сте изјавили да су вам социјалисти покрали неколико стотина хиљада гласова?

Др Шешељ: Триста педесет хиљада гласова су нам сигурно покрали, а ми пропењујемо и до осамсто хиљада...

Водитељ: Добро, у којој је то сада фази?

Др Шешељ: То је у фази решавања на Врховном суду, а ми смо објавили три специјална издања наших новина "Велика Србија", у којима смо документовали те крађе. Посебно, крађе на под-

рчују Косова и Метохије. Spreмамо и четврто издање, које би требало да изађе за који дан, и од тога нећемо одустати. Сада непрекидно прозивамо Милана Милутиновића, нарочито од када је дошло до ескалације тероризма на Косову и Метохији, како је време да напакон оде на Косово и умири своје гласаче. Управо, у Дреници где су највећи сепаратисти, Милан Милутиновић је "освојио" највише штигарских гласова. А, ко ће их умирити, ако неће свој свога?

Водитељ: Причали сте, можда не директно ви, али ваши посланици, ваши челни људи како су председнички избори у Црној Гори покрадени! Савезни Уставни суд, до сада је нашао разговор "само" за неколико стотина, мож-

Водитељ: Да, ако нема бирача, ако их уопште нема у списковима, као што их није било...

Др Шешељ: Ако их нема, то је требало утврдити двадесет дана пред изборе. Знаете, може неко доћи на сам дан избора, и рећи: "Нема ме у списку. А, моје је право да будем у списку". То право не може одмах да се реализује, јер се ушло у нешто, и сада треба задржати статус кво. А, ми знамо да много бирача није ушло у бирачке спискове, јер раније, док је Демократска партија социјалиста била јединствена, поприлично се манипулисало са бирачким списковима, али и изборном процедуром. Једна од позитивних последица расцепа у владајућој Демократској партији социјалиста је што је дошло до значајне

ло је некада, имуном на све опозиционе критике. Сама чињеница да се доноси нови изборни закон, говори да су досадашњи имали много слабих тачака, проблематичних места. И, сада имам неке примедбе на новодонешне изборне законе, али у целини, они су добри. Има неких решења која би се могла применити и у Србији. Рецимо, увођење спреја којим се на извесно време обележи грађанин који је гласао, како се не би два пута појавио на бирачком месту.

Водитељ: Зар то није мало понижавајуће?

Др Шешељ: То није понижавајуће и деценијама се користи у неким другим, светским демократским државама. Рецимо, у Индији.

Подгорица дан после: српски радикали су против примене насиља у политичке сврхе

да, неправилно уписаних бирача?

Др Шешељ: Имали смо озбиљне примедбе на изборе у Црној Гори и 1996. и 1997. године.

Водитељ: Ви сте 1997. године рекли како је покрадено двадесет хиљада гласова, ако се не варам?

Спрејом против мућки

Др Шешељ: Доводили смо у питање начин гласања, уписивање у бирачке спискове, посебно, између два изборна круга, што је по нашем мишљењу недопустиво. Против тога смо, ако се двадесет дана пред изборе, затварају бирачки спискови, јер, онда не може између два изборна круга а се иде на дописивање.

демократизације у Црној Гори. Прво, зато што се у сукобу, те две групације, много тога изнело у јавност, о чему, наравно, јавност раније није знала. Јер, они данас, једни друге оптужују, и тако, пред наше очи износи један модел политичког понашања који је био присутан у Црној Гори. Сада се свака од тих групација прибојава, да се случајно, нешто слично не понови. Више се не зна са које стране нешто може да процури и да "гуче". У јавном мњењу се са свих страна осипа паљба ако се примети или чује нешто лоше, за неку од ових двеју групација, више нема оне апсолутне заштите, оног непробојног зида који је окруживао Демократску партију социјалиста и чини-

Водитељ: Аах...

Др Шешељ: Па, немојте тако. У Индији је велика демократија. Али, ви се сада снебивате кад је реч о Индији. Међутим, тамо фалсификати нису могући. Индија је далеко испред Савезне Републике Југославије по изборној процедури, по демократичности изборног процеса, по слободи штампе, по политичкој толеранцији.

Вук "к'о сивоња"

Водитељ: Слажем се са вама. Ми смо у ових десет година, можда дошли на задње место. Са великом осудом је код црногорске јавности, примљена коалиција Вука Драшковића и Слободана Милошевића, не зато што су они нашли не-

ки заједнички језик, већ зато што Вук ништа драстично није променио на политичкој сцени Србије и Југославије, већ се само окористио. Како је ваше мишљење о томе?

Др Шешељ: Мислим да ту неће бити никакве политичке користи за Српски покрет обнове. Убеђен сам, познавајући одлично Вука Драшковића, да је он схватио да више нема шта да тражи у политици и он жели што скупље да се прода, што скупље да наплати досадашње политичко деловање. Он сада улази у владу, узима привилегије и што је најважније новац. То је за њега најважније, огроман новац и претпостављам да на следеће изборе неће ни изаћи.

Водитељ: Јесте ли ви разговарали са нашим кумом?

Др Шешељ: У неким приликама сам разговарао. Одлично га познајем, разговарали смо прошле године, договарали смо се о рушењу Зорана Ђинђића са функције председника градске владе Београда. Разговарали смо о, тада предстојећим парламентарним изборима, председничким изборима, о некој могућој сарадњи.

Вук Драшковић навалио, што наш народ каже: "ко сивоња", да он буде јединствени председнички кандидат, што је за нас било неприхватљиво, што је било противно здравом разуму. Били смо спремни да узмемо јединственог кандидата који не припада ни једној партији, тада је у оптицају био Богољуб Карић. Чак смо имали неколико разговора са Богољубом Карићем, он ми је и сведок за ове тврдње. Били смо спремни за то да он иде као заједнички кандидат опозиционих странака, како бисмо већ у првом кругу победили социјалисте.

Водитељ: Онда је ушла финансијска полиција у његове банке и он је одустао од кандидатуре?

Др Шешељ: Нису они њему могли ништа да нађу. Он је одустао од кандидатуре, јер није имао подршку ни једне озбиљне партије. Он не би одустао да је био могућ споразум између Српске радикалне странке и Српског покрета обнове, по том питању.

Водитељ: Имао је вашу подршку.

Др Шешељ: Имао је нашу начелну подршку, ако се договоримо са другим партијама. Не може он ићи само као кандидат наше странке, онда наша странка иде са нашим кандидатом, нема разлога да нам он буде кандидат ако нема још нека озбиљнија, већа партија, која би то подржала.

Политичке варијанте српских радикала

Водитељ: Интересантно је за наше слушаоце, шта сте ви разговарали са социјалистима, шта сте ви тражили, пуно се причало о месту потпредседника Владе?

Др Шешељ: Не, ништа им нисам тражио. После септембарских избора у јавност смо изашли са концептом

концентрационе владе народног јединства. Тражили смо да нову Владу Србије формирају четири највеће парламентарне странке: Српска радикална странка, Социјалистичка партија Србије, Српски покрет обнове и Југословенска удружена левица. Био је то веома промишљен концепт, зато што желимо лаган пренос власти, без неких сукоба. Преузети сада власт, а на сваком парламентарном већином, значило би да се са свих страна обруши социјалистичка лавина... Социјалисти још увек имају значајне позиције у држави и друштву, имају савезну власт, а на сваком кораку би се сусретали са озбиљним тешкоћама и проблемима. Поготову, кад би нам самосталне синдикате бацили за врат. Боље је и њих увући у то, јер онда нема тих тензија. Ово би већ био лагани пренос власти.

Друго, сами се нисмо усуђивали да уђемо у владу, са социјалистима и левицом, јер би нас на седници Владе увек могли прегласати. Левица има укупно 110 посланика, а српски радикали 82. Отприлике би био такав однос снага. На њихових једанаест министара, било би наших осам, и увек би нас прегласали. Не бисмо били у стању, ништа озбиљно да променимо! Нисмо се усудили ни да идемо само са Српским покретом обнове, јер имамо лош пример Ђинђића, Коштунице, Весне Пешић и Мићуновића. Ко је у такве варијанте улазио са Српским покретом обнове, касније се горко кајао. Страшан непотизам, корупција, много већа него када је реч о социјалистима, много су гори у тој корупцији СПО-вци, а да не говоримо о непотизму! Међутим, оваква четворна коалиција, давала нам је могућност за неко унутрашње одржавање равнотеже, и спровођење извесних програмских циљева око којих би се договорили.

Војвода за брање кукуруза

Водитељ: Верујете ли да сте у оном првом кругу председничких избора, када сте освојили 49% гласова, не знам тачно колико, да сте регуларно изгубили место председника Србије?

Др Шешељ: Убеђен сам да није изашло више од 50% гласача на изборе. Можда је изашло, али врло мало знам. Међутим, десило се нешто друго. Социјалисти су тада, такође, крали шиптарске гласове на Косову и Метохији, али када су видели да Лилићу то није довољно за победу, а мени може бити довољно (пређем преко 50%) онда су нагло почели да враћају украдене гласове, и да мењају записнике. То се десило у првом изборном кругу. У другом изборном кругу, фалсификати су били масовни.

Водитељ: Колико је Лилић изгледао као губитник, толико је и Милутиновић, бар овако из даљине...

Др Шешељ: Милутиновић је губитник у свему томе, јер није лако ономе ко дође на извесну политичку функцију, свестан је да је дошао уз помоћ

фалсификата, најбруталнијих крађа, вероватно које памти европска историја, после II светског рата.

Водитељ: Против вашег уласка у владу, били су и представници Југословенске удружене левице?

Др Шешељ: Не, они се никада нису изјаснили против уласка Српске радикалне странке у Владу, и то је интересантно. Нас не помињу! Помињу нас посебно када нас нападне Симиша Вучинић, онај војвода за брање кукуруза, то је онај из Радикалне странке "Никола Пашић". Недавно је најавио прелазак у Југословенску левицу, и улазак своје целе странке. Када нас он напада преко државних медија, телевизије, преко "Политике" то заправо левица говори о нама. Али, не усуђује се сама то да саопшти. Тако лансирају разноврзне лажи, клевете и слично. У томе је Симиша Вучинић гласноговорник Југословенске удружене левице. А, "Дневни телеграф" је гласноговорник једног крила у оквиру Социјалистичке партије Србије, једне групе, рекао бих једне фракције.

На принципијелан начин у Владу

Водитељ: Мислила сам на чињеницу да је Југословенска удружена левица и против Српског покрета обнове...

Др Шешељ: Они имају многи већи отпор према уласку Српског покрета обнове, а тај отпор је присутан и код социјалиста. Знате, сви озбиљни политичари у Србији су свесни да са Вуком Драшковићем не може ништа озбиљно да се договори и да се ради. Нико ко уђе са њим у неку комбинацију не може из ње изаћи чист. Сви који су са њим улазили у некакве коалиције, горко су се кајали. И, то је оно чега се прибојавају социјалисти. Било је неких разговора, они су и нас покушали да убеде да уђемо у владу, да правимо такву владу... Кад смо Томислав Николић и ја били код Марјановића, о томе је отворено говорио, отворено нудио, међутим, ми нећемо на тај начин да уђемо у власт. Хоћемо један принципијелан начин, ако су социјалисти добили место председника Народне скупштине, а између Социјалистичке партије и Српске радикалне странке, разлика је само у четири посланика мандата, онда би мандатар за састав владе, требало да буде из Српске радикалне странке. Ако ниједна странка нема апсолутну већину сама.

СПС је странка инерције

Водитељ: Југословенска левица, односно њен главни одбор управо данас има седницу на којој би требало да одлучи о уласку у Владу. Оцене у јавности су да се ЈУЛ поцепао. Шта ви мислите?

Др Шешељ: Није немогуће! Али, сво, остаје да видимо. Не могу да нагађам о тим питањима. Није немогуће да Владу формирају социјалисти, Српски покрет обнове и да Југословенска удружена

левица не уђе у ту Владу. Могуће је да Југословенска левица процењује како би ово могао бити дефинитивни крах социјалиста.

Водитељ: Не би ваљда жена пустила да јој муж пропадне?

Др Шешељ: Нису то такви односи, да жена пусти да јој муж пропадне, то су ипак, две јасно издиференциране политичке партије које су у међусобном политичком савезу, али имају доста међусобних разлика. Не разликују се у идеологији, декларативно су и једна и друга за левичарску идеологију, с тим што се код социјалиста, идеологија, практично угасила. Код њихових функционера средњег и нижег нивоа, нема више никакве идеологије. Они су само странка инерције, странка затечене власти.

Југословенска левица има идеологију левичарског карактера, окупља велики број бивших кадрова Социјалистичке партије, разочаране социјалисте, одбачене социјалисте. Сви они су кивни на своју претходну партију, из извесног разлога. Сада се, овамо у ЈУЛ-у, доказују да су бољи, успешнији и способнији од социјалиста. Милошевићу је, вероватно, потребно да има две левичарске партије како би лакше могао, и једну и другу да држи под контролом. Вероватно нема довољно времена да се бави партијским пословима, и боји се да му се унутар Социјалистичке партије појави нека групација, која би у неком тренутку могла да га угрози! Било је наговештаја таквих групација. Сетите се обра-

чуна са Михајлом Марковићем, Бориславом Јовићем, Вучелићем и другима. Југословенска левица му дође као контролни пакет акција у левом блоку, уопште!

Уцене без граница

Водитељ: Велики проблем Југославије, због кога ћемо поново, изгледа, зарадити санкције је Косово. Десет година је полиција на Косову, Албанци бојкотују изборе, наставу, српске медије, шта чека господин Милошевић?

Др Шешељ: Мислим да није извесно да ћемо добити нове санкције. Оно што је од санкција остало, то ће Американци држи, па, да држи. Неће се задовољити само Косовом, после Косова долази Санџак, Војводина, Црна Гора, додатно Република Српска, и ко зна, шта ће им још пасти на памет?! Такозвани, спољни зид санкција, који су Американци измислили, након Дејтонског споразума, на који је Милошевић пристао, жртвовао је Републику Српску Крајину, и трећину Републике Српске, очекујући потпуно укидање санкција, како му је било обећано. Међутим, након потписивања Дејтонског споразума, показало се да је био обманут.

Што се Косова тиче, тешко је да се могу провести нове санкције, јер је за то потребна Одлука Савета Уједињених нација, који ће вероватно, заседати. Очекујем да Кина и Русија неће пристати на нове санкције и да ће гласати против! Али, уосталом, видећемо када до те седнице дође. Очекујем да ће се Кина

и Русија супротставити мешању Западних сила у наше унутрашње односе. Оне су то већ наговестиле. Примаков је, сасвим јасно, то саопштио пре неколико дана.

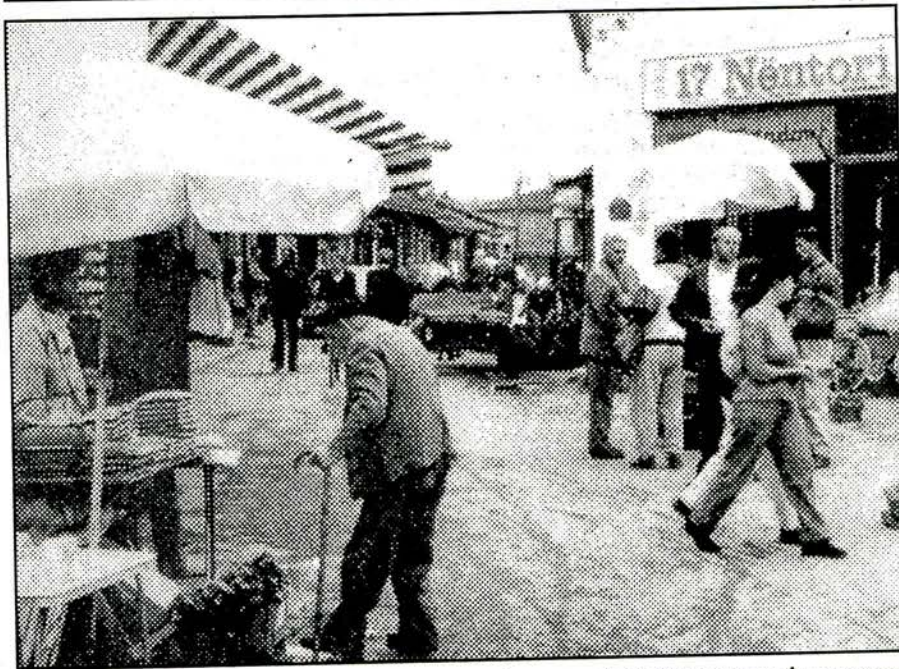
Личне карте за Шиптаре

Водитељ: Зашто ми не решавамо наше унутрашње проблеме?

Др Шешељ: Е, то је сада други проблем. То је проблем режима у Београду, који је неспособан да их реши који је још заробљеник неких идеолошких догми. Са једне стране на Косову социјалистичка власт је много корумпирана, огрезла у криминалу. Са друге стране, режим сматра да све мора да држи под својом контролом, и школе, и здравствене установе, и културне институције, и све остало. То је бесмислено! Режим није спреман да иде у приватизацију школа, здравства и културних институција, а то је решење! Када такав Закон донесемо, и проведемо га на Косову, Западне силе више неће имати аргумената против нас! Паралелно са тим, ако Шиптари бојкотују попис становништва, а бојкотују га из сасвим практичних разлога, јер су раније пописи били пренадувани, фалсификовани, па би се сада утврдило реално стање. Ми тај попис можемо провести тако, што бисмо извадили нове личне карте, рецимо донели бисмо нови закон, прописали би и нови образац за личне карте, и рекли бисмо: "До краја године, сви грађани су дужни да изваде нове личне карте".

Жртвовани због обећаног укидања санкција: избеглице из Републике Српске Крајине

На Косову и Метохији има места за све који признају Србију као своју државу

Да би извадио нову личну карту, требало би попунити образац и донети Уверење о држављанству. Ко је уписан у књигу држављана, одмах ће донети Уверење, а ко није, он мора прво да прибави упис, да се види има ли основа за његов упис, или нема. Ми бисмо то урадили, и тиме бисмо решили читав низ проблема. Онда бисмо средили стање у катастарским књигама, земљишним књигама. То би биле наше прве мере. Зашто бисмо ми спутавали шиптарске политичке активности, што би нам то сметало? Слободу страначког организовања бисмо спровели до краја, немамо ништа против шиптарских демонстрација, митинга... Али, морају да их пријаве полицији.

Ако српски радикали, када организују митинге, морају да их пријаве полицији, онда морају и они! Дакле, ми имамо комплетан програм за Косово и Метохију, такође постоји још читав низ других тачака и ствари које бисмо још применили у пракси.

Водитељ: Рекли сте да бисте им дали могућност да сами организују наставу?

Др Шешел: Да, уопште се не бисмо мешали у њихов наставни план и програм. А, из каквих ће они учбеника да уче, то ме не би интересовало. Сваки албански родитељ би требало да размисли хоће ли своје дете уписати у државну школу, где се програм и настава прописују у Београду, или ће своје дете уписати у приватну шиптарску школу, где се школски програм ад хок прописује. Па, нека свако од њих размисли о будућности свог детета, и вредности дипломе до које ће дете доћи после школовања.

Водитељ: Неколико година је милиција на Косову, и ништа се тиме, још увек није решило?

Др Шешел: Не може се на тај начин решити, шта се на тај начин решава? Чак се и полиција спутава у гашењу

шиптарског тероризма. А, полиција је способна да се до краја обрачуна са тероризмом, али нема политичке одлуке. Сада се режим у Београду уплашио западних притисака, и рекао: "Заустављај акцију"! Ми бисмо паралелно решавали ове системске проблеме, а до краја бисмо гушили и уништили сепаратистички тероризам.

Мешетарења сепаратистичких партија

Водитељ: У Црној Гори, управо стижу позиви младим регрутима за одслужење војног рока на Косову. Крајем месеца би требало да се јаве у одређене косовске касарне, да ли то подржавате?

Др Шешел: Штампач пише, како се тенденциозно регрути из Црне Горе упућују, готово, искључиво на Косово. Морам да изразим извесну сумњу, док ми неко на основу релевантних докумената не докаже, то не бих примао "здромо за готово". Поготову, ако то чине припадници појединих, изразито сепаратистичких партија.

Мислим да регрути морају бити равномерно распоређени на целој територији Савезне Републике Југославије и да морају, као што је и до сада била пракса, да се међусобно измешају. Значи, заједно би требало да служе војни рок, регрути из Никшића, регрути из Врања, Неготина, Новог Сада, Чачка и тако даље. Јер, то је веома важно у нашој држави. Морамо да спречимо могућност да разни носиоци политичке моћи и утицаја прибаве привилегије за своје синове, и наместе им служење војног рока, на оним местима на којима је релативно погодно служити војни рок. А, да избегну служење, где има извесних проблема, или тамо где је нека забачена средина, па је војничку досадно када изађе у град. Осећа се

усамљеним и изолованијим него, када је у великом граду.

Радо иде Србин у војнике

Водитељ: Да ли бисте ви, као родитељ, били сигурни и мирни да је ваше дете у подручју где гину Албанци, гину полицијаци, и где је завелен полицијски час?

Др Шешел: Не бих био миран. Био бих немиран и узнемирен, нервозан. Али вам гарантујем да ће моји синови да служе војску тамо где добију распоред, и неће се оглушити на војни позив. Наравно, не би ми било лако. Стрепео бих, учестало бих путовао, како бих их што чешће виђао, али...

Водитељ: Баш зато сам вас то и питао, јер је заиста нелогично слати децу на таква места, да служе војни рок, а они још не знају ни да пуцају, да се служе оружјем?

Др Шешел: Једно је послати децу на служење војног рока тамо где су касарне обезбеђене, а до сада, апсолутно, никада није претила опасност да дође до напада на касарне. Једно је послати децу на служење војног рока, а друго питање је да ли те младе регруте користити у сламању шиптарског сепаратизма и побуне. Ја сам против тога, а против тога је Српска радикална странка. Ми сматрамо да се војска сада, уопште не сме мешати, јер имамо јаке полицијске снаге, које би требало да се обрачунају са терористима. Постоји још читав низ разлога због којих војска не би смела да се меша у проблеме на Косову.

Водитељ: Много се данас манипулише око тога да ли је војска умешана у сукобе на Косову, или није. Какво је ваше мишљење?

Др Шешел: Војска није умешана, то је сигурно. Мислим да не треба ни да се

Убојитије од оружја: личним картама против улеза на Косово и Метохију

меша. Војска се меша само у оним ситуацијама када Србија, као федерална јединица, није у стању да реши те проблеме сама. Ми морамо све да учинимо, како би се показало да је Србија у стању да уз помоћ полиције реши све спорне проблеме на Косову.

Друго, ако се умеша војска, онда се више не говори о терористичким акцијама, него о евентуалном грађанском рату. Тада би западне силе имале аргументе да кажу: "То је грађански рат. Морамо се умешати и раздвојити сукобљене стране. На тај начин, нашим мешањем, избећи ће се крвопролиће". Уосталом, западне силе су се увек на такав начин мешале у неким другим деловима бивше Југославије.

Водитељ: Па, кад ми сами то не умете да решимо?!

Др Шешел: Имамо лош режим. Требало би да променимо режим. Ми то, сигурно можемо да решимо сами, али немамо режим који би требало то да уради!

Опозиција – рогови у врећи

Водитељ: Да је опозиција сложнија, лако би се променио и режим?

Др Шешел: Знате, када се каже опозиција, онда је то један флуидан појам, а шта, у ствари, значи опозиција? Опозиција је групација политичких партија које имају само једну заједничку карактеристику, а то је да тог тренутка нису владајуће партије, и ништа више. Значи, по вама бих ја требало да будем слојан са неким ко је по мом мишљењу још гори од социјалиста?

Са друге стране, код нас још увек постоји неразумевање тог појма опозиција. 1993. године Српска радикална странка је била једина опозициона странка у Црној Гори. Све остале политичке странке су ушле у владу Црне Горе. Али и да је су се себи говорили како су опозиционе странке. Ту, пре свега мислим на Либерале, на Народну странку, на Социјалдемократију... Није било шта су брзо изашли из владе, али онда тренутка, када су у влади, оне нису више опозиционе странке, већ владајуће. Имао сам полемику са Новаком Килибардом у Савезној скупштини, где он тврди како је опозиција, па опозиција. А, молим вас лепо, он има министра у Савезној и министра у Републичкој влади. А Килибарда каже: "Ми смо опозиција. Узели смо само једно министарство, онако да нам се нађе ту при руци. Али, ми смо опозиција"! Био је директан телевизијски пренос тог нашег дуела, претпостављам да сте гледали. Било је то стварно смешно. Знате, кад људи немају појма о политичкој теорији, па почну да се баве политиком, а онда глуме велике страначке лидере. А, у ствари, не разумеју суштину политике и ствари.

Водитељ: Наљутите вам се Килибарда...

Др Шешел: Ма не, неће се он наљутити. Не би се он наљутити, никако!

Пад Републике Српске Крајине

Водитељ: Сматрате, као и Слободан Милошевић, да је Косово интерни проблем Србије? Међутим, санкције које смо имали и којима нам прете, без обзира што сте оптимиста, преживели смо ми у Црној Гори заједно са Србијом. Како онда Косово може бити само проблем Србије?

Др Шешел: Санкције које смо имали нису биле због Косова. Биле су због наше политике и заштите западних Срба. Американци су нам наметнули санкције, јер су хтели да нам отму западне српске територије. У томе су у великој мери и успели. Отели су целу Српску Крајину, једну трећину Републике Српске, а остатак Републике Српске

председника Републике. Немам лоше мишљење о Милану Мартићу, он једноставно у једном тешком историјском тренутку није био на висини тог задатка, али се ипак показао као частан и поштен човек. Режим је вукао све конце по питању Српске Крајине.

Питер Галбрајт на хрватском тенку

Водитељ: Прилично имагинарно морамо рећи делују приче да је читав свет заверен против нас, да су то СИА, Ватикан и остали.

Др Шешел: Није то имагинарно, то је стварно, то је реално. Зашто су нам узели Српску крајину? Зашто су узели Српску Крајину од Срба, зашто су протерали 300 000 Срба и српску земљу

Полагање заклетве: регрути морају бити распоређени на територији целе Југославије

је под извесном окупацијом НАТО-пакта. И неизвесна је даља судбина Републике Српске.

Водитељ: Може ли се рећи да је Југославија изгубила Крајину, због политике Слободана Милошевића?

Др Шешел: Онај ко је имао власт у Београду, у том тренутку, једини је кривац што је изгубљена Крајина. Он је послао генерала Милета Мрксића за команданта Српске Војске Крајине. Он је довео на место председника Републике Милана Мартића, сетите се како је то било на изборима. У првом изборном кругу српски радикали су учествовали на тим изборима, имали смо нашег председничког кандидата, Милан Бабић је добио највише гласова, али није имао више од 50% гласача, Милан Мартић, па кандидат Српске радикалне странке. У другом кругу ми смо подржали Милана Бабића, међутим, режим из Београда је кренуо са френетичном пропагандном кампањом, а било је доста фалсификата на бирачким местима, режим је просто на силу издејствовао Милана Мартића за

продали Хрватима. Ишли су на две варијанте. У првој варијанти оружаном интервенцијом отерали су Србе из западних делова Српске Крајине: Далмације, Лике, Баније, Кордуна и западне Славоније.

Хрвати су употребили своје борбене јединице, али су Американци водили те борбене јединице и пружали логистичку помоћ, чак и авијацијом НАТО пакта, све наше информативне системе су блокирали, све наше системе веза. Чак је амерички амбасадор у Загребу Питер Галбрајт лично стајао на хрватском тенку који је убијао српске цивиле.

Рекли су за источни део Српске Крајине: "Мировно решење", мирна интеграција, опстанак Српског народа. Срби масовно беже из источне Славоније и Барање, тамо већ усташе увелико дивљају, све што Хрватска странка права тамо организује...

Ако Срби покажу спремност за сарадњу, ако попусте, ако се одрекну државности, ако прихвате реинтеграцију, опет им се иста судбина пише. Са-

мо што је овамо прогон Срба био бруталан, у року од неколико дана, а овамо је тиши, постепенији, али он се непрекидно одвија пред нашим очима. Малтене, успостављен је ваздушни мост до Норвешке, где сада иде река српских избеглица из источне Славоније и Барање.

Издаја у Генералштабу

Водитељ: Политика се води на више начина, постоји паметна политика, постоји...

Др Шешел: Ова политика коју су западне силе водиле против нас је вођена заиста на више начина, али је циљ био увек исти, да се Срби сведу на што мању територију. Што се тиче наше политике, њени основни правци су били добри, да се сачувају све српске земље, међутим, методе реализације су биле лоше, онда кад смо имали велику војну надмоћ, десила се издаја у генералштабу, у врху државе, онда је ишла она тактика крени-стани, могли смо узети за кратко време, Дубровник, Шибеник, Задар, Карловац, Огулин и Вировитицу, и Осијек и Винковце, е сад није било довољно храбрости и одлучности државе и војске да се то спроведе. Деведесет друге године је дошло до распада фронта, јер је повучена Југословенска народна армија и показало се да су многе жртве биле узалудне.

Народ је био демотивисан за учешће у том рату, знате, изгине група никшићких младића, рецимо у Требињу, негде око 40 младића је изгинуло у Требињу, ја сам непосредно после тога путовао у Херцеговину и добро се тога сећам. Изгине толико војника и после се све то мирно преда, и ником ништа, онда родитељи тих младића размишљају зашто су њихови синови изгинули, па онда то демотивише друге младиће. И кад би се код нас ишло на мобилизацију, рачуна се да би био мали одзив, зашто би се то десило, зато што су људи демотивисани. Одмах поставе питање – шта ја ово радим, чему служи та моја жртва, а сутра ће неко да тргује са тим територијама.

Стоп тероризму

Водитељ: Данас се у Улцињу одржава митинг под називом: "Стоп сили", који организују две албанске партије и општински одбор Либералног савеза Црне Горе, траже заустављање употребе силе од стране српске полиције над албанским народом и дијалог. Оцена и црногорске власти и опозиције, осим ДПС-а Момира Булатовића и Народне странке Божидара Бојовића, да се мора престати са насиљем и почети разговарати са Албанцима на Косову.

Др Шешел: Па, слажем се да треба престати са терористичким насиљем, али све док постоје терористи, све док постоје људи који незаконито поседују оружје, не може се тражити престанак полицијског насиља, примене по-

лицијске силе, то је бесмислено. Сетите се у Црној Гори '93. и '94. године, ишла је велика акција разоружавања муслимана у Рожају, Плаву, у Бијелом Пољу, сетите се било је много муслимана ухапшених код којих је нађено оружје.

Водитељ: Јесте, па је на крају то испало да је политички монтирани процес, јер су муслимани...

Др Шешел: Не мислим да је то био монтиран политички процес, јер неки су ослобођени, а неки су отишли у затвор, па после помиловани. Е друго је помиловати, сад треба на Косову то спровести на исти начин, све разоружати, главне осудити, па онда може да дође до помиловања после шест месеци, после годину дана, две-три године није битно. Али, свако онај ко незаконито поседује оружје мора доћи под удар закона, мора му се оружје одузети и то је сасвим легитимна примена полицијске силе. То што ради Либерални савез у Улцињу, он то ради из својих страначких политичких разлога, Либерални савез је отворено сепаратистичка странка и он сматра што горе у Србији, то веће шансе за отцепљење Црне Горе, то је његова мотивација.

Што се тиче шиптарских странака, немам ништа против њиховог митинга, само им се поставља питање да ли су те демонстрације уредно пријављене полицији и да ли се поступа по закону, ако су уредно пријављене њихово је право да држе те демонстрације.

Водитељ: Либерални савез Црне Горе је повукао свог потпредседника Скупштине, након што је Скупштина Црне Горе, јединствени ДПС, сменио нашег потпредседника Српске радикалне странке.

Др Шешел: Какве везе имају ове две ствари међусобно?

Водитељ: Па, имају везе...

Др Шешел: Ако сутра неко на један бруталан начин избаци посланике Либералног савеза из Народне скупштине и смени потпредседника Скупштине из Либералног савеза због неког међустраничног обрачуна, а скупштинска тела се конституишу на принципу пропорционалности и ми ћемо на исти начин поступити, то је један коректан поступак Либералног савеза. То што се ми са Либералним савезом разликујемо у кључним политичким циљевима, што се разликујемо по идеологији, не значи да ми њих сматрамо апсолутним злом које треба уништити, не, ми њих сматрамо политичким противником кога треба победити демократским изборима, али не мислимо прогонити присталице Либералног савеза зато што су сепаратисти. Сепаратистичка опција је легитимна опција, ако се испољава кроз парламентарни политички процес, кроз демократске изборе, све до оног момента док неко не примени силу, док се не дигне на оружани устанак. Постоје странке у Србији које су такође за сепаратизам, чак Коштуни-

чина странка је била неколико година странка србијанског сепаратизма, да не говоримо о Грађанском савезу и слично.

Сепаратизам неће проћи

Водитељ: Рекли сте синоћ да црногорску власт не сматрате сепаратистичком од јануара. Можете ли нам то објаснити?

Др Шешел: Нисмо минираније црногорску власт сматрали сепаратистичком. Извесне сепаратистичке тенденције постоје у Црној Гори, оне су реалност, убеђен сам да те тенденције не могу никад однети превагу, да ће то увек бити извршен проценат гласова до десет посто у неким критичним моментима, можда и до петнаест посто. Никада неће имати довољно гласова за реализацију отцепљења Црне Горе од заједничке државе, у то сам апсолутно сигуран.

Водитељ: То говорите на нивоу Црне Горе или на нивоу црногорске власти?

Др Шешел: На нивоу Црне Горе, а што се тиче црногорске власти, она чини неке потезе који говоре да она није спремна и да не жели сепаратизам, да не жели отцепљење Црне Горе. Рецимо, 6. јануара Мило Ђукановић на Цетињу је налагао бадњак пред манастиром Светог Петра Цетињског у присуству митрополита српске православне цркве, српске православне цркве, господина Анфилохија, неколико стотина метара даље црногорска сепаратистичка православна црква је налагала бадњаке, њих је чак било више, они су се окупили из свих делова Црне Горе, било је чак и муслимана и католика и тако даље.

Али, Мило Ђукановић је отишао пред Цетињски манастир и тиме се јасно дистанцирао од сепаратиста, то смо ми као потез поздравили, дао сам изјаву у Београду, пре доласка на Цетиње, којом сам подржао такав један гест. Пре неколико дана на једној од локалних телевизијских станица, на телевизији "Палма" сам тражио да режим у Београду размисли о својим поступцима према режиму у Црној Гори. Не сме се идеолошки сукоб између Демократске партије социјалиста Црне Горе и Социјалистичке партије Србије претварати у државни сукоб између Србије и Црне Горе као федералних јединица у Савезној Републици Југославији. Немам ништа против тога да се црногорски и србијански социјалисти и даље сукобљавају, чак нам и одговара кад се сукобљавају, као опозиционој странци увек нам одговара сукоб међу режимским странкама. Али, не сме држава да трпи због тог идеолошког сукоба, међустраничног сукоба. У једном тренутку ако се даље заоштрава тај сукоб, онда он може подстаћи сепаратистичке тенденције тамо где их рачије није било и то је једна реална опасност.

Политичка ситуација у Црној Гори

Водитељ: Ви сте у последње време, односно ви наступате доста демократски у односу на раније наступе, ако смем тако да кажем...

Др Шешељ: Кад то нисмо наступали демократски?

Водитељ: Више радикално, решимо...

Др Шешељ: Чекајте, радикално и демократски то се не искључује међусобно.

Водитељ: Након изјава ваших посланика у октобру прошле године да су победу Милу Ђукановићу донели албански и исламски фундаменталисти и усташе Секуле Дрљевића. Ваше изјаве у последње време су нешто друго, шта се ту променило?

Др Шешељ: Прво, да ми кажете кад ми то нисмо демократски наступали, дајте ми један пример недемократског поступка, имате ли неки пример?

Водитељ: Рецимо, док смо могли да гледамо телевизијске преносе из Савезне скупштине, ви сте врло бурно реаговали...

Др Шешељ: Реаговати бурно није реаговати антидемократски, демократија подразумева с времена на време бурно реаговање, то није супротно демократији. Ниједно наше бурно реаговање није било антидемократски чин. Друго, кад погледате неке реалне показатеље са црногорских председничких избора, Српска радикална странка је тада подржала Момира Булатовића, Бојовићева Народна странка је та-

које подржала Булатовића, читав низ ових малих ситних, странака са српским префиксом је такође подржало Булатовића, а на председничким изборима Ђукановића је подржала Килибардина Народна странка, Либерални савез, Социјалдемократе, подржале су га и ове странке муслимана и Шиптара.

Према томе ми нисмо ту никакву измишљотину рекли, могли смо више или мање тензија унети у нашу изјаву, много више или мање политичког жара, али чињенице ту стоје, ми тек сада на овим парламентарним изборима треба да видимо колико која политичка групација реално има упутишта у народу.

Свака од ових странака које су се опредељивале за једног или другог председничког кандидата имала је неке своје мотиве. Рецимо, ми смо подржали Момира Булатовића јер нам је делимично била ближа његова програмска опција него Ђукановићева. Не много, али делимично у извесној мери, ми се по читавом низу питања дијаметрално разликујемо од Булатовића такође. Та извесна сличност нас је мотивисала да га подржимо и то је била једнократна подршка, нисмо ми постали његови политички савезници или његови политички следбеници, не дај Боже.

Зашто су либерали подржали Ђукановића, њима је пре свега импоновало то што се он супротставља Милошевићу, рачунају, што је већа тензија између режима у Подгорици и режи-

ма у Београду, потенцијално се отвара већа могућност реализације сепаратистичких тежњи Либералног савеза, али и они су после те једнократне подршке Ђукановићу одмах заоптрили курс, у неколико наврата лично Славко Перовић напада Ђукановића, пре неколико дана чак даје изјаву која је апсолутно против Ђукановића. Славко Перовић се најављује да самостално излази на изборе.

Видите, сада партија Мила Ђукановића угрожава Либерални савез Славка Перовића и за Либерални савез је раније гласао извештан проценат грађана Црне Горе који баш нису отворено за сепаратизам, али би хтели да Црна Гора има већу дозу самосталности у односу на савезну државу, у односу на Србију, хтели би заједничку државу, али да ипак не јачају те федералне везе него да то буде извесна мешавина федерације и конфедерације и тако даље.

Сад ће тај проценат гласача радије да гласа за Ђукановића него за Перовића, због тога Перовић много више инсистира на разликовању своје партије од ДПС-а и због тога има офанзивнији наступ према ДПС-у, према Ђукановићу у овој ситуацији.

Социјалдемократска партија такође се разликује од ДПС-а по својим коначним циљевима, али је свесна да она самостално на изборима не може ништа постићи и жели да иде у коалицију, јер у тој коалицији може доћи до извесних посланичких мандата, без којих би сигурно остала ако наступи са-

Исконско заједништво: црногорска војска хита у помоћ српској војсци јула 1914. године

мостално. Килибардина Народна странка се такође у извесним стварима разликује од ДПС-а, али Килибарда је у веома тешкој политичкој позицији, њему прети опасност да остане без посланичких мандата ако самостално наступи на изборима.

Све ове ствари на Црногорској сцени треба посматрати кроз овај један процес и интеракцију страначких и политичких интереса није то никад једнозначно, то је много компликованије него што на први поглед може изгледати. Ја сам већ дефинисао ту политичку ситуацију у Црној Гори, кроз постојање 4 основне политичке групације, на једној страни је Либерални савез који је изразито сепаратистички, ту нема никаквих сумњи, овога пута занемарујемо ове муслиманске и албанске странке, њих оставимо за тренутак по страни.

Дакле, ту је Либерални савез, затим Демократска партија социјалиста Мила Ђукановића, то је странка која жели да задржи статус кво уз извесно јачање конфедералних елемената, затим странка Момира Булатовића Социјалистичка народна партија, која је такође за задржавање уставног статуса кво и јачање федералних елемената у држави. Ту је и Српска радикална странка, странка која се залаже отворено за унитаризам, централизовану државу али наравно ми делујемо искључиво на демократски начин и свесни смо да се наш крајњи циљ не може одмах остварити, али ако се не може одмах остварити онда смо један противтег на укупној српској и југословенској политичкој сцени са јасно профилисаним страначким програмом.

Критике су добро дошле

Водитељ: Пошто смо обоје овде због слушалаца, предлажем да и њима дамо коначно реч, ако се слажете.

Др Шешел: Кад се слушаоцима даје реч, онда се они обично пуну у програм, директно. А чим ви само записујете њихова питања, па их понављате, то је онда исто као да сте и ви директно питали.

Водитељ: Добро, то сте ми требали рећи пре емисије...

Др Шешел: Од почетка емисије смо ми овде због слушалаца, а не због себе, јер смо основано претпоставили да има извештај проценат слушалаца који ће бити спреман да нас слуша, да ћемо извештај интерес изазвати.

Водитељ: Јесте, ево судећи по питањима веома велики сте интерес изазвали. Наведите један...

Др Шешел: Па ваљда смо заједно изазвали. Без ваших добрих интелигентних питања, ја не бих био у овој емисији успешан.

Водитељ: Добро, оставићу за крај ову једну критику мом раду, ово је отворен радио...

Др Шешел: Немојте да се бојите критика, све су добродошле.

Водитељ: Прво питање: Наведите један политички потез, који би доказао

да сте опозиција Слободану Милошевићу, осим вербалних?

Др Шешел: Па, ево конкретан потез, ми не прихватамо улазак у владу Србије. Ако пропадну преговори социјалиста и Српског покрета обнове, идемо на нове изборе.

Референдумом у заједничку државу

Водитељ: Како ми који се осећамо Црногорцима, можемо да будемо сепаратисти у својој сопственој држави, која је добила државност исте године кад и ваша Србија, и од кога се то сепарира Црна Гора? Може да се сепарира једино од Србије, чија Црна Гора није пријатна, пита један од слушалаца.

Др Шешел: Да, то је питање под веома великим емотивним набојем. Тачно је да су Србија и Црна Гора исте године међународно правно признате, на Берлинском конгресу 1878. године. Али 1918. године велика Народна скупштина у Подгорици је донела одлуку о прикључењу Црне Горе Србији, то је такође историјска чињеница, та велика Народна скупштина је донела одлуку и о обарању династије Петровића у Црној Гори, владајуће династије Петровића. Онда је Црна Гора била саставни део Србије до прогласења Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, а после Другог светског рата комунисти су на федералистички начин преуредили југословенску државу, формирали комунистичке федералне јединице и то је оно што смо ми затекли у тренутку распада Југославије.

И '92. године су грађани Црне Горе на референдуму одлучили да живе у заједничкој држави са Србијом, резултат тог референдума је такозвани Жабљачки устав из '92. године и конституисање Савезне Републике Југославије. То је била легитимна воља грађана Црне Горе да живе у заједничкој држави са Србијом. Како изгледа та држава, то се регулише уставом, ми имамо читав низ примедби на устав, ми би желели да се тај устав мења, али док је овакав какав је, ми га поштујемо. Не бисмо да се мења у оном правцу, како то желе србијански социјалисти, па да се јачају ингеренције председника Савезне Републике Југославије, али желимо да јачају федерални елементи у другом правцу, дакле ми смо за чисти парламентаризам, а не за председнички систем, али желимо веће ингеренције Савезне владе, савезне власти, Савезне скупштине.

Водитељ: У наставку овог питања, пише да је Црна Гора добила круну стотинак година пре вашег првог крунисаног владара Стефана Првовенчаног, ако је он први Српски краљ, шта је онда наш црногорски, који је пре Стевана био крунисан?

Др Шешел: Стефан Првовенчани није први српски краљ, он је први краљ династије Немањића, не први српски краљ. Пре Стефана Првовенчаног, ми смо имали читав низ владара и Дукље и

Травуније, и Захумља, и Босне на крају крајева, и Неретљанске кнежевине или Паганије, како се она звала, све су то српски владари.

Чедомир Врачар је најобичнији лажов

Водитељ: Господин Врачар, посланик Народне слоге је изјавио да сте у приватном разговору изјавили да ни ви не верујете у Велику Србију, него вам ето поверује велики број грађана и ви на основу тога учествујете у власти, није ли то лицемерно са ваше стране...

Др Шешел: Како се зове тај Врачар?

Водитељ: Чедомир Врачар...

Др Шешел: Чедомир Врачар је најобичнији лажов и ја то већ понављам по ко зна који пут, најобичнији лажов. Никада тако нешто нисам изјавио, апсолутно никада, он једноставно лаже, чуј у приватном разговору с њим. Уопште се не сећам да сам се с њим у животу некада срео, ако сам се уопште срео, то је могао бити сусрет у пролазу да сам разговарао са неким другим човеком, а да је он случајно био присутан, једино на тај начин. А да сам ја с њим водио неки разговор, то је једноставно немогуће. Можда сам разговарао са вама, па се он пришљамчио том разговору или са неким другим политичарем, али да сам с њим разговарао, то није тачно, јер не знам ни како он изгледа. Он лаже, то вам гарантујем, друго, Велика Србија је крајњи циљ Српске радикалне странке, кад бих одустао од Велике Србије, одустао бих од себе, од своје личности, своје идеологије, одустао бих од свега онога зашто сам се борио кроз свој досадашњи живот.

Једноставно, никада од тога нећу одустати, то је реалан политички пројекат, али сада је његова реализација веома отежана и ја као реални политичар сам свестан да је та реализација тренутно отежана, отежана и због тога што је окупирана Српска Крајина и што је отета једна трећина Републике Српске, што је на делу тежак сукоб између режима у Подгорици и режима у Београду. Што су тренутно мале шансе да се Македонија врати у састав заједничке државе, али у перспективи сам убеђен да ће се Македонци вратити. Зашто, можда они нису исто што и ми, можда Македонци нису Срби, има доста ту дијалекатских разлика, али ако нису Срби нити они имају неког ближег од нас, нити ми имамо неког ближег од њих, ако нисмо потпуно исти онда смо веома, веома слични, то вам је опет разлика међу браћом. Браћа никад нису потпуно иста, али су веома, веома слична.

Конвенционални сусрети

Водитељ: Идемо даље. Ми радикали смо доста помогли Момиру Булатовићу на организовању митинга у Подгорици, да би се он касније јавно одрекао било какве везе са нама, молим ваш коментар, радикал до смрти?

Др Шешел: Да, ми смо учествовали на првим митинзима Момира Булатовића, а то је било одмах после председничких избора, то се видело, вијориле су се радикалске заставе, било је и наших транспарената и тако даље. Ти митинзи нису били насилни, није било сукоба, није било крвопролића. Ми не осуђујемо митинге и демонстрације као такве, нисмо ми странка која је апсолутно против митинга и демонстрација, ми смо против примене насиља у политичке сврхе, да се ту одмах разумемо до краја. Учествовали смо на тим митинзима у октобру месецу, јер смо на изборима подржали кандидатуру Момира Булатовића.

Како се он после тога ограђивао од нас, знате, то је његова ствар. Када смо подржали Булатовића, нисмо га питали, хоћемо ли га подржати, нити смо имали било каквих контаката. Знате, са Булатовићем сам се, иначе, ретко састајао. Упознали смо се 1992. године у Савезној скупштини, да ли је то било поводом проглашења Савезног Устава, или је било када је Ћосић изабран за председника Републике. Све у свему, било је ту неколико конвенционалних сусрета, приликом скупштинских свечаности. Последњи пут смо се срели у Белом двору, на последњем пријему који је приредио Зоран Лилић. Било је то поводом Лилићевог истицања мандата. Том приликом смо Булатовић и ја куртоазно поразговарали, а три пута смо се срели, мало званично, у политичком смислу. Срели смо се 1992. године, на подгоричком аеро-

дрому, после оног бомбашког атентата, када је Адем Шаботић бацао бомбу на мене, па је том приликом повређено шездесет двоје учесника наших митинга. Било је то крајем маја '92. године. Тада је Момир Булатовић дошао на подгорички аеродром да нас испрати за Београд. Вероватно је на неки начин желео да нам пружи уверавање да ће истражни органи учинити све што је у њиховој моћи, како би се атентат истражио, а атентатор казнио. Тада нам је Булатовић одао захвалност због трезвеног и сталоженог држања непосредно после митинга, иако сам и сам био рањен у ногу, а био сам довољно прибран, па сам смирио масу људи, која је већ била пуна беса и неког емотивног набоја, па је то могло да изазове и многе друге негативне последице. Тада сам, на лицу места, реаговао веома трезвено, и изразио сам пуно поверење у истражне органе и полицију и рекао сам да сам убеђен како ће атентатор бити кажњен. Позвао сам људе да се мирно разиђу и да уопште не учествују ни у каквим акцијама под дејством својих емоција. Затим смо се срели '94. године...

Водитељ: Морам да вас замолим, с обзиром да и сами видите колико је питања слушалаца, верујем да ће многим од њих, напросто, бити криво ако не чују одговор на своја постављена питања...

Др Шешел: Па, продужите емисију, видите, имате одмах конкретно решење...

Водитељ: Знам, али мислим да је деvedесет минута...

Др Шешел: Мислим да је боље када се детаљније одговори на мањи број питања и да одговор буде потпун, него када се иде са близи одговорима: "да" или "не".

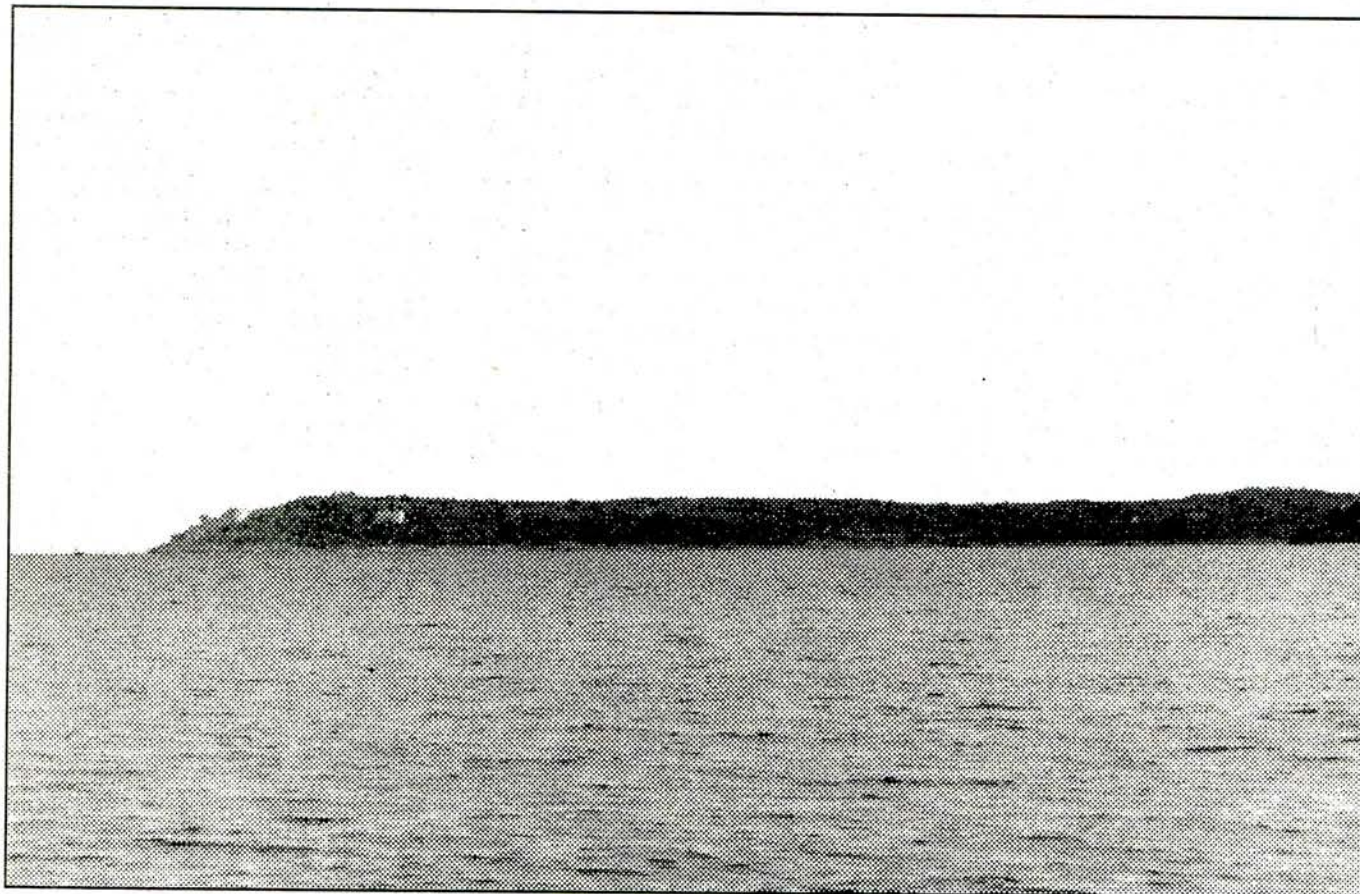
Водитељ: Добро, али ви сте врло интелигентан човек, и мислим да можете краћим одговорима да дате конкретне одговоре нашим слушаоцима.

Др Шешел: Па, ја конкретно и одговарам на постављена питања. Хоћу да кажем да ми никада нисмо имали неке посебне политичке везе и контакте, ни са Булатовићем, ни са јединственом Демократском партијом социјалиста. Некад смо више, или мање успешно сарађивали у Савезној скупштини, некад више некад мање у Републичкој скупштини али никад ту није било савезничких односа.

Неће бити пропаст света

Водитељ: Шта би ви урадили да грађани Црне Горе одлуче да живе у сувереној Црној Гори, Драган?

Др Шешел: Мислим да је то једноставно немогуће, као кад бисте ме питали "Хоће ли сутра бити смак света"? Ма, није апсолутно немогуће, може заиста сутра да буде смак света, али то је неко питање које надилази наше искуство у емпиријском смислу је изнад нас. Знате шта, мислим да је тако нешто немогуће, као што мислим да сутра буде смак света.

Превлака као шаргарепа на штапу: под којим условима ће бити враћена СР Југославији?

Водитељ: Ако буде могуће да Црна Гора буде суверена, да ли можете одговорити нашој слушатељки, шта би ви урадили?

Др Шешељ: Кажем вам да је то немогуће.

Водитељ: Добро.

Др Шешељ: Као да ме питате "Шта бих урадио ако сутра буде смак света".

Непожељни НАТО – са СПО нема заједништва

Водитељ: Добро. Реците нам: "Како мислите да се реши ситуација на Косову и како ће се Србија понашати у случају војне интервенције од стране НАТО-пакта", пита слушалац.

Др Шешељ: Како да се реши ситуација, то смо већ рекли. Србија и Савезна Република Југославија морају свим средствима да се супротставе било каквом мешању НАТО-пакта, страних сила уопште.

Водитељ: Српска радикална странка и Српски покрет обнове имају у Скупштини Србије 127 посланика, то јест, већину. "Зашто не дође до коалиције и не сруше режим, владајући режим који је у Србији и промене неке законе", пита слушалац из Никшића?

Др Шешељ: Шта да радимо ако срушимо заједничким снагама? Шта онда, да јакикујемо, да се молимо богу да нас вади из тих проблема. Ми не можемо са Српским покретом обнове ништа заједнички, није могао Ђинђић, ако није могао Коштуница, ако није могла Весна Пешкић, како онда од нас очекујете да нешто с њима можемо озбиљно да урадимо. Они су много слични међусобно, па нису могли ништа заједнички, како бисмо ми могли?

"Сам пао, сам се разбио"

Водитељ: Поздрав др Војиславу Шешељу од породице Предрага Никчевића из Никшића, поздрав војводи Шешељу од Игора Пејовића са породицом.

Др Шешељ: Хвала на поздравима.

Водитељ: Једнако волим и Војислава Шешеља и Аћима Вишњића, од када је Аћим Вишњић напустио Српску радикалну странку велики број присталица је остао изневерен и разочаран. Да ли је икако могуће да се помириш и да заборавите ситне зајевеце, све за добро српског народа у потпису верни радикал.

Др Шешељ: Никаких ситних зајевца није било између мене и Аћима Вишњића и никаквог сукоба није било. Аћим Вишњић је критикован на седници Централне Отаџбинске управе због лоших странаčkih резултата на изборима '96. године, '92. године имали смо 22 000 гласова, а '96. године само 13 000 гласова. На страну објективни разлози и жестока режимска репресија, лоши услови предизборне кампање, све оно што нас је прогонило протеклих неколико година, централна отаџбинска управа је јасно аргументовано и прецизно критиковала и

самог Аћима Вишњића због таквих лоших резултата.

Рецимо, ми још нисмо имали формиране општинске одборе у неким местима у Црној Гори, а ево и до данас их нисмо формирали у Цетињу, имамо на Реци Црнојевића, немамо на Цетињу, па у Мојковцу никад нисмо имали озбиљан одбор, у Шавнику и на Жабљаку, у ове четири општине ми још кубуримо и у кадровском погледу и погледу организовања наше странке. Основна примедба која је била Аћиму Вишњићу, ја ћу вам рећи отворено, ми смо имали осам народних посланика у Републичкој скупштини Црне Горе, сви су остали до краја одани Српској радикалној странци, режим их није могао ни поткупити, ни увенити, ни уплашити, па су онда брутално свих осам избачени из Народне скупштине, а наведени су неки режимски људи да глуме да су они прави српски радикали. Кад се то десило Аћим Вишњић је једног по једног, њих седам, пошто је он осми, избацио из странке и Газдића, и Бакрача, и Лончаревића, и све остале.

Показао је један чисто људски недостатак, у сфери међуљудских односа показао је велику дозу нетрпељивости и једноставно рад у врху странке је био немогућ на такав начин. Он је само критикован на седници Централне Отаџбинске Управе, није ни смењен, сам је поднео оставку, а после неколико дана је напустио странку, па нас онда из почетка нешто и нападао у неким небулозама, после је заћутао.

Жао ми је што је до тога дошло, Српска радикална странка је много рачунала на њега, ангажовали смо се да му што више помогнемо у раду, међутим, што наш народ каже: "Сам пао, сам се разбио, ко му је крив шта му ја ту могу".

Антисрпска завера западних сила

Водитељ: Да ли је још на снази светска завера против Срба и како се борити против белосветских моћника, америчког империјализма као највећег стадијума капитализма", пита Здравко из Никшића.

Др Шешељ: Завера је на снази. Завера западних сила да се српски народ сведе на што мању територију, да се разбију српске земље, због тога што смо ми традиционални руски савезници на Балкану. Сад кад је Русија слаба, западним силама се жури да њеног кључног савезника на Балкану што више растуре и разбију. Што се тиче ових Лењинистичких дефиниција о империјализму, као највећем стадијуму капитализма, мислим да је сам историјски развој демантовао Лењина, нисмо ми на удару запада због идеологије, него због конкретне геостратешког интереса.

Водитељ: Килибарда изгубио гласове приклањајући се опозицији, која би да руши Милошевића. Може ли се и

вама то десити, радикалка до 16. фебруара, вероватно зна шта то значи.

Др Шешељ: Ја не знам шта то значи до 16. фебруара, али ми смо увек против Милошевића, од '93. године наопамо.

Распад СФРЈ

Водитељ: Господине Шешељ, да ли ви знате да се бивша Југославија распала између осталог и због тога што се 70% капитала са царине и осталог капитала преливало у Београд, као главни град бивше Југославије који се неравномерно распоређивао у бившим републикама, што се дешава данас са Србијом и Црном Гором, пита студент из Никшића, који има два питања, друго је везано за аеродроме у Црној Гори: "Да ли они треба да буду власништво Републике или да буду власништво политичких кланова из Србије?"

Др Шешељ: Што се тиче првог питања, оно није засновано на тачним подацима, није се бивша Југославија распала због преливања царинских дажбина у Београд. Царине су увек биле у надлежности савезне власти и од нечег се мора финансирати војска или савезна администрација. Није се због тога распала Савезна Република Југославија, него се распала због тога што Хрвати и Словенци више нису могли да експлоатишу остатак Југославије, кроз неравноправне међусобне уговоре, кроз доминацију њихових фирми, које су практично имале монопол у извозно увозним пословима.

Што се тиче аеродрома, мислим да је по том питању најбоља здрава конкуренција. Не знам како стоје ствари око власничких права око подгоричког Аеродрома, да ли је то својина федерације или је то својина Републике Црне Горе, то би требало видети како стоје ствари у папирима. Заиста се нисам бавио тим питањем. Ако је то власништво федерације, онда нека друга авионска компанија може да изгради свој аеродром, на сопственој земљи. Најбољи лек за овакве проблеме је приватизација, ми радикали сматрамо да треба да се и ЈАТ приватизује. Зашто држава мора да има своју компанију, не мора, може држава имати неколико компанија, а да све буду у приватној својини, па нека и међу њима постоји конкуренција.

Санкције и Превлака

Водитељ: Уколико дође до поновног увођења санкција Југославији, ако знамо да је Гелбард рекао да ће Црна Гора бити поштеђена санкција. Уколико се Црна Гора, односно њен народ, референдумом одлучи за отцепљење од Србије, како ћете се ви понашати, а ако Бог да да се то догоди, слушатељка.

Др Шешељ: Што се тиче отцепљења, Бог никад неће дати да се то догоди, у то сам сигуран. Не верујем да ће се Запад одлучити на такву селекцију санкција, да прогласи санкције само Срби-

ји, а не и Црној Гори, јер Запад не може да контролише границу између Србије и Црне Горе. Свако увођење санкција према Србији угрозило би Црну Гору, макар посредно, знате, привреде Србије и Црне Горе су толико испреплетане, да, једноставно, то не може остати без последица. Ако Запад заиста жели да помогне Црној Гори, да помогне Ђукановићев реформски курс, онда нека Црној Гори врати Превлаку. То би био један страشان испит за Запад, изванредан испит, ако заиста они воле Црну Гору, ако цене Црну Гору, ако поштују Црну Гору, нека врате Превлаку.

Водитељ: Па нису је они узели.

Др Шешел: Они су је узели. Како нису? Они су натерали Ћосића да потпише предају Превлаке '92. године.

ма сам добио 1 400 000 гласова, што значи да су чисто наши гласови, то је после онога жестоког сукоба са Драшковићем на другом кругу председничких избора. За Српску радикалну странку је у Републици Српској гласало толико бирача да смо освојили 15 посланичких мандата, убеђен сам да ће за Велику Србију, као програмски циљ Српске радикалне странке, велики број бирача гласати и у Црној Гори на предстојећим изборима.

Сами на изборе

Водитељ: Ми смо већ продужили нашу емисију, надам се поштовани слушаоци да ипак желите да чујете одговоре на ваша питања, нашем данашњем госту. Да ли сте спремни да, уколико та-

жавање митинга Шиптара и Либерала у Улшињу, заказан за данас у 16:30, слушаца из Никшића.

Др Шешел: И на то питање сам одговорио. Ако испуњавају све законске услове и ако не примењују насиље, могу слободно да држе и митинге и демонстрације.

Шешел и Хаг

Водитељ: Како може господин Шешел да нам држи предавање о демократији, кад су његове јединице у Босни и Херцеговини и Хрватској, правиле покољ и пљачку, да говори о отварању граница према Хрватској и зашто не идете у Хаг?

Др Шешел: Када ће неко коначно да докаже да су заиста добровољци Ср-

Др Шешел у Никшићу: стални контакти са чланством и новинарима

Велика Србија није парола

Водитељ: Господине Шешел, парола Велика Србија коју сте чешће употребљавали је пропала, јер вам народ више не верује у ту реч, која вам је сад нова парола, у потпису виши Србин од вас, председник једне српске странке из Никшића.

Др Шешел: Тај који је виши Србин од мене и председник једне неидентификоване српске странке, може бити само смешан човек, Велика Србија није само парола, то је наш кључни циљ, никад се тог циља нећемо одрећи. За Велику Србију на парламентарним изборима у Србији је гласало 1 200 000 грађана, а на председничким изборима

козвани реформски блок изађе заједно на изборе, да Српска радикална странка уђе у једну велику коалицију за Југославију?

Др Шешел: Српска радикална странка неће ући ни у какву коалицију, на изборе излазимо сами. Зашто? Зато што је у Црној Гори цензус 3%, ми тамо где је цензус 5% излазимо самостално на изборе, поготову овде где је то олакшано са овим новим цензусом од 3%. Сматрамо да свака странка треба да изађе самостално, а она странка која не може да освоји 3% гласова не заслужује ни да постоји.

Водитељ: Како тумачите потез актуелне црногорске власти да дозволи одр-

пске радикалне странке пљачкали и клали? То још нико није био у стању да докаже, а у Хаг сам хтео да идем, али ми нису дали Холандску визу, неће ме у Хагу, не дају ми у Хаг.

"Онамо намо за брда она..."

Водитељ: Следеће питање је мало дугачко, ја нисам успела ни да га прочитам, углавном, ево да покушамо заједно. Пореклом сам са Косова и то из Дечана, мада сам Црногорка, још увек имам кућу и земљу на Косову, жалим због свега што се дешава на Косову, као што жали сваки нормалан човек за местом одакле је, ако та земља више не припада његовом народу, али не желим

да падне ни једна жртва од стране црногорских младића на Косову. Мислим да Косову као свету Српску земљу треба дати Шиптарима, него да дође до рата или санкција. Да ли ви тако мислите и да ли мислите да србијански народ и србијански функционери који се издају за Србе блате и каљају некадашње српство и Српско име и да већ једном то треба да прекину да раде, особито Слободан Милошевић, слушатељка студент права из Никшића.

Др Шешељ: Апсолутно се не слажем са мишљењем ваше слушатељке, јер, ако ћемо једну по једну Српску земљу давати, шта ће нам на крају остати. Косово и Метохија су заиста света српска земља, реке крви су за њу проливане, уосталом и сва црногорска новија историја, и сва црногорска политичка традиција је усмерена ка осло-

гославију толико жртвовали, Видоје Ашанин.

Др Шешељ: Ма, кад сам ја то Црногорце проглашавао сепаратистима, никада, како ја могу Црногорце да проглашавам сепаратистима, кад сам и ја пореклом Црногорац са Роваца. Моји су пореклом са Роваца, ближим пореклом са Рицана код Никшића.

Водитељ: Онда рођењем сте Бошњак, то сте исто изјавили.

Др Шешељ: Јесте, рођен сам у Сарајеву, значи бошњак сам. Како онај муслиман из Новог Пазара може да буде бошњак, а није можда никад ни видео Босну, а ја, који сам рођен у Сарајеву да нисам бошњак.

Водитељ: Господине Шешељ, да ли је веће историјско право Црногораца на самосталну државу или пак босанаца православне вероисповести у та-

лање државности Црне Горе, кад се зна да је Црна Гора: Прво, историјски много старија држава од Србије. Друго, да има много старију нацију него што је српска. Треће, да има много дужу и славнију династичку прошлост него Србија. Четврто, вероватно о ратничкој прошлости не говоримо, јер Црна Гора петсто година није била турски мрак, него се жестоко опирала, те се Војислав данас зове Војислав а не Мехмед.

Др Шешељ: То су бесмислице што овај слушалац говори. Црногорци као нација нису постојали, док их комунистичка нација није у том смислу прокламовала, дакле, црногорска нација је чиста комунистичка творевина. Све што је мислило својом главом у Црној Гори кроз протекле векове мислило је са српском националном свешћу, уосталом, ми ћемо ускоро објавити специ-

Никшић: најбољи међу радикалима на листама за одборнике скупштина општина

бањању Косова и Метохије. Званична црногорска химна пева о ослобађању Призрена, српског царског Призрена, песма краља Николе "Онамонал" и то не треба да заборави ни ова ваша слушатељка.

Црногорци нису сепаратисти!

Водитељ: Господине Шешељ, како можете да црногорски народ називате сепаратистичким, када смо исти гинули и крварили на Мојковцу и Брегалници, констатујем да сте ви заједно са Милошевићем на челу већи сепаратисти и растурачи Југославије, него ми, који смо се за равноправну Ју-

кованој Републици Српској, Родољуб Перуновић.

Др Шешељ: Срби у Републици Српској су издејствовали право на релативно самосталну државу, јер им западне силе нису дозволиле директно прикључење Србији. А Срби у Црној Гори су имали самосталну државу, а онда су својом слободном вољом 1918. године, одлучили посредством Велике Народне скупштине у Подгорици, да се прикључе Србији, а '92. године грађани Црне Горе су донели одлуку да Црна Гора остане у саставу заједничке државе са Србијом.

Водитељ: Следеће питање. Како се може залагати за смањење или уки-

јално издање наших новина листа "Велика Србија" на 32 стране. Објавићемо шта су најистакнутији Црногорци кроз историју говорили о својој националној припадности.

Водитељ: Можда ће неко из Црне Горе објавити нешто...

Др Шешељ: Нема шта да се објави, а ови који тако говоре, као што је ово питање претходно формулисано, показује само да никад нису ништа читали.

Водитељ: Време нам је, на жалост, истекло. Драги слушаоци, наш гост је био др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке. Господине Шешељ, хвала Вам и пријатно.

Др Шешељ: Хвала и Вама.

ИЗВРШНИ ОДБОР СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ"
ОДРЖАН ЈЕ ПОЧЕТКОМ МАРТА У ДАНИЛОВГРАДУ

МИ ДОЛАЗИМО!

Као странка која је знатно допринела смиривању политичких тензија у јануару, сада имамо веома широк круг нових симпатизера, који цене такву, реалну позицију Српске радикалне странке. Наш је циљ да највећи број симпатизера претворимо у гласаче. Ништа нам не вреди да нас неко симпатише а да гласа за неку другу политичку странку, нама су потребни наши гласачи. А њих ћемо имати ако схвате да смо озбиљна политичка партија која се залаже за поштену и способну власт

Председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешељ, у марту је десетак дана боравио у Црној Гори. Том приликом, др Шешељ је имао већи број наступа на радио и телевизијским емисијама. За време боравка у Црној Гори др Шешељ је обишао општинске одборе Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ", упознао се са унутрашњим дешавањима у странци, проблемима, плановима и могућностима рада странке. Такође, др Шешељ је присуствовао и седници Извршног одбора Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ". Тада се, на Извршном одбору, лидер српских радикала својим страначким следбеницима обратио следећим речима:

"Нови предизборни закон нам одговара"

"Браћо и сестре, Српска радикална странка отпочела је своју предизборну кампању за ванредне парламентарне и локалне изборе у Црној Гори. Да би наша кампања била успешна, морамо прво да заведемо ред у странци, завести дисциплину, уколико је она попустила. Главна група људи Централне отаџбинске управе, коју предводи Драган Годоровић, члан председничког колегијума, данас је са нама на овом састанку, са њим је и Мирослав Васиљевић, такође члан председничког колегијума. Они су дошли да би вам помогли у овим предизборним данима. Њима ће се касније придружити

још неколико истакнутих страначких активиста. У наредна два и по месеца они ће вам стајати на располагању, и посветиће се сређивању стања у Српској радикалној странци у Црној гори. Њихов задатак је да уведу нови стил рада у нашој странци. Оно што је за нас битно, јесте следеће: успеха нема без добре организације и без унутарстраначке дисциплине. Они ће вас, овом приликом, информисати како ћете и шта ћете радити у наредна два и по месеца. Договорите се са вама о прављењу листе кандидата за парламентарне изборе, та листа би требало да се утврди још на данашњем Извршном одбору, а од данас ћете, такође, почети да правите листе кандидата за општинске одборнике.

Нема успеха без добре организације: (с лева на десно: Годоровић, Секулић, др Шешељ и Гордана Булатовић)

Радам и трудом до промене политичке ситуације у корист радикала

Др Шешељ се залаже за целовите општинске листе

У свим општинама требало би да изађемо са целовитим листама. Да би неко био кандидат на листи Српске радикалне странке, мора да испуњава и извесне критеријуме. Редослед на листи зависиће, искључиво, од активности појединих окружних и општинских одбора, а за то постоје објективни критеријуми. Дакле, број чланова странке, број учлањених, у протеклих година дана, али и страначки рад, залагање на терену и, наравно, као последица тога, резултати са терена. За све те послове задужен је Драган Тодоровић, члан председничког колегијума, а ја ћу вас информисати само о неким политичким и пропагандним питањима.

Српски радикали на изборе излазе самостално!

Наша странка на изборе излази самостално, не улазимо ни у какву коалицију, ни у какве политичке савезе. Имамо свој програм и циљеве, за њих се боримо. Значи, на садашњој политичкој сцени Црне Горе немамо никакве политичке савезе. Све друге политичке странке, за нас су само конкуренција. Јасно вам је да је наш циљ да конкуренцију победимо!

Нови изборни закон нам одговара. Такође, нама одговара и што је цензус смањен на 3%, ми смо и 1996. године, у најтежој ситуацији, имали 13.000 гласова, другим речима, по овом цензусу имали бисмо три, четири одборника. Убеђен сам да ми можемо преbacити број гласова из 1992. године, када смо имали 22.000 гласова. То значи да бисмо могли освојити осам до десет посланичких мандата. Зато је то наш непосредан циљ. Трeбало би још само да

видимо како ћемо тај циљ постићи, пре свега, jaчањем унутарстраначке дисциплине, побољшањем организације, формирањем општинских одбора, тамо где још нису формиран: на Петињу, Мојковцу, Шавнику... Ти општински одбори некада су постојали и колико-толико радили, њихов траг је остао, али се зато сада морамо потрудити да их оживимо и да раде знатно боље него раније.

Око пропагандног материјала немојте да се секирате, редовно ће вам стицати из Београда. Ја, такође, планирам да проведем у Црној Гори, пред сам изборе, десетак до петнаест дана, тада ћу гостовати на свим радио и телевизијским емисијама. Обићи ћу што више места у Црној Гори. Митинге нећемо држати у класичном смислу речи, јер се, бар за нас, нису показали довољно ефикасним. На митинзима се много галами, изговарају крупне речи, а народ нам много више верује и поштује када се појавимо на телевизији или радију. Значи, онда кад разложно образлажемо своју политичку позицију.

Као странка која је доста допринела смиривању јануарске политичке тензије, сада имамо веома широк круг нових симпатизера, који цене такву реалну позицију Српске радикалне странке. Наш циљ је да највећи број тих симпатизера претворимо у наше гласаче. Нама не вреди да нас неко симпатише, а да, при томе, гласа за неку другу политичку странку, нама требају наши гласачи. Гласаче ћемо имати ако схвате колико смо озбиљна политичка партија која се залаже за поштину, способну и часну власт. На државној телевизији Црне Горе објавићемо неколико пропагандних спотова. Дакле, све оно што се показало ефикасним у предизборној кампањи у Србији, применићемо и у Црној Гори.

Од наших контролора

Нама одговара што се поцепала владајућа странка и што су се два бивша крила владајуће странке, данас, као посебне политичке партије међусобно контролисали, али и компромитовали, и зато на свим изборним местима ми, српски радикали, морамо имати наше контролоре. Запамтите, страначка дисциплина је јако важна, а нико од вас у странку није на силу ушао и зато би свако од вас морао да поштује страначку дисциплину. Не заборавите да смо и добровољна заједница идеолошких истомишљеника. Другим речима, то значи да док смо идеолошки истомишљеници и док смо у тој нашој заједници, сви морамо да поштујемо унутарстраначку дисциплину".

После др Војислава Шешеља, чланству странке обратио се Драган Тодоровић, председник Извршног одбора Српске радикалне странке за Србију.

"Браћо радикали, за ових неколико дана боравка у Црној Гори, практично смо обишли све округе, а у њима градове у којима ради Српска радикална странка "др Војислав Шешељ". Објективно стање наше странке у Црној Гори је добро, што не значи да неће бити још боље. На нама је да се заједничким радом и трудом постарам да се политичка ситуација у Црној Гори промени, али у корист радикала. Пред нама је пут који морамо успешно да обавимо. Оно што је за нас овог тренутка важно, јесте чињеница да у свим општинским одборима, које смо ових дана обишли у Црној Гори, постоји ватрена жеља да се наш рад оплоди уласком у Парламент. С Божијом помоћи и нашим радом, као и поверењем гласача, морамо да повратимо оно што смо имали 1992. године. Значи, морамо ући у Парламент Црне Горе. Да бисмо све то остварили, морамо да заборавимо на сва међусобна препуцавања и трвења. Ми смо од данас један тим, речено спортским језиком, чији интерес су што бољи резултати. За реализацију наших планова немамо много времена, ни много могућности, зато морамо, од овог часа, да почнемо са озбиљним радом.

Значајно изборно искуство из Србије

У овом моменту имамо само један циљ: постизање што бољих резултата на предстојећим изборима. У интересу остварења нашег циља, много ће нам помоћи искуство из Србије, крајњи ефекат читаве ове наше приче, као и рада биће наш улазак у Парламент, али и у Општине. Једноставно, ниједног тренутка не смемо да заборавимо на наш циљ, на остварење тог циља. Е, да бисмо наше симпатизере убедили у то да смо ми прави избор, својом чашу и поштењем, уз неискрпан рад, мораћемо да се крећемо, да радимо на терену. Неће нам бити лако ни једноставно, али не заборавите, ми радимо у интересу народа. Наш рад ће утица-

ти на број гласача, односно, на раст броја гласача.

Наравно, постоје и такве средине у којима бисмо вероватно добили извонредне резултате и без неког великог залагања и рада, али не можемо се ослонити на то. Уосталом, наша странка се увек трудила и тврдила да се политичка активност на терену најбоље оцењује на изборима. Ви имате нашу огромну подршку. Ми ћемо сваког викенда долазити из Београда. Заједно ћемо са вама обилазити терен, сусретаћемо се са људима који нас симпатичу, али и са оним другима, који нас не симпатичу. Међутим, ни једни ни други не смеју да нас успевају, или деморалишу, па да дигнемо руке од свега. Ми смо чврста и стабилна странка, ми смо странка поштења и чести, и тако ћемо се и понашати, не само у предизборним данима Црне Горе, већ и касније кад уђемо у Парламент. Гарантујем вам једно, а то је да добро усмерен рад даје још боље резултате”.

После исцрпних објашњења Драгана Тодоровића о томе шта ће и колико ће српски радикали морати да раде у овим предизборним данима, чланови странке су почели да постављају многобројна питања.

Неколицина чланова сматрала је да већи проблем може да представља новца, заправо, недостатак новца. Међутим, Драган Тодоровић им није дозволио да кукају и јадикују над својом тешком материјалном ситуацијом, већ је инсистирао на неким другим, за странку важнијим детаљима и моментима, објашњавајући да свака прича о

новцу може да их одведе у спротном правцу, да их доведе до препуцавања и непотребних прича. Једноставно, Тодоровић је објаснио да је онолико новца, колико странка тренутно има, савим довољно за остваривање плана српских радикала, ако су сви чланови ревносни, и ако своје обавезе и рад прихвате на прави начин.

Велико интересовање за Програм српских радикала

Онда су српски радикали почели да причају о раду у свих пет округа, како би што пре савладали одређене, објективне препреке. Пуни елана и оптимизма, причали су о будућем уласку у Парламент и општине. Говорило се и нагађало о томе да ли ће сви бити добри за политичком говорницом, о томе какав је пулс народа, колико су српски радикали у последњих неколико месеци повећали број симпатизера у Црној Гори. Такође, доста њих је питало, како ће се српски радикали изборити са евентуалном медијском блокадом, ако до ње дође. На ово питање Тодоровић је имао спреман одговор, објашњавајући да ће Српска радикална странка из Београда свакодневно слати пропагандни материјал, а да би тај пропагандни материјал био искоришћен на прави начин, он мора да буде и подељен грађанима Црне Горе, у томе ће наравно, сви морати да учествују истом вољом и истим радом.

Затим, причало се о неким унутар-страначким стварима и питањима која муче све политичке опције и пар-

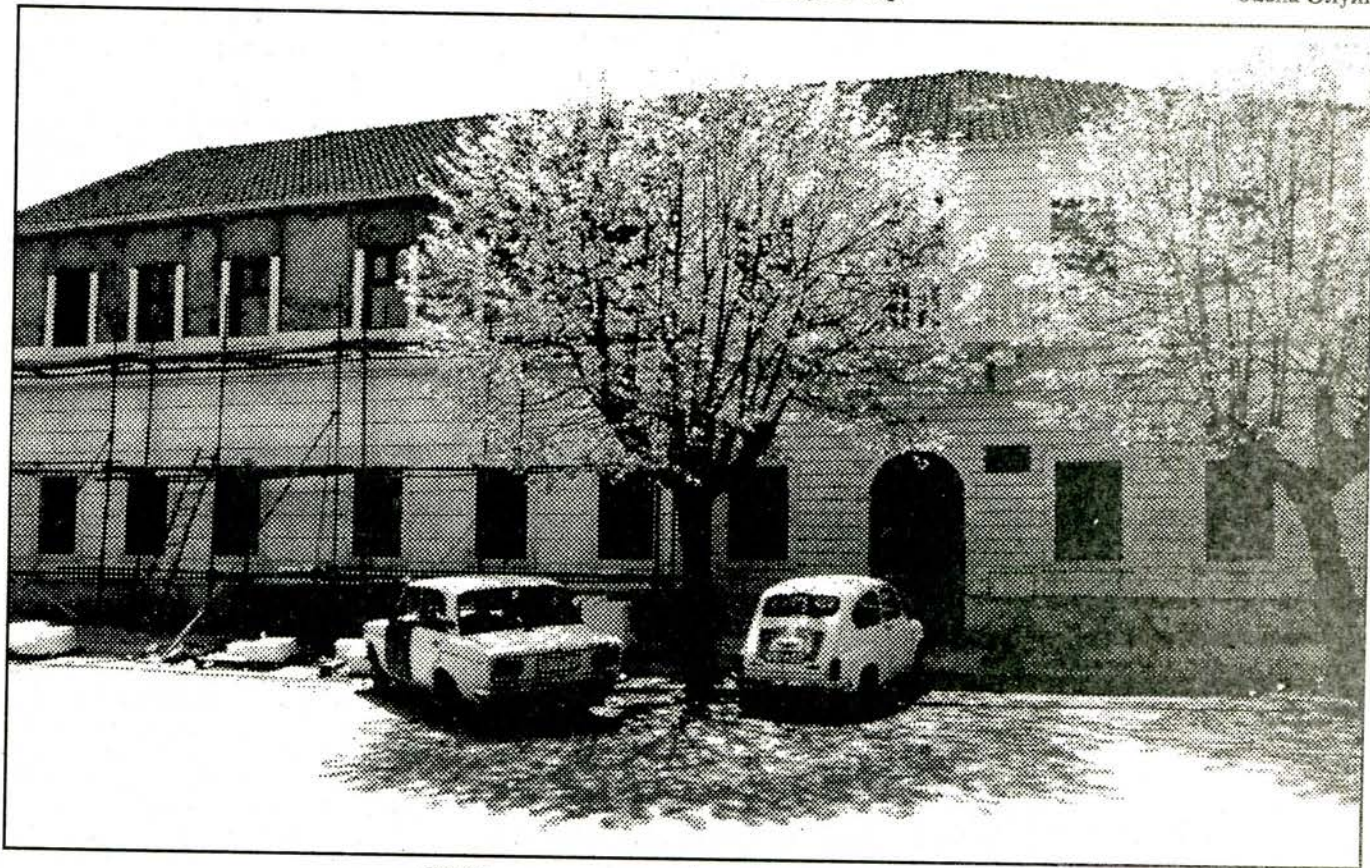
тије, али, наравно, новинари нису чули тај део разговора.

Говорило се и о програму странке, о томе колико се такав програм може спровести у живот Црне Горе. Причало се о тешким условима живота који све више плаше народ у Црној Гори. А, онда се прешло и на конкретније ствари, прављење посланичке листе за Црну Гору. Наравно, и ту је било извесних дилема и додатних питања, на која је Драган Тодоровић одговарао, да ниједна, овако припремљена и спремљена листа, уз договор свих чланова окружних одбора, никада још није пропала, или се показала непримереном и некорисном. Наравно, сви посланички и одборнички кандидати, изабрани су, пре свега, по моралним квалитетима, јер српски радикали се, баш како и у Србији, тако и у Црној Гори, залажу за часну и поштenu власт.

По завршетку Извршног одбора, који је одржан у Даниловграду, чланови Српске радикалне странке кренули су са новим еланом у своја места, жељни да се што пре сусретну са симпатизерима српских радикала, али и са онима који су неопређени (политички) и да им што пре објасне програм Српске радикалне странке.

Извесно је да се 31. мај, дан одлуке и политичког опредељења народа Црне Горе приближава неумољивом брзином, али извесно је и то да су данас српски радикали једна од најстабилнијих политичких опција у Црној Гори, па свако ко држи до чојства и поштења, определиће се за српске радикале, јер они долазе!

Јасна Олујић

СО Даниловград: време је за радикалску власт

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ ПОДГОРИЦА

Свака престоница заслужује изузетну пажњу својих локалних власти, пре свега због специфичне мјешавине националног и космополитског. У црногорском главном граду, Подгорици, старосједеоци са свим својим традиционалним значењима, придошлице и нови Подгоричани, који су дошли из истог округа да окусе престонички хљеб, или они издалека, са обода Црне Горе или из других република, садашњих или бивших, свако од њих и сви заједно остављају свој траг на престоничком тлу. И није важно да ли су ту дошли да отпочну нови, бољи живот, или да се настане на неко вријеме док не нађу други, већи главни град који ће више одговарати њиховим у међувријемну нараслим апетитима, или су ту само у пролазу, као туристи који су се зауставили да попију кафу, неке топле љетње ноћи на путу до мора. Разлози због којих долазе или одлазе нису важни за један такав град, важно је шта ће донети и однети, како ће изгледати Подгорица под својим

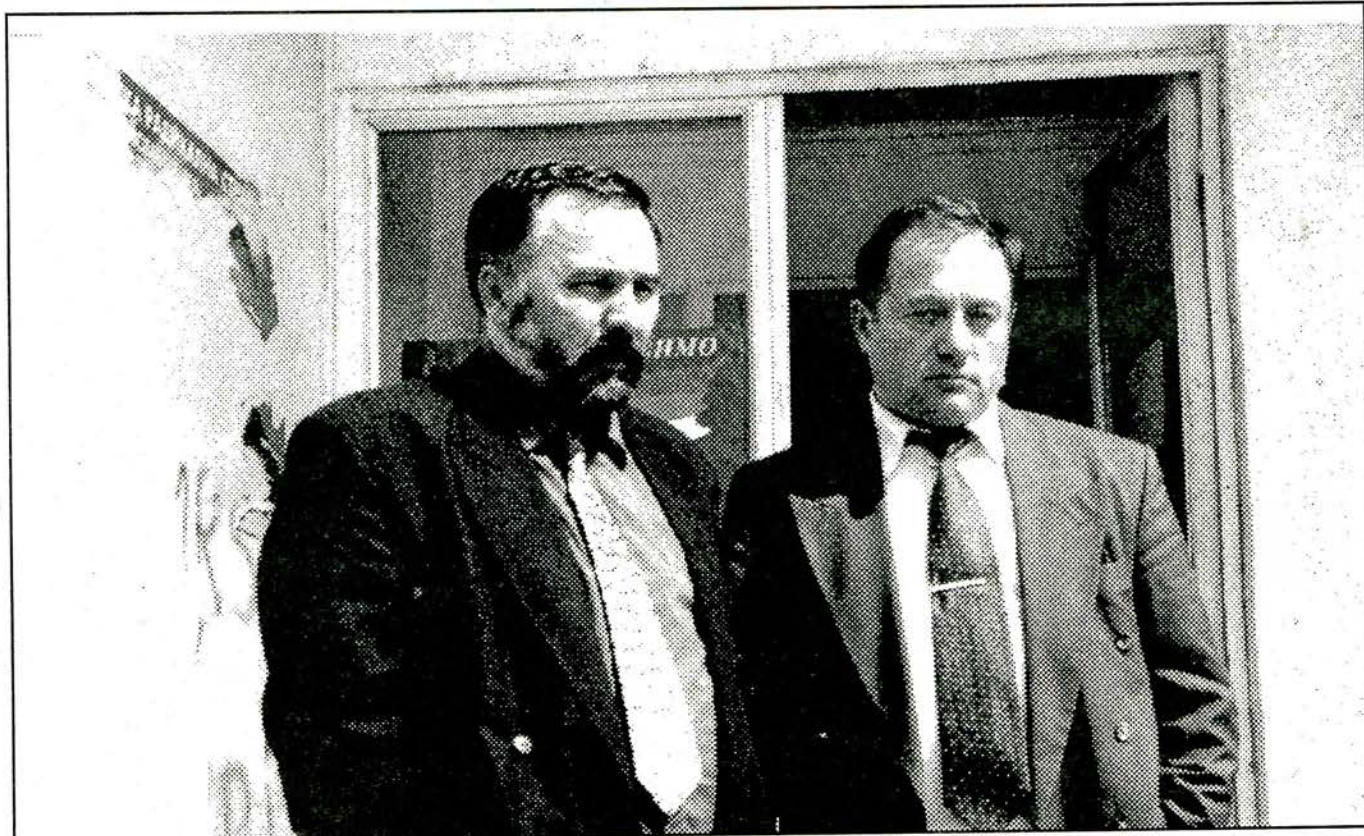
свјетлима. Хоће ли у свом трајању постајати богатија или исцрпљенија, да ли ће постајати огорченија због туђих мана и склона затварању у своју љуштуру, или ће се кроз њу пролазити равнодушно, без сјећања?

Оно што ће одриједити њено трајање и праву мјеру националног и космополитског, биће идеја о њеној будућности, програм очувања највреднијег и уградње новијег квалитета. Одредиће је као најљепшу жељу пролазника који ће овдје потражити више од успутне кафе, а осталима ће бити трајно уточиште. Са представом о таквом, изузетном граду, ми, српски радикали, одлучни смо да учинимо све да овај град заиста и постане такав. Српски радикали у Земуну су то показали и доказали, а Српска радикална странка ”др Војислав Шешељ” у Подгорици ће то тек учинити. Потребно је само да нам Подгоричани укажу повјерење и изаберу нас за чуваре и градитеље својих вриједности, за локалну власт, како бисмо могли то и да пот-

врдимо. Знамо за лоше стране и нећемо их крити, јер хоћемо да више не буду такве, знамо и начине и рјешења, имамо одлучности и способности за сваку врсту посла којим ћемо учинити нешто бољим, остаје само на грађанима Подгорице да праву одлуку усмјере на прави избор, а то су свакако српски радикали. Јер, они други су довољно разочаравали и довољно показали, и још увијек то чине. Ми, српски радикали, својим кругом јединства српства гарантујемо да ће све бити боље него што је сада и то образлажемо у свом програму, а познато је да ми не обећавамо ништа што нијесмо касније и остварили.

Депоније и затроване воде у ”еколошкој држави”

Свакога дана пролазимо бар истим улицама, а ако одемо до обала ријека или прошетамо парковима на Златици, Толошима, Старом аеродрому или Бемовском пољу жељни зеленила или

Душко Секулић, председник Извршног одбора Српске радикалне странке ”др Војислав Шешељ”, са Милованом Радовановићем, министром вјера у Влади Србије, испред сједишта странке у Подгорици

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ПОДГОРИЦА

1. Душко Секулић, новинар, рођен 3.8.1957. године;
2. Миодраг Јанковић, возач, рођен 17.3.1955. године;
3. Томислав Павићевић, професор, рођен 15.7.1944. године;
4. Данило Ковачевић, возач, рођен 19.12.1954. године;
5. Игор Михаиловић, економиста – техничар, рођен 9.7.1973. године;
6. Момчило Мрдак, радник, рођен 7.7.1950. године;
7. Божидар Љутица, конобар, рођен 18.10.1954. године;
8. Драгомир Дробњак, радник, рођен 20.8.1952. године;
9. Петар Рагичковић, пензионер, рођен 30.6.1928. године;
10. Стеван Мијовић, радник, рођен 15. 4. 1944. године;
11. Ђоко Ивановић, радник, рођен 22.10.1968. године;
12. Живаљ Станишић, радник, рођен 8.3.1952. године;
13. Петрана Ивановић, дактилограф, рођена 24.3.1980. године;
14. Лидија Видаковић, радник, рођена 28.10.1958. године;
15. Маја Грдинић, службеник, рођена 30.4.1979. године;
16. Миланка Милојковић, радник, рођена 6. 12.1968. године;
17. Биљана Станишић, радник, рођена 20.3.1976. године;
18. Јаков Радовић, службеник, рођен 9.3.1936. године;
19. Ратко Кнежевић, радник, рођен 17.10.1965. године;
20. Радван Томовић, радник, рођен 13.12.1952. године;
21. Борис Зоговић, радник, рођен 8.5.1976. године;
22. Рајко Булатовић, радник, рођен 10.11.1957. године;
23. Радош Јакшић, радник, рођен 13.6.1964. године;
24. Милован Радуловић, радник, рођен 8.2.1956. године;
25. Данијела Павићевић, радник, рођена 4.12.1974. године;
26. Милосав Јочић, радник, рођен 8.6.1950. године;
27. Рајко Бољевић, радник, рођен 1.8.1927. године;
28. Блажо Кривокапић, радник, рођен 22.3.1950. године;
29. Неђељко Јунчај, радник, рођен 1.11.1956. године;
30. Велимир Тмушић, радник, рођен 2.2.1957. године;
31. Видо Пекић, радник, рођен 4.7.1966. године;
32. Биљана Бошковић, радник, рођена 20.3.1974. године;
33. Миличко Прелевић, радник, рођен 29.9.1959. године;
34. Жељко Дробњак, радник, рођен 16.1.1977. године;
35. Зоран Кликовац, службеник, рођен 17.6.1958. године;
36. Радивоје Бубања, радник, рођен 5.10.1958. године;
37. Радоје Бубања, радник, рођен 14.4.1954. године;
38. Вукоман Шекуларец, радник, рођен 27.6.1954. године;
39. Анђелка Јакић, радник, рођена 25.8.1958. године;
40. Славко Вучићевић, радник, рођен 17.2.1947. године;
41. Божидар Опачина, радник, рођен 1.5.1954. године;
42. Предраг Ковачевић, радник, рођен 17.9.1969. године;
43. Горан Радуловић, радник, рођен 16.7.1974. године;
44. Радмила Дробњак, радник, рођена 2.5.1953. године;
45. Вук Кљајевић, радник, рођен 16.9.1947. године;
46. Гојко Мирановић, радник, рођен 29.8.1955. године;
47. Драган Вучелић, радник, рођен 22.2.1949. године;
48. Душан Јекнић, радник, рођен 3.1.1961. године;
49. Милорад Кукуличић, радник, рођен 26.11.1960. године;
50. Миладин Комненовић, радник, рођен 31.8.1960. године;
51. Радоица Рајковић, радник, рођен 7.8.1959. године;
52. Мића Мрдак, радник, рођен 20.09.1945. године;
53. Драган Лакићевић, радник, рођен 26.11.1956. године;
54. Снежана Шутовић, дипл.правник, рођена 19.1.1963. године.

мира изван градске гужве, преварићемо се. Нећемо видјети зеленило, већ праве депоније смећа, старог жељеза или олупина аутомобила. Не само да нећемо наћи мир, него ћемо бити узнемирени близином опасности по здравље, па и живот. Комуналне службе, које су задужене за чистоћу града, не раде ни редовно, ни савјесно, ни организовано. Нијесу потребна велика улагања у чистоћу наше Подгорице, већ добра организација одговарајућих служби са потпунијом кадровском структуром. Тако ћемо направити прави амбијент еколошке државе, репрезентативан за грађане Подгорице и пожељан за посјетиоце.

Оно што нас много више забрињава и поражава је чињеница коју не желимо да кријемо, јер такво скривање оставља страшне последице и по здравље наше дјеце. Алуминијумски комбинат, или како се сада зове – КАП, испушта пиролен, канцерогено средство које је толико затровало подземне воде Зете да је његова концентрација три пута већа него што је то дозвољено у води за пиће. На том подручју око 20 хиљада становника користи такву воду, а драматична је већ и појава карцинома код мале дјеце. Садашња власт скрива те податке нимало не страхујући за будућност. Иако ова фабрика не спада у надлежност локалне власти, и ми, српски радикали, нећемо затварати очи ни себи ни народу, коме желимо добро. Они који су дозволили да им куповина и монтажа филтера за отпадне воде буде скупља од будућности, заслужују да постану прошлост, заједно са садашњим властима које то скривају. Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" неће бити учесник такве трагедије, већ снага која ће да је заустави. Грађанима подгоричке општине хоћемо да предочимо и страшне ствари, али и то да их можемо елиминисати строгим кажњавањем таквих преступника, само ако будемо у могућности да утичемо на рад општинских органа и служби, односно ако будемо изабрани за локалну власт. То што, рецимо, споменута фабрика не спада у надлежност локалне самоуправе нама не значи ништа, јер су грађани и дјеца који пију такву затровану воду свакако наши.

Саобраћајни хаос и како га регулисати

Исто тако, од четири пијаче које данас постоје у Подгорици, ниједна не задовољава ни најосновније критеријуме хигијене и уређења простора у коме би то било и могуће. Треба имати у виду да се на две пијаче продају пољопривредни производи, једна је сточна, а једна ауто пијаца. Са прве три се у домова свих житеља Подгорице уносе и заразе и болести. На грађанима Подгорице је да одлуче да ли ће им на локалној власти остати они који су такво стање дозволили и понашају се као да их се то не тиче, или ће поклонити повјерење нама, српским радикалима, који то нећемо трпјети.

У последњих годину дана знатно је повећан број аутомобила на подгоричким улицама, тако да је одлазак на посао и повратак кући постао права мора за становнике главног града. Саобраћај се у то вријеме потпуно блокира, а у вријеме туристичке сезоне се такав саобраћајни хаос не да ријечима описати. Српски радикали предлажу изградњу заобилазнице око Подгорице на коју би били усмјерени сви туристи који одлазе или се враћају са мора. Тако би саобраћајна гужва била знатно смањена.

Такође, и градски саобраћај лоше функционише. Да би обезбједили што бољи градски пријевоз својим суграђанима, српски радикали Подгорице предлажу поштenu јавну лицитацију

лидинских служби. Вјероватно су биле и незадовољавајуће. Није сваки пут реч о (не)љубазности медицинског особља, већ о немогућности обиласка удаљених села подгоричке општине. Српски радикали предлажу да свако село са преко 200 становника има своју амбуланту са једним медицинским техничарем и пратећом медицинском опремом, а за одређене дане би се регулисала и патронажна лекарска служба. Тако би активна медицинска служба била много ефикаснија него садашња, стагична и неорганизована. Што се тиче стручног особља, проблем не постоји. Довољно је посјетити бирое за запошљавање и установити колико медицинских техничара, па чак и љекара, чека да добије посао.

пожелео да се "цивилизује". У ствари, попримили смо само негативно из свјетских градова – велику трку са временом, али у пратећим, рекреативним обичајима цивилизованог свијета, не да каскамо, него нисмо ни потрчали. Један несклад доводи до другог несклада, опште здравствено стање и младих и старих се непрестано погоршава. Предлажемо да једна престоница, као што је Подгорица, изгради модеран атлетски стадион и десетак трим стаза које не захтјевају велика улагања. Популарисање здравог спортског живота, нарочито код младих, не значи ништа ако се не створе и услови за бављење спортом. Српски радикали ће им пружити све могућности, укључујући буду освојили локалну власт.

Подгорица: бољи живот са српским радикалима

за додјелу локалних аутобуских линија на којој могу учествовати и ГСП и приватници. Тако би се линија јавно доделила ономе ко буде имао најповољнију понуду за пријевоз житеља овог града. Велики дио растерећења градских аутобуских линија би се добио и увођењем трамваја, а осим тога, и ваздух и улице би били чистији. Конкретан приједлог треба да прати конкретан начин реализације, а то је свакако новац. Трамвајска линија би, свакако, била јефтинија од аутобуске после планиране изградње каскадних хидроелектрана на Морачи. Осим тога, новац за изградњу трамвајске инфраструктуре, као и за заобилазницу, обезбједио би се порезом из такси код регистрације аутомобила.

Већини грађана су током ове зиме, у вријеме епидемије грипа, вјероватно биле познате рад и ефикасност ме-

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" је увјек водила рачуна о дјечи и младима, као и будућности свих нас. Дјеци недостају вртићи, а младима спортски терени на којима би корисно употребили своју енергију. У подгоричким насељима – Златици, Загоричу, Старом аеродрому, Зеленики, Толашу, и већем дјелу Зете, уопште нема изграђених вртића за дјецу. Уколико грађани подгоричке општине буду указали повјерење српским радикалима, могућности за рјешење овог проблема су сасвим реалне.

Становници подгоричке општине, нешто старијег узраста, од школског доба па до пензионерских дана треба да имају простор где ће моћи слободно да се рекреирају и баве неким спортом. Уосталом, рекреација је постала потреба за данашње људе, с обзиром на начин живота који је некако нагло

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" је увјек била за објективно и квалитетно информисање, али Подгорица тренутно нема таквих ни локалних радио ни телевизијских станица које би се бавиле проблематиком подгоричке општине. Једино је локални лист "Полис" средство информисања где грађани могу да сазнају шта их интересује о њиховом граду. Ми, српски радикали, предлажемо и образовање локалних радио и телевизијских станица које би потпуније и правовремено обавјештавале грађане подгоричке општине о свему са њима блиског терена. Својим отвореним приступом и предлозима за рјешавање свих проблема показујемо да смо промишљени, одлучни и храбри у свим својим идејама које ће постати стварност уколико желите да ми будемо чувари и грађитељи заједничког, срећнијег живота.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ ДАНИЛОВГРАД

Чувена Бијелопавлићка равница дошла је до границе заборављања и изумирања. Некад је то било развијено индустријско мјесто, а читав крај изванредно пољопривредно подручје. Сада је све то дошло до стања када само они који су на положају, или су били на положају могу добро да живе. Сви остали припадају само једном социјалном слоју – сиротињи. Почетак пропасти, везан је за непоштење, корупцију и крађу људи са власти. Они су заузимали положаје и кредите, који су били намијењени привредном развоју, подстицању привреде и изградњи нових капацитета, стављали у свој џеп.

У другој фази пустошење Даниловграда и целог краја, настављено је комадањем и развлачењем свих предузећа и добара које смо имали. Упропастили су тако све што је могло да се упропасти.

Српска радикална странка ”др Војислав Шешељ” и сви грађани не морају бити ни истражитељи, ни тужиоци, да би доказали ту стравичну пљачку. Довољно је било у јавним гласилима пратити протеклу председничку изборну кампању. Слушали смо ка-

ко два крила, два табора владајућег режима, оба лијевог смјера пресвлаче прљав политички веш. Био је то филмски маратон, чикашких трилера са најјутентичнијим причама ко је шта и колико украо.

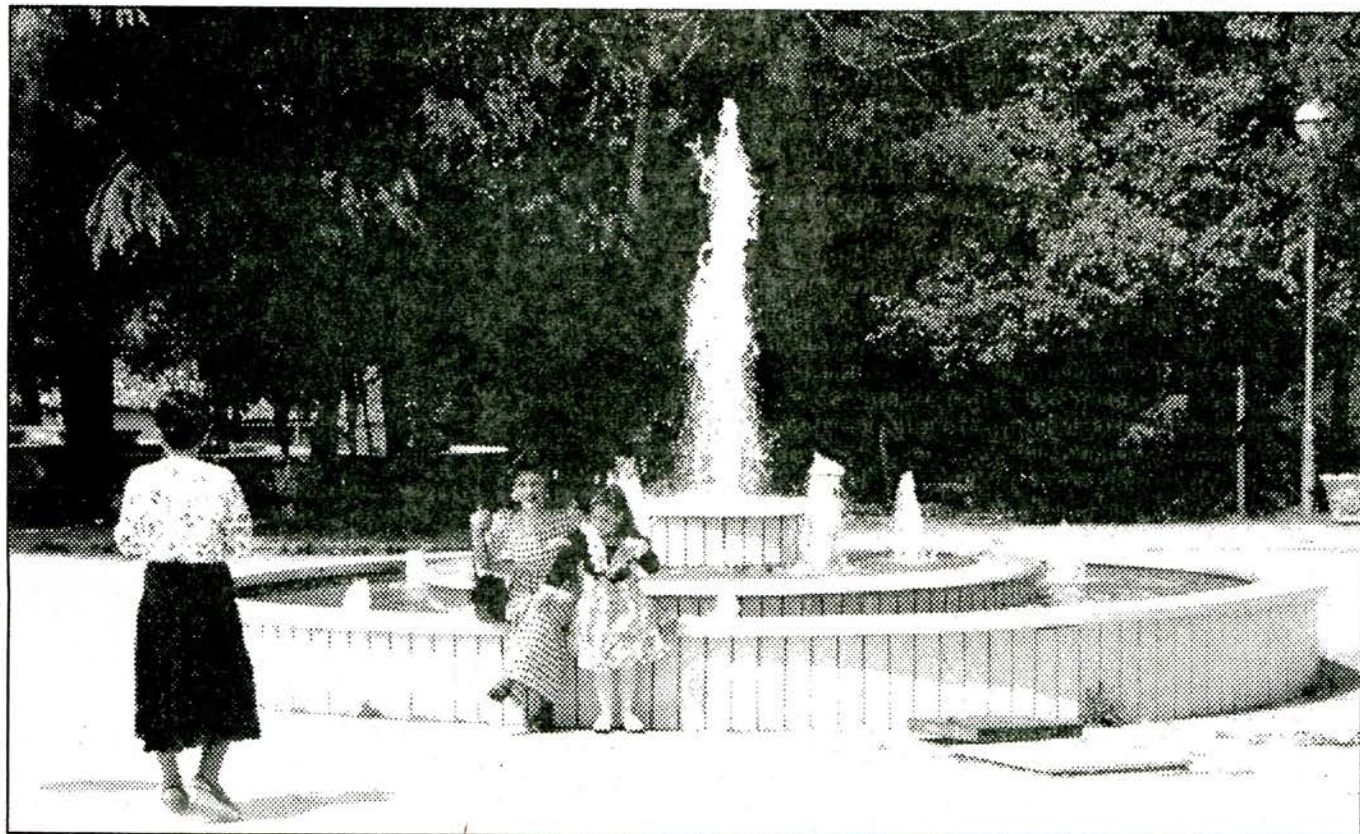
Пред нашим очима, преко малих екрана одигравале су се те чикашке афере. Помињале крађе од више милиона долара, које би побудиле машту и холивудских редитеља. Два табора су, један за другим, један против другог, износила аргументоване оптужбе: ко је више покрао и пљачкао.

Сазнали смо ко је коме род, ко је у кумству, сазнали смо читав непотизам на власти. Упознали смо све жене великана. Упознали свастике и таште, њихове привилегије, виле и афере.

Упркос томе што је народ остао забезекнут, и ми, српски радикали и поменути народ, морамо признати да су оба табора била страшно у праву, када су једни друге називали – пљачкашима?

Питање је шта ће наш табор оплачаних да предузме, када смо се сви нашли преко прага сиромаштва и социјалне биједе.

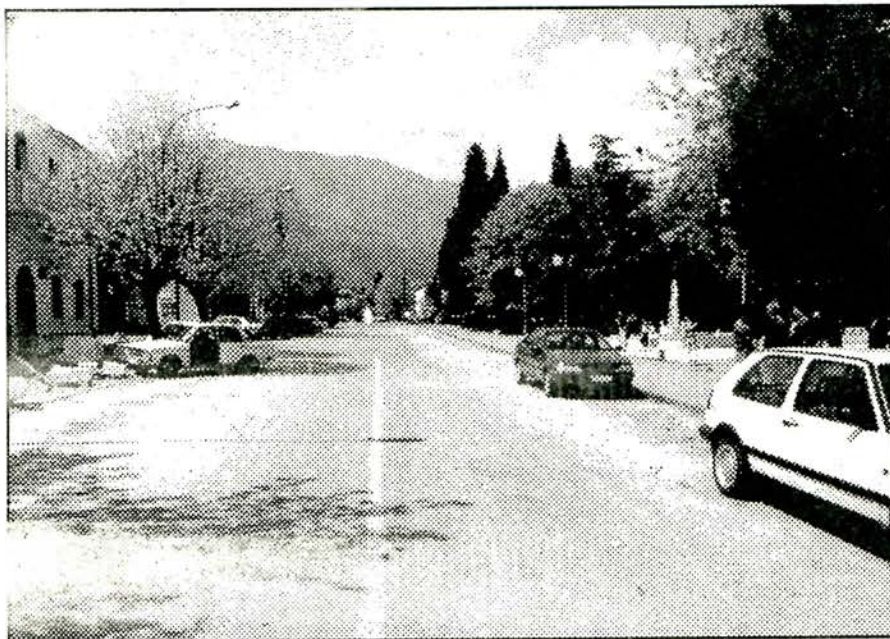
Српска радикална странка ”др Војислав Шешељ” има велики прилив чланства. Ми смо од свог постанка били странка народа, а то смо остали и данас. Није непознато да српски радикали имају најцјеловитији и најбољи страначки програм, који је понуђен у цијелој Савезној Републици Југославији. Још се поузданије зна да су радикали најдисциплинованији и да од свог програма никада не одступају. У Земуну су искористили прилику и спровели га у дјело. Створена је најефикаснија општина, као ”сервис грађана”. Програм радикала у сто тачака је проверен кроз праксу и по њему су урађене десетине и десетине километара путева по земунској општини. Никла су нова насеља. Оживјела је и привреда и народ. Урађено је много километара водовода, електричне мреже, уведено је много телефона, и народу подијељено више од седам стотина станова за које се раније није знало, ни чини су, ни коме су намијењени, а још мање, зашто су чувани док се народ злопатио без крова над главом. У ери политичких подметања, пропаганде, измишљања, лажи, лицемјерја и зависти,

Даниловград: градски парк

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНKE "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ДАНИЛОВГРАД

1. Миливоје Живковић, рођен 1958. године, угоститељ
2. Веселин Вукотић, рођен 1960. године, радник
3. Перо Јокић, рођен 1961. године, радник
4. Комнен Поповић, рођен 1947. године, возач
5. Момчило Ђуровић, рођен 1926. године, пензионер
6. Дејан Милићевић, рођен 1977. године, радник
7. Драган Фатић, рођен 1957. године, радник
8. Влатко Радојевић, рођен 1957. године, радник
9. Милован Обрадовић, рођен 1974. године, радник
10. Ранко Тодоровић, рођен 1964. године, техничар
11. Зоран Брајовић, рођен 1961. године, пензионер
12. Славко Ненезић, рођен 1958. године, радник
13. Милијана Булатовић, рођена 1978. године, радник
14. Вељко Милаговић, рођен 1957. године, инжењер
15. Зденка Радојевић, рођена 1965. године, радник
16. Петар Вучинић, рођен 1973. године, радник
17. Миленко Секулић, рођен 1935. године, пензионер
18. Миомир Павловић, рођен 1957. године, радник
19. Жељко Андријевић, рођен 1963. године, радник
20. Јадранка Живковић, рођена 1973. године, радник
21. Зоран Фатић, рођен 1962. године, радник
22. Љубомир Ненезић, рођен 1934. године, пензионер
23. Весна Јокић, рођена 1962. године, радник
24. Милорад Калезић, рођен 1956. године, радник
25. Ненад Вуковић, рођен 1975. године, радник
26. Петко Дамјановић, рођен 1952. године, радник
27. Живко Распоповић, рођен 1968. године, радник
28. Бранка Миљанић, рођена 1965. године, радник
29. Рајко Радуловић, рођен 1951. године, возач
30. Винка Малицан, рођена 1960. године, радник
31. Мирко Шћепановић, рођен 1960. године, радник
32. Владо Дашић, рођен 1975. године, правник
33. Чедомира Чуровић, рођена 1943. године, пензионер

Даниловград: српски радикали бележе велики прилив чланства

нико није могао да пронађе ни један једини примјер зашто би оптужио српске радикале у земунској Општини. Наравно да није могло да се пронађе, јер је све рађено по закону и уз присуство јавности.

Тај успјех Земуна може се мјерити са свих аспеката, али ако желимо да извучемо поуку за нашу праксу, морамо изучити редослијед потеза повучених у земунском примјеру.

Предсједник Општине Земун, др Војислав Шешељ, дао је лични примјер рада и понашања. Једном недељно (петком) је примао странке и када је ред био велики, тај пријем је трајао до сванућа, па понекад и дуже. То нису били празни разговори, него су присутни помоћници одмах свакој страници на лицу мјеста, рјешавали проблем. Може се тек наслутити како су профункционисале остале општинске службе.

Сви послови у комуналним дјелатностима, сви јавни радови, сва куповина и продаја, сви пословни односи обављани су искључиво на јавним лицитацијама.

Таквим поступком, апсолутно је нестала свака могућност за криминалне радње, привилегије и било какав лов у мутном. Пошто су сви послови обављани по реалној цени, постигнутој на лицитацијама, општински буџет је био више него пун. Е, онда су отворени послови на побољшању инфраструктуре.

Општински одбор Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ" у Даниловграду, уколико, разумије се, побиједи на изборима, преузеће сва ова практична и корисна искуства. Истим методама и истом поступком, муњевито ћемо приступити изградњи путева, побољшању електричне мреже, рјешењу водовода и увођењу телефона. Даниловград има сјајна изворишта воде, а славине, по нашим кућама, су суве и у најкишњијим периодима.

Све што су досадашње гарнитуре власти до сада чиниле, пресушило је сва изворишта животних услова овог, по природи, богатог краја.

Ми, српски радикали у овој општини, знамо да Земун није имао ништа боље услове, пре доласка радикала на власт, него што их има Дениловград. Напротив, Земун је имао тежу ситуацију.

Што се Даниловграда тиче, наш план је прецизан и јасан, и ми желимо да поновимо "радикалско чудо" из Земуна. На тај начин, наша Општина ће се уклопити у мозаик програма српских радикала, у стварању јединствене и снажне српске државе, у којој ће бити обновљена национална свијест, традиционалне вриједности и духовни лик.

Тамо гдје нема државе, нема ни државне економије. Нема народа и нема ничега.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ КОЛАШИН

Градуге историје, на раскршћу свих друмова и пролаза, Колашин се нашао изолован и у беспућу. Жалосна је слика и живота и изгледа: као да је све оно што је вјековима рушено, испливало пред нама.

Српска радикална странка ”др Војислав Шешељ” је својом историјом постанка и трајања била странка народа, народних потреба и државних интереса и циљева. Она је то и данас. Програм Српске радикалне странке и од политичких противника је оцијењен као најкомплетнији програм попуњен на политичкој сцени. Тих сто тачака радикалног програма нијесу ништа друго него добро уочен дух и потреба народа. Промишљено и одважно програм Српске радикалне странке има лијек за сваку бољку. Он има своју вертикалу, од високе креативне

политике до најосновнијих потреба свих грађана.

Све се то заснива на опробаним рецептима приватне својине и тржишне привреде. Мање-више, за те принципе се залажу и друге странке, али је чињеница да је педесет вијекова једноумља живот затворило у врзино коло, везало чвор несреће и биједе, гдје је најтеже пронаћи пут за искорак.

Српски радикали знају тај пут. Знају практично да спроведу свој програм, кога се држе жестоком досљедношћу и дисциплином. Радикали нијесу чекали да апсолутно завладају државом и да све уреде по свом програму. Заплетен живот утицао би да дуго чекамо, а програм би остао на нивоу лијепих жеља. Зато су радикали свој програм, случајно или намјерно, умјесто са врха државе, почели да проводе одоздо, из гро-

гла живота у практичним свакидашњим потребама народа да се што пре обаве промјене, колико год је то могуће.

Тако је настао примјер како ваља радити у земунској општини, гдје су радикали освојили власт. Земунска општина није била ни у бољим ни у горим приликама, него друге општине у овој држави, оптерећене силним проблемима, који се умножавају и постају све већи. Радикали су реализовали своје идеје. Била је то снажна инјекција у саму артерију живота. Земунска општина је постала сервис грађана. Једноставно, не постоји посао који грађанин не може у општинским службама да заврши најдаље за пола сата. Ако је општина надлежна, она то може ријешити одмах, ако није надлежна, онда никада!

Колашин: програм Српске радикалне странке има лијек за сваку бољку

Све привредне послове у које је умјешана Општина Земун, руководство, са др Шешељем на челу, обавило је на јавним лицитацијама и пред очима јавности. Јавност рада и слободна утакмица у надметању, као бријачем су пресјекли сваку корупцију. Одсјечене су и поништене привилегије, нестале било какве закулисане радње. Све је било поткрепљено пријетњом да ће најгоре проћи они носиоци власти, који се ухвате у било каквим нечасним радњама.

Шта српски радикали нуде Колашину

Такав метод рада одједном је показао да новца има довољно, јер није по-

чемо на њен рад, примјенићемо та конкретна искуства. Смјеста ћемо почети изградњу и поправку свих путева у општини Колашин. Асфалтираћемо путеве до свих мјесних заједница, а приоритетно реновирати пут до туристичког центра Бјеласица-Језерине. Ако нема пута, нема ни туризма. Завршићемо и асфалтирање пута за Врањештицу. Затим, обновимо мостове на свим локалним прилазима и регионалним путевима који су видно оштећени. Подићи ћемо нове мостове, свуда гдје постоје насеља. На постојећим мостовима, поред поправки, поставићемо и оградe.

Говорили смо о јавности рада, а Колашин нема могућности да се чује ње-

тете купиће они људи, који ће настојати да се њихов уложени капитал оплоди. Они имају другачији приступ од ових који су то добијали пабе и гледали да разјуре раднике, а узму објекте. Кад човек плати реалну цијену, он ће настојати да прошири посао и отвори нова радна мјеста, а не да угаси већ постојећа.

Из таквог приступа реално је очекивати далеко већи степен запошљавања. Млади људи ће на биро одлазити са реалном наодом да ће пронаћи радно мјесто и посао, а не да би се уписали реда ради.

Обнова историјских, духовних, културних и образовних установа

Уколико задобијемо повјерење грађана, учинићемо све да се обнове школске установе, а да се у школама, макар факултативно, уведе вјеронаука, која ће од малена обликовати највише вриједности у сваком дјетету. Заложимо се да се сва лична документа, сви званични акти штампају ћирилицом, јер шта ће нам школе, ако се на другој страни одрекнемо писма. Поред школа, обновимо електричну мрежу која је у хаотичном стању у граду и у сеоским подручјима. Правим пундама обезбиједићемо изградњу телефонске мреже, а приоритет ће имати најудаљенија и најизолованија подручја. Приоритет има и изградња омладинског дома, који је срушен пре петнаест година, а његов плац узурпиран.

Узалуд би била свака материјална обнова, ако није праћена могућностима духовне обнове. Значајно мјесто у нашем програму зато има обнова културно-историјских споменика у Колашину, који су у страшно запуштеном стању. Ту је обнова цркве у Колашину и изградња прилазног пута до цркве. Наставићемо изградњу започете цркве у Барама Краљским и помоћи да се заврши црква у Речинама. Обезбиједићемо и средства за обнову цркве у Требаљеву. Помоћи обнови чувеног манастира Мораче, како би се сачувала од даљег пропадања света историјска знамења.

Заложимо се да се по правди обилележи гробље на Лугу, гдје су свирепо мучени и побијени противници однашњег режима. Погрдно име тог гробља требало би избрисати светим и човјечним чином, исправити историјску неправду према жртвама, а са живих покољења скинути срамоту и гријех.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНKE "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ КОЛАШИН

1. Радован Булатовић, рођен 1969. године, металург
2. Милија Пулетић, рођен 1948. године, незапослен
3. Вукоман Којовић, рођен 1975. године, незапослен
4. Веселинка Булатовић, рођена 1966. године, наставник
5. Бранислав Триковић, рођен 1974. године, техничар
6. Слободан Ђековић, рођен 1973. године, незапослен
7. Милија Рачић, рођен 1976. године, возач
8. Горан Ђекић, рођен 1976. године, земљорадник
9. Жарко Ђиновић, рођен 1976. године, незапослен
10. Предраг Меденица, рођен 1971. године, техничар
11. Веселин Влаховић, рођен 1951. године, електро техничар
12. Вељко Ђековић, рођен 1970. године, земљорадник
13. Илија Вукићевић, рођен 1965. године, пољопривредник

краден. У граду је оживјела приватна иницијатива, а Земун и сва села у његовој општини постала су највеће градилиште комуналне инфраструктуре у цијелој држави. Урађени су километри водовода, никла читава насеља, изграђени путеви, поправљене улице, које чак нису биле у ингеренцији Општине Земун, него града Београда. Ето, тако је Земун постао "радикалско чудо" и добио инфраструктуру, какву нису обезбиједили ни градови у нашем приморју, гдје се од туризма сливају огромне паре и гдје је буџет десетинама и десетинама пута већи.

Уколико задобијемо повјерење грађана, преузмемо општинску власт, или будемо у ситуацији да кључно ути-

гов глас. Предузећемо све за оснивање једне локалне радио станице, која би била од неизмјерног значаја за све грађане и за читаву општину, њену привреду и народ.

Локална власт мора пуну пажњу да посвети туризму, да покаже умјешће, знање и идеје. Ми бисмо одлучно, храбро, али опрезно и одговорно приступили приватизацији. Свједочи смо да је приватизација, тамо гдје је код нас изведена, била друго име за пљачку народне и државне имовине. Фабрике су буквално поклањане повлашћеним појединцима, који су део режима, или у дослуху са њим.

Ми ћемо приватизацију извести одговорно и јавно. Привредне капацити-

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ ЦЕТИЊЕ

Прилике цетињске општине нису нимало ружичасте. Не рачунајући рђаву климу и географски положај, цетињска слика стања је отприлике просјек прилика у осталим општинама Црне Горе.

Сјеверни дио републике има пољопривреду. Јужни дио море и туристе. Цетиње има камен и историју.

Као по судбинској причи да се до великих и високих ствари тешко стиже, то важи за вриједности Цетиња. Нема путева по тим врлетима. Многи значајни крајеви цетињске општине имају или рђаве или никакве путеве. Не дођија их крије и од туриста и од перспективе. Захваљујући лошим путевима историјски и привредно значајна Ријека Црнојевића и Чево остали су по страни. Све што је понудила природа, остало је запостављено, неискоришћено. Та нетакнута душа природе још од кад је Бог стварао земљу, данас је на свјетској цијени. Али, телекомуникација и путева нема ни данас до тих оаза нетакнуте природе и љепоте.

Некада давно, кад политичарима није техника ни била на устима, цетињски крај је имао рибарење, као важну привредну грану. Данас је та природна грана готово престала да постоји. Да није трагично, било би смјешно: нема услова за ефикасно рибарење. У вијеку владавине технике – нема услова за прераду рибе. Нестала је тако сјајна природна грана у којој би многи Цетињани нашли посао, а њихове породице социјалну сигурност.

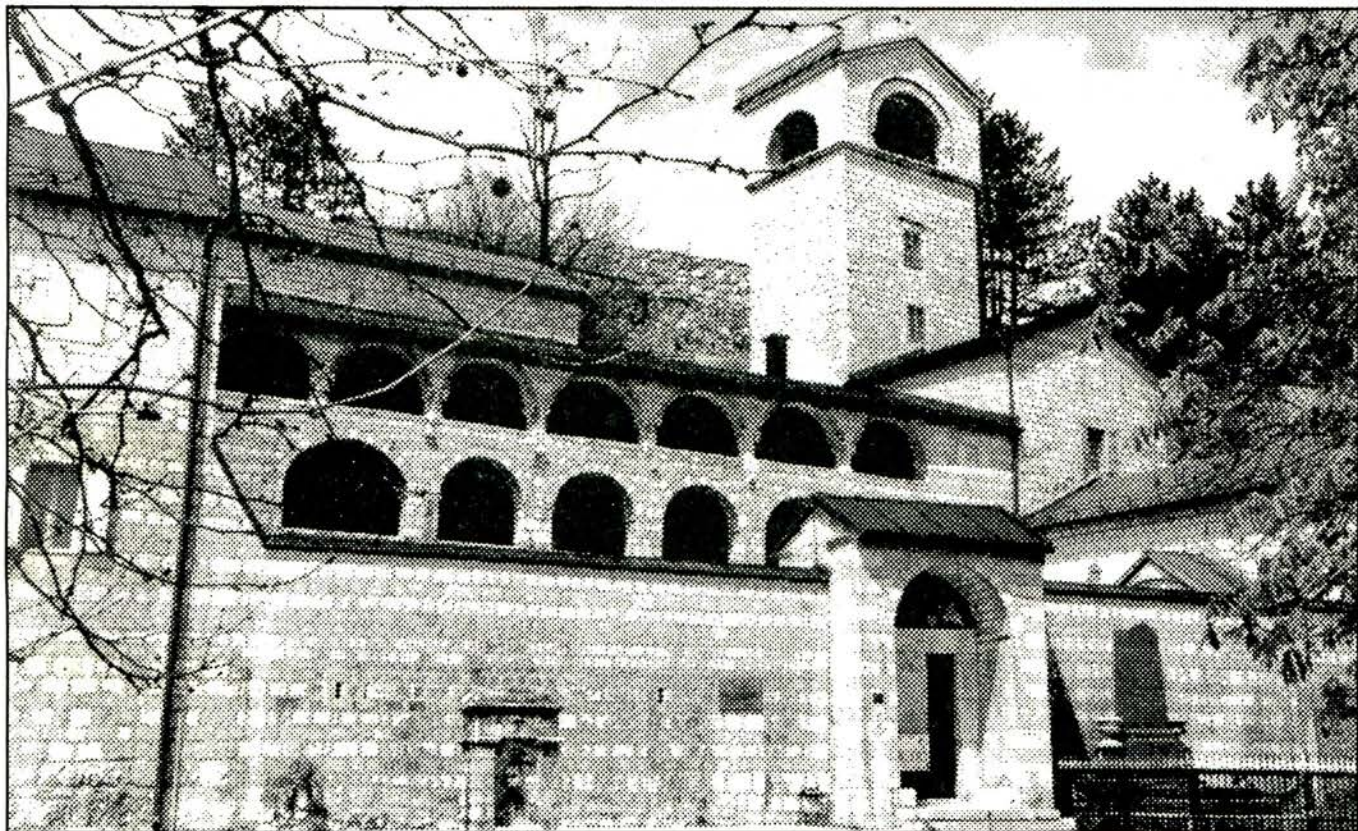
Наравно, Скадарско језеро је сјајни ловни ревер. Нигде нема бољег шарана.

Уколико Српска радикална странка ”др Војислав Шешељ” добије повјерење грађана, било да влада општином или да битно утиче на одлучивање у њој, промена оваквог стања биће главни посао и главна брига. Радикали знају како се долази до новца. Чврстим одређењем за либералну економију и тржишну привреду, ми ћемо подстицати сваку приватну иницијативу. Обезбједићемо и новца и ве-

за за улагање у инфраструктуру. Све ћемо учинити да се обезбједи новац за нову рибарску опрему. Разумије се, такви подухвати ће обезбједити доста радних мјеста за незапослене. У садашњим условима пропадају и људи и скадарско богатство.

Како ријешити водоснабјевање

Територија Општине Цетиње је сушна. Осим дијелова који се ослањају на Скадарско језеро и Ријеку Црнојевића, гдје изворске воде има, сви остали крајеви и насељена мјеста имају оскудне изворе. Због одсуства правих планова и програма, као општинског и државног питања, водоснабјевање је остављено људима да се приватно сналазе. Људи изграђују приватне акумулације. Прикупљају кишницу. Граде те базене како могу и колико могу. То су, углавном, мале цистерне које прикупе мало воде. У вријеме жарких љета она не може да истраје. Али, када се пролију

Цетињски манастир

јесење и прољећне кише, бујице потопе све. Вишак воде постаје мора Цетињана, гора него жеђ преко љета.

Српски радикали, уколико их народ изабере, поновиће примјере рјешења водовода и канализације по селима земушке општине. Општинска власт је у Земуну створила прави примјер сервиса за грађане. Нема посла на општинском шалтеру, који "његово величанство – грађанин", не може да ријеша најдаље за пола сата. Радикали су створили тако најефикаснију општину, која надмашује европске и свјетске стандарде. Земунски крај је постао највеће градилиште путева и водовода у Југославији. Претходно су учинили само један потез: пресјекли су крађу и корупцију! Сви општински послови, сви јавни радови, сва куповина и продаја, свако издавање општинског простора под закуп обављено је јавном лицитацијом и пред очима јавности. Као сабљом пресјечене су све привилегије. Пословање општине, у којој је свако издавање у закуп лицитацијом добило праву цијену, постало је више него позитивно. Плате службеницима су повећане, а буџетска каса више него пуна. У даљем току поштеност и јавног односа према стеченом новцу, лако је било градити путеве и водовод. У јавности је овакав поступак са оваквим резултатима оправдано назван – "земунско чудо".

Српски радикали у Цетињу знају да Земун пре овога није имао ни горе ни боље услове за стицање пара.

Уколико нас народ изабере, обезбедићемо реалан општински буџет, елиминисањем криминала и корупције.

Значајна средства издвојићемо да, заједно са Републиком и уз помоћ грађана, изградимо велики сабирник воде по свим хигијенским стандардима и коначно ријешимо проблем воде у Цетињу.

Од самог Цетиња, много болније призоре пружају мјеста у околини. Села су запустјела, огњишта угашена. Као уклетима разара нам се оно што је некада било извориште чојства, јунаштва и живота уопште. Зар би Цетиње било историјска величина да су станишта око њега запустјела. У селима тог крша рођене су те људске величине. Стварана је и живјела читава етика. Чувао се корјен и традиција. Владао морал, искрен као пламен ватре. А та огњишта су сада угашена. Сљемена пропала. Кућишта раскопана као у клетви. Од беспослице разбежали су се Цетињани по свијету, горе него од свих скадарских паша, турских ага и везира. Људи су ишчупаних корјена везивали историју у нарамак и бјежали по свијету. Од тог кућишта историје остало им је оно што су понијели у себи, док их Лацмани не изнуре и док се већ у другом кољену све духовно, све човјечно, све српско и све божије не потроши.

Само Бог зна да ли је по тим гордим стаништима остало оно што је најотпорније, или оно што је најнеспособније да узме капу у руке и пут под ноге.

Српски радикали се са оваквим стањем не мире. Створиће услове да се по цетињском крају опет чују гусле и рађа чељад. Нови путеви и нове телекомуникационе везе, подстицање се-

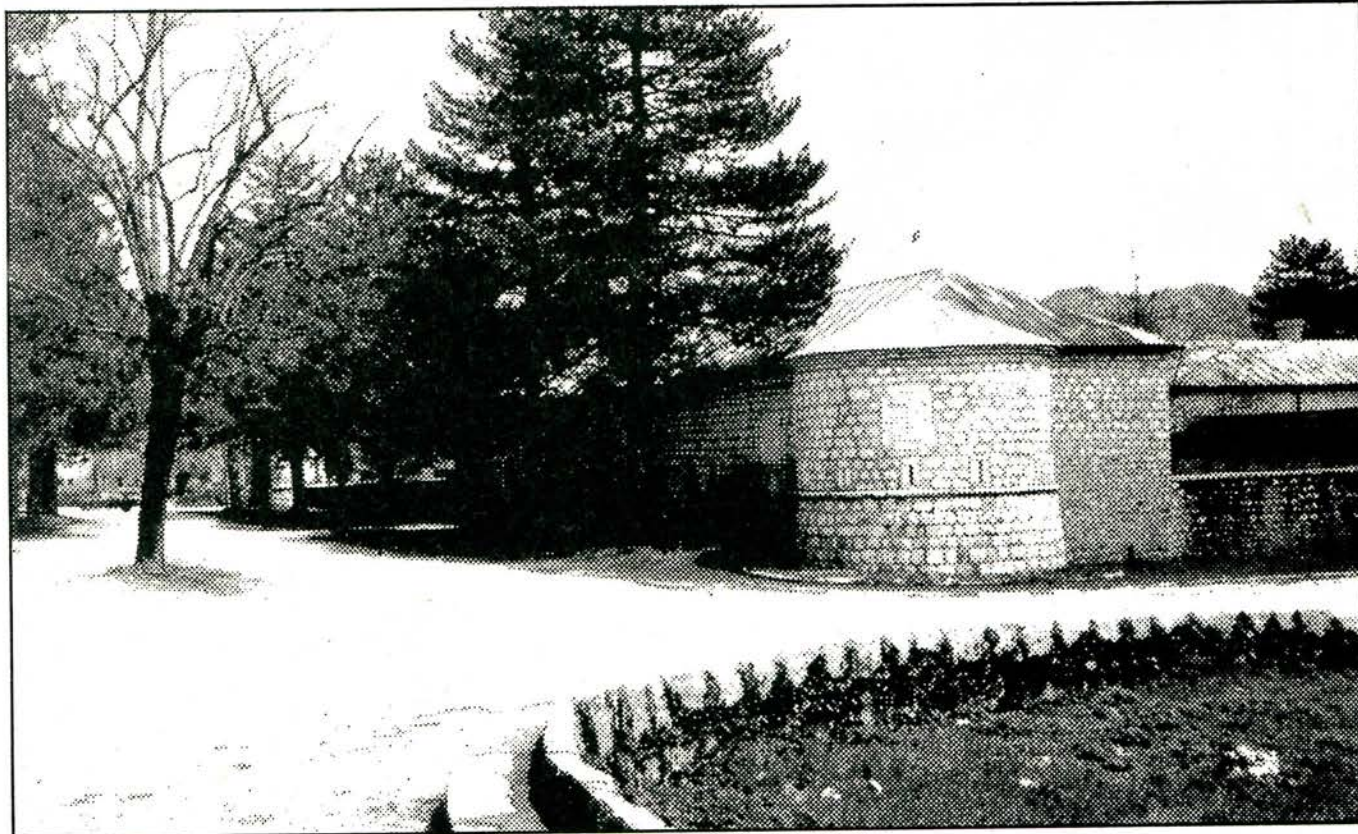
ла и сељака, вратило би историју из садашњег расејања и разисторије. Вратили би људе и обновили кућишта.

Највише младих људи је побјегло, јер није било могућности запошљавања. Никада нико није одговорио на питање – ако су наша брда крива што пола вијека по њима царује биједа, како то да су се обогатила брда Словеније. Ако за подмладак из цетињског краја није било посла у цетињским брдима, ко им отвори посао у словеначким и аустријским?

У сумраку те полувјековне завјере апсурда и лудила расплет је гори од времена, од заплета прилика. Фирме у цетињском крају су или начисто пропале или ће ускоро пропасти. А гдје је крај, гдје се назиру излази?

Надали смо се промјенама, а промјенило се тако што је остало исто. Надали смо се приватизацији, а она је друго име за пљачку. Мали број политичких моћника су трули богаташи, а колоне радника неопјевана сиротиња. Остали су без посла. Ти људи у пуној снази на улици су лишени перспективе и примања. Ако су они у таквом стању, зар уопште треба питати шта ће бити са њиховом дјецом. Куда ћемо ми, куда потомство, нови нараштаји. Многи су отишли на Запад. Више се ни тамо не може. Све да сву гордост и сва знамјења бацимо под ноге, Запад нас више неће ни као чистаче нужника. И ћенифе им чисти техника.

И док се мудрост предака довијала да опстанемо, владајућа мисао се довија да нестанемо! Исконску мудрост усмјерити само савременим током. Српс-

Цетиње: Биљарда

ки радикали у свом чувеном програму од сто тачака посебну пажњу су посветили селу и сељаку. На томе су опстали и вјера и држава. Ми ћемо све учинити да обезбедимо кредите за оправку кућа, поправку путева и куповину расне стоке. Свијет ће моћи, коначно, да стигне пред пуним асталом и пред пуним јаслама здраве хране, какве код њих нигдје нема. Организоваћемо љекаре и за људе и за стоку. Улагањем подстакнути прикупљање љековитог биља. Изградити сушаре за месо.

После свега, проблем запошљавања ће нестати из живота.

Туризам као реалност

Пола вијека смо слушали приче о развоју туризма у цетињском крају. Чекајући те планове и туристе, побје-

разарања свега на Ловћену и под Ловћеном. Ту је столовала слободна држава, када су и под Бечом већ били Агарени. Свијетлио једини пламичак православља.

"Вјере ће нам у крв поплавити, биће боља, која не потоне"...

Када су се већ сва Византија, Балкан и пола Европе клањали и теменали, ту се ложио бадњак. Данас се ложе туђи бадњаци. На тај симбол јединог хришћанског гнезда што је остао заокружен на свесрпској капи, пуца се и на самом Ловћену. Пуца се и на капу и на државу.

Пет вијекова ниједна жена испод Ловћена и око Ловћена није се забрала другом марамом него црном, све жалећи Косово и Лазара. И данас, баш одатле се безосјећајно галами о Косову. Лазар и властела и сав народ изврнути су руглу и опадању, загубили

онако издалека, и не пењући се на Ловћен, исцртао Маузолеј, као да је он био неки насилник и фараон.

А на отварање Маузолеја дошао је, кажу, Петар Стамболић, у народу познат као Пера Коњ. Представљао је усташког поглавника Броза, бившег поднаредника аустроугарске војске, баш оних сатнија и пуковнија које су срушиле цркву светог Петра Цетињског и раскопале Његошев гроб.

"Друже! Изасланиче председника, друга Јосипа Броза, може ли церемонијал отварања Маузолеја да почне?" "Може"!

Могао је исто тако лако и без посљедица изасланик, у народу познат као Пера Коњ, да каже – "Не може"! Ископани и бесмртни Његош поништене посљедње воље и завјета, остао би ту да лежи на камену. Остао би оскрнављени Његош на оскрнављеном и раскопаном врху Ловћена, гдје је један краљ клечао.

И тај свети врх постао је уклето мјесто. Маузолеј противан и Богу и небу, распада се. Свето камење, од двапут срушене цркве, лежи доле на гомили, на Ивановим коритима. И ту се прилаже, на тој гомили камења, и суза и молитва.

А горе, на врху Ловћена раскопаном и зарубљеном, види се неко вавилонско чудо. Грађевина једне завјере! Грађевина њиховог проклетства и нашега гријеха. Ружи видик и плаши птице. Обилазе га само необавјештени и безбожни потомци сатане. То је грађевина највећих завјера. Споменик милитантног атеизма свијета. На њему ни кубета ни крста, ни ужежене свијеће. Гледано са Иванових корита, обриси зидина подсјећају на Забелу и друге казамате. Ту је окована и ту робује душа васколиког народа. Стари сан аустроугарске монархије да баш ту буде камен њиховог царства на југу. Да се ту пободе застава и гледају Отрантска врата на мору, као да никад није био ближи стварности. Обистинио се сан црно-жуте монархије много деценија после њиховог нестанка у лудачкој кошуљи једне луднице.

Како су могла да опстану сљемена око Ловћена и по васколиким српским земљама, када је срушено сљеме на крову отаџбине?!

У чијим рукама је пастирски штап Његоша, када је стадо изгубљено? Ко држи жезло светог Петра Цетињског?! Зупчаник царује уместо крста, док од људи направише "пасја гробља".

Његошевој владичанској столици су скратили ногаре, јер су Биласу биле кратке ноге. Истом памећу к'о што су му ноге, господарио је и судио из те столице, не додирујући земљу.

Српски радикали и васколико српство, под срушеним кровом отаџбине, приложиће и сав труд, све сузе и молитве...

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНKE "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ЦЕТИЊЕ

1. Божидар Стругар, рођен 1948. године, службеник
2. Љубица Стругар, рођена 1961. године, радник
3. Љубица Јанковић, рођена 1935. године, пензионер
4. Бобан Зејак, рођен 1974. године, радник
5. Александар Јукић, рођен 1975. године, радник
6. Радош Стојановић, рођен 1975. године, радник
7. Гојко Мирановић, рођен 1955. године, радник
8. Данијела Јакић, рођена 1974. године, радник
9. Жељко Дујовић, рођен 1965. године, радник
10. Борис Радосавовић, рођен 1977. године, радник
11. Данко Влаховић, рођен 1964. године, радник
12. Рајко Кажих, рођен 1975. године, радник

гли су и домаћини. Цетињска општина као да је од природе и Бога одређена за туризам. Осим историјске вриједности, Ловћен је права ваздушна бања. Можемо ли позвати бар словенско племе свијета да дође у Ријеку Црнојевића? Ту је у Ободу штампан Октоих. Богословље се ту јавило у првој књизи свих Словена. Једино им не можемо објаснити раскорак између величине прошлости и ружних призора овога времена. Сада се ту говори другим језиком и пише латинским писмом. Умјесто три прста свјетог тројства, сачекале би их ракле – "Викторија"!

Између комитетске церемоније и краља на кољенима

Како су овај крај и овај народ запали себи за леђа?! Та материјална уништавања само су рефлекс и одраз правих

су се и плач и молитва. Црне мараме су побачане. Косе остригане. Поносећи се на Стаљина и Блажа Јовановића, и жене су почеле да носе бркове. Аустроугарска је на врху Ловћена раскопала цркву светог Петра Цетињског. Из гроба извадила бесмртног Његоша. Када је краљ Александар Карађорђевић обновио ту црквицу, а мошти Његоша нашле покој, на врху Ловћена узвикнуо је владика Николај Велимировић:

"Ваше величанство, на кољена, наложите се на крову отаџбине"!

И краљ је клечао...

Опет су преко Ловћена протутњали Германи, разна завјера и силесија.

Црквица је опет порушена, а Његош ископан. Поништена је његова воља да га шибају муње и да лежи на врху Ловћена. Ловћен су скратили, његов врх заравнили. Мештровић му је,

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ НИКШИЋ

Српска радикална странка има свој историјски задатак да српски народ изведе из апатије и безнађа и да га уведе у модерну европску демократију. Српски радикали се залажу за уједињење цјелокупног српског народа и образовање државне заједнице на комплетној српској националној територији. Жеља српских радикала је да та јединствена српска држава буде демократски уређена, с либералном тржишном привредом, модерним државним поретком и развијеном социјалном заштитом. Настојаћемо да покажемо цијелом свијету да смо европски народ старе културе, да смо главна национална и политичка снага на Балкану, народ са којим се може разговарати, али не и уцењивати.

Српски радикали су истински народни трибуни који на првом мјесту имају народне, државне и националне интересе, па тек онда ускопартијске и личне. Наша борба није борба за пуко освајање и одржавање власти, већ часна и тешка служба народу и отаџбини – за добро народа, онако како је

записано у нашем Статуу и Програму. У унутрашњој политици то је народни напредак и слобода, а у спољној очување националне зависности и борба за народно ослобођење и уједињење свих српских земаља у једну државу.

Верујући у идеју радикализма и Српске радикалне странке, да смо партија промена, нудимо вам овај програм са циљевима за које ћемо се, уколико будемо изабрани у будући општински парламент, залагати и са којим настојимо да код бирача Никшића заслужимо повјерење.

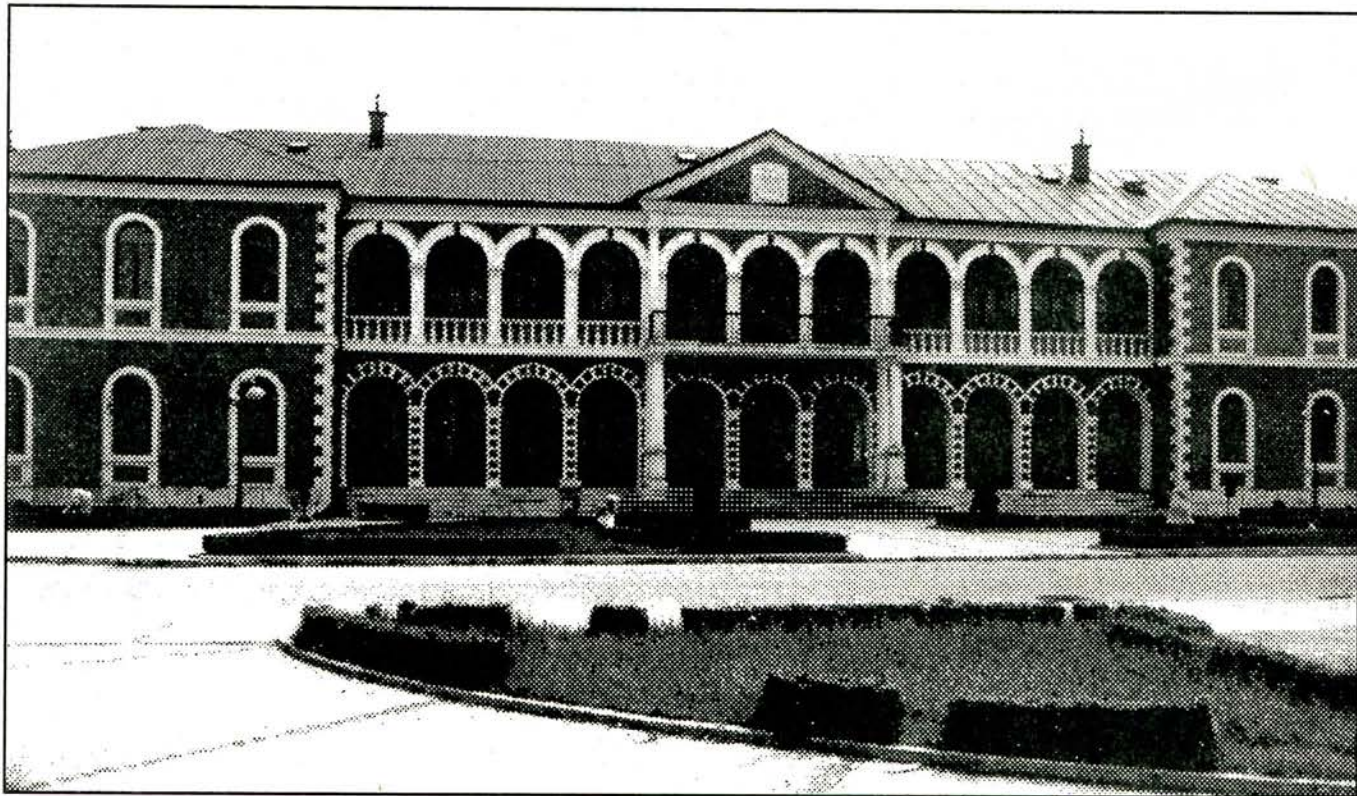
Локална самоуправа

Српска радикална странка ће се залагати за комплетну реорганизацију и рационализацију локалне самоуправе, која ће се заснивати на уверењу да је ријеч о сервису грађана, а не сили која ће према људима заузимати одбојан и арогантан, бирократски став, и бити сама себи циљ. Реорганизација се мора спровести по принципу стручности кадрова за рад у управним орга-

нима. Тај апарат локалне самоуправе општинског органа мора бити деполитизован и професионализован на високом ниову. Локалну управу ваља организовати тако да грађани брже, лакше и јефтине остварују своје локалне интересе кроз локалну самоуправу, коју сами бирају, контролишу и финансирају. Српска радикална странка ће се залагати да умјесто плаћања високих такси од грађана, надлежни органи управе редовно и уредно убирају порезе и доприносе од обвезника и за стриктно поштовање закона у области пореске политике.

Залагаћемо се да се са буџетског финансирања скину многа удружења грађана и оне друштвене организације чији програми не завређују да се финансирају средствима пореских обвезника, а та ћемо средства усмерити у друге сврхе, за комуналну инфраструктуру или социјалну заштиту.

У Програму Српске радикалне странке основни принцип демократизације друштва представља отвореност и јавност рада државних органа. И на лока-

Музеј у Никшићу

лном нивоу залагаћемо се да средства јавног информисања буду максимално професионална и отворена за другачије мишљење, независна од политике и политичких центара моћи, свјесни тога да све добронамјерне идеје, ма из којих редова грађана дошле, морају угледати свјетло дана, изаћи пред јавност и бити стављена на провјеру. Уосталом, локална гласила, из којих ће бити протјерано политиканство и необјективност, морају служити грађанима као трибина на коју ће се изнијети сва мишљења и оне идеје које могу служити као путоказ шта чинити даље у интересу свих житеља града под Требјесом.

Комунална дјелатност

Комунална дјелатност, коју је Република предала у надлежност локалној самоуправи, најчешће је велики проблем општинског органа управе, јер је треба ваљано усмјеравати, подстицати и контролисати, што је велики, сложен и обиман посао за надлежне инспекције и општинска одјељења.

У овој области у Никшићу, који броји више десетина хиљада житеља, влада прави хаос.

Најпре, постојећи водовод је недовољан и не прати убрзани развој града и приградских насеља, тако да у љетњим мјесецима редовно постоји акутан проблем несташице воде. Српски радикали ће се залагати, уколико освоје повјерење својих суграђана и већину у општинском парламенту, за дугорочно рјешење овог проблема, јер у непосредној околини Никшића има доста богатих изворишта и подземних вода, те је јасно да до несташица долази због тога што претходне власти нијесу улагале у развој основне комуналне инфраструктуре, односно, у овом случају, водоводне мреже и модернизацију постојећих постројења.

Уређеност једног савременог града мери се и по томе колико је уредан и чист, по томе како службе градске чистоће одржавају све његове дјелове. Овдје је код нас опет посебан проблем рад градске чистоће. Најпре је нерешен проблем градске депоније, па се смеће и отпад неконтролисано лагерију и изручују по свим дијеловима градске периферије и, посебно, у корито Бистрице и Грачанице, те се оне интензивно загађују. Осим тога, оваква неорганизованост оставља ружну слику о самом граду и раду надлежних општинских служби. Одборници Српске радикалне странке инсистираће да служба чистоће буде максимално опремљена и оспособљена да испуни своје обавезе.

Српски радикали ће се постарати да и други сегменти комуналног система прораде на други, ефикаснији начин. Активирањем постојећих општинских ресурса могу се прибавити неопходна средства за улагање у комуналну инфраструктуру. На тај начин би се могли започети крупни пројекти, годинама забатаљивани и лоше одр-

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ НИКШИЋ

1. Неђељко Костић, рођен 1946. године у Никшићу, професор
2. Предраг Никчевић, рођен 1936. године, дипл. машински инжењер
3. Јовица Пековић, рођен 1952. године, вк машинбравар
4. Радоња Благојевић, рођен 1955. године, техничар
5. Драго Цебаловић, рођен 1970. године, службеник ЖТО
6. Борислав Калезић, рођен 1958. године, пензионер
7. Слободан Раденовић, рођен 1969. године, техничар
8. Милко Радуловић, рођен 1946. године, приватни угоститељ
9. Михајло Дачевић, рођен 1951. године, аутопревозник
10. Ранко Бабовић, рођен 1966. године, техничар
11. Радомир Кнежевић, рођен 1959. године, радник
12. Ратко Благојевић, рођен 1948. године, радник
13. Илија Ђилас, рођен 1971. године, аутопревозник
14. Радојица Головић, рођен 1945. године, техничар
15. Никола Вујанић, рођен 1967. године, лекар
16. Андрија Мијушковић, рођен 1932. године, пензионер
17. Радинко Дачевић, рођен 1951. године, машински техничар
18. Божидар Радовић, рођен 1954. године, аутопревозник
19. Славко Зечевић, рођен 1976. године, електроинсталатер
20. Милорад Ђипранић, рођен 1945. године, вк машинбравар
21. Драган Ђраковић, рођен 1957. године, радник
22. Бошко Вулановић, рођен 1962. године, бравар
23. Ратко Мијушковић, рођен 1973. године, бравар
24. Радуре Мићовић, рођен 1972. године, аутомеханичар
25. Миљан Миљанић, рођен 1965. године, земљорадник
26. Рајко Мусић, рођен 1942. године, радник
27. Милан Радовић, рођен 1976. године, аутомеханичар
28. Зоран Пејовић, рођен 1964. године, угоститељ
29. Бошко Пејовић, рођен 1938. године, угоститељ
30. Новак Цвијетић, рођен 1970. године, техничар
31. Драгиша Тодоровић, рођен 1962. године, народни гуслар
32. Миљан Миљанић, рођен 1969. године, рецепционер
33. Марко Мемедовић, рођен 1980. године, ученик
34. Новак Манојловић, рођен 1972. године, машински техничар
35. Ранко Мирковић, рођен 1965. године, радник
36. Миладин Јововић, рођен 1933. године, пензионер
37. Никола Туфегџић, рођен 1974. године, студент
38. Веселин Ђурђевић, рођен 1948. године, радник
39. Веселин Тодоровић, рођен 1951. године, радник
40. Радислав Петрушић, рођен 1958. године, конобар
41. Милан Чалак, рођен 1968. године, радник
42. Славко Ђорановић, рођен 1977. године, аутомеханичар

жавани, као што су путеви, канализација, телефонске везе и прикључци.

Урбанизам и грађевинско земљиште

Српски радикали у одборничким клубима Скупштине општине Никшић залагаће се за дораду и стриктно поштовање просторног плана града, против урбанистичког хаоса, нарочито карактеристичног за посљедње године. Указиваћемо на неискоришћеност великог простора реке Грачанице. Продајом или давањем у закуп бројних парцела производним и услужним пр-

иватним предузећима на тој локацији, могли бисмо одмах, али и доцније, постићи више циљева. Смањили бисмо притисак на само градско језгро, у коме надлежне општинске и републичке инспекције не успијевају да изађу на крај са дивљим неимарима. Уредили бисмо земљиште око корита Грачанице, те би се тако регулисао и њен ток, који повремено за време обилних киша угрожава најближу градску околину. О трошку нових власника имали бисмо уређенији и лепши град.

Залагаћемо се и за ријешење проблема бесправне градње и дефинисање услова за санирање тог стања у сми-

слу могуће легализације уз финансијску надокнаду, гдје год је то технички могуће. Тражили бисмо стриктно поштовање законских прописа у овој области.

Уступање грађевинског земљишта за индивидуалну стамбену изградњу и изградњу пословног простора обавља се једино и искључиво путем јавних огласа и лицитација, а уз услове који ће претходно бити јавно објављени. Привилеговани појединци и предузећа мораће да измире претходно сва своја дуговања на име коришћења градског грађевинског земљишта, како је то прописима уређено. Приходи остварени на основу издавања градског зе-

накнаде, чиме би Општина обављала и своју социјалну функцију.

Саобраћај

И саобраћајна и путна инфраструктура у Никшићу је у хаотичном стању. Градске улице су разроване, асфалт дотрајао, пун рупа и закрпа, тротоари разваљени. Хроничан је недостатак паркинга места за аутомобиле. Улице су неосвјетљене и без сигнализације. Чак и у ширем градском језгру још увијек има улица без асфалта, иако су приватне куће никле и усељене пре више деценија. Посебно је лоше стање у приградским насељима и на прилазним правцима за град, најпре у

лажљивији и они имућнији, који имају свој ауто, стижу до одређеног места без кашњења. Залагаћемо се да се у овој области уведе максимални могући ред, да се установи возни ред, да се знају поласци и да се везама појачају сви саобраћајни правци из села у град Никшић.

Пољопривреда

Српска радикална странка ће посебно подстицати потребу да локална самоуправа поспешује развој пољопривреде, привредне гране за коју у Никшићу и околини постоје одлични услови. Залагаћемо се за неколико приоритетних циљева:

- за изградњу путне инфраструктуре на селу и путева до катун на планинама,
- за електрификацију села. У Никшићу још увијек постоје села у непосредној околини која немају струје, као што су Пиштета са 35 домаћинства и Сриједе са око 50 домаћинства,
- за електрификацију катунских насеља на Крнову, Коњску и Лукавици,
- за здравствено и пензионо осигурање земљорадника,
- за развој сеоских задруга као сервиса пољопривредника на одређеном подручју (набавка регресираних семјена, ђубрива, средстава за заштиту биља, откуп пољопривредних производа),
- за оснивање откупних станица за лековито биље,
- за организовани откуп млијека на целој територији Општине,
- за стимулисање развоја сточарства изградњом мини фарми путем кредитирања.

Из побројаног јасно је да пољопривреда овога краја има изванредне перспективе и могућности у развоју сточарства, прикупљању млијека, производњи млијечних прерађевина и меса, лековитог биља, воћа и поврћа, али да ову производњу углавном пољопривредници и сточари обављају индивидуално и неорганизовано, те је не прате већи прерађивачки индустријски капацитети, који би, евантуално, пружили шансу и за запошљавање армије незапослених. Остваривањем примарних циљева производње остварују се и услови за остварење прерађивачких капацитета за секундарну и терцијарну производњу.

Уз решавање осталих проблема села, а имајући у виду могућности производње јефтине и здраве хране, наше село и околна, у долинама двете река, могу постати и прворазредна туристичка атракција. Утолико пре што је надамак Никшића велика српска светиња, манастир Василија Острошког, у који свраћају туристи са мора. Шанса привреде никшићког краја је и у томе да сезонске путнике намернике и ходочаснике задржи у овом здравом и живописном крају.

Колашин: српски радикали су носиоци позитивних промјена

мљишта на коришћење усмераваће се у оне сврхе за које су и намјењени, то јест, за уређење градског грађевинског земљишта. Тиме би се створили услови да се грађанима могу издавати плацеви за индивидуалну стамбену изградњу и пословне објекте са свом неопходном пратећом инфраструктуром, другим ријечима, остварила би се планска градња. Уређеност подразумијева припремљен терен, пут, воду, канализацију, струју и телефон.

Цијена овако уређеног грађевинског простора за индивидуалну стамбену изградњу биће приступачна, уз могућност вишегодишње отплате, а појединим, најугроженијим категоријама становништва, ови плацеви би били додјеливани на коришћење и без

насеља под Требјесом (улице Војводе Грдана, Максима Баговића, Љубе Чупића). Сва предизборна обећања о томе да барем у центру неће бити блатани каљуге, изневерена су, а брза крпљења рупа по путевима и улицама рано су попустила, по принципу "држи буре воду док мајстори оду", те је стање опет хаотично.

Из општинског фонда за комуналну инфраструктуру динар није одлазио на рјешавање ових животних проблема грађана. Српски радикали су намерни да улажу подједнако и у уређење путева у граду и у селима никшићке комуне, гдје је тек стање, благо речено, страшно. Јер, аутобуске линије путнике нередовно превозе до града, на посао или у школу, тако да само сна-

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ ПЛУЖИНЕ

Велике промјене се остварују из великог збира малих догађаја!

Када је пре пола вијека мењан свијет и наши животи са њим, прича је имала обрнути ред догађаја. Поплављени смо били великим обећањима, поражени смо били великим лажима. Угушили су нас велики "успјеси", притисли нас "гиганти". Црна металургија и жељезаре. Од свега тога испао само црни живот.

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" има сасвим други приступ. Из загубљених ситуација народ може да се поврати истим путем којим је и залутао, само обрнутим смјером.

Обнову порушене привреде и свих животних услова треба започети макар и од малих ствари. Важно је само не губити вријеме.

Српски радикали не желе да губе вријеме. Уколико нам се укаже повјерење, живот у Плужинама почећемо од основног и могућег прекрета. Као приоритетан посао у Доњим Брезанима ствити у погон пилану. Рад у њој организовати у двије смјене.

Пољопривредна производња, оживљавање села и сељака представљају најзначајнија поглавља у чувеном програму од сто тачака Српске радикалне странке. Радикали би модерним, либералним приступом организацију сеоске производње повезале са реалним могућностима ове земље и континуитетом инокосног пољопривредника, богатали слободног сељака који је био и расадник живота и на коме је опстојавала држава у времену највиших успона и народног благостања. На једној страни са заосталом технологијом, уништеном продуктивношћу, погубљеним радним навикама, катастрофалном организацијом или, боље речено, тоталном дезорганизацијом ова држава не може да ухвати корак са свјетском индустријом, гдје су већ превазиђени и чипови, а електроника већ уводи роботе у производне погоне. И екстра развијене индустрије данас стрепе да у таквим условима не закасне ниједну недељу, ниједан дан, сат и минут, јер је предност других већ за то изгубљено вријеме недостижна. Хвата се дан за годину, година за вијек. Све у свему,

у том свијету и индустријског темпа ми немамо никакве шансе.

Није чудо што су село и пољопривреда у програму радикала нашли тако значајно мјесто. Свијет поларизује животна одређења: или бира индустрију и прљава ријеку, или одустаје од атомских централа и производи здраву храну. Или продаје чисту воду за пиће. Највећи стручњаци прогнозирају да ће чиста вода за пиће ускоро бити у свијету значајније скупља од адекватне количине нафте и бензина.

Није случајно што у Плужинама нема лудих крава. Лудачки се једино одустало од паметног организовања откупа млијека. Српски радикали, уколико буду изабрани, организоваће откуп млијека у Плужинама или у Горанску изградити мљекару. Прерада здравог млијека у качкаваљ, сир или кајмак, представља велики корак уз мало труда и улагања.

Српска радикална странка се апсолутно залаже за спровођење приватизације. У томе она није јединствена на политичкој сцени Црне Горе или Србије. Оригинална је једино у методу и на-

Српски радикали у Црној Гори: у паузи страначких активности

чину како ће то да се изведе. Радикали не одобравају лицемјерно препуштање фабрика да би биле откупљене за ситниш од политичких моћника. Инсистирају да се приватизација фабрика изврши благовремено, да иза тога стоји држава због јасне одговорности и да се то обави искључиво на јавној лицитацији уз опширне припреме у свим јавним гласилима. Само тако се може добити реалан купац и реална цијена. Тако долазимо до смисла ства-

У нашим условима, српски радикали залагаће се, трагати за изворима финансирања и за повољним кредитима да се у ПТК "Бајо Пивљанин" удвостручи сточни фонд. Али, ово предузеће неће имати монополски положај у односу на индивидуалне пољопривредне произвођаче. Уколико будемо вршили власт у општини, истим мјерама ћемо подстићи производњу у сеоским домаћинствима.

ни проблеми. Њих, једноставно, није решавао никако.

Наш приоритетан посао у тој области је да, уколико дођемо на власт, или будемо у позицији да битно утичемо на општинску политику, одмах решимо питање заршетка канализације изградњом колектора. Залагаћемо се на што хитнијем асфалтирању изградње регионалних путева. Обезбиједити телефонске линије и везе са свим мјестима у општини. Питање локалног саобраћаја рјешимо у складу са потребама грађана. У локални саобраћај и његово рјешавање укључимо и приватнике.

Све заједно представља само наставак укупног плана привредног опоравка. Нема изоловане привреде.

Сви јавни радови на терену општине уступаће се јавним конкурсом и сви послови општине биће обављени на јавним лицитацијама.

Здравствена служба у нашој општини је врло лоша и то је опште стање у цијелој држави. Послови по питању побољшања здравствене заштите грађана најмање трпе одлагање. Уколико нас грађани буду изгласали, приоритетно ћемо се заложити да здравствена станица у Плужинама одмах прими једног љекара педијатрије. Настојаћемо да бар у организационом смислу побољшамо здравствену службу у цијелој општини и достојнија примања за здравствене раднике.

Већи издаци у тој области могу се надокнадити бољим привређивањем у угоститељству. Угоститељском предузећу је неопходан изврстан капитал, али он може врло брзо бити оплћен и враћен. Ми бисмо отворили туристичку агенцију, јер данас ако туризам није организован, њега и нема. Не постоји у свијету случајни туризам.

Уколико будемо владали у општини, службе ће бити организоване исто онако како је то учињено код радикала у земунској општини. Нема спуштене завјесе на шалтеру. Нема закључаних канцеларија. Сви послови се завршавају одмах.

Све пословне просторе и све локације општина би издала искључиво јавним конкурсом. То је прави начин да се добије реална цијена и напуни општински буџет. Једина могућност да се прекине свака корупција и сваки криминал.

Ми бисмо учинили све да одмах отворимо локалну радио станицу. На њеном програму општинска власт би подносила редовне рачуне грађанима о свему што радимо. Огласима и информацијама зближавали би се пословни партнери. Данас је у свијету више важно ко је власник информација, него ко је власник робе и производње.

Све у свему, Српска радикална странка "др Војислав Шешељ", уколико је грађани изгласају, настојаће да се животни услови у Плужинама помјере са мртве тачке и живот крене правим смјером.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ПЛУЖИНЕ

1. Новица Ђаласан, рођен 1936. године, пензионер
2. Вукота Пејовић, рођен 1960. године, службеник
3. Василије Осмајић, рођен 1950. године, електротехничар
4. Тадија Бајовић, рођен 1965. године, радник
5. Јевто Благојевић, рођен 1962. године, радник
6. Вељко Тодоровић, рођен 1966. године, радник
7. Ранко Пејовић, рођен 1974. године, радник
8. Миломир Дубљевић, рођен 1966. године, радник
9. Радено Цицмил, рођен 1957. године, радник
10. Милорад Богдановић, рођен 1951. године, радник
11. Зоран Кецојевић, рођен 1960. године, радник
12. Божидар Живковић, рођен 1946. године, књижевник
13. Филип Кецојевић, рођен 1929. године, пензионер
14. Јевросим Гуговић, рођен 1956. године, радник
15. Митар Гломазић, рођен 1953. године, радник
16. Спасоје Тадић, рођен 1953. године, радник
17. Павле Огњеновић, рођен 1959. године, радник
18. Вукајло Вуковић, рођен 1947. године, пензионер
19. Миљан Аџић, рођен 1962. године, радник
20. Јеврем Тадић, рођен 1950. године, сопствени превозник
21. Милојица Вуковић, рођен 1966. године, радник
22. Миладин Ђаласан, рођен 1971. године, незапослен
23. Горан Дондић, рођен 1975. године, радник
24. Славко Тодоровић, рођен 1968. године, радник
25. Вукашин Благојевић, рођен 1959. године, радник
26. Миливоје Јововић, рођен 1970. године, незапослен
27. Петрашин Бошњак, рођен 1968. године, незапослен
28. Секул Ђаласан рођен 1961. године, радник
29. Радован Живковић, рођен 1969. године, радник
30. Вања Бошњак, рођен 1979. године, ученик
31. Слободан Војиновић, рођен 1941. године, радник

рних намјера онога ко је фабрику купио. Пошто је у њу уложио реалан новац, циљ му је да прошири производњу, а не да отпусти раднике и покраде објекте и машине, јер их је добио будзашто.

Како ријешити комуналне проблеме

Сасвим логично са лошим привређивањем и лошом привредом и политиком, јавили су се велики комунал-

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ ШАВНИК

Српски радикали, као најјача и најбројнија српска странка у Шавнику, најау се да ће повратити достојанство и част свога народа на просторима Црне Горе. У локалној самоуправи намерни смо да предузмемо многе радикалне резове, а све у служби и интересу грађана, којима шавничка општина треба да постане и служи као истински сервис грађана. Овај циљ најпре подразумева услужност и радиноост сваке од општинских служби, максималну ефикасност у раду свих општинских органа, пред којима стоје бројни задаци. Нови општински сазив морао би најпре да претресе буџет, оптерећен многим нерентабилним давањима, тачније финансирањем бројних удружења и друштвених организација које се у ова тешка времена, без иједног ваљаног разлога, финансирају средствима грађана. Осим тога, нужне су и бројне прерасподеле овог новца, у

складу са измијењеним друштвеним условима, а у циљу остваривања оних надлежности које су у домену локалне самоуправе.

Нова, измијењена оријентација локалне самоуправе, коју нуде српски радикали, била би у интересу грађана. Сви расположиви природни ресурси ове комуне били би у функцији развоја и подизања општег и личног стандарда Шавничана. Средства добијена њиховим искоришћењем улагала би се у побољшање и изградњу комуналног система, запошљавање и свеколики напредак овог недовољно развијеног подручја Црне Горе.

Уколико српски радикали освоје већину одборничких мандата у Скупштини општине Шавник, више хиљада житеља овог по много чему специфичног атара, који се граничи са жабљачким и никшићким, могао би да крене с мртве тачке.

Пољопривреда

Терени Шавника и околине су на надморској висини од преко хиљаду метара, што пружа изузетне услове за развој јединствених привредних грана, првенствено сточарства и неких ређих видова пољопривредне производње. Одборници Српске радикалне странке би се најпре залагали за унапријеђење ових основних дјелатности житеља Шавника и околине.

Лоша комунална инфраструктура у самом насељу и околним селима основна је кочница напретка. Она су лоше повезана старим путевима, нередовним превозом, често без струје и воде. Многе општинске службе нијесу радиле свој посао, тако да нема уредног одношења смећа, већ се стварају дивље депоније по ободу града, што ружи природни планински предео. Стари асфалтираних улица има само у центру и ближој околини Шавника. Канализациона мрежа се не развија адекватно ширењу насеља и не одржава и ремонтује, због несналажења локалних власти да за ове потребе обезбједе средства у општинској каси.

Административни центар пивског басена има ријетке услове за афирмацију планинског и сеоског туризма, утолико пре што је на путу за Жабљак, тачније Дурмитор, с једне, и Никшић, тачније Острог, са друге стране, који, посебно у зимској и лјетњој сезони представљају одређене многобројних туриста жељних одмора у нетакнутој природи. Овај природни потенцијал краја до сада је остао само мртво слово на папиру у више предизборних обећања, али систематским радом би могао прерасти у праву организовану туристичку понуду, праћену одговарајућим маркетингом, али и смјештајним капацитетима, који су више него скромни.

Изузетни климатски услови погодују воћарству, а посебно су падине Дурмитора и Војника богате ретким планинским биљним врстама, које успијевају у чистој природи и на високој су цијени код произвођача лијекова и козметичких препарата. Откуп ових плодова није довољно добро организован, иако би се на овом послу брања и откупа природног блага могао запослити велики број људи.

Чисте ливаде плодна су испаша за пчеле, али се пчеларством бави врло мали број житеља, што би свакако ва-

Радикали спремно дочекују изборе: последње инструкције др Шешеља

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ШАВНИК

1. Стојан Милашиновић, рођен 1936. године, пољопривредник
2. Славиша Зековић, рођен 1969. године, пољопривредник
3. Ранко Зарубица, рођен 1968. године, машински техничар
4. Милош Ђеранић, рођен 1964. године, пољопривредник
5. Ранко Мијовић, рођен 1974. године, металостругар
6. Вања Зековић, рођен 1969. године, пољопривредник
7. Сава Шћепановић, рођен 1974. године, пољопривредник
8. Предраг Пејовић, рођен 1971. године, металостругар
9. Саша Ђеранић, рођен 1978. године, техничар
10. Славко Бијелић, рођен 1969. године, сер. механичар
11. Миодраг Котлица, рођен 1966. године, пољопривредник
12. Радуле Јакић, рођен 1978. године, студент
13. Миливоје Башовић, рођен 1968. године, радник
14. Рајко Ђеранић, рођен 1956. године, пољопривредник
15. Миленко Зарубица, рођен 1966. године, трговац
16. Душан Пекић, рођен 1974. године, металостругар
17. Урош Јакић, рођен 1973. године, ветер. техничар
18. Раденко Булатовић, пољопривредник
19. Миле Јакић, рођен 1974. године, радник

љало поспјешити, а не захтјева велика улагања. Мед добијен са ових терена могао би се продавати и као лијек на добром гласу код оболелих од многих хроничних обољења.

Ово су само неке од идеја којима би озбиљна локална власт морала да се позабави.

У области комуналне инфраструктуре најургентније је побољшати путне комуникације између села и града, а приоритет би требало да добије изградња пута Крња Јела–Баре–Тимар. Сада ова села повезује узак и неасфалтиран, тешко проhodан, само насути друм. Аутомобили тешко саобраћају овим правцем чим се погоршају временске прилике. У јако лошем стању је и асфалтирани, али дотрајао пут који повезује села Превиш и Годијељи, а ситуација није утешнија ни на друму који везује Доњу Буковицу са Боровцем.

Уопште, путеви су рак-рана ове општине. Изградња путева и њихово одржавање први су задатак будуће локалне самоуправе. Како би се неки од планова развоја пољопривреде, као основне привредне гране овога подручја остварили, неопходно је изградити прилазе планинским катунима на Сињајевини и Лоли.

На планинским катунима постоје изванредни предуслови за развој опробано добрих пројеката какви су мини фарме за одгој стоке. Међутим, то је

неизводљиво уколико се не изнађе начин за повољно кредитирање ове примарне пољопривредне производње од стране државних органа. С обзиром да Република није рјешена да се ухвати у коштац са овим проблемом, већ га пренушта индивидуалном произвођачу, овај задатак остаје у аманет новој локалној власти, иако превазилази њене надлежности. Међутим, више нијесу времена за пребацивање врућег кестена из руке у руку, те је на новом скупштинском сазиву Шавника да истраје у овој намјери. Српски радикали су спремни да један по један сегмент ових планова и остварују.

У другим дјеловима басена Пиве, неопходно је, као и у другим сличним подручјима Црне Горе, подстицати развој задругарства и стварања задруге као сервиса пољопривредника, односно пунктова на којима би се под најповољнијим условима снабдијевали сјеменским материјалом, средствима за заштиту биља, ђубривом и свим осталим потребитинама за примарну пољопривредну производњу.

До дана данашњег није на правичан начин организован откуп млијека и осталих пољопривредних производа са територије цијеле Шавничке општине. У том смислу, ваља отворити откупне станице за драгоцјене количине ретког љековитог биља, којег је у општини Шавник у изобиљу, чиме би се стекли услови за зараду и побољ-

шање животног стандарда становништва настањеног на сеоском подручју.

На Општини би било и да здравственим и пензионим осигурањем обухвати све примарне пољопривредне произвођаче, како би им на неки начин олакшала ову врсту законске заштите, коју уживају и друге категорије житеља.

И, на крају, у овој области, оваквим уређењем, стекли би се услови за отварање погона индустрије за прераду пољопривредног блага, а самим тим и за запошљавање већег броја становника, који су без посла и без прихода. То је једини пут да се спријечи одлив становништва у развијенија подручја, као и миграција младих нараштаја из села, у којима не постоје ни елементарни услови за живот, у град "трбухом за крухом".

Саобраћај

Одборници Српске радикалне странке у Шавнику захтијеваће да се локални аутобуски саобраћај од Шавника до центара мјесних заједница што пре успостави. Тај проблем би се, кад се обезбједе неопходна средства, могао рјешити набавком неколико минибуса за ове "непокривене" релације, чиме би се побољшала и комуникација на нивоу јединица локалне самоуправе.

Залагаћемо се и за развој телефонског саобраћаја између центра општине и центара мјесних заједница, пошто данас ниједна мјесна заједница нема телефонску везу са центром општине. Осим тога, увођењем нових телефонских централа, што је нужно, повећао би се број телефонских линија и у домовима Шавничана.

Здравство и социјална заштита

Одборници Српске радикалне странке залагаће се за отварање амбуланти у свим центрима мјесних заједница. За сада су капацитети здравствених установа више него недовољни да задовоље потребе укупног броја житеља. До љекара опште праксе у граду неретко се дуго и мучно путује.

Програмом социјалне заштите обухватила би се најпре стара и изнемогла лица, потом радно способна сиротиња без средстава за живот. Ову функцију општински орган управе би обављао непосредно, путем конкурса за средства која ће се у виду једнократних новчаних помоћи додјелјивати из општинске касе социјално најугроженијима.

Сви ови планови били би оствариви после преузимања власти, када би биле доступне информације о оним ресурсима којима богата, а привредно неразвијена шавничка општина, располаже.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ КОТОР

Старо градско језгро

Котор је стара царска варош, град и општина дуге историје. Овај народ и сваки човек кад изговори ријеч Котор, осјети неки понос и достојанство. Живимо у времену поремећених вриједности. Све је из темеља пољубано и у том систему поремећених вриједности нема пречег и већег посла, него повратити и наставити сјај старе славе.

Општински одбор Српске радикалне странке Котор, град, општину и све његове житеље, осјећа и разумије. Српска радикална странка "др Војислав Шешел" је по својој природи, историји и традицији странка народа. И ми се у которској општини управо тако и понашамо. Налазимо се у самом језгру народа. Наш политички рад и није ништа друго него заједнички живот са тим народом у пуном смислу те ријечи. Свака јавна ријеч, свака трибина и сваки разговор са народом су непосредни и искрени. То је наш рад на терену. Ми нисмо ту да господари-мо, него да слушамо. Ко живи са народом, ко умије да га саслуша, једино тај га и разумије. Наш општински одбор се држи програма Српске радикалне странке, свих његових сто тачака провјеравао на терену. Ослушкује како то доживљава и осјећа народ. Само народ је једини прави судија да ли тај програм ваља или не ваља. Чињеница је да Српска радикална странка једина на политичкој сцени Југославије има један такав свеобухватан програм, и још важнија чињеница је то да се српски радикали најстроже држе свог програма у вршењу политичке власти и у укупном политичком понашању у ма којој скупштини и у било којем форуму од општине до савезног парламента. Из суштине тог програма извире свеукупно наше одређење за оно што ћемо ми урадити у нашој которској општини. Тај наш план рада је јаван, јасан и отворен. Нема мистификације. Нека општински одбори свих странака понуде грађанима рјешења. Ми нећемо никада рећи "гласајте за нас". Рећи ћемо само: "гласајте за оно што вам се нуди као најбоље". Кроз рад на терену, кроз комуникацију са народом ми ослушкујемо како народ реагује и на тај дио нашег програма у локалним пословима которске општине и грађана.

Овакав наш став и понашање не представљају новост у которској општи-

ни. Увијек смо се тако понашали, знају то грађани, а знали су то и политички потивници, па су нас, српске радикале, изложили невиђеном притиску власти. Ранији општински одбор није исказао спремност да парира таквом понашању власти и зато је у крајњем исходу био неефикасан. Није непознато којим све методама и овдје и у читавој Црној Гори се власт обрушила на српске радикале. Поред притиска, прогона, претњи и хапшења, власт је оцијенила да је и то мало, па је паралелно отворила друго попреште подмуклијег рата од отимања имена странке од стране измишљених полицијских "радикала" до разних судских машинација које су пратиле овакву замисао.

Свакако да је било тешко издржати на ногама све такве ударце, али су радикали у которској општини успјели да све то издрже. Таква отпорност није само резултат неке спремности нашег општинског одбора, овог или оног појединца. Таква снага радикала у Котору проистиче из те реалне симбиозе народа и которских радикала. Реални подаци најбоље осликавају такво стање ствари. Општински одбор има шест мјесних одбора, Стари Град, Доброту, Шкаљаре, Прчањ, Грбаљ и Рисан. Ево како је народ одговорио на све оне притиске и на читав пропагандни рат који су власти водиле против нас. Почетком ове године наш општински одбор је имао 162 члана, а данас је учлањено 412 радикала и тај број се повећава

сваким даном. Општински одбор организује сусрете и трибине по мјесним одборима, а народ одговара учлањивањем у странку. То није пушта жеља него реална процена да ћемо ускоро имати хиљаду чланова.

Смјер нашег рада је, прије свега, у поштеној ријечи на терену. Дистрибуцијом наших новина, трибинама и разговорима са људима ми желимо да стекнемо повјерење. Наравно, ми смо апсолутно спремни да то повјерење на изборима потпуно оправдамо. Кадровски, наш општински одбор је оставио такве персоналне промјене, да можемо без двоумљења да обећамо да ће то бити власт апсолутно поштених људи. Наши одборници, наши кандидати и за локалне и за републичке изборе непоколебљиво ће слиједити страначки програм обнављања слободне, демократске и јединствене државе, која ће обухватати све српске земље. Развој демократских односа у друштву заснива се на владавини права и морала. Радикали ће створити ефикасну и јефтину државу. Остварити препород духовних вриједности, које су красиле овај народ и на којима је он и постао историјски народ. Та радикалска држава ослободиће концепт либералне, тржишне привреде са приватном својином као основним полазиштем и покретачем развоја. Само су радикали обећали и само ће радикали испунити обавезу враћања државног дуга, насталу по основама девизне штедње. Враћићемо народу повјерење у државу и

у све њене институције и само на тим основама је могућ достојанствен живот и материјална сигурност и пензионера и радника.

Наш општински одбор из тих основних полазишта сагледава сва рјешења животних питања грађана на нивоу наше општине. Са својом програмском визијом о локалној самоуправи, радикална странка својим програмом улази у непосредан живот грађана, у све његове поре.

Задатак нашег општинског одбора није креирање високе политике. То је учињено у јединственом програму Српске радикалне странке. Наш општински одбор ће рјешавати комуналне проблеме которске општине. Наши приоритетни циљеви и задаци су управо у тим пословима.

Одвођење отпадних вода

У нашој општини, као и у цијелој држави, деценијама се ништа није радило по тим питањима, или је рађено површно и погрешно. Комуналних проблема има много, али првенствено ваља ријешити и елиминисати оне, који наносе највише штете грађанима. У Котору је нарочито изражен проблем одвођења отпадних вода из унутрашњег дијела залива. Ми ћемо тај посао апсолутно довести до краја. Тај проблем задира у све дјелатности и представља тежак проблем сваког грађанина. Нема Которанина који не зна све стране тог проблема. Без рјешења тог питања, Котор не само да неће бити некакав туристички изазов, него је неподесан и нездрав за нас који тамо живимо.

Ми смо потпуно свјесни колико је инфраструктура кључно питање савременог живота, привређивања сваког града.

Обећавамо изградњу локалних путева, а посебно на подручју Кривошија и Грбаља. Наш план је даљи и динамичнији развој градских центара у Грбљу и Рисну, са крајњим циљем да они у будућности постану снажни центри и снажне цјелине. Разумије се, то мора бити засновано на реалном развоју привреде и наш циљ је подстицање развоја мале привреде и пуна пажња рјешавању проблема привређивања у Грбаљским фабрикама – ИЛК, "Ривијера" и "Бокељка". Није непознато да актуелна власт, не само да та предузећа препушта пропасти, него да то пропадање смишљено и лукаво подстиче, како би их у криминалним, мафијашким пословима, на крају, откупила за мале паре. Ми ћемо такво стање одлучно пресећи. Познато је како српски радикали рјешавају проблем приватизације, легално и одговорно.

Ми знамо да су неспособни директори својим јавашлуком и непоштенним радом, јавна комунална предузећа у которској општини довела до пропасти. Уколико нам грађани укажу повјерење, општински одбор Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ" ће поступити – Шешељевски, онако

Гласом за српске радикале до јефтине општине

како је то урађено у Земуну. Мудро и рационално је створен капитал, а општина је изградњом путева, водовода и других јавних радова постала даноноћно градилиште. Будимо реални, Котор и которска општина у основи имају боље услове привређивања и стицања пара, него што их је имала земунска општина прије доласка радикала на власт. Онолико колико утичемо непосредно на развој туристичке привреде наше општине, чинићемо то на основама либералног капитализма и по принципима тржишне конкуренције. Радићемо на приватизацији одговорно и поштено. Основни услов да се то оствари је пуна јавност рада и увијек уз јавне конкурсе и лицитације у свим пословима. На тој основи радикалска власт у которској општини рјешаваће проблем незапослености. Садашње стање је поражавајуће. Садашњи начин рада и руковођења јасно указује, не да ће бити позитивних промена, него да ће бити стање још горе. Ми, српски радикали у незапослене не убрајамо само оне који су на бироима и оне који су изгубили вјеру у бирое за запошљавање, па не желе ни да се пријаве, него у незапослене убрајамо све оне који примају недостојне плате. Сви су они небринути грађани и сви они имају право у својим захтјевима да поштено раде и да за то буду поштено плаћени.

Сходно програму странке о јефтиној држави, када се то пренесе на наше услове, ми ћемо имати јефтину општину. Богати грађани и сиромашна власт, то је идеал односа власти и народа. Неприхватљива су објашњења да ми имамо мали општински буџет и да је он апсолутно недовољан да се мрдне из мјеста. Општински буџет је велики, али неефикасан. Он је сиромашан, зато што се власт у општини расипнички понаша.

Наш Котор јесте град дуге традиције, културе, историје и историје културе. Културни догађаји су неопходни и са становишта и поменутих вредности и са становишта прагматичних потреба савременог туризма. Али ти културни програми, фестивали и друга догађања морају бити у функцији израза аутентичне културе. У акултурацији и преузимању туђих вредности, селекција мора бити врхунска. Само тако, са духовног и умјетничког становишта, она могу да се уклопе у културно трајање и имати повратни утицај на даљи развој културе старог Котора.

У другом дијелу те приче општинска власт мора бити одговорна и крајње рационална у трошењу сваког динара народних пара. Културна догађања никако не смију бити прилика за лов у мутном. Умјесто културе, тако смо пресјекли њене стварне токове и добили субкултуру, некултуру и голи лоповлук.

У сваком смислу, ми ћемо се као општинска власт залагати за равномерно развој сеоских подручја у одно-

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ КОТОР

1. Др Зоран Кљајић, рођен 1954. године, др. хем. наука
2. Бошко Радановић, рођен 1930. године, пензионер
3. Машан Гиљача, рођен 1969. године, хемичар
4. Петар Пејовић, рођен 1950. године, радник
5. Никола Бојанић, рођен 1961. године, службеник
6. Милета Корићанин, рођен 1957. године, електричар
7. Радоица Томовић, рођен 1968. године, електричар
8. Ређина Мајсторовић, рођена 1968. године, електротехничар
9. Вујасин Радослав, рођен 1953. године, пекар
10. Небојша Одаловић, рођен 1970. године, аутолимар
11. Саша Васић, рођен 1970. године, машинбравар
12. Ђорђија Иветић, рођен 1963. године, реглер
13. Милан Гобовић, рођен 1972. године, трговац
14. Владо Марић, рођен 1960. године, поморац
15. Мирко Мишковић, рођен 1963. године, радник
16. Боро Глигић, рођен 1953. године, радник
17. Миодраг Ристелић, рођен 1970. године, угоститељ
18. Мирослав Бојанић, рођен 1970. године, брод механичар
19. Србо Ђокић, рођен 1959. године, електричар
20. Мирјана Паралид, рођена 1965. године, угоститељ
21. Југослав Вуковић, рођен 1970. године, конзерватор
22. Радосав Михаиловић, рођен 1957. године, хем. техничар
23. Слободан Лазаревић, рођен 1971. године, радник
24. Рајко Кривокапић, рођен 1957. године, радник
25. Миодраг Мијановић, рођен 1955. године, алатничар
26. Дашенка Марић, рођена 1967. године, радница
27. Милена Милић, рођена 1946. године, радница
28. Мирко Драшковић, рођен 1933. године, поморац
29. Миладин Ерић, рођен 1959. године, возач
30. Драго Вујовић, рођен 1960. године, радник
31. Драгољуб Дрљевић, рођен 1969. године, возач
32. Срећко Ђировић, рођен 1959. године, радник
33. Бранко Вујачић, рођен 1959. године, радник

су на административни центар општине. Само таквим, равномјерним развојем општина може да функционише као цјелина на добробит грађана. Посебно нећемо дозволити да избјегице из српских земаља, тај најтрагичнији дио наших житеља, животиари у безнађу лишен и основних исправа. Не могу се толерисати дивљања оних, који и јавно и тајно пропагирају халезовске идеје, а Срби, жртве тих идеја да буду запостављени и заборављени и у својој матици. Ми ћемо се свим снагама залагати за поштовање реда и закона, који свим лојалним грађанима гарантују једнака права.

Постојеће лицемјерје, постојећи политички криминал се протеже сада и на све видове привредних односа. Спречавање корупције, подмићивања и свих видова привредног криминала, који су сада присутни у нашој општини, биће елиминисани оштром борбом против њих, методама поштеног и јавног рада општинске власти. Ми ћемо спријечити и пресјећи све садашње махинације са издавањем и коришћењем просторног простора у општини Котор.

Грађани которске општине, гласајте за наше кандидате, гласајте за Српску радикалну странку ”др Војислав Шешељ”, за власт поштених људи и за своју будућност.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ ТИВАТ

Упркос свим прогонима и свим подвалама власти, радикали су у Тивту освојили одборничке мандате. Сада су радикали, са предзнаком ”др Војислав Шешељ”, спремни да у Тивту крену пуном снагом и преузму пуну одговорност на спасавању општине. За ове изборе, наш општински одбор је већ прикупо знатно више потписа за подршку кандидатима. У читавој Црној Гори, Српска радикална странка је у правом успону и пуном замаху: 14. априла радикали су поднијели листу са 78 кандидата за предстојеће изборе и ту листу је, својим потписима, подржало 9.000 грађана са бирачким правом. Само неколико јавних наступа предсједника Шешеља представљало је право откровење грађанима, ко су, шта су и шта желе српски радикали.

План нашег рада у општини заснива се на чувених сто тачака програма Српске радикалне странке, за који и политички противници признају да је најтемељитије урађен на политичком простору читаве Југославије.

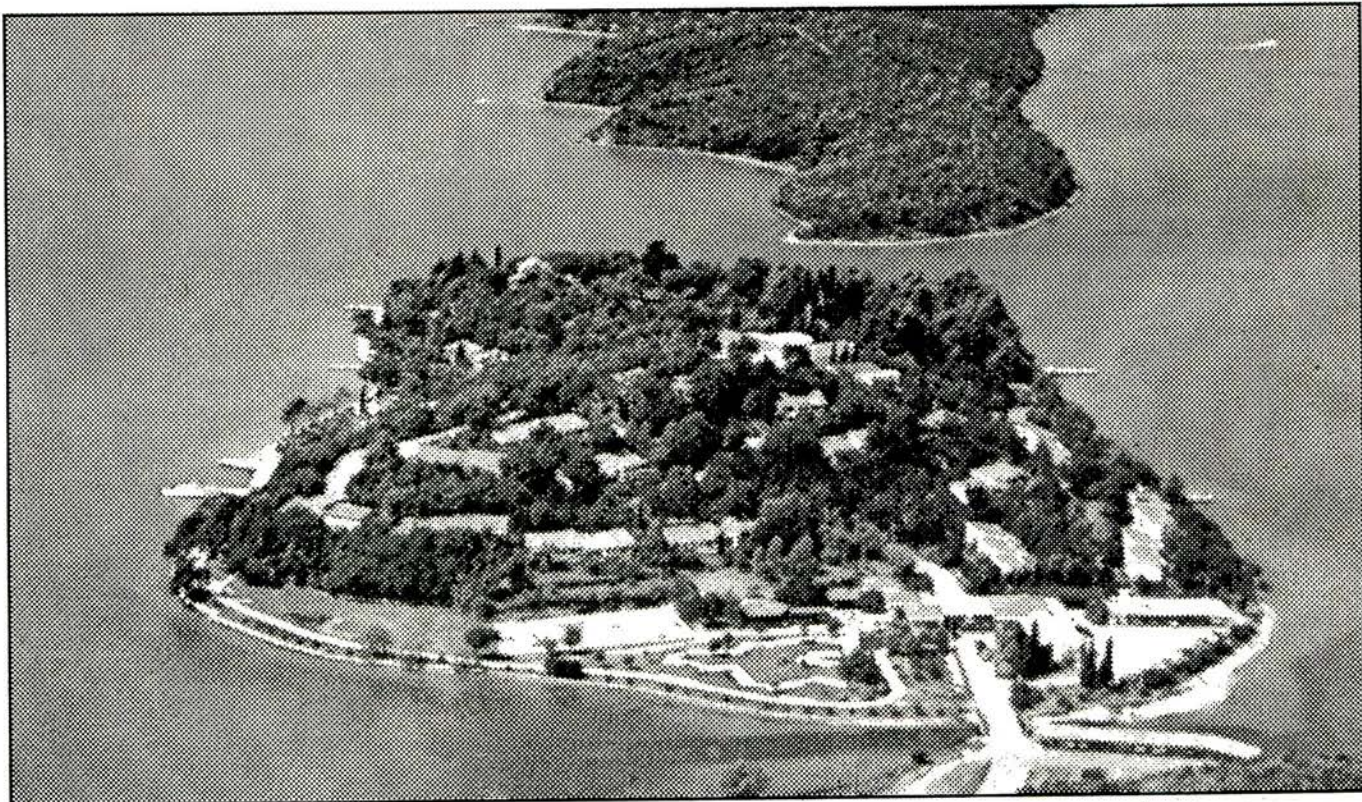
На основу тог програма, ствара се могућност за јединствену државу, државу права, демократских односа и либералне тржишне привреде са приватном својином. По том програму, посебно мјесто је поклоњено концепту и путевима духовне обнове нашег народа. Ствараћемо одговорну државу која ће вратити све што дугује народу, и кроз неосновано одузимање и кроз отимања народне штедње. То је једини пут враћања повјерења грађана у државне институције.

Оно што је потпуно заједничка црта и на државном и на нашем, локалном нивоу у програму странке и локалном плану рада, јесте побољшање услова живота и радницима, и пензионерима, и избјеглицама, који живе у нашој општини лишени сваког статуса и основних егзистенцијалних услова.

Тиват неће бити више дивља земља и поприште анархије.

На првом мјесту, уколико нам грађани укажу повјерење и дођемо на власт, општински одбор Српске радикалне

странке ”др Војислав Шешељ”, одмах ће истрајати на убрзаном доношењу детаљног урбанистичког плана развоја општине. Тај план ће бити урађен по мјери народа и по његовим потребама са основном функцијом да обезбједи законити и легални развој града и општине. Наш концепт и приступ том плану је сасвим супротан од познатог лењинистичког и комунистичког начина планирања, по коме се једна висока урбана средина, са свим својим историјским обиљежјима и грађевинама, једноставно третира као празан простор пустиње и по том, замишљеном простору, преко цркава и историјских знаменитости уцртавали измишљени аутопутеви и измишљени аеродроми, нељудска стамбена насеља и најпрљавији индустријски погони, све што ће само дјелимично бити остварено, али и то је било сувише да све рушилачки уништи и изокрене и сам живот. Наш детаљни урбанистички план мора бити заснован на реалности и са сасвим супротним вредновањем свега постојећег.

Острво звијеџа: Тиват ће бити у јединственој држави која ће обухватати све српске земље

Његов једини задатак је да елиминише насиље и незаконитост.

Ранија пракса, по којој је свако радио онолико колико му номенклатура политичке моћи тренутно допушта, довела је до тога да су политички моћници присвојили чак и дјелове морске обале. Тако је настао чудесни феномен "власништва" морске обале и приватних плажа. Настало је сијасет малих Бриона. Наши локални моћници, наша локална власт, никада није одговорила овом народу како је могуће издијелити морску обалу на ограђена имања и приватне прћије, а истовремено говорити о туризму, као основној грани дјелатности од које се живи.

Детаљним урбанистичким планом ми бисмо, коначно, ријешили тешки проблем дивље градње. Грађани би, коначно, знали шта је дозвољено, а шта забрањено. Ми ћемо се посебно толерантно поставити према свим објектима изграђеним без дозволе. Легализоваћемо те објекте свуда гдје не угрожавају легалне објекте коопшине, гдје не представљају опасност по животе људи и гдје не ометају јавне саобраћајнице или друге јавне објекте. Рушићемо оно што морамо, а новим планом створићемо услове да се оствари ред и законитост у сфери градње и урбанистичког развоја.

Оваквим приступом, уређењем те области планом и прописима, биће елиминисани и сви видови корупције који су били једино правило да се нешто уради.

Наша општина дијели судбину тешког проблема снабдијевања квалитетном питком водом и сродних проблема одвођења отпадних вода и канализације.

Довољно је рећи само то да ми то питање нећемо одлагати и да ту не постоје било какви изговори. То је проблем који кључно одређује нашу основну привредну дјелатност и наше основне услове за живот.

Основна здравствена заштита представља најприоритетнију бригу, посебно када се народ налази на ивици социјалне биједе. Баш у таквим условима, најшири слој грађана нема ни минималну здравствену заштиту. Оно што се сада нуди по здравственим станицама и апотекама, може комотно да се смјести у алармантне и трагичне извјештаје најсиромашнијих афричких земаља. Основни услов да се то промијени је у снабдијевању апотека довољним количинама лијекова, и они морају бити доступни свима којима су потребни.

За садашње стање и небригу нема баш никаквог оправдања. Сваки грађанин види луксузне возне паркове службених аутомобила, луксузно опремљене и намјештене кабинете општинских руководиоца и скупе мобилне телефоне у њиховим рукама. Све да и нема других могућности и средстава, којима би локална власт потпомогла укупну здравствену заштиту и

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ТИВАТ

1. Ратко Савићевић, рођен 1949. године, пензионер
2. Младен Ђурановић, рођен 1959. године, возач
3. Зоран Кадић, рођен 1957. године, возач
4. Никола Рили, рођен 1949. године, грађевинац
5. Владимир Шпановић, рођен 1976. године, студент
6. Саво Новаковић, рођен 1957. године, возач
7. Лазар Клакор, рођен 1972. године, бравар
8. Младен Радовић, рођен 1931. године, пензионер
9. Вукашин Ковачевић, рођен 1970. године, ветеринар
10. Гојко Крњић, рођен 1947. године, ауто-превозник
11. Рајко Негојевић, рођен 1967. године, радник
12. Јовица Перичић, рођен 1974. године, трговац
13. Јелена Рили, рођена 1978. године, фризерка
14. Душан Арамбасић, рођен 1963. године, радник
15. Љубо Рељић, рођен 1951. године, радник
16. Спасо Карацић, рођен 1952. године, угоститељ
17. Здравко Михаиловић, рођен 1966. године, радник
18. Рајко Кнежевић, рођен 1971. године, ауто-превозник
19. Светозар Лазаревић, рођен 1954. године, зидар
20. Видан Васић, рођен 1958. године, зидар
21. Радојко Нишавић, рођен 1953. године, радник
22. Љубо Булајић, рођен 1951. године, возач
23. Вјера Савићевић, рођена 1948. године, пензионер
24. Неђељко Кнежевић, рођен 1971. године, возач
25. Љубо Бујковић, рођен 1958. године, радник
26. Никола Костић, рођен 1935. године, пензионер
27. Мирко Поповић, рођен 1965. године, кувар
28. Радош Кнежевић, рођен 1962. године, конобар
29. Ђуро Крњић, рођен 1978. године, радник
30. Марко Кнежевић, рођен 1946. године, машиниста
31. Миодраг Пророчић, рођен 1978. године, ауто-механичар
32. Вјера Рајовић, рођена 1963. године, домаћица

набавку лијекова за апотеке, све се то може набавити јавном лицитацијом поменутих средстава луксуза садашњих општинских функционера. Такав поступак није демагошки трик. Он представља закониту радњу, морални чин и рационални поступак оних, који су најодговорнији за судбину народа.

У приоритету ревитализације привреде предност ћемо дати ремонтном заводу да, уз помоћ Војске Југославије, поврати радну способност, обнови и стекне још већи углед.

Ми бисмо приватној иницијативи дали пун подстицај, посебно уважавајући све нове идеје које доприносе развоју туристичке дјелатности.

Све то заједно, са подстицањем приватне иницијативе, сигурно ће битно умањити проблем незапослености, посебно омладине. Здравно привређивање обезбиједиће услове за нормалне пла-

те и оних који сада таворе не знајући да ли они мање раде, или их за тај нерад још мање плаћају.

Без унапријеђења привређивања, посебно мјесто има приватна иницијатива, нема опоравка било које области живота.

Ми знамо и путеве и механизме таквог опоравка. На крају, ми, српски радикали, наглашавамо наш основни задатак, а то је бескомпромисна борба да се грађани тиватске општине поштеде свих стресова око питања и подвала у којој ће држави бити ова општина или њен део. Српска радикална странка "др Војислав Шешељ", увијек досљедна националном интересу, бориће се легалним средствима да Тиват буде тамо гдје јесте, гдје је увијек био.

Док је српских радикала, Тиват ће бити у истој и јединственој држави, која ће обухватати све српске земље.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ БУДВА

Будва је разгледница пред очима свијета. Тај јединствени примјерак љепоте читавог Медитерана захтијева посебну пажњу цијеле државе. Наравно, локална власт и локална управа имају највећи степен одговорности према Будви и Будванима. Сви велики планови остаће неиспуњен сан уколико сама Будва нема домаћина у кући.

Свјестан те чињенице, општински одбор Српске радикалне странке је озбиљно, темељно и одговорно сагледавао и потребе и проблеме будванске општине. Радикали својим планом и програмом дочекују ове изборе. Наш основни задатак је успостављање брзе и ефикасне, непристрасне и рационалне власти, засноване на Уставу и закону. По програму наше странке та општинска власт је у правом смислу те ријечи сервис грађана. Она нема идеолошки карактер, нити некакав страначки циљ. Задатак наше власти јесте строго вођење рачуна о циљевима локалне самоуправе. Интереси грађана на подручју општине Будва су једина

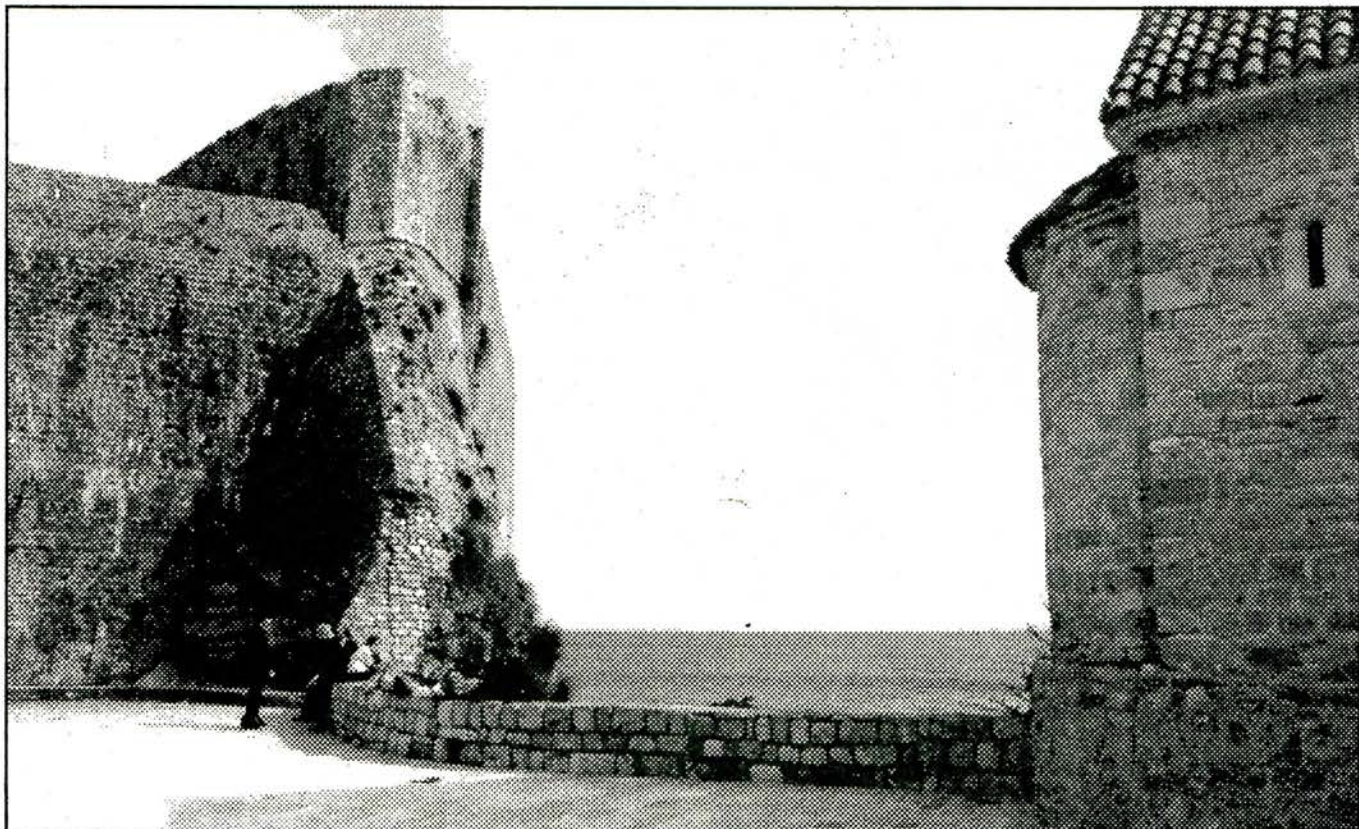
сврха и циљ и у том послу ми нудимо реалну сарадњу свим политичким снагама.

Није непознато да је туризам као сезонска дјелатност уједно и ђудљив посао. Конкуренције су огромне и растуће. Зато је неопходно свјежим идејама и промишљеним програмима обезбиједити комплементаран приступ привређивања: сачувати љепоту и амбијент у потпуности, а истовремено обезбиједити да Будва и Будвани привређују свих дванаест мјесеци у години. Иако се чувамо замке претераних обећања, ми већ имамо контакте са многим значајним фирмама из Југославије и иностранства, које ће своје филијале отворити у Будви и своје пословање везати за овај крај. Највећи туристички пунктови свијета, управо, функционишу на такав начин. Ствар је само у умјешности и спремности челних људи ове општине да знају шта нуде и шта захтијевају.

Сви ти уговори биће претходно предочени јавности преко средстава јав-

ног информисања. Носиоци идеје и предлога уважаваће сваку конструктивну примједбу и бити спремни да јавно бране предности својих предлога. Разумије се, сви такви послови биће само у функцији побољшања услова живота становника ове општине. Тако јавним приступом, јавним давањем концесија методом лиценцирања, радикали на власти ће сузбити сваку корупцију и елиминисати сваку могућност стицања личне користи на народним пословима.

Само таквим комплементарним привредним приступом, правим пословним идејама и рационалним руковођењем општинским приходима, обезбиједиће се средства за све комуналне потребе будванске општине. То је пут и смјер, прво умјешно обезбиједити буџетска средства, зарадити новац, а онда ријешавати комуналне проблеме. Узалуд су овај крај даривали богови, узалуд су Пештровићи умијели да изграде и Будву и Свети Стефан, ако наша генерација не изабере локалну

Стари град Будва: јединствени примерак љепоте

власт која је у стању да одговори садашњим изазовима времена, сви историјски и сви божји услови, умјесто чудесне предности за живот, постаће несагледиво бреме проблема. Будвани ће тражити услове живота на другој страни а туристи заобилазити овај јединствени крај. Будванска ривијера има топло и чисто море без алги, али поред таквог мора нема довољно питке воде. Нема туриста који ће пристати да буду жедни. Будва има могућности да на својој ривијери прими 100 хиљада туриста, али је кључно питање може ли толики број људи до Будве да стигне путевима који припадају прошлом вијеку. Поред удобности, сигурност доласка и одласка представља кључно питање нашег туризма.

Нема сумње изградња водовода, изградња канализационе мреже са одводима далеко изван свих плажа и изградња путне мреже представљају основно питање, које оштро одређује Будву између позиције апсолутног успјеха и потпуног неуспјеха. Без пуних капацитета у водоснабдијевању, без канализације и асфалтних путева туризам се не смије ни споменути у данашњим и будућим условима.

Српски радикали у Будви су апсолутно свјесни шире економске ситуације, али ће учинити све на подстицању приватне иницијативе, што је основни услов за препород и даљи успјех ове општине. Бићемо спремни да свима изађемо у сурет који желе и налазе интерес за нове инвестиције у развоју овог краја.

Проблем нелегалне градње

Српски радикали у будванском крају су добро проучили све аспекте проблема нелегалне градње. Апсолутно је јасно да је до нелегалне градње објекта долазило због лошег функционисања власти и у стварању реалних планова и посебно у неефикасном рјешавању захтјева грађана. Познато је да уколико се грађанин обрати надлежним органима са одређеним захтјевом за изградњу и у одређеном року не добије никакав одговор, сматра се да је власт прећутно сагласна са захтјевом и да грађанин стиче законско право да оствари оно што је науимио. Имајући све то у виду, наш основни циљ је да се сва дотадашња илегална градња на подручју општине легализује. Неће се легализовати само они објекти који угрожавају сусједство, или животе људи и функционисање јавних служби.

Легализоваћемо све што је могуће легализовати и то у што краћем року. Српски радикали су свјесни како се било шта тешко подиже и гради у тешким економским условима и зато ће рушити само оно што је неминовно рушити.

Разумије се да ће општинска власт свој рад учинити ефикасним и тачно на тај начин отклонити и узроке и посљедице оваквих ситуација. Уздржани пред свим обећањима, једно гарантујемо – општина ће бити сервис ус-

луга грађанима и у том раду нема посла који се у општини завршити не може за пола сата. Ефикасна власт штеди вријеме и себи и грађанима. Све што је законито ријешава се ефикасно и брзо и сва одлагања су апсолутно излишна. Српски радикали су демонстрирали такав начин рада у вршењу локалне власти. Земунска општина постала је очигледан примјер како једна општина припада грађанима на прави начин.

Питање нелегалне градње представља дио проблема стамбене политике будванске општите. Та проблематика се, мање више не разликује од проблематике других приморских општина. Очигледно је да је вођена погрешна стамбена политика. Она је погрешно планирана. Приступ је био стихијски и волунтаристички. Разумије се да је у овом послу много година мешетарила олигархија. Мало мјесто одузима право на тајну и сваки Будванин зна, апсолутно зна, колико се политичара обогатило манипулишући стамбеним простором. Зидани су читави спратови, мимо закона и било какве пројектне документације, а затим дио продан а дио, једноставно, дијелен општинским моћницима. Не, нису то биле ситне малверзације, него велики број стамбених афера са посљедицом да се један број силника страшно обогатио, а велики број људи из свијета рада са својим породицама лишен било каквог животног простора. То, нажалост, нису једине посљедице. Добили смо насеља без пратећих објеката, као да су изграђена усред пустиње и као да у њима никада неће живјети породице са незаобилазним потребама. Око тих насеља нема ни школа, ни обданишта, ни објеката за снабдијевање. Стамбена мафија је на томе штедјела у свом стамбеном лоповлуку.

Ми, српски радикали, то је бар познамо, обећавамо само шта можемо, а испуњавамо све што смо обећали. Раскорака ту нема. Изневјеравање обећања се не може правдати. Обећавамо да ћемо водити и правилну и поштену стамбену политику Општинска власт ће заједно са грађанима, колико год је то могуће рјешавати једно по једно питање заостало из прошлости.

Често се јавашлук приписује корјенима историјске прошлости. Олако се одређује као колективна болест душе народа. Ми знамо да разликујемо узроке и посљедице. Извориште јавашлука је једино у функционисању власти. Уколико је јавашлук присутан у вршењу локалне, дакле најконкретније власти, природно је да се јавашлук рефлектује и у понашању грађана, сами узимају власт у своје руке и немар и небрига полако постају озбиљна анархија. Такав ток ствари пресеца се тамо гдје му је извориште. По нашем програму у вршењу општинске власти грађанин као странка је увијек у праву. Грађанин је пореска глава. Општински функционери и сви чиновници су запослени код тог грађанина. Он их плаћа

и он их контролише. Зато радници у општини морају проводити радно вријеме на својим мјестима. Љубазношћу, тачним и стручним радом чиновници ће повратити свој прави углед.

Обећавамо: ми ћемо укинути симбол нерада и јавашлука. – "дођите сјутра".

Ефикасан рад општинске власти зависи и од организације рада саме општине. Српски радикали су у Земуну, чак и по признању својих политичких противника, остварили најефикаснију општину. Она је превазишла све европске и свјетске стандарде ефикасности. Канцеларија предсједника и потпредсједника примала је њихово величанство грађане и по читаву ноћ, јер је у пракси елиминисала тај симбол дангубе, нерада и јавашлука: "дођите сјутра".

Ми знамо да многи грађани у својим предузећима раде до 14 или 15 часова, а у то вријеме, па и много прије тога већ су затворени сви шалтери будванске општине. У вршењу власти и функционисања општине као сервиса грађана, ми ћемо радно вријеме тих шалтера подесити тако да грађани по повратку са посла могу да сврате у Општину и обаве посао, без излажења са радног мјеста и губљења радног времена од једног до другог шалтера у Општини. Све службе са непосредним контактом са грађанима радиће и суботом у скраћеном радном времену. Грађане ће на шалтерима чекати закон, одговор на савесност и љубазно опхођење. Сви незадовољни грађани биће у ситуацији да у сандуче истакнуто на јавном мјесту смјеста упишу своју било какву примједбу и бити сигурни да ће она бити и прочитана и проверена и уважена.

Јавност рада протјерује криминал

Све што општина купује и продаје, све чиме се снабдијева, све што узима или издаје у најам вршиће се путем јавне лицитације. Било какви усмени договори ту не важе. Јавни конкурси и лицитације биће претходно до детаља објављени у свим медијима. Тако ћемо поништити досадашњу владајућу праксу, која је у име "непосредне погодбе", стварала криминалне и нелегалне радње. Куповали су, продавали и трговали људи на руководећим мјестима. Њихов положај их је обогатио, а сиромашно општину и народ. Такав стил рада је у нашој општини мито и корупцију поставио у центар свих дјелатности. Ми ћемо пресећи такву праксу и увести легално и поштено пословање. Оног момента када уочимо било какву неправилност у пословању, најдрастичније ћемо се обратити прво са нашим члановима и функционерима, ако су у томе учествовали. Казне према њима ће бити драстичније него према другима.

Наравно, садашњи систем – ја теби ти мени, систем мита и корупције, мут-

них послова и лоповлука довео је до стања да је Будва постала полигон за мафијашке обрачуне, као у чикашким филмовима, губећи се у криминалном клупку преко мора до Сицилије. То је нови и још страшнији аспект криминалних радњи. О каквом туризму се може говорити, ако се на улицама врше мафијашки обрачуни у којима експлодирају аутомобили и бомбе, лете у ваздух читави паркинзи и снајпери погађају мете на препуним плажама

је је да прогони грађане, које су управо крупни криминал или међународно насиље довели у социјалну позицију да препродају по који бокс цигарета, или некакве ситнице и дрангулије.

Обећавамо да ћемо пресећи све токове извора криминала, створити услове слободе и реда за сваку породицу, за све грађане и сву имовину. Ми никога из службе нећемо отпустити зато што није члан радикалне стран-

тинске власти. Спада у надлежност система здравства и републичког буџета. Међутим, ми ипак у том послу имамо и своје овлашћење и своје обавезе. Иницираћемо то питање преко својих републичких посланика, а паралелно на локалном нивоу настојаћемо да преко спонзора и донатора и на све друге начине стекнемо новац за изградњу те болнице. Наша конкретна материјална спремност је права гаранција да нећемо бити одбијени ни од републике.

Сувишно је и говорити колико је изградња болнице значајна за ову општину, за све њене грађане, а посебно за основну дјелатност нашег туризма.

Водоснабдевање представља кључни проблем и будванске општине и читавог нашег приморја и заслужује још неку ријеч о томе. Само изградњом регионалног водовода трајно би се ријешило овај проблем. До сада смо само слушали приче – "нема пара". Није проблем у малом, него у кривом! Општински буџет је врло велики, али Паштровићи знају да "веља крушка за грло запане". Паре су отицале на другу страну, најчешће у приватне цеповете. Владајуће гарнитуре су се смјењивале, милиони марака су отекли и покрадени, а управо од оних који су све то узели слушали смо ту лажну и апсурдну реченицу – "нема пара"!

Уколико будете имали повјерења и изаберете нас да руководимо народним пословима ове општине, ми ћемо се увратити у коштак са овим кључним проблемом. Он није приоритетан, него је основни животни проблем. Новца има, само га ваља правилно усмјерити, поштено и домаћински.

Ако говоримо о закону, ми морамо у виду имати бољу правду као његов основ. Учинићемо све да се по програму наше странке боримо за стицање држављанства српских избјеглица и да им се животни услови учине једнако сношљивим као и свима нама. То је правда и бољи закон изнад свих закона. По примјеру Земуна бићемо им на српској, братској услузи да поврате људско достојанство. Грађанима није непознато какав је наш однос према православној Србији и вјерским заједницама, према великом културном и историјском наслеђу, наше споменичне и друге културе.

Сви фестивали и сва културна догађања имаће свој духовни смисао, а из организације тих манифестација ћемо, једном заувјек елиминисати све криминалне афере, које су биле све, само нису дио правих културних манифестација и догађања.

Браћо и сестре, сви поштовани грађани Будве, сви Његошеви саплеменици ово је летимичан преглед нашег програма. Обећавамо да је сваки наш гест и све оно што будемо чинили усмјерено само у интересу наших грађана и свеколиког српства!

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ БУДВА

1. Рајко Кузман, рођен 1964. године, туристички техничар
2. Радомир Шумар, рођен 1964. године, туристички техничар
3. Светозар Антовић, рођен 1957. године, радник
4. Новак Горановић, рођен 1959. године, возач
5. Божидар Кнежевић, рођен 1959. године, трговац
6. Крсто Шкањата, рођен 1959. године, возач
7. Саво Медиговић, рођен 1950. године, радник
8. Никодин Кандић, рођен 1970. године, радник
9. Милосав Кнежевић, рођен 1952. године, радник
10. Милован Томановић, рођен 1953. године, радник
11. Чедо Јанковић, рођен 1955. године, радник
12. Ненад Мировић, рођен 1971. године, радник
13. Љубиша Вуловић, рођен 1956. године, радник
14. Драгугин Богдановић, рођен 1976. године, радник
15. Ивица Ћулибрк, рођен 1976. године, студент
16. Љубо Ивановић, рођен 1959. године, трговац
17. Милојиша Милићевић, рођен 1962. године, аутомеханичар
18. Радослав Уљаревић, рођен 1958. године, незапослен
19. Милан Војиновић, рођен 1974. године, радник
20. Бранко Иличковић, рођен 1961. године, радник
21. Никола Антовић, рођен 1976. године, студент
22. Радоња Кастратовић, рођен 1957. године, радник
23. Војимир Сарић, рођен 1961. године, радник
24. Александар Куљача, рођен 1975. године, угоститељ
25. Мирослав Петровић, рођен 1934. године, пензионер
26. Илија Кнежевић, рођен 1960. године, радник
27. Миодраг Кљајић, рођен 1949. године, радник
28. Миодраг Матовић, рођен 1958. године, радник
29. Крсто Манојловић, рођен 1958. године, радник
30. Ђоко Јањић, рођен 1965. године, месар
31. Милутин Влаовић, рођен 1952. године, радник
32. Милорад Ковачевић, рођен 1954. године, возач

усред дана. Полицијска гоњења представљају само трчкарање за последицама. То је често узалудан и немогућ посао. Када ми, српски радикали, пресечемо извориште криминала, мафијашке банде ће саме отићи и потражити нова мјеста гдје могу имати пуну спрегу са властима. У садашњим условима присутна су наручена убиства, страшан шверц, канал дроге и оружја... Умјесто да се елиминише крупан криминал, главни посао полици-

ке, али хоћемо ако ради несавјесно, маркар сто пута био члан радикалне странке. Ми ћемо управо поништити садашњу праксу да се до радног мјеста и посла долази само преко мафијашких или политичких кланова. Немилосрдно ћемо гонити све оне који се огријеше о закон и друге прописе.

Дошли смо на идеју да се што хитније на подручју општине Будва сагради болница. Истина, градња болница је изван непосредних ингеренција опш-

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ БАР

За било какве промјене, а оне су више од потреба, неопходна је промјена саме организације локалне самоуправе. Досадашња искуства свих грађана барске општине у функционисању локалне власти су врло лоша и то је део опште слике читавог краја и читаве државе.

Садашња локална самоуправа представља све, само не самоуправу. Гломазна је и спора, страначки и идеолошки обојена. У таквим условима нема ситних преправки. Ако нека служба колико-толико функционише, то је само изузетак и случајност заснована на савјести и доброту неког службеника. Тај волонтерски приступ је деценијама показао своје најрђавије мане и он је без икакве перспективе.

Локална власт и локална самоуправа по програму Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ" мора бити брза и темељна, праведна и ефикасна, а у ревности и обавезама једнака за све грађане, без обзира на њихова политичка опредјељења.

Поштена и одговорна власт и приватна својина представљају основу да се изађе из садашњег зачараног круга великог хаоса и збрке која води у даље пропадање наше општине и читавае заједнице.

Уколико нам грађани на изборима укажу повјерење, ми ћемо не само поштовати приватност посједа, него и подстицати приватни сектор. Сви наши општински прописи биће донијети у том смислу.

Ми ћемо посебну бригу водити о могућностима запошљавања и побољшања социјалних услова свих социјалних слојева. Изузетна брига о борцима и инвалидима посљедњег рата у барској општини представља нашу моралну, законску и људску обавезу. Тим храбрим борцима, пожртвованим инвалидима и породицама оних који су у том рату погинули, општина ће додијелјивати бесплатне просторе за подизање кућа. Сматрамо да је на самом почетку спровођења нашег летимичног општинског плана рада неопходно истаћи тај морални чин. Власт без моралних скрупула, без осјећања за правду и поштовање светиња, не може бити за било кога пожељна и одговорна.

Када је ријеч о додјели плацева за изградњу кућа, понуде ћемо учинити и нашим повратницима из иностранства, који су спремни да се врате у свој крај, да у њега улажу и да подижу општи ниво његовог значаја и богатства. Плацеве ћемо обезбједити и

за српске избјеглице из српских земаља, које изразе жељу да остану и стекну наше држављанство, за које се, такође, залажемо.

Тај наш локални план рада потпуно се уклапа у смишљени и рационални програм Српске радикалне странке. Уосталом, подстицање демографске структуре и јачање привреде у граничним појасевима, представља најзначајније осмишљене планове свих великих нација и држава. Гранични појасеви, живот у њима, њихов напредак и развој, не препуштају се случају. Све озбиљне земље у том правцу воде врло смишљену политику. У тој политици грађанима се дају и веће добности привређивања и живота, него у централним деловима земље.

У нашој организацији локалне власти, предсједник је у сталној обавези да редовно прима грађане и да ефикасно и муњевито рјешава њихове свакидашње проблеме. Висока политика је креативна и она је глобална, али и најбоља висока политика ће бити срочана и безвриједна, уколико се својим врједностима не спушта у свакидашњи живот грађана.

Наша локална самоуправа ће обезбједити солидан, стручан и ефикасан општински кадар.

Учестала појава: учлањење у Српску радикалну странку

Нема тајни, ми ћемо, уколико нас грађани изабери, преузети позитивне примјере и искуства земунске општине, свега онога што је по ефикасности у јавности названо "земунско радикалско чудо".

Ми, српски радикали, у барској општини, питање образовања и школовања посматрамо као четврто стратешко питање и то у свим школским нивоима. Није непознато да програм наше стра-

сивала као страшне шовинисте, који угрожавају људе других вјера и раса. Све је то, наравно, лаж. Српска радикална странка инсистира само на лојалности, поштовању Устава и закона, гарантујући сва људска права националним мањинама по највишим европским стандардима. Српски радикали су такво понашање потврдили и у практичном вршењу власти у земунској општини. Словаци и Русини су у својим селима

Природно је да се наш општински одбор држи програма Српске радикалне странке, јер је то питање и дисциплине и страначког поштења. У нашој вишенационалној средини ми ћемо наставити да спроводимо и помажемо програм који дозвољава да мањине имају право изградње приватних школских установа и установа за њихове културне потребе. Трошак за све то сносиће, наравно, заједнице тих мањина. Уколико су мањине спремне, могу отворити, својим улагањима, радио-станице, покренути новине и штампати уџбенике за своје приватне школе, а једини услов је да нијесу рушилачки усмерене против наше државе и власти.

Ми нисмо задовољни садашњом организацијом здравствене и социјалне службе у општини. Та организација је гломазна и спора и пружа слабе услуге грађанима. На нашој општини је изражен и проблем слабе снабдијевености апотека лијековима. Уколико нам грађани укажу повјерење, ми ћемо у домену локалних овлашћења учинити све да се промијени и рад здравствених служби, здравственим радницима поврати достојанство, грађанима побољшати услуге.

Рјешење комуналних проблема је назначајнија дужност локалне власти. У садашњим условима, локална власт је ту највише затајила. Ми ћемо посебно обратити пажњу на изглед и чистоћу нашег града. Као град и приморска општина, живимо од туризма. У прљав и запуштен град нико не жели да сврати, а о боравку, љетовању и одмору, нема ни ријечи.

Наши планови конкретно су везани за насеље Соколана. У садашњим условима то је гомила дотрајалих дрвених барака, повезаних дотрајалим путем, који није ваљао ни као нов. То насеље је створено као нужни смјештај после земљотреса. Оно нема решену канализацију. Лука Бар обећала је изградњу стамбених објеката за расељавање Соколана и старог Дома здравља, али се то обећање више и не помиње. Наша странка, уколико преузме одговорност обављања власти, ово питање ће ријешавати приоритетно, на радикалски начин, брзо и храбро.

Још трагичнију слику пружају канали отпадних и канализационих вода, који се слободним отоком улијевају у море. У таквим условима не може се говорити о плажама и туризму.

Уколико будемо изабрани, ми знамо како ћемо ријешити питање и ових отпадних вода и барске плаже, и како ћемо појасем борове шуме то садашње ругло учинити најљепшим делом града. Дубоко смо увјерени да је најбоље ријешење приватизовати купалишта на обали.

Српска радикална странка "др Војислав Шешел" у Бару има кадрове, идеје и пословне везе да се све то обистини. Посљедњи је тренутак, а можда и посљедња прилика, да се у барској општини изврше промјене на прави, радикалски начин.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ БАР

1. Ратко Вукић, рођен 1958. године, трг. техничар
2. Богдан Чубрановић, рођен 1936. године, радник
3. Радоје Рачић, рођен 1948. године, службеник
4. Душанка Божовић, рођена 1947. године, професор
5. Данило Вукославовић, рођен 1959. године, радник
6. Оливер Становић, рођен 1964. године, службеник
7. Радислав Петрановић, рођен 1957. године, угоститељ
8. Светислав Новковић, рођен 1959. године, радник
9. Драгомир Станић, рођен 1951. године, радник
10. Винка Пековић, рођена 1964. године, службеник
11. Војо Марљукић, рођен 1958. године, радник
12. Добрашин Лекић, рођен 1967. године, стаклорезац
13. Нада Алексић, рођена 1949. године, домаћица
14. Слободан Гаговић, рођен 1941. године, возач
15. Милутин Ђурановић, рођен 1949. године, радник
16. Слободан Булатовић, рођен 1961. године, радник
17. Миомир Шекуларац, рођен 1965. године, радник
18. Предраг Томашевић, рођен 1966. године, незапослен
19. Рајко Драгаш, рођен 1962. године, радник
20. Миодраг Раковић, рођен 1967. године, инжењер
21. Момир Тошковић, рођен 1949. године, возач
22. Миодраг Пантелић, рођен 1961. године, аутолимар
23. Насто Меденица, рођен 1931. године, техничар
24. Драган Ратковић, рођен 1971. године, незапослен
25. Горан Ђурчин, рођен 1970. године, таксиста
26. Драган Дрешић, рођен 1967. године, радник
27. Ранко Блечић, рођен 1968. године, радник
28. Драги Изгаревић, рођен 1960. године, радник
29. Раде Звиздић, рођен 1947. године, радник
30. Ангелина Вукашиновић, рођена 1954. године, пензионер
31. Обрад Зечевић, рођен 1961. године, радник
32. Видо Перовић, рођен 1959. године, конобар
33. Станко Леквић, рођен 1947. године, радник
34. Горан Ђурђић, рођен 1962. године, радник
35. Блажо Машановић, рођен 1968. године, радник

нке омогућава бесплатно школовање и до највиших доема, оним ученицима који покажу изузетан таленат и велику упорност у раду. Они са слабијим резултатима могу, такође, наставити школовање, али о свом трошку и полагају и понављати.

Наша општина је вишенационална средина. Ужасна и злонамјерна пропаганда је, знамо, српске радикале опи-

листом гласали за радикале. Цигани су гласали највише за радикале. Мађара је било и у радикалским добровољцима и у овом рату. У Општини Земун је легализовано више стотина запосједнутих станова и тако су се окућили и Срби, и Цигани, и Шингари, и Мађари. Ниједан једини изузетак није направљен.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ УЛЦИЊ

Улцињска плажа представља бразилску Копакабану у Медитерану! Јужно сунце, бистро море и осам километара пешчане плаже, на чијем крају утиче ријека Бојана. У околини сазревају најслађе смокве. Рађају најплодније маслине и расту највеће лубенице, стварајући појам једног лјетовалишта.

Било је потребно много зле воље, много маште једне ужасне политике и идеологије, да се тај лик раја на земљи претвори у некаку оазу прљавштине и запуштености. Улцињ је, тако, из Европе отпловио у неку азијатску прошлост.

У Улцињу живи једна црначка породица. Они су старосједеоци и градски фотографи. По причи која кружи, то су потомци неких окованих црнаца. Потомци неког Кунта Кинте, кога су демократи са Запада уловили негде

у Африци, и окованог возили на продају по трговима својих метропола. Не зна се да ли се тај брод насукао у плићаку или су га пресрели некакви српски ускоци. Свеједно, црначкој фамилији су скинути окови. Срби се згражавају над оковима. Примили су их као што слободни људи примају слободне људе.

Да ли је ту последице дошло још много западних бродова, разних "галеба", или је зло стигло копном, или копном и морем, свеједно, тек Улцињ је стигла права освјета. Хиљаду пута бољих услова од неких Сан Тропеа или Акапулка, Улцињ је, ипак, по казни морао и сам да постане бестрагија са ликом неког азијатског или афричког ловишта.

И данас, после свега, на таквом странству нема мјеста за другачија мишљења. Општински одбор Српске ра-

дикалне странке "др Војислав Шешељ" је под посебним надзором зле воље актуелне власти. За радикале нема ни простора да се састану, ни дворане да одрже свој скуп.

Упркос свему, у четири мјесна одбора Улциња, два у граду и два у околини, окупља 120 чланова, људе које ништа није могло да заплаши. Све је то дало подстрек да народ куражније приђе странци. Радикали стичу сваког дана нове чланове. Јавни наступи доктора Војислава Шешеља у Црној Гори, његово тумачење програма Српске радикалне странке, као да је једним ударцем поништило све пропагандне лажи о српским радикалима. Бројни симпатизери се све више јавно оглашавају. Више од осам хиљада људи својим потписима је подржало кандидациону листу радикала за посланике и одборнике.

Улцињани без страха прилазе Српској радикалној странци

Општински одбор отпочиње своју предизборну кампању. Организоваће и одржати више трибина на којима ће симпатизерима и грађанима представити програм Српске радикалне стра-

Општински одбор из Улциња на трибинама ће предочавати детаље програма о обнављању слободне, демократске и јединствене државе, која ће обухватати све српске земље. Појаснити

живот и традиционалне вриједности српског народа. Свој концепт либералне тржишне привреде са приватном својином. Враћање државног дуга, девизне штедње и покрадених девиза у приватним банкама. Појасниће како радикали врше одговорну приватизацију, позитиван однос према радницима и одговоран однос према пензионерима.

Уколико дође на власт, Општински одбор радикала је спреман да се ухвати у коштац са свим животним проблемима. Арогантну локалну власт, безвољне и слабо плаћене службенике, замјениће систем организације општинске власти као истинског сервиса грађана. Зна се како су радикали то решили у Земуну. Наравно, све послове у куповини и продаји и у издавању локала и јавних површина, радикали ће обавити искључиво путем јавних конкурса и јавних лицитација. Таквим радом, као што је то случај био у Зему-ну, напуниће општинску касу и са лакоћом ријешити нагомилане комуналне проблеме, који су главни камен спотицања не само туризма, него и домаћем живљу ове општине.

Обнова духовних вриједности, слободног информисања и равноправности за Србе

Уколико освоје повјерење грађана, српски радикали ће одмах основати српски радио-Улцињ. То је основни услов да се обезбједи слободан проток информација. Постојећи локални радио је искључиво апарат власти и шиптарске националне мањине. Програм те српске радио станице ће оживети културне вриједности српског народа у улцињској општини, које су жестоко угрожене од стране шиптарских шовинистичких странака.

Подстицањем приватне својине, односно приватног предузетништва, ми бисмо смањили незапослеост, битно побољшали социјални положај и задржали младе људе да остану у свом крају. Ми бисмо, као општинска власт, пресјекли корупцију у туристичкој привреди која, наочиглед грађана Улциња, цвјета преко општинских органа и руководства предузећа "Морско добро".

Поштенним руковођењем и поштенном расподјелом средстава рјешитићемо комуналне проблеме у приградским мјестима Штој и Кодре. Основаћемо српско културно друштво у Улцињу.

Симпатизери и грађани Улциња гласајте за Српску радикалну странку "др Војислав Шешел", јер је то странка величанственог програма и поштених људи, који апсолутно извршавају своја обећања.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ УЛЦИЊ

1. Небојша Чапуновић, рођен 1958. године, трговац
2. Миљко Стефановић, рођен 1942. године
3. Душан Хајдуковић, рођен 1964. године, угоститељ
4. Чедомир Сибиновић, рођен 1964. године, конобар
5. Небојша Ђуришић, рођен 1957. године, угоститељ
6. Петар Митровић, рођен 1953. године, угоститељ
7. Милан Бевења, рођен 1952. године, угоститељ
8. Саво Чапуновић, рођен 1951. године, пословођа
9. Вељко Јовићевић, рођен 1937. године, трговац
10. Војислав Радуловић, рођен 1945. године, геометар
11. Владимир Рудовић, рођен 1941. године, угоститељ
12. Зоран Мирановић, рођен 1957. године, угоститељ
13. Жељко Лековић, рођен 1970. године, трговац
14. Недељко Вукчевић, рођен 1979. године, радник
15. Раденко Конатар, рођен 1961. године, такси возач
16. Милинко Стелић, рођен 1955. године, кондуктер
17. Веселин Булатовић, рођен 1971. године, радник
18. Милосава Дожић, рођена 1950. године, домаћица
19. Живана Гошић, рођена 1942. године, домаћица
20. Милица Вујошевић, рођена 1943. године, радник
21. Радомир Сибиновић, рођен 1929. године, пензионер
22. Раде Јоветић, рођен 1956. године, такси возач
23. Зоран Накић, рођен 1952. године, кувар
24. Зоран Драговић, рођен 1959. године, електричар
25. Раде Митровић, рођен 1952. године, трговац
26. Зоран Ђукић, рођен 1971. године, конобар
27. Талат Ламежевић, рођен 1936. године, адвокат
28. Зорица Хајдуковић, рођена 1966. године, угоститељ
29. Горан Ђуришић, угоститељ
30. Петар Алексић, рођен 1934. године, радник
31. Станко Стојановић, рођен 1964. године, радник
32. Јадранка Стојановић, рођена 1969. године, радник
33. Сања Стефановић, рођен 1972. године, угоститељ

нке. Ни у Улцињу, на крајњем југу Савезне Републике Југославије, није више тајна да Српска радикална странка има најкомплетнији програм у сто тачака, за све области привредног, јавног и културног живота.

методе радикала у стварању демократских односа у друштву. Владавину права и борбу против свих видова корупције и криминала. Појасниће радикали како се ствара ефикасна и јефтина држава. Како ће се обновили духовни

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ ЖАБЉАК

Локална самоуправа

Српска радикална странка ће се залагати за комплетну реорганизацију локалне самоуправе. Она у потпуности мора одговорити својој намјени, то јест, мора бити сервис свих грађана без изузетка. Она мора одговорити својој намјени тако да грађанима омогући брже, лакше и јефтиније остваривање њихових локалних интереса, јер је, поред осталог, грађани због тога и бирају.

Српска радикална странка ће увести ригорозну контролу трошења буџетских средстава и прекинуће досадашњу праксу двојног буџета, гдје огроман дио средстава пореских обвезника остаје изван увида јавности, а под контролом врло уског круга људи из општинског врха. Сваки динар из буџета биће потрошен јавно, за јавне циљеве и финансирање општег добра, приоритета који ће помоћи подизању животних услова. То је минимум који једна одговорна власт дугу-

је житељима ове лијепе и знамените вароши.

Раскид са неким прошлим временима и штетном праксом, која се могла толерисати у условима комфоријег живљења, значиће и одлучност Српске радикалне странке да са општинског буџета скине она удружења и организације чији програми не завријеђују да буду финансирани средствима пореских обвезника.

Информисање

О свим потезима општинске власти, уколико радикалски одборници у њој на локалним изборима освоје већину мандата, грађани који су начинили овакав избор биће јавно информисани. У циљу разбијања информативног мрака над простором Жабљака, српски радикали ће створити услове за оснивање локалне радио-станице. У садржају локалног програма приоритет ће добити комуналне теме и све оно што је од животне важности

за грађане, о чему би морали да се информишу.

Иако жабљачко подручје настањује готово десет хиљада становника, чак ни у граду Жабљаку не постоји организована и редовна дистрибуција дневне и периодичне штампе са цијелог простора Савезне Републике Југославије. Овај основни проблем српски радикали ће брзо ријешити.

Осим овога, због слабих техничких могућности телевизијске технике, гледаност те-ве програма је веома слаба. Домете ове цивилизацијске тековине под влашћу српских радикала Жабљачани ће уживати пристојније, јер ће се исфинансирати, како је то зацртано у приоритетима српских радикала, постављање нових релеја за бољи пријем и радијских и телевизијских сигнала.

Уколико могућности то дозволе, општинска власт би изнашла средства и за друга јавна гласила са локалним садржајима.

Привреда и природна богатства

С обзиром на чињеницу да је општина Жабљак проглашена за национални парк од посебног интереса, то је и развој привреде ограничен на оне привредне гране које не угрожавају природну и амбијенталну цјелину, што практично значи да на овом подручју нема "прљаве" индустрије, нити се она може планирати.

Стога и развој дрвне индустрије мора бити строго контролисан и ограничен у оквирима дозвољене санитарне сече шумског блага. Српски радикали ће се постарати да се овај надзор построжи у циљу очувања шумског фонда. Међутим, улагањем у производне дрвно-индустријске погоне спречиће и одвоз дрвета као полупроизвода, који би се могао као финални, тиме и скупљи артикал, прослеђивати тржишту. На овај начин би се запослио домаћи живаљ, а значајан приход стицала и општина. Развој ове привредне гране сигурно би успорио одлазак младих школованих људи из овог еколошког резервата.

Кањон реке Таре у појединим дјеловима неограничени је мајдан шљунка, значајног грађевинског материјала. Надлежни општински инспекцијски органи никада нијесу успијели

Др Војислав Шешељ у Црној Гори: за јединствену државу, права, демократије и либералне тржишне привреде

да у потпуности контролишу његову експлоатацију од стране приватника, који се недомашински понашају, а ову противзаконито стечену добит стављају у свој цел. Експлоатацији шљунка мора се посветити посебна пажња како би се спријечило стихијско, неорганизовано и неодговорно пословање од кога општина нема ама баш никакве користи. Општина би могла организовати сопствене шљункаре, у којима би поново добили шансу млади за запошљавање и останак у овом предивном граду.

Мала привреда

Подручје националног парка Жабљак идеално је за узгој ситне и крупне стоке, производњу млијека, лековитог биља, прераду шумских плодова, рибе, свих дарова природе. С обзиром на то да је сировина овдје на извору, и то у неограниченим количинама, идеално рјешење за жабљачку привреду су мала производна предузећа из области прераде дрвета, леко-

Ове само наизглед амбициозне планове, уз све постојеће претпоставке, лако је остварити само добром вољом и организацијом, уз миниална улагања. И на овај начин би се омогућило запошљавање већег броја радника, што је основ за ријешавање свих осталих друштвених и социјалних проблема и села и општине, као цјелине.

Уосталом, ове смјернице су зацртане и у Програму Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ", гдје се заговара концепт либералног тржишта и тржишних услова привржећивања. Производном асортиману са жабљачког терена тешко да би било конкуренције. Ваља само искористити шансу.

Уколико буду изабрани у општински парламент, одборници Српске радикалне странке је сигурно неће пропустити!

Туризам

Природа је према жабљачком подручју била дарежљивија него игде на просторима целе наше земље. Не-

родни ресурси не понуде, на адекватан начин, за одмор и уживање у њима. Посебно имајући у виду и новонастале околности у оквиру Савезне Републике Југославије, а после отцјепљења неких бивших југословенских република, чија су одмаралишта политички била фаворизирана уназад пет деценија.

Да би природне љепоте и друге знаменитости Жабљака биле доступне онима који би искористили шансу за улагање у развој туризма на овом подручју, потребно је, пре свега, променом својинских односа, правилном и стручно вођеном пропагандом привући њихову пажњу и интересовања. Општинска туристичка организација ову понуду није никада на прави начин понудила корисницима, иако се на ову пропаганду давао насушни динар из буџета. Атрактивни каталози, модерна презентација и маркетинг, нужни су за сваки добро обављен посао у овој области, наравно, уз побољшање смештајних капацитета и стандарда у њима. Српски радикали ће на овоме послу уопслити праве стручњаке, професионалце у послу туристичке организације. Туризам треба омогућити конкретност укупне туристичке понуде и подизање нивоа квалитета услуга, како би себи тиме обезбједио своју изворну акумулативност.

Из искуства претходника више је него јасно да једну инертну, бесплодну праксу треба мјенјати. За развој туризма на једном високом нивоу, који доликује понуђеном садржају, није довољно само имати Тару, Дурмитор, Црно језеро, сунце, снег и чист ваздух. Потребно је умети и знати како то најбоље искористити у обостраном интересу домаћина и туриста, корисника свих ових благодети. Потребно је обезбедити и сву осталу пратећу инфраструктуру: уређено насеље са чистим улицама по којима не тече канализациони отпад, са уредним снабдевањем водом и струјом, са солидним телефонским везама са свјетом, са разноврсним информативним радијским и телевизијским програмом, са пријатним угоститељским објектима, са пуним и добро снабдевеним трговинским радњама, са занимљивим просторима и садржајима за спорт, рекреацију, забаву и разоноду, са добрим и модерним саобраћајним везама са другим дјеловима земље из којих долазе посјетиоци. Све ово тек треба изградити, а постојеће знато унаприједити.

Ништа мање није од ових материјалних услова значајна улога квалитетних и стручних кадрова који ће се на терену бавити туристичким пословима. Све остало треба да регулише тржиште својим законитостима и правна држава поштовањем института уговорних односа.

Туризам остаје грана у повоју, чије су могућности тек безначајно искоришћене. Да ли ће српским радикалима припасти у део да овај потенцијал прикажу у свој његовој разноликости и богатству, које општини Жабљак вишеструко може повратити уложено, у рукама је вас, бирача.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ЖАБЉАК

1. Маринко Стевовић
2. Здравко Стијеповић
3. Вељко Божовић
4. Мијаило Стијеповић
5. Јаков Мумин
6. Милош Петковић
7. Милован Божовић
8. Ђорђе Стевовић
9. Милован Бојовић
10. Нада Стијеповић
11. Светлана Шљиванчанин
12. Љиљана Стевовић
13. Рајка Цабасан
14. Никола Стевовић
15. Данило Каљевић
16. Драган Стевовић

17. Драго Јововић
18. Борислав Стевовић
19. Спасоје Мумин
20. Станко Дамјановић
21. Рајко Стевовић
22. Радоман Свркота
23. Саво Стевовић
24. Небојша Караџић
25. Раденко Лековић
26. Неђељко Штруц
27. Војин Ковачевић
28. Видоје Анђелић
29. Машан Пашић
30. Радоман Шљиванчанин
31. Милош Крстајић

витог биља и шумских плодова, меса и млијека, за домаћу радиност у преради вуне и коже, и томе слично. Јединствени услови за ову врсту мале привреде морају бити искоришћени на најбољи могући начин. Српска радикална странка ће дати сву потребну подршку, од избора локације, преко пореских олакшица до кредитирања, уз гарантован пласман производа познатом купцу, по унапред познатим цијенама.

замисливо је да општина у којој постоје такви услови за развој планинског, сеоског и зимског туризма у својој досадашњој пракси није учинила више за његов развој. Данас, када су у свету нарушени или чак уништени многи природни амбијенти убрзаним индустријским развојем и пошастима цивилизованог друштва, када се човечанство свим силама бори да би сачувало и оно мало здраве и чисте природе, недопустиво је да се наши при-

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ БИЈЕЛО ПОЉЕ

У средишњем дијелу сјевера Црне Горе простире се бјелопољска општина. Скоро 60 хиљада душа живи у неразвијеној општини. Довољно је бацити поглед на демографску структуру становништва, испратити промјене, које су настале за двије деценије од прошлог и претпрошлог пописа до данас и слика многих односа власти и народа постаје јаснија.

По попису становништва 1981. године муслимана је било 30 одсто, а остатак од 70 одсто чинили су, у суштини, Срби, ма како се уписивали. Само десет година доцније, муслиманског становништва је било више од 40 одсто, а српског за толико мање. Тај нагли пораст муслимана, углавном је везан за имиграциона кретања из бивше Босне. Поред свега, у овој општини власти, појединци у општинским

структурама, створили су Меку и Медину за муслимане. Зато је реално очекивати да ће их ускоро, ако се нешто не промијени, бити далеко више.

У рукама извјесног броја муслимана сконцентрисан је огромни капитал. У односу на српски живаљ, па чак и у односу на остале муслимане, они су постали финансијска олигархија. Појам богатства, силе и моћи. Читав тај успех у богаћењу заснован је искључиво на привилегијама.

Све, наравно, потиче из структуре власти и ту се и завршавају клупка великих криминалних радњи. Пола вијека, као и по другим општинама, владали су комунисти, својим чувеним интернационалистичким ставом и односом према Србима. На антисрпству су доказивали своју правовјерност, оданост вођи и ко зна коме по целом сви-

јету. И када је вођа доживео биолошки крај, а идеологије му отишле на отпад историје, остали су ти исти послушници, пресвучени у другачије дресове. Исте памети, навика и структуре свијести, остали су најдоследнији у два своја обиљежја: нераду и антисрпству.

Ако би се сада политичка клима, диктирана из центра Црне Горе, упоредила са владајућим условима од прије више деценија, српски живаљ осјећа ту подударност, види њену очигледност.

Објава рата корупцији и миту

Промјене су, наравно, могуће доласком на власт Српске радикалне странке ”др Војислав Шешељ”, јер тим про-

Бијело Поље: рат корупцији и јавашлуку

грамом није предвиђена диоба српског националног корпуса, нити комадање јединствене српске државе, што уједно значи престанак понижавања Срба и на нивоу националних циљева и у свакидашњем животу. По програму Српске радикалне странке сви грађани су једнаки пред законом, а националне мањине имају загарантована права по највишим европским и свјетским стандардима предвиђеним за националне мањине. И Срби и онај дио муслиманског живља, који не припада изабраној олигархији ага и бегова, не припада тој коалицији комунизма азијатске варијанте, може са олакшањем да гласа за српске радикале и очекује истинске промјене за добробит свих грађана.

Српска радикална странка се у свом програму и у политичкој пракси најјешће обрачунава са незаконитим радњама, посебно у власти. Уколико дођу на власт, српски радикали ће жестоко пресећи корупцију, мито и сваки облик мафијашког пословања у власти и са властима. Српски радикали су, практично, показали како то изгледа у земунској општини. То је странка која има најсадржајнији програм, чувених сто тачака промена и на другој страни, строгу досљедност у његовом спровођењу. Када је ријеч о вршењу власти на нивоу општине, сви закупи, сва издавања у закуп, сва куповина и продаја и сви послови у јавним радовима одвијају се искључиво јавном лицитацијом и преко јавних огласа. Српска радикална странка је понудила свој програм локалној самоуправи и он битно одудара од праксе и програма локалне самоуправе, која је донета на нивоу Црне Горе, а на несрећу, важи и у Бијелом Пољу. По том садашњем републичком закону о локалној самоуправи, свака локална самоуправа је поништена. Општинама је остављено да се баве комуналним проблемима, а општинским мџницама да се богате и послушношћу праве каријеру за одлазак у Подгорицу. Тенденциозно упропашћену привреду, они ће откупити у посљедњем чину и тако ће ти јунаци "за бескласно друштво" постати носиоци промјена у корист капитализма, класе којој они, опет, припадају. Даље махинације тих прљавих биографија, које су за неколико деценија у себи превалиле две супротне идеологије и две читаве историјске формације, може да спријечи само Српска радикална странка "др Војислав Шешељ", уколико јој грађани укажу повјерење.

У бјелопољској општини, српски радикали као носиоци власти кренули би одмах у рјешавање најважнијих проблема свих грађана.

Комунална инфраструктура је у изузетно несрећеном стању. Говоримо о црногорском приморју, као о бисеру Медитерана. Штампамо проспекте за свјетски туризам. Свијету обзнањујемо да смо "еколошка република"... Нема путника, страног ни домаћег, који

макар пролазећи кроз Бијело Поље не осјети да га не гуши смрад депонија и дим њихових згаришта. Свеједно да ли је прошао пругом или путем, свуда иста слика и смрад згаришта у ноздрвама. Ни Бијело Поље, ни било које друго мјесто у овој општини немају локацију депонија смећа. Све депоније су настале дивље и све су поред пута, на највиднијем мјесту. Обале Лима су засуте дивљим депонијама. Срећа да фабрика целулозе извјесно вријеме није радила, иначе би загађеност и вода Лима и читаве околине била апсолутно неподношљива.

Фабрика је сада прорадила, а свако насеље има своју дивљу депонију. Смеће одлажу грађани, а једино не функционише комунална служба за одношење смећа. Ђубриштем су засуте обале Лима, засути друмови, закрчени прилази Бијелом Пољу. Смећем су засуте и улице самог града.

Комуналне службе, наравно, не функционишу, јер се на њиховом челу налазе људи из владајуће политичке номенклатуре.

Путна мрежа, асфалт од земље

Саобраћајнице су потпуно прекопане. Највеће неравнине и рупе не попуњавају се ни асфалтом, ни каменом, иако бар тога има доста у Црној Гори, него се засипају земљом. Кише ту земљу односе и тако је асфалт пресвучен блатом и глибом. Права је умјетност прећи преко улице у граду и још већа умјетност доћи до њега.

На све стране власт показује нерад, небригу и јавашлук. Крађе, мутне радње и корупције представљају једини "рад".

Ни грађани, ни општински одбор Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ", не прихватају објашњење - "нема пара".

Буџет бјелопољске општине је 20 милиона динара. Новца, дакле, има довољно! Неопходно је само извршити прерасподјелу у том буџету. Умјесто у малверзације, преусмјерити средства на добробит грађана и ми знамо како бисмо то учинили.

Српска радикална странка је показала како се отварају јавни радови, како се ријешава питање изградње путева, асфалтирање улица, изградње водовода. Јавност ове државе зна за то "радикалско чудо", које је постало реалност. Створен је систем готових примјера рада и метода поступака. Измишљања су ту сада сувишна и примјер Земуна само треба спровести у свим општинама гдје радикали дођу на власт. То је једини пут и начин да се поражавајуће стање и у Бијелом Пољу промијени. Уколико бирачи укажу повјерење радикалима, ми ћемо отворити многе јавне радове. Асфалтираћемо неасфалтиране улице, реконструисати путеве. Заложити се и учествовати у побољшању и регионалних путева. Сваки возач у нашој општини

зна колики ризик у саобраћају доносе пропали путеви и колико оштећују возила, а исто тако знају да приликом сваке регистрације унапријед плаћају таксу друмарине. Поред преусмјерења буџета, радикали на власти би наменским коришћењем ових такси и свих других облика давања, заједно са грађанима, приоритетно и значајно побољшали путну мрежу.

Здравство болесније од пацијената

Садашње стање у здравству је поражавајуће, исто као и у свим другим сферама живота. У поплави криминалних радњи и лова у мутном, нашло се и наше здравство. Поједини здравствени радници, баш они који су, захваљујући политичком одређењу руководили здравственом службом, они су државне ординације претворили у приватне амбуланте. Оно што је остало под фирмом државе, послужује по истим принципима као и власт, царују корупција и мито. Истовремено, материјални положај часних и честитих здравствених радника је исто тако неподношљив, као и положај пацијената.

Постојећи број амбуланти на територији општине не задовољава потребе грађана а и тамо гдје амбуланте постоје, мало су у могућности да пруже неку здравствену заштиту.

Српска радикална странка у вршењу власти, сређивању прилика у здравству, пуну пажњу би посветила тој области као приоритетном послу.

У исте неодложне послове свакако спада ријешење питања канализације и водовода. Уколико радикали освоје повјерење грађана, изградити канализациону мрежу у свим мјестима гдје за то постоје потребе и минимални технички услови. Садашње стање измјешаности бунара и септичких јама је апсолутно даље неодрживо. Експлозија тог проблема, као великог изворишта заразе, може се догодити сваког момента и имати трагичне посљедице. Зато је питање канализације и водовода само продужетак питања здравствене заштите. Постојећа водоводна мрежа је застарела. Чести су кварови, што проузрокује честу несташицу воде и то је посебан проблем у летњим мјесецима.

Све у свему, рјешење тих тешких комуналних проблема креће се од заштите животне средине до обезбијеђења основних услова за живот. Стање је такво да, једноставно, нема одлагања рјешења ових проблема без великих посљедица.

Привреда и индустрија

Сви планови ове врсте заснивају се на успјешном опоравку привређивања. У садашњим условима предузеће "Лим" је доведено до ивице пропасти. Уколико радикали буду изгласани, судбину предузећа и радника ријешити ће у складу са програмом странке.

Основа је у приватизацији и тржишној економији. По програму радикала, приватизација се обавља преко јавних конкурса и лиценцијом, а никако закулисним и мутним радњама. Општина Бијело Поље представља

вољним условима за пољопривреду, "Бјеласица" је пред пропашћу, иако је задржала капацитете за прераду меса, млијека и читаву откупну мрежу. То предузеће стагнира из дана у дан, али су успјешни бивши руководиоци пре-

уз благослов са политичким моћницима преузели су за себе. И док се ти власници и локални функционери богате, "Бјеласица" пропада, народ сиромаша.

Колико је на снази стари приступ пољопривреди, најбоље свједочи примјер подизања објекта "Транссервиса", који је, умјесто на неплодној ледини, изграђен на најплоднијем земљишту. Стари јавашлук, стара комунистичка мржња према гладној земљи, која доноси екстра-профит, а њега треба "сагјећи у корјену".

Својим програмом Српска радикална странка посебну пажњу посвјећује опоравку села и сељака, дајући му право да извози своје производе директно и да непосредно увози све што му је за организовање производње потребно. Ријеч је, наравно, управо о укидању монопола у откупу, што би се одразило на све ово што се догађа и у Бијелом Пољу и у другим општинама.

Уколико у Бијелом Пољу српски радикали добију повјерење грађана, пресећи ће све могућности за корупцију, све монополе и привилегије за добробит и грађана и општине.

И у организацији рада општинске службе преуземо "радикалско чудо" из земунског искуства, гдје је општина, као сервис грађана, постала у раду ефикаснија од општина многих европских земаља.

У садашњим условима нерада и јавашлука из разуђене бјелопольске општине, долазе људи у административни центар, проводећи само у путу по два, три сата и малтретирајући се по ужасном и нередовном превозу, последице свега, на општинским шалтерима чека их неодговоран, незадовољан и инертан службеник. За најобичнију потврду грађанин долази у општину и по пет, шест пута, губећи по читав дан. У земуном примјеру организације рада, испоставило се да нема посла око кога би грађанин, чекајући његово решење, у Општини провео више од пола сата. На почетку владавине стара пракса "доћи сјутра" је пресечена Шешељевим гестом. Странка је, истина, дошла сутрадан, а предсједник је наредио да се тој странци исплати дневница и хотелско преноћиште. Тако је заувјек нестала чувена шалтерска реченица "доћи сјутра".

За многе промјене у Бијелом Пољу не постоји више комоције са одговором: "Доћи сјутра". Вријеме је истекло, а Српска радикална странка, упркос свим прогонима и одмаздама режима, ојачала је присталицама. Сам живот својом снагом поплави све оно што је лажно и спутавајуће. Српски радикали у Бијелом пољу имају изванредне кадрове, стручне и младе људе, који имају и знања и моћи да изврше све промене за које више нема одлагања.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ БИЈЕЛО ПОЉЕ

1. Небојша Величковић, рођен 1967. године, научни радник
2. Винка Чабаркапа, рођена 1968. године, професор
3. Лука Фуртула, рођен 1937. године, службеник
4. Радивоје Шекуларца, рођен 1953. године, пензионер
5. Милош Вуковић, рођен 1967. године, инж. прехранбене технологије
6. Драгић Бубања, рођен 1943. године, медицински радник
7. Радојица Вуковић, рођен 1950. године, технолог
8. Мијајло Петрић, рођен 1932. године, пензионер
9. Влатко Вуковић, рођен 1965. године, радник
10. Зоран Чукић, рођен 1970. године, радник
11. Војислав Конатар, рођен 1936. године, земљорадник
12. Јован Дробњак, рођен 1956. године, професор
13. Милосав Јоксимовић, рођен 1968. године, професор
14. Радосав Ракочевећ, рођен 1961. године, радник
15. Константин Јаћимовић, рођен 1941. године, пензионер
16. Горан Шпањевић, рођен 1966. године, радник
17. Радован Цвијовић, рођен 1966. године, незапослен
18. Иван Пајевић, рођен 1955. године, пензионер
19. Веско Гогић, рођен 1967. године, трговац
20. Радман Маслак, рођен 1948. године, радник
21. Лука Фемић, рођен 1975. године, незапослен
22. Милутин Брауновић, рођен 1968. године, радник
23. Станка Нишавић, рођена 1955. године, радница
24. Вукоман Нишавић, рођен 1964. године, радник
25. Драган Милићевић, рођен 1970. године, радник
26. Жарко Шпекић, рођен 1971. године, радник
27. Веско Лековић, рођен 1973. године, незапослен
28. Петар Филиповић, рођен 1961. године, техничар
29. Петко Шпекић, рођен 1962. године, незапослен
30. Радомир Јелић, рођен 1964. године, трговац
31. Велимир Ковачевић, рођен 1957. године, незапослен
32. Радисав Мићовић, рођен 1971. године, незапослен
33. Миљан Јокић, рођен 1973. године, радник
34. Зоран Зејак, рођен 1963. године, радник
35. Веселин Бубања, рођен 1963. године, возач
36. Војо Мердовић, рођен 1961. године, возач
37. Рајко Ковачевић, рођен 1961. године, радник
38. Дејан Минић, рођен 1975. године, незапослен

пољопривредно подручје. Услови су савршени од воћарства до сточарства и пчелињака.

Постоји предузеће "Бјеласица" и оно је симбол наших апсурда. У тако по-

дузећа, који су отворили приватна пољопривредна предузећа, претачући капитал из "Бјеласице" у своје цепове. Монопол "Бјеласице" у откуп пољопривредних производа, у договору и

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ”ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ” ЗА ОПШТИНУ МОЈКОВАЦ

Општина Мојковца је по много чему најсиромашнија у Црној Гори. Индустијски погони су или већ затворени, или су на сигурном путу да буду затворени. Рудник олова и цинка, давно је престао да ради. Људи су без посла, механизација и комплетна инфраструктура препуштени су развлачењу, ломовима и невремену.

Таква слика пропасти и биједе понавља се и код других објеката привреде.

Све то довољно свједочи у каквом стању мојковачка општина дочекује изборе. Досадашњи избори нису доијели никакве промјене, осим што је све ишло у још горем правцу. Званично, комунизам Броза је пао, али у стварности, власт у Мојковцу је ишла истим идеолошким правцем и такво стање је и данас.

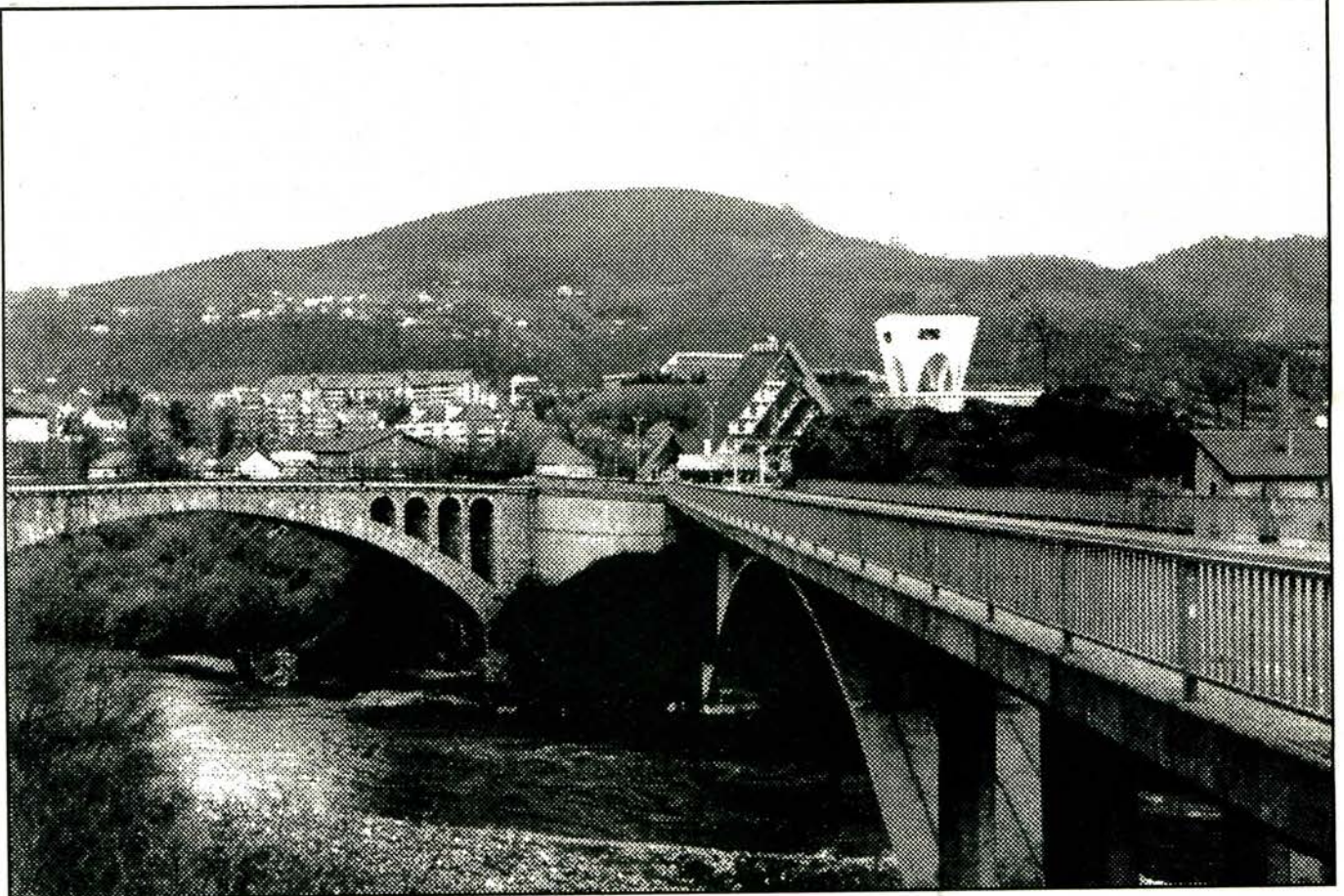
Костобоља иза окречених фасада

Комунални проблеми у самом Мојковцу деле општу слику биједе и пропасти. Оударале су, увијек, у протеклих педесет година, само фасаде зграда у главној улици. Кад год би комунистичке главешине са својом свитом, трагајући за јагањцима, или путујући на море, пролазиле кроз Мојковац, њихове довитљиве, локалне подворице, аге и бегови преко ноћи би окречиле фасаде оно мало зграда што гледају на главни друм и то би главешинама у пролазу потврђивало како је у Мојковцу све лијепо. А, иза тих уличних фасада лажног изгледа и чистоће текао је сиромашни живот у зградама које су биле руине. Станови су били пуни влаге, а становници пуни реуме и костобоље. Такво стање се задржало до овог часа. Промијенило се

само то, што су зграде пропале још и више, а сиромаштво постало још веће, лишено сваке наде.

Само српски радикали, уколико буду изабрани, могу једном заувјек, ту лажну слику да претворе у стварну и ревносну борбу, да се нешто стварно и конкретно у том насељу промијени, да се зграде поправе, или президају из темеља.

Ипак, највећи проблем, највећу опасност за здравље Мојковчана представља јаловишта, преостало још док су вађене руде олова и цинка. Локална власт ни до овог часа, није преузела баш ништа, како би се површина јаловишта, како то налаже стручан рад, култивисала и довела у ред. По стручним налазима и предлозима ове врсте, после култивисања простор јаловишта, може постати парк, или чак простор за рекреацију.

Мојковац: Српски радикали знају шта хоће и шта могу

Мојковац: мејсто чувене битке из 1916. године

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ МОЈКОВАЦ

1. Миле Шутовић, рођен 1967. године, техничар
2. Горан Бобић, рођен 1965. године, радник
3. Марко Шпањевић, рођен 1960. године, радник
4. Милан Љујић, рођен 1952. године, инжењер
5. Радомир Вуковић, рођен 1973. године, радник
6. Дарко Лазовић, рођен 1979. године, кв металац
7. Периша Шћекић, рођен 1962. године, радник
8. Божидар Радовић, рођен 1969. године, радник
9. Милован Чабаркапа, рођен 1977. године, ауто механичар
10. Драгана Станић, рођена 1975. године, техничар
11. Петко Обрадовић, рођен 1969. године, машински техничар
12. Милорад Обрадовић, рођен 1958. године, машинбравар

Српски радикали "др Војислав Шешељ" се не мире са изговором, да нема средстава за тако нешто. Ми планирамо, уколико нас грађани изгласају да то отровно јаловиште, мобилизацијом савјести и добровољним радом Мојковчана, прекријемо кубичима земље. Дио тог простора би послужио да се оживи вегетација. Рудни дио јаловишта, на самој обали Таре, радикали би, лиценцијом и јавним конкурсом, изда-

ли приватницима у закуп, који би ту поставили атрактивне угоститељске објекте.

Наш план је да се та средства од закупа атрактивних локација, употребе за изградњу базена и других спортских објеката.

Свакако, један од највећих проблема, које власти нису решиле ни до данашњег дана, је каналисање и одвод вода из рударских насеља, као и регу-

лисање корита ријечице Руднице. Чим падну веће кише долази до поплаве читавог насеља. Најтрагичније је што се грађани злопате, а увијек штете од тих излива и поплава су далеко веће него што би трајала изградња одводних канала и одводних бетонских корита до доњих токова ријеке Руднице.

Другог изговора, осим небриге и игнорисања народних потреба, за овај проблем нема.

Локална путна мрежа у општини је у катастрофалном стању. Поједина мјеста удаљена од Мојковца, уопште и немају путеве. Она су практично одвојена од овог свијета.

Уколико дођемо на власт, одмах ћемо кренути са сређивањем ових послова, и изградити путеве до свих мјеста у општини Мојковац. На исти начин, и са истом енергијом борићемо се да изградимо телефонске линије и телефонске бројеве, до свих општинских мјеста. Телефон је сада по селима и мјестима мојковачке општине привилегија коју имају људи на власти. Телефоне имају они, којима нису ни потребни. Преко тих телефона и телефонских жица они су једино повезани са својим крајем.

Многа насеља у мојковачкој општини нису решила питање снабдијевања пијаћом водом. Да апсурд буде већи, постоји сјасет природних извора. Изобиље воде и оскудица у снабдијевању. Уколико дођемо на власт и средствима буџета и прилозима, и радом грађана, решићемо тај проблем, а воду ће добити свака кућа и свако домаћинство у општини.

У садашњим условима, на крају XX вијека, у планинским мјестима наше општине, "још се умире од болести". Оболели и немоћни тако, сами себи, дају

дијагнозу. Медицинске дијагнозе нема, јер нема здравствене службе. Није проблем, ни у новцу ни у кадровима, него, по нашем увјерењу, у организацији службе здравствене заштите. Незапослене медицинске техничаре, који узалудно чекају на заводима за запошљавање, ми бисмо запослили и распоредили по терену. Свако насеље које има више од сто душа добило би сталног медицинског техничара. Лекарске медицинске екипе би обилазиле и повезивале ове пунктове, контролисале њихов рад и давале упутства.

Туризам и урбанистичка рјешења

Сем за личну корист, све гарнигуре досадашње власти нису искористи-

ционално и поштено руководство би напунило касу општинског буџета.

Умјесто агресивног туристичког приступа, актуелна власт је дигла руке од свега. Туристички објекти су остављени да пропадају. Неки од њих су толико запуштени и упропашћени зубом времена, да је ризично и ући унутра.

Српски радикали знају и шта хоће и шта могу да ураде да се природни потенцијали оживе.

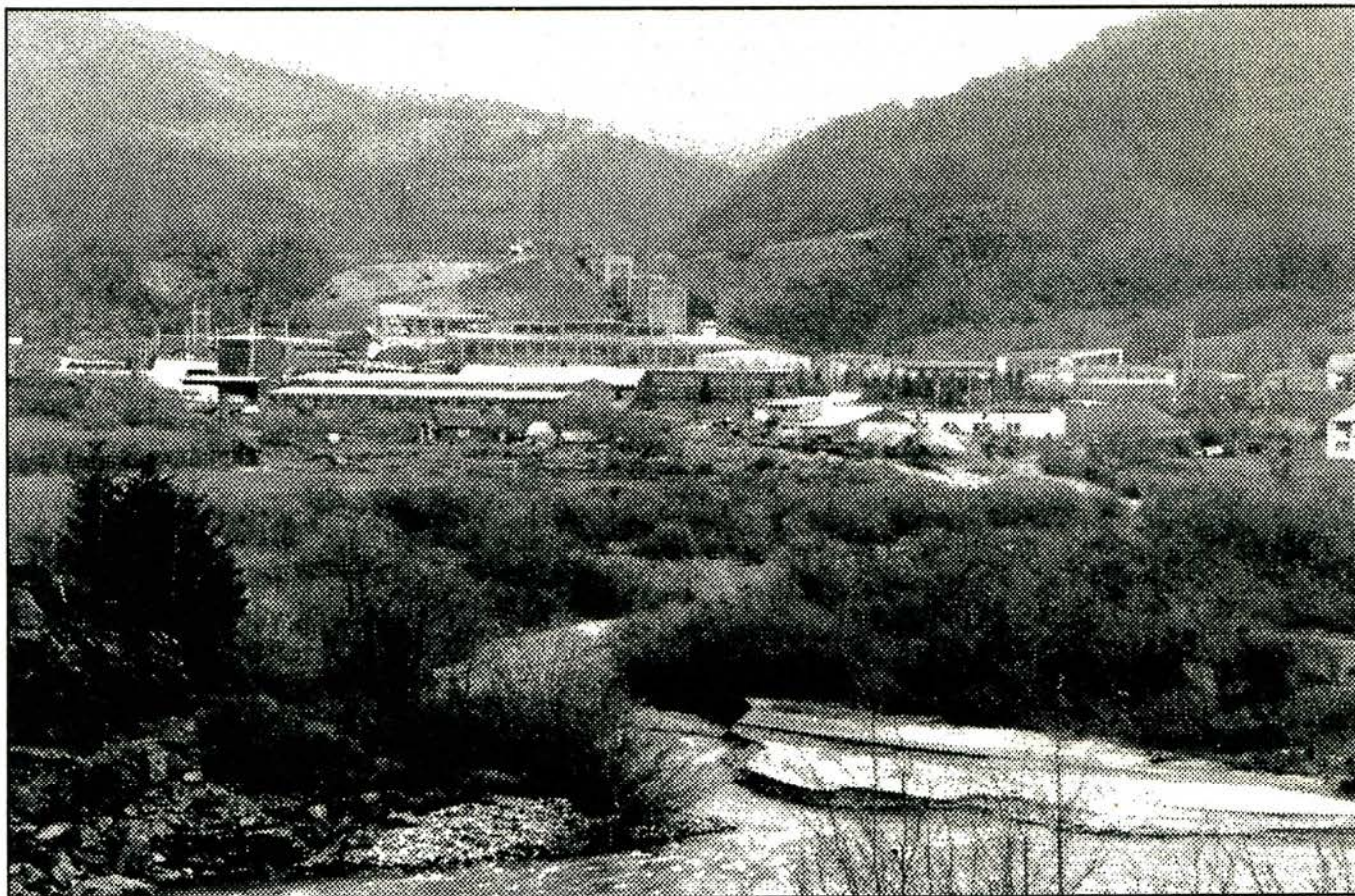
Умјесто да буде упечатљива слика успјеха, урбанизам је у мојковачкој општини био и остао једино, жива слика ко је чији кадар, пријатељ, кум и рођак у општинској власти. Најатрактивније локације за ресторани, кафиће и пекаре добијају људи повезани са ношиоцима власти на свим нивоима. Та-

град који нема православну цркву. Тој власти је прије, лежало на души, да се у Мојковцу подигну цамије и минарети, него цркве, и да градом умјесто попова, радије шетају санџачке хоће и муле.

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" ће свом снагом, и на све начине подржати Митрополију у изградњи цркве и да Мојковац више не буде безбожничка пустиња.

Све друго је узалудно, ако овај народ изгуби свој духовни корен, своју душу и самосвијест.

Мојковац је средина гдје су се одиграли крупни историјски догађаји, још у средњем вијеку. Још у XIV вијеку, Мојковац је имао више становника него Лондон. У српским рудницима, тада су, као гастарбајтери, радили Њемци, та-

Мојковац: Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" има програм за оздрављење привреде

ле природно богатство овог краја. Нису биле ни заинтересоване да било шта предузму. Њихова девиза је била и остала, да треба произвести сиротињу, јер је она немоћна и са њом са најлакше влада. Како другачије, иначе, објаснити чињеницу да се на територији мојковачке општине налазе два национална парка, Биоградска гора и Дурмитор, затим, обронци Бјеласице и Сињајевине, мјеста и простори са мноштвом ледених језера, која су права стеништа туристичких атракција, као што је и кањон ријеке Таре.

Да се све друго занемари, само организовањем сплаварења на Тари, ра-

ко новац од закупа, умјесто у општинску касу, одлази у приватне џепове, као и енормне зараде, које обезбјеђују овакве локације.

Српска радикална странка све полове издавања у закуп обављаће, искључиво, преко јавних конкурса и лиценцација. То ће пресећи криминал непотизма и избрисати било какве мутљавине и привилегије.

Обнова духовног живота

Мојковац као да је био означен да буде заморче за иживљавање комунистичког милитантног атеизма. То је данас, у цијелој Црној Гори, једини

чиније Саси. Мојковац је, оном чувеном битком и I свјетском рату, себе уписао у трајне симболе српства.

Није случајно што је и потоња, и актуелна власт све чинила да се та велика знамења прекрију заборавом. Пола вијека је бездушно, та власт сатирали у Мојковцу, све српско и све православно!

Уколико српски радикали добију повјерење грађана, све ће учинити да се достојно сачува и обиљежи сваки датум из прошлости. Посебно ћемо установити нови начин прославе легендарне Мојковачке битке, легендарног Сердар Јанка Вукотића, и његових јунака.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ БЕРАНЕ

Беране је невелика варош, али далеко чувена. Прославили су га бројни академици, доктори наука, које можете срести било гдје у Југославији и било гдје у свијету, а свима је исто мјесто рођења – Беране. До сада их је ова средина родила и одњеговала, како Беранани са поносом кажу, укупно 179, више него било који други град у Југославији и више него што је дала и најстарија српска гимназија у Валеу. Данас их је тек 36 живих, врло често долазе као гости у свој родни град, али се не задржавају. Многи су отишли давно, још из старе социјалистичке Југославије, прогнани од неслободуомог режима, због другачијег начина мишљења од прописаног или пожељног, а млађи одлазе одмах, прогонени жељом за животом достојним човјека. За то "мало бољег живота" многи би се вратили, кажу њихови пријатељи и рођаци, који су остали у овом граду. Међутим, са сваком новом послијетом, одумири и део њихове наде да ће се опет настанити у улици у којој су одрастали. Остала им је само још жеља да им кости буду сахрањене овдје гдје су настали, али гдје су провели и најкраћи дио свог живота.

Колико је трагичан сваки од ових живота откинутих од својих дјетињстава и младости, толико, можда, са још више црнила, проживљавају своје, они, који су још остали. Из њиховог града је само за једну деценију, између 1981. и 1991. године, од једног до другог пописа, отишло осам хиљада људи; са 46 хиљада становника постао је градић од 38 хиљада житеља. Стручњаци такву појаву карактеришу као перманентни процес депопулације са тенденцијом раста, због бесперспективности живљења, и налазе да је то једини град те величине у Савезној Републици Југославији у коме се одвија перманентни процес депопулације. Беранани кажу – град нам умире. Ипак, нешто живости има у онима који су остали упркос свему и, наизглед ре-зигнирано, тумаче ова одлажења Његошевим стиховима: "Од добра се још бјежало није". Такви су међу нама, радикалима, овога града. Наша филозофија је врло једноставна – знамо кад нешто не ваља, али се не миримо са констатацијом, откривамо узрок зла и организујемо увјек за варијанту – бољи живот. Знамо да много штошта одавно није добро у Беранама, зато смо и правили програм своје општине, још

од свог постанка, три пута – при оснивању Општинског одбора 1992. године, нови 1996. године и сада још један, конкретан и јасан, који образлажемо грађанима ове општине не би ли их отргли из омаме. Јер, последњи је час да овај град почне да задржава своје људе, а не да их изгони, па и да привлачи поново и своје и друге из свијета.

Фабрика у гробу, народ у пратњи

Болест Берана се зове социјална биједа, немаштина и незапосленост. То доказују и бројке. Не треба бити изузетан математичар да би се израчунало колики проценат, од укупног броја житеља Берана, представља 860 породица из беранске општине које примају социјалну помоћ, дакле, најминималније суме новца које нијесу довољне ни за голи живот. Лако се памти резултат ове мале рачунице, јер уз остале сиромашне, који не примају ову врсту помоћи, налазимо да је 90 одсто на ивици биједе. Узрок те болести је по-сустала привреда, која је доведена на ивицу пропасти, а лијек који ће Беране и Беранане сасвим поуздано изли-

Зграда Скупштине општине Беране

јечити, преписујемо ми, српски радикали, по рецепту нашег програма. Погрешне фабрике у погрешно вријеме и, још и дефинитивно са погрешним руководством које на послу води политику, а политичким средствима обезбјеђује себи посао, односно профит, неминовно су довели друштвена пре-

ускоро може прерасти и у трећину од укупног броја стечајаца у Црној Гори. Због ових предузећа и фабрика, који данас не функционишу, млади из околних села су долазили у град да ту раде и живе. Села су опустјела, млади су остали без посла и новца, да оду даље више не могу, а да се врате више

као и туризма. Истовријемно, опустјеле фабрике и предузећа ћемо преоријентисати у мање, рентабилније погоне, који ће ефикасно функционисати, јер ће користити природне ресурсе овог краја и неће зависити од увоза репроматеријала.

Такође, има много погодности у беранској општини и за развој занатства, а није немогуће искористити снагу Лима и изградити једну хидроцентралу у близини. Све што смо предочили упослиће незапослене, оне који су остали без посла, као и младе који ће тек завршити школе.

Саобраћајнице и путеви

Изгледа да је из Берана било лакше отићи него у њега доћи. Пuteви просто заобилазе Беране, па је тако читаву ову општину заобишао и просперитет. Беране је управо на веома повољном мјесту укрштања разних праваца, али су се путеви укрштали негдје даље. Пробијањем тунела кроз Чакор, повезали бисмо Ниш са Јадранским морем. Тако би се отворили сви робни и путни токови из правца Србије, Русије, Румуније, Бугарске, што би омогућило развој економског и производног програма овог краја, а о трговини и туризму да и не говоримо. Постоји идеја и за путни правац Београд-Бар, преко Пољара, што би додатно олакшало и убрзало све погодности беранске општине.

Када је ријеч о жељезници, не можемо а да не споменемо најчувенију пругу у Југославији Београд-Бар. За Беране је још чувенији промашај једне деонице те пруге, која заобилази Беране, умјесто да пролази кроз овај град. Израчунали су да је варијанта која је изграђена чак 17 пута скупља него да је пруга постављена тамо куда се просто намегао правац, преко Берана. Међутим, уколико грађани буду указали повјерење Српској радикалној странци "др Војислав Шешељ", радикали ће се заложити за изградњу једног крака пруге који ће имати правац Рашка-Рожаје-Беране-Андријевица-Колашин. То ће омогућити да се и у беранској општини развија трговинска мрежа која, додуше, функционише, али отежано и уз сметње које се могу исправити. Отклањање једног од недостатака свакако представља и изградња паркинга за камионе који редовно путују друмовима Србије, односно Косова и Метохије и Црне Горе. Беранска општина има исте проблеме као и многе друге у Црној Гори, посебно сјеверном дијелу Републике. Класични проблеми инфраструктуре беранске општине, водоснабјевање, канализациона мрежа, проблем смећа дају се ријешити. Ми, српски радикали, спремни смо и способни да их ријешимо на најбољи и најбржи могући начин уколико будемо задобили повјерење грађана.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ БЕРАНЕ

1. Милорад Лабан, рођен 1936. године, савјетник за културу
2. Борислав Марковић, рођен 1951. године, комерцијалиста
3. Александар Василијевић, рођен 1976. године, студент
4. Владимир Лабан, рођен 1970. године, професор
5. Радеља Беранић, рођен 1935. године, пензионер
6. Вујица Јоксимовић, рођен 1954. године, привредник
7. Милосав Живковић, рођен 1953. године, угоститељ
8. Димитрије Бисмиљак, рођен 1939. године, адвокат
9. Мојсије Вучељић, рођен 1938. године, наставник
10. Дарко Дележић, рођен 1977. године, радник
11. Дарија Обрадовић, рођена 1977. године, радница
12. Вукота Ђуричанин, рођен 1927. године, пензионер
13. Миљивоје Ђаковић, рођен 1951. године, електричар
14. Миодраг Михајловић, рођен 1954. године, радник
15. Славко Разић, рођен 1953. године, поштар
16. Борис Тмушић, рођен 1980. године, студент
17. Горан Раковић, рођен 1960. године, аутопревозник
18. Милован Аковић, рођен 1961. године, штампарски радник
19. Драгић Марсенић, рођен 1953. године, зидар
20. Божић Недовић, рођен 1958. године, конобар
21. Златко Галевић, рођен 1955. године, трговац
22. Лидија Кењић, рођена 1978. године, студент
23. Драган Стојановић, рођен 1955. године, ватрогасац
24. Миомир Ђорац, рођен 1952. године, угоститељ
25. Радомир Ђорђевић, рођен 1962. године, радник
26. Вуксан Пешпић, рођен 1970. године, радник
27. Радомир Ралевић, радник
28. Дејан Зоњић, рођен 1961. године, радник
29. Бранко Вујовић, рођен 1969. године, радник
30. Слободан Шћекић, рођен 1962. године, радник
31. Марко Маринковић, рођен 1962. године, таксиста
32. Радован Чукић, рођен 1957. године, трговац
33. Душко Лекић, рођен 1965. године, професор
34. Миљан Губеринић, рођен 1949. године, професор
35. Драгица Добрашиновић, рођена 1971. године, професор

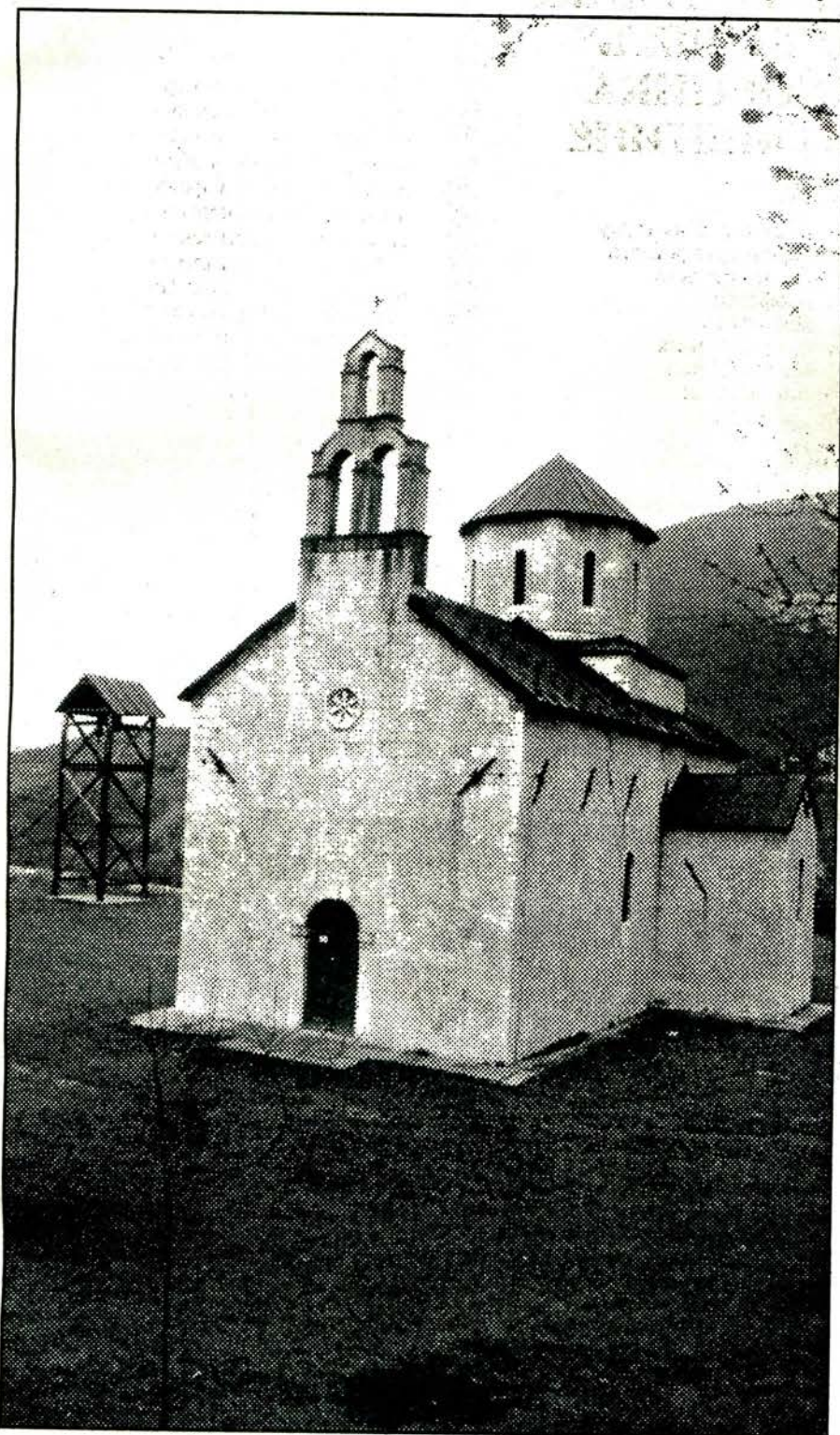
дузећа у Беранама до колапса. Радници не примају по годину и више дана плате у тим предузећима и фабрикама, а пошто је све превише дуго трајало, у сличну ситуацију су доведени чак и службеници органа локалне самоуправе и други корисници буџета.

Фабрика сулфатне целулозе и папира, која је требало да буде носилац цјелокупног развоја беранске општине, сада једва да тавори своје предсмртне дане, а такође и "Рудник" и грађевинско предузеће "Полимка". У Беранама сада тренутно има око 3.700 стечајаца, што представља четвртину, а

немају гдје. Пре него што су пошли у загушљиве фабрике нијесу видјели пред собом чисте и брзе ријеке које су овдје јединствене, у свијету их одавно нема. Нијесу подигли поглед према планинским висовима и удахнули чист, свјеж планински ваздух. Ово подручје је некада било проглашено за ваздушну бању.

Ми, српски радикали, то смо видјели умјесто њих и вратићемо живот у овај крај. Природа и околина просто обећавају све погодности за процват сточарства, дрвне индустрије, прераде шумског биља, лова и риболова,

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ АНДРИЈЕВИЦА

Андријевица: Васојевићи источник српства

Прије предстојећих избора мислимо да је неопходно, поред наших програма упућених бирачима, појаснити приступ и гледишта Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ", о локалној самоуправи и њеном функционисању.

Органи локалне самоуправе су овлашћени да доносе статут општине и усвајају друга правна акта по којима и извршавају власт и имају атрибуте власти.

Скуп тих овлашћења, уколико су погрешно протумачена и урађена, може крајње негативно да се одрази и на потребе грађана и на њихову слободу у ширем смислу.

Нажалост, у садашњим условима остваривања локалне самоуправе сучавамо се са многим злоупотребама. Непоштовање свих принципа локалне самоуправе ствара правну несигурност грађана и њихово различито третирање од једне општине до друге, иако су све у истој држави.

Српска радикална странка посветила је пуну пажњу питању локалне самоуправе. Она је прецизно одвојена од надлежности државе, не преплићу се ингеренције, нема раскорака, а грађанин брже, лакше и јефтиније остварује своје интересе. Ти свакидашњи интереси остварују се кроз локалну самоуправу, коју грађанин сам бира и издржава.

Неразјашњени и непрецизирани односи између локалне самоуправе и органа државне власти доводе до низа забуна а крајњи исход је да се многи органи умјесто у служби народа, јављају у служби државне власти.

Српска радикална странка је дала cjеловит програм нове организације локалне самоуправе, начина њеног финансирања и метода рада. Ако се суштина тог cjеловитог обимног програма може изразити у једној реченици, онда она гласи – општинска власт је само сервис за услуге свим грађанима општине! Коначно, Српска радикална странка је тај концепт проверила у пракси рада земунске општине и остварила изузетне резултате.

Како изградити путну мрежу

Са таквом организацијом локалне самоуправе и вршења локалне власти, општински одбор Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ" је увјерен да ће реализовати све основне пла-

нове развоја општине Андријевица. Један од приоритетних задатака представља питање организовања саобраћаја и изградња саобраћајница. Општина има велики број насеља која су врло лоше повезана саобраћајницама.

Јавни превоз у нашој општини је врло лоше организован. Многа мјеста, као Кути на примјер, немају јавни превоз, као што га немају ни Гњили Поток, Обло Брдо, Краље, Грачаница и још нека мјеста. Разумије се да су разлози оваквог стања дубоки и вуку корјене из прошлости, али је исто тако тачно да је такво стање и резултат потпуне небриге локалних органа власти. Јавни превоз и тамо гдје се одвија, функционише са неисправним и не сигурним возилима, аутобуси обаве-

ма, у Андријевици је гори само зимски превоз. У данашњим условима постојања технике и механизације преко зиме су путеви завејани снијегом. Чишћење саобраћајница није чак на нивоу реномеа наших очева и дједова, који су успијевали да преко зиме чисте саобраћајнице и да оне увијек буду проходне. Протекле зиме, ето, имали смо завејане путне превоје. У таквим условима тешко је и остати и опстати у овој општини. Пола вијека слушамо два рефрена исте пјесме: ми смо неразвијена општина и ускоро ће се све промијенити.

А, у ствари, све је остало исто – потпуна небрига општинске власти за та животна питања грађана. Ако имамо брда, многе земље имају још непо-

погријешити, а народ је и тако научио да трпи и да се сналази. Наш општински одбор има нови приступ, једино могући. Уколико нам грађани укажу повјерење у рјешавању овог проблема, укинућемо монопол који у превозу грађана имају јавна предузећа за саобраћај. Само здрава конкуренција може их натерати да се озбиљно позабаве тржишним принципима пословања. Уколико нас грађани буду изабрали да вршимо власт, у рјешавању овог проблема трагаћемо за могућностима приватизације линија и превоза.

У склопу овог питања важно је напоменути да су саобраћајнице у лошем стању. Општински одбор има конкретан и разрађен план којим ће се

Андријевица: хотел "Комови"

зно касне, владају огромне гужве и то малтретирање становништва и путника може се само условно назвати јавним превозом. Паралелно по завршетку радног времена, општински функционери из Андријевице се одвозе супер луксузним аутомобилима. Сваки од тих аутомобила вриједи колико два одлична аутобуса.

Општински одбор Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ" има комплетан план, који је детаљно разрађен за све аутобуске линије у Андријевици. Ријеч је, прије свега, о организацији и усаглашеном повезивању линија и реда војње локалног и међуградског саобраћаја. Од летњих катастрофалних гужви по аутобуси-

годније терене. Ако је проблем у недостатку пара, то се може разумијети, али је још мање разумљиво да се у тој немаштини јавља расипништво. Убијеђени смо да је основни проблем у недوماћинском понашању и када треба стицати приход за општину и посебно када је потребно да се та средства равномјерно и поштено распореде према приоритетним потребама грађана. Прихватићемо објашњење да новца нема довољно, али је утолико неразумљивији луксуз и неоправдано расипничко понашање.

Проблем је, наравно, и у старим облицима свијести и понашања. Још увијек влада девиза – боље ништа немој да радиш, јер ништа не можеш ни да

методама прикупити средства и покренути радови на поправци и изградњи саобраћајница. Без јавног превоза, без путне мреже, ова општина ће остати исто оно што је била у протеклих пола вијека, неприступачан ћорсокак, високо у брдима. Биће пасивни крај из кога се бежи, по могућству чим се прохода!

Развој пољопривреде и сточарства

Развој пољопривреде представља питање кључне одлуке или ће села у Андријевици доживети преображај и опстати, или ће остати потпуно празна, лишена било какве перспективе. Раз-

вој пољопривреде у Андријевици могућ је по програму Српске радикалне странке. Тај најобимнији и најцеловитији програм, који је уопште понуђен на политичкој сцени цијеле Савезне Републике Југославије, посебну пажњу је посветио питању унапређења пољопривреде, развоју села и сељака. То је цјеловита програмска слика од начина привређивања до стварања животних услова на селу.

Сувишно је шире објашњавати колико је значајно питање опстанка и унапријеђења села у андријевичкој општини и са становишта општег побољшања привређивања и са становишта најосетљивијих државних и војних питања.

Имајући све то у виду, неопходно је унаприједити пољопривреду, али је то могуће само њеним организовањем на нови начин. О програму радикала сваки сељак може своје производе директно извозити, а истовремено увозити све што му је неопходно за пољопривредну производњу. То би укинуло монополско понашање посебно у индустрији вештачког ђубрива. Практично, по програму радикала, сељак може своје производе да трампи са иностраним партнерима и да од њих добије све – од јефтинејег ђубрива до расног сточног подмлатка, од садног материјала воћњака, посебних сорти семена, па до механизације. Тешко је овом приликом препричати ту сјајну замисао у радикалском програму, али се све своди на чињеницу да је сељак апсолутни власник својих производа и господар својих њива и имовине.

На богатом, на инокосном сељаку вјековима је опстојавала наша држава. Тако укоренено и снажно сеоско домаћинство има и већи подмладак, који остаје укоријењен на поседу као чувар културе, традиције, духа, вјере и државе.

Уколико у Андријевици радикали добију повјерење гласача, спроводиће овај програм, бар оно што је у компетенцији локалних власти. Унапређиваће стручну сарадњу. Организоваће откуп пољопривредних производа. Трагаће за повољним кредитирањем сеоских домаћинстава. Уступањем вредним домаћинствима и подстицањем рада, ријешити се коришћење сада запустелих и необрађених њива. Користиће се све прилике да се успоставе трговинске везе изван општине и по читавој држави.

Радикали овом проблему, као и свим другим проблемима, приступају комплексно. Све ћемо учинити да се, колико год је могуће, поправе путеви до катуна, да катуни добију електричну струју, а сточарима понудити могућност набавке расних говеда и оваца.

Неоспорно је да су власници највећих и најљућих брда по свету, умели то да претворе у предност, да се на томе обогате, више него да су живели у најплоднијим равнинама. Зашто не преузети та искуства. Ове планине су богомдане за туризам и то је неоспор-

но. Ствар је само у правим идејама, да се катунска производња чудесних сирева, сјајног млијека и кајмака и меса повеже са туризмом. Данас се у свијету много говори о природној и здравној храни. По катунима Андријевице још једино у свијету може да се купи јагње, "оно што се намучи док се напасе". Проблем је једино у томе што свијет за такву чудесну могућност не зна. Земље исламског закона на истоку трампе нафту за јагањце и овце. Проблем је, опет, у томе да се неко досјети, крене одважно и смјело. Умјешно разгласи и ступи у контакт. Проблем је, дакле, у правим идејама. Српски радикали их, наравно, имају.

Индустрија која тавори, штетнија је него да је нема

Приватизација и тржишна привреда, то је основно полазиште програма Српске радикалне странке у опсежној разради како коначно промијенити ово стање привредног колапса. Питање приватизације није спорно. Приватизација се налази у програмима многих политичких странака. Међутим, српски радикали су посебно разрадили метод и начин спровођења приватизације, како би се прецизно одредила одговорност и елиминисале било какве могућности манипулисања и пљачки, са којима се готово редовно сусрећемо свуда где је актуелна власт извела некакве видове приватизације.

Чињеница је да у овој општини у привреди царује нерад, јавашлук, неспособност руководиоца, што је и фабрике и друга предузећа довело до пропасти. Иако Андријевица припада оним подручјима, која су увијек имала проблеме да у привреди обезбиједи и стручни кадар, стручњаци су из ове општине отеривани, само ако су имали другачија политичка гледишта од актуелне власти. Српски радикали у вршењу локалне власти би поступили са свим другачије. Политичка гледишта појединца су његова приватна ствар и то неће доводити у питање њихово професионално ангажовање и запослење. У садашњим приликама многи стручњаци су отерани, фирме пропадају, а радници мјесецима не примају плате. Поред свега, није запамћен ниједан примјер да је неко од функционера због тога позван на одговорност. Општи је утисак да се те фирме намјерно доводе до просјачког штата, како би их ти политички моћници, који су их упропастили откупили закулисним и криминалним радњама. Уколико нам грађани укажу повјерење на изборима, ми ћемо то енергично спријечити. Приватизацију ћемо подстицати, али она мора бити одговорна и обавезно изведена на јавним конкурсима и лицитацијама. Фирме ће купити они којима је циљ да унаприједи производњу, а не да је угасе, да запосле нове раднике, а не да отпусте оне који ту већ раде. На све могуће начине ми ћемо

отворити врата свим могућим улагањима страног капитала. Све послове у јавним радовима ми ћемо уступати преко јавних конкурса и тако елиминисати било који вид закулисних радњи. Пресјецање криминалних токова у привреди, представља први предуслов њеног опстанка и оживљавања.

Урбанизам

Урбанистичка рјешења у Андријевици су посебно накарадно урађена. Свеједно да ли је то учињено намјерно или из незнања, чињеница је да штету сноси грађани. Српска радикална странка се у читавој држави залаже за доношење нових генералних урбанистичких планова уз пуно поштовање стручности и приватне својине. Наш општински дио посла уклапа се у тај мозаик програма Српске радикалне странке, а он предвиђа сљедеће.

Смјеста обуставити све постојеће урбанистичке планове, јер су нестручни и не уважавају специфичност средине.

Приступити изради нових планова у цијелој републици. Истовремено, покренути све насилно заустављене јавне радове и у општини Андријевица и у цијелој сјеверној Црној Гори.

Извршити категоризацију земљишта, а јавне површине уступити приватницима, искључиво јавном лицитацијом.

Грађевински материјал за све јавне радове ослободити пореза и трагати за повољним кредитима, уз минималне камате.

Оваквим приступом допустити грађанима да брже и једноставније дођу до стамбеног простора, тог данас највећег проблема сваке породице у урбаним срединама.

Водовод, канализација, депоније

Водовод у Андријевици представља посебну причу. Отпадне воде и канализација једноставно је изливена по улицама, уз посебну несрећу што су то баш улице које воде према школама. Сувишно је и поменути колико је то легло заразе и несреће.

По селима и мјесним заједницама, као и у граду нема довољно пијаће воде. Разумије се да кривицу носе носиоци општинске власти и комунално предузеће.

Уколико радикали добију повјерење грађана, приступиће хитном рјешавању свих ових комуналних проблема. Најхитније ће ријешити проблем депоније, како би нестало садашњег ругла од ђубришта. Механизацијом коју посједује јавно комунално предузеће и договором са сеоским домаћинствима и мјесним заједницама, српски радикали у Андријевици ће ријешити воде водоснабдијевање. Капацитети воде су довољни да се становништво снабдије пијаћом водом.

**Како побољшати
електричну мрежу и путеве**

Електрификација села у Андријевици је само условно завршена. У ери компјутера, сателита и чипова, села око Андријевице имају струју малих напона, недовољну и за потребе домаћинства. Удари напона квари кућне апарате, грађани се нервирају и трпе штету. Домаћинским пословањем, рационалним распоређивањем пара и задничким улагањем са становништвом,

градњу путева актуелна општинска власт започињала само уочи избора. На исти начин је започета и изградња Дома културе. Та предизборна парада завршена је са пребројавањем гласова у гласачкој кутији. Српски радикали презиру такво лицемјерје и вјерују само у поштен приступ и истрајан рад.

**Однос према цркви
и духовном преображају**

Српска радикална странка "др Воји-

изма наша црква је поделила тешку судбину са нашим народом.

На несрећу, још увек се и јавно и прикривено задржао такав однос локалне власти према српској православној цркви и вјери. Локални носиоци власти, отезањем послова око грађевинских дозвола, намјерно коче изградњу и обнову православних храмова. Цјелокупним својим понашањем и односом ствара атмосферу у којој се подстиче стари страх вјерника, како би их одвојили од цркве. Иако су донатори грађани припремили и уложили средства да се заврши започети Конак Светог Архангела Михаила, поједини носиоци политичке власти се просто такмиче у изналажењу начина да се све то заустави и успори. Пропада материјал, троше се средства, а локални режим доказује своју идеолошку приврженост и атеистичко опредјељење.

Уколико грађани радикалима укажу повјерење, изградња ће бити смјеста настављена, а читав однос према православној цркви биће заснован на користи и цркве и вјерника.

**Програм по
вољи народа**

Духовна и културна обнова народа представља услов сваке друге обнове. Српска радикална странка, уколико у Андријевици дође на власт, изградиће и биоскоп и библиотеку, а паралелно стварати културно-умјетничко друштво јер је то прави смјер у уздизању културе и очувању традиције, посебно код млађих генерација.

Српски радикали у Андријевици ће се у вршењу власти заложити за враћање простора некадашњег андријевичког среза.

Српски радикали у свом вршењу власти, у свему што одлуче, или покрену, засноваће на вољи народа и у његову корист, а у оквиру Устава и закона.

Српски радикали из Андријевице и народ Васојевића никада неће признати одлуке и завере које би даље комадале српску државу. Свако насилно сепаратистичко понашање било би самоубиствени чин, а ми га разумијемо и осјећамо као настављање геноцида над српским народом и државом. Зна се да Српска радикална странка у свом програму јединствене националне државе лојалним националним мањинама гарантује сва права по највишим европским и свјетским стандардима.

Са таквим приступом уз независно судство, правну сигурност, једнакост грађана пред законом, Српска радикална странка ће успоставити патриотску и одговорну власт, само у интересу народа и државе.

**ИЗБОРНА ЛИСТА
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
"ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ"
ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА
У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ
АНДРИЈЕВИЦА**

1. Видак Вукићевић, рођен 1954. године, радник
2. Михаило Маријановић, рођен 1968. године, машински техничар
3. Вук Асановић, рођен 1952. године, радник
4. Мирослав Ђулафић, рођен 1941. године, радник
5. Слободан Марковић, рођен 1980. године, машински техничар
6. Виолета Бакић, рођена 1972. године, незапослена
7. Миомир Фатић, рођен 1953. године, радник
8. Радојко Марсенић, рођен 1960. године, радник
9. Предраг Ђировић, рођен 1974. године, машинбравар
10. Панто Нововић, рођен 1950. године, пензионер
11. Маринко Раичевић, рођен 1964. године, приватник
12. Раденко Јанковић, рођен 1963. године, кореспондент
13. Радоје Саковић, рођен 1962. године, такси возач
14. Милутин Вукадиновић, рођен 1962. године, машинбравар
15. Петар Весковић, рођен 1964. године, радник
16. Лука Стојановић, рођен 1969. године, незапослен
17. Бранко Марсенић, рођен 1959. године, радник
18. Спасоје Перовић, рођен 1962. године, радник
19. Вељко Бојовић, рођен 1971. године, незапослен
20. Данило Рачић, рођен 1964. године, радник
21. Новица Марсенић, рођен 1954. године, радник
22. Радослав Раденовић, рођен 1943. године, радник
23. Миладин Остојић, рођен 1968. године, радник
24. Борислав Вујовић, рођен 1967. године, радник
25. Љубиша Лабовић, рођен 1962. године, радник
26. Василије Ђулафић, рођен 1941. године, пензионер
27. Милован Фатић, рођен 1949. године, поштар
28. Маријан Перовић, рођен 1972. године, аутомеханичар
29. Предраг Рајовић, рођен 1967. године, незапослен
30. Радоје Ивановић, рођен 1962. године, незапослен

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" би то стање решила одмах. По истом принципу приступили бисмо изградњи локалних путева. Такав посао захтијева стални рад, умијеће и искрен приступ. До сада је из-

слав Шешељ" у српској православној цркви види основу нашег националног трајања. Сви ми знамо да су сви удари упућени српском народу, управо погађали српску православну цркву. У последњих пола века милитантног ате-

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ ПЛАВ

Готово на самој тремеји Албаније-Црне Горе-Србије, међу планинама Виситор и Проклетије, и висовима Чакора и Беравице, окружен са три језера, у близини изворишта ријеке Лим и чувених Алипашиних извора, од давнина се угњездила варош живописног, "природњачког" имена - Плав, са неколико хиљада житеља, најразнороднијег поријекла. Ову оазу природе, чувену по недирнутим љепотама, у рангу српских Плитвица, недовољно промовисану у туристичким водичима наше земље, далеко од добрих и проходних саобраћајница, својевремено су "непримјереном" индустријом и урбанизацијом наружиле неодговорне власти, те се и дан данас броји у привредно неразвијена подручја. Вишеденцијске грешке или заблуде својих претходника, новим визијама покушавају да исправе нови људи у локалној политици, српски радикали, који на своме терену чекају јединствену шансу и амбијент, никада повољнији за идеје ове српске странке на црногорским просторима.

Мурино, Велика, Гусиње и административни центар Плав, у којима су српски радикали, сходно дуговјекој традицији ослањања на српску Метохију, стекли чврсто и бројно упориште, спремно дочекују нове црногорске локалне изборе. Иако вишенационална, ова средина није оптерећена компшијским несугласицама, у сличним крајевима доведеним до усијања. Напротив, овај српски бастион пре подсјећа на Швајцарски кантон међународном хармонијом. Лојалност држави и легалним органима власти има важење аксиома.

Живот достојан човјека

И у програму Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ" за Плав, који је сачинило руководство Општинског одбора странке, основно је одређивање неутуђиво право сваког грађанина на живот достојан човјека, заснован на увјерењу да ће активисти водеће српске странке у Црној Гори знати да цијене слободарски и витешки живаљ овог пограничног краја.

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ", која је у служби народа, успјешан развој Општине очекује искључиво кроз измијењени концепт економије плавског краја, који би ријешо горући проблем - огроман број незапослених, али и успо-

ставио поредак у привређивању, очувањем и његовањем рентабилних дјелатности. Претпоставка ових промјена је поштовање закона, са јасном оријентацијом да у плодовима свога рада уживају и сељак и радник, значи произвођачи.

Такозвано "добро народа", којем тежи свака организована политичка снага, немогуће је реализовати у плавској општини без увођења саобраћајних веза, за које се слободно може рећи и да не постоје. Значајније путне комуникације на правцу Берање-Андрејевица-Плав, које даље воде у Метохију према Пећи, најчешће су у зимском периоду непроходне због високих снежних наноса, путници их радије избјегавају, те је маргинализацијом ове саобраћајнице она доведена у јако лоше стање. Годинама није обновљана, а скоро да се и не одржава, што је додатни разлог за заобилажење овог правог туристичког бисера.

Повратнике с мора, посебно у љетној сезони, требало би задржати организованијом туристичком понудом, адекватним и приступачним смјештајем. Умјесто овог евентуалног додатног прихода, који би плавској општини доносили путници намјерници, у природним љепотама краја ужива тек домаћи живаљ, али у својим кућама и викендицама. Иоле озбиљнија локална власт би се морала позабавити и овим проблемом, кад природа већ није шкртарилa на овим просторима. Наравно, морали би се отворити нови смјештајни капацитети и други садржаји, атрактивни да туристе овдје и задрже, што до сада није био случај.

Повезати добрим саобраћајем Плав са осталим градовима

Лојално становништво муку мучи с пријезомом. Ђаци пјешаци из разудених села нијесу ријетка појава. Путници се, најчешће, сналазе како знају и умију, јер постоје аутобуске линије слабо уважавају возни ред. Комуникација је посебно отежана између села. Српски радикали ће се залагати да се уведу приградске линије Плав-Гусиње-Грнчар, као и Плав-Велика-Гусиње. Настојаће, ако им се укаже појверење на предстојећим изборима за органе локалне самоуправе, и да се појача саобраћај на линији Плав-Велика. Да би ове новине заиста имале успјеха, морале би да се уведу ефика-

сне пратеће службе за одржавање постојећих путева.

Терени плавске општине богом су дани за сточарство. Планине су пуне катуна на којима се одгаја стока. Ови шумовити терени идеални су и за лов, јер су богати дивљачи, што би могао бити додатни фактор у ионако раскошној туристичкој понуди, за коју се иначе јако мало зна у јавности.

Када је већ ријеч о сточарству, као главној привредној грани овога краја, којом се углавном живаљ бави "за свој рачун", нова локална власт морала би потражити помоћ надлежних републичких органа како би се на овом подручју изградиле нови прерађивачки капацитети. Таквим потезима постјешивало би се и запошљавање, подизао стандард живља и могао планирати препород краја, коме је одвајкада недостајала само ваљана организација. Примера ради, некада давно у Плаву је изграђена фабрика за прераду млијека и мљечних производа, која је годинама напуштена. Сви предуслови за њено поновно активирање и даље постоје, као и онда када је планирана и отворена. Српски радикали би је поново пустили у погон, а прерађевина би било и за друге крајеве Црне Горе, посебно у љетној сезони, када туристи из свих крајева земље крену на море. Овим потезом би се обновила угашена производња, највјероватније због нечијег немара и организационих неспособности, али пружиле и нове могућности за запошљавање. То би спријечило и одлив становништва у развијеније регионе. Да не спомињемо и то да би знатно економски унаприједило иначе пасивни крај, за какав важи Плавска комуна. Није ово једини запуштени пројекат ове врсте.

Без пореских намета

Климатски услови у Плаву и околини изузетно погодују гајењу воћа, љековитог биља, пчеларству. На овој надморској висини успијева и поврће. Српски радикали би се залажили да на овим теренима никну плантаже, са којих би се убирали знатни приноси. С обзиром да би драгоцјени плодови били узгајани у нетакнутој природи, више је него јасно какве су могућности за развој ових пољопривредних грана, уз добру и планску организацију. Наравно, овакве подухвате пратиле би и најсавременије агротехничке мјере. Настојали бисмо да се ова

производња обавља без великих пореских намета, који је, уместо да подстичу, у садашњим условима пре гуже и чине утопијском.

Српски радикали, активни у атару Плава, увијек су указивали на све ове могућности. Као и на околност да пребогати природни ресурси морају бити основни ослонац развоја овог краја, који се није прославио политичарима спремним да за њега, на неки други начин, издејствују прави ста-

стручним способностима или резултатима које постижу. Као најправичније рјешење за проблем замрле индустрије, која има капацитете, српски радикали су одувијек заговарали приватизацију, на супрот пракси отимања радничке и државне имовине. Дана је потпуно јасно да је страно улагање у домаћу, па и нашу привреду – неминовност, али само на принципима Устава и закона заједничке нам до-

на свакојаким градњом, свих стилова и укуса, а инспекције као да нијесу ни постојале, предлажемо као хитно рјешење мораторијум на све досадашње урбанистичке планове, који чекају будућност. Ниједно подручје, окружено планинама, с три језера у својој најближој околини, и свим осталим природним љепотама, не може се и не смије уређивати ни планирати на овај начин!

Српски радикали не остају само на критици; ми посједујемо детаљан урбанистички план, који ће испоштовати културу, традицију, окружење, а сваки нови објекат мораће да се уклопи у амбијент цивилизованог природног богатства. Ово начело ће важити за сваки сегмент.

У том контексту, посебно значење и значај имају верски објекти и верске установе, историја овога краја и народа настањеног у њему.

Полувјековна владавина комунизма оставила је траг који ми, српски радикали, морамо избрисати. Полурушене цркве у Велици, у Војном селу, морале би хитно да се обнове, а не би било велики проблем, пошто међу мјештанима има доста оних чији су сродници на привременом раду у иностранству, да се велики посао изфинансира путем донаторства, спонзорства и разноразних акција прикупљања прилога. У овим селима обнавља се духовност и јача вјера у свето православље, дуги низ година систематски затирана. Храмови се морају обновити за богослужења и на томе ће српски радикали упорно, како су и опомињали, истрајати.

Није у бољем стању ни православна црква у Гусињу, која је некада важила за највелелепнију и најуређенију српску богомољу на овим просторима. Само ако се хоће, а српски радикали су упорни када на нешто упру прстом, може се реновирати и повратити сјај којим је доминирала у крају.

Уз светиње, неопходно је посебну пажњу посветити школама, здравственим установама, читаоницама, библиотекама. Ако подухват привредног препорода Плава на овај начин успје, вјерујем да неће бити проблем одвојити динар за унапређење услова рада и оних институција које нијесу у надлежности локалних органа власти. Ако се покрене производња, на прави начин испромовише туристичка понуда, и њу прати модерна организација, ствари се одвијају и саме од себе. Српски радикали никада нијесу проневјерили народни динар, те ће га и овога пута уложити на добробит свих. Подједнако и Срба, и муслимана, и Шиптара, и Турака, јер за један од основних принципа заговара демократију, верску и националну толеранцију и равноправност свих грађана. Захваљујући управо оваквој свести и политичкој оријентацији која убире све богатству жетву, надамо се да на реализацију ових планова нећемо чекати дуго.

Све за српство, а српство ни зашта!

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ПЛАВ

1. Мило Бојовић, рођен 1961. године, професор
2. Момчило Ђукић, рођен 1970. године, трговац
3. Жарко Плавшић, рођен 1947. године, умјетник
4. Славољуб Јашовић, рођен 1955. године, машински техничар
5. Милан Лабан, рођен 1957. године
6. Драгулин Стешевић, рођен 1937. године, дрвопрерађивачки техничар
7. Јовица Стешевић, рођен 1961. године
8. Драгулин Живаљевић, рођен 1956. године, трговац
9. Вујадин Прашчевић, рођен 1943. године, наставник
10. Маринко Лекић, рођен 1932. године, пензионер
11. Лакић Бабовић, рођен 1968. године, машински техничар
12. Љубиша Вучетић, рођен 1966. године, земљорадник
13. Ратко Пауновић, рођен 1966. године, трговац
14. Ранко Ђуричанин, рођен 1971. године
15. Зоран Ровчанин, рођен 1968. године, новинар
16. Славица Дашкић, рођена 1967. године, машински техничар
17. Бобан Марсенић, рођен 1978. године
18. Мирко Јокић, рођен 1959. године
19. Војо Лалевић, рођен 1969. године
20. Жарко Дедић, рођен 1963. године
21. Жарко Стијовић, рођен 1958. године, електричар
22. Милосав Јокимовић, рођен 1954. године
23. Веселин Јокић, рођен 1966. године
24. Вукашин Катин, рођен 1952. године, техничар
25. Драган Лекић, рођен 1974. године, машински техничар
26. Милосав Живаљевић, рођен 1925. године, пензионер
27. Зоран Стешевић, рођен 1972. године
28. Воин Дашкић, рођен 1947. године, радник
29. Васко Драговић, рођен 1970. године
30. Иван Бојовић, рођен 1977. године
31. Вујина Стешевић, рођен 1964. године
32. Жарко Тодоровић, рођен 1974. године

тус и третман. Данас се замрла индустрија може релативно лако покренути, ту на извору свих сировина. Постоје изразито флексибилне фабрике чији су логони стали или вјештачки животаре. Уз инфузију приватног сектора, или приватни капитал као замајач, оне би оживјеле без много проблема. Нови власник или деоничар би, по логички ствари, организовао и тржиште. Редовно смо указивали да су за тежак положај домаћег живља најодговорнији неодговорни и користољубиви руководиоци кадрови ових фирми и предузећа, бирали по "кључу", а не

Српски радикали ће промијенити лошу урбанистичку политику

Насеље Плав и његова околнина болују од још једне бољке, типичне за ново вријеме. Чак и ови крајолици, које је природа скоро готово подарила, могли су се наружити накарадним урбанистичким плановима, о којима смо довољно говорили свих ових година откако дјелујемо под именом српских радикала. С обзиром да је амбијентална цјелина насеља нарушена и наруже-

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ РОЖАЈЕ

Уколико нас грађани изаберу као носиоце власти, или будемо у позицији да озбиљно и одговорно утичемо, заложимо се за те промјене без одлагања. Све у овој општини, као и свугдје, заснива се на привредном успјеху. На конкретним примјерима, када су у питању привредне идеје, полаже се испит из поштења и спремности. То је основни испит сваке политике.

Грађани знају у каквом је стању наша привреда. Човјек не мора бити економски стручњак да би уочио све очигледне разлоге који су довели до таквог стања.

Трагедија је у томе што постоје сви услови да привредни капацитети, као што су "Декор", "Кристал", Дрвна индустрија "Горњи Ибар" и многи други добро послују, али су нерад, јавашлук, а највише крађа поништили све привредне услове.

Српски радикали ће поништити све могућности да се криминал настави, а нерад и јавашлук остану. Поред праве и поштене приватизације, обављене на јавним конкурсима и лицитацијама, одговорно и поштено, заложимо се да се, за многа од ових предузећа, обезбиједи нови капитал, било

унутрашњи или свјетски. Ријеч је, наравно, о томе да се све обави по закону и да се капитал уложи намјенски. Не само да би дошло до обнове производње, него и до значајног проширења капацитета. Тако се отвара простор за запошљавање младих стручњака који годинама чекају на посао, не користећи ни себи ни општини. Тај прилив капитала из иностранства очекујемо, превасходно, од наших грађана повратника, јер они најбоље знају да привређивање овдје може бити врло успјешно.

Саобраћај је неодојив од пословања привреде. Без саобраћајних веза, све остаје затворено и изоловано. Уколико нам грађани укажу повјерење, смјеста ћемо се заложити да се побољша саобраћај приградских аутобуских линија, и да се много брже стиже из далеке Буковице, Бијеле Цркве, Башче и многих других мјеста. Садашње стање је врло лоше, а највише трпе грађани.

У самој организацији општинске службе у Рожају, остварили бисмо велике промјене. У општинама гдје су на власти српски радикали, нема затворених шалтера и закључаних врата. У садашњим условима влада права анар-

хија, а за најобичнији посао грађанину је потребно да у Општину долази данима. Уколико нас грађани изаберу, рад Општине биће организован по примјеру Земуна, који је постао једна од најефикаснијих општина и у упоређењу са европским и свјетским стандардима.

Радикали на власти у Рожају настојали би да у делу спроведу програм радикала у пољопривреди, који има сјајне замисли и идеје. Ми бисмо све учинили да се повећа простор плодне земље. По радикалском програму сваки сељак може извозити своје производе и увозити непосредно све што му је потребно за производњу. Настојаћемо да организовањем откупа и проналажењем солидних купаца по цјелој земљи, разбијемо монопол којим поједини откупљивачи, уз благослов актуелне власти, уцјењују и пљачкају сељака. Све ћемо учинити да се обезбиједи повољна набавка сјемена, ђубрива и пољопривредне технике.

Производња здраве хране се данас у свијету нашла на индексу правих ријеткости. Здрава храна има третман лијека и високо је плаћена. Наша општина има све услове да организовањем малих фирми производи здраву храну за свјетско тржиште.

Уједно, ти фантастични услови природе пружају неслућене могућности за развој туризма. Поред лјетњег туризма за љубитеље здравих предјела и здраве хране, Рожаје преко зиме могу бити оно што је за туризам приморје преко љета.

Поред жестоких притисака и прогона сваког другачијег мишљења, актуелна власт је Српску радикалну странку "др Војислав Шешељ" сатанизовала оптужбама да је то шовинистичка странка. Све је то, наравно, огромна лаж једне пропаганде. Свако ко је прочитао програм српских радикала зна да је то странка реда и рада, странка приватне иницијативе и слободног тржишта.

Радикали су легитимисти, поштују ред и закон, а најчешће се боре против корупције и привредног криминала. Од свих грађана захтијевају лојалност, а националним мањинама гарантују сва права по највишим европским и свјетским стандардима.

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" у Рожају, уколико дође на власт, преузеће све готове примјере таквог поштеног и одговорног владања.

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ РОЖАЈЕ

1. Вукојиша Белоица, рођен 1951. године, радник
2. Братислав Раденовић, рођен 1979. године, незапослен
3. Велизар Белоица, рођен 1965. године, незапослен
4. Гојко Булатовић, рођен 1954. године, приватник
5. Борис Белоица, рођен 1973. године, незапослен
6. Милош Белоица, рођен 1969. године, незапослен
7. Миодраг Белоица, рођен 1977. године, незапослен
8. Златко Магделинић, рођен 1964. године, незапослен
9. Богдан Ђуровић, рођен 1968. године, незапослен
10. Жељко Гаровић, рођен 1967. године, незапослен
11. Веселин Белоица, рођен 1971. године, незапослен
12. Павле Раденовић, рођен 1939. године, незапослен
13. Зоран Булатовић, рођен 1968. године, незапослен
14. Милијан Белоица, рођен 1969. године, незапослен
15. Мирослав Булатовић, рођен 1960. године, незапослен
16. Станоје Булатовић, рођен 1965. године, незапослен

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ ПЉЕВЉА

Српска радикална странка има свој историјски задатак да српски народ на овим просторима изведе из овог неокомунистичког безнађа, као и загрљаја "новог свјетског поретка", и да свој народ уведе у модерну европску демократију и модерне нововјековне политичке токове.

Српски радикали нијесу политичари у класичном смислу те ријечи, већ истински народни трибуни који се, на првом мјесту, залажу за народне, државне и националне интересе. Темељног начела, да је народ извор и утока власти – српски радикали се никад не одричу. Наша борба није борба за пуко освајање и одржавање власти, већ часна и тешка служба народу и отаџбини – за добро народа. Онако како је записано у нашем статуту и програму, усвојеном на Четвртном отаџбинском конгресу, 18. маја 1996. године, у

унутрашњој политици народни напредак и слобода; у спољној политици очување националне независности и борба за народно ослобођење и уједињење свих српских земаља у једну државу.

Као национално-патриотски и социјално-демократски покрет и идеја, радикализам је одувјек био и остао најоригиналнији политички покрет на овим просторима (од свог оснивања, новембра 1992), тј. покрет који извире из органског, светосавског народног бића и свих његових социјалних слојева. Основа радикалске идеје није само класично идеолошка, већ и интересна, која је репрезент народа; окренута свом народу, његовим изворним интересима и потребама. Радикали су били и остали вјесници промјена у политичком животу српског народа у прошлом, али и у овом вијеку. Ми

трајемо без обзира на вријеме, политичке и духовне прилике, а сигурни смо да очекиване промјене у нашем народу и држави не може донијети инострана идеја, а понајмање ненародне партије, па и политичка личност, ма на којој функцији била, ако не ужива подршку народа!

Вјерујући у идеју радикализма и Српске радикалне странке да смо партија промјена, нудимо вам овај програм за Пљевља, са којим смо у стању да покренемо не само духовни и морални препород, већ и економски. Уосталом, у општинама гдје су радикали освојили власт, то смо и доказали. Доказали смо да се може владати у интересу народа.

Са вашим повјерењем и нашом гаранцијом, сматрамо да Пљевља имају своју будућност! Одлучите сами!

Пљевља: град чији грађани верују у идеје радикализма

Ко су српски радикали

Српска радикална странка је политичка партија верујућих људи који према српској православној цркви гаје посебан однос поштовања и уважавања, али су истовремено изразито толерантни према свим другим религијама и вјерским заједницама.

Српски радикали се залажу за уједињење цјелокупног српског народа и образовање државне заједнице на комплетној српској националној територији. Жеља српских радикала је да та јединствена српска држава буде демократски уређена, с либералном тржишном привредом, модерним правним поретком и развијеном социјалном заштитом. Да покажемо цијелом свијету да смо европски народ старе културе, да нијесмо традиционално склони комунизму и да смо од те болести излечени. Да су Срби главна национална и политичка снага на Балкану и народ са којим се преговара, а који не може да се уцјењује.

Личним примјером, припадници Српске радикалне странке доказиваће неопходност очувања и даљег развијања патриотског духа и љубави према отаџбини, а искрену, страсну и узвишену љубав према отаџбини, идентификујемо љубављу према слободи. Трудимо се да се однегују нове генерације које ће бити поносне на припадност српском народу и одане земљи свог рођења, односно постојбини прека.

У очувању националних традиција, а не угоржавајући и не вријеђајући никога, не подицењујући ниједан народ и његову историју, развијаћемо наше националне традиције на исконским темељима српског схватања правде, морала, духовности, јунаштва и слободе.

Приврженост српској националној традицији манифестоваћемо и кроз повратак старих државних симбола, тробојне српске заставе, химне "Боже правде", двоглавог бијелог орла са царском круном Немањина и крста са четири оцила.

Локална самоуправа

Српска радикална странка ће се залагати за комплетну реорганизацију и рационализацију локалне самоуправе, која ће се заснивати на чињеници да је она сервис грађана, а не сила која ће бити сама себи довољна.

Реорганизација се мора провести по принципу стручности кадрова за рад у управним органима. Локалну управу треба организовати тако да грађанин брже, лакше и јевтиније остварује своје локалне интересе кроз локалну самоуправу коју сам бира, контролише и финансира. У том циљу, неопходно је извршити потпуно одвајање државних органа и надлежности од органа локалне самоуправе. Држава треба само да задржи контролну функцију над радом локалне управе.

Српска радикална странка ће се залагати за смањивање високих такси које тренутно плаћају грађани у разним поднесцима код органа управе, осим покривања нужних трошкова. Умјесто наплаћивања високих такси од грађана, надлежни органи управе треба да се залажу за редовно убирање пореза и доприноса од обвезника и поштовање закона у области пореске политике.

Српска радикална странка ће скинути са буџетског финансирања многа удружења грађана и друштвене организације чији програми не завређују да се финансирају средствима пореских обвезника, и та средства усмјерити у програме који доносе добит.

Информисање

У програму српских радикала, основни принцип демократизације друштва представља отвореност и јавност рада државних органа. Полуједноставном комунистичком диктатуром развијен је концепт затвореног конспиративног друштва и подстицана својеврсна матична верзија свијести о улози власти и владајуће партије у животу људи. Процес затварања и скривања истине од јавности довео је до највећег степена корупције, узурпације права грађана од носилаца власти и вршилаца функција у политичком систему.

У циљу разбијања информативног мрака над нашим животним простором, српски радикали ће настојати да средства јавног информисања буду максимално професионална и отворена за другачија мишљења. Залагаћемо се за проширење информативног сектора са локалним телевизијским програмом, који ће бити отворен за сва мишљења и ставове у областима које су од интереса за развој општине, и неће зависити од центара моћи који су нам и наметнули информативни мрак. Први корак у том правцу је постављање нових релеја за пријем већег броја радио и ТВ сигнала.

Привредна и природна богатства

Привреда наше општине базирана је на искориштавању природних ресурса, првенствено шума и руда, као и пољопривредног земљишта. Све то у Пљевљима постоји, али народ Пљевља нема од тога никакви користе, ако се изузму најамнине које се добијају због одласка на посао.

Захваљујући десетогодишњој накардно смилујеној, планираној и вођеној политици локалне самоуправе и њених представника у вишим органима власти, остали смо без свог тог богатства, које пређе у власништво оних који се нити умију, нити желе домаћински понашати. То сумануто политизовање привреде и привредног развоја, једна је од типичних карактеристика данашњих политичких привредних убица, и нигдје у Црној Гори не

долази толико до изражаја као у општини Пљевља.

Таквом законском политиком, богатили су се моћници и њихови полтрони и пузавци, политички истомисљеници; и само они знају гдје је за ових 50-ак година отишао капитал и нестало богатство са ових простора. Нама у надлежност једино оставише комуналну дјелатност са свим својим проблемима, поготову финансијским.

Српски радикали знају рјешење. Оно је врло једноставно и састоји се у враћању дијела средстава кроз улагања у локалну инфраструктуру, комуналну дјелатност и заштиту животне средине.

Мала привреда

Мала привреда, по мишљењу Српске радикалне странке, представља један од најважнијих и најперспективнијих дијелова привреде, па ће из тих разлога посебно пажњу посветити реализацији тог програма, јер општина Пљевља, с обзиром на велике привредне и природне ресурсе, може врло брзо постићи звидне резултате.

Садашње стање у тој области карактерише егзистирање скоро искључиво трговинске и угоститељске дјелатности. Наша перспектива је развој производних, прерађивачких и услужних малих предузећа.

Имајући у виду сировинску основу, перспективу у општини Пљевља имају мала производна предузећа из области дрвопрераде, прераде љековитог биља и шумских плодова, прераде воћа и поврћа, мини фарме за узгој сточе и сл. Таквим програмима Српска радикална странка ће дати сву потребну подршку, од избора локације, пореских олакшица и сл. Није ни потребно истицати да минимална улагања у овој области омогућавају запошљавање већег броја радника, што је основ за рјешавање свих осталих друштвених проблема у општини.

Пољопривреда

Имајући у виду да на подручју наше општине постоје изузетно повољни природни услови за производњу здраве хране, меса и млијека, Српска радикална странка ће посебно подстицати развој сточарства стварањем мини фарми оваца, телаци, јунади, узгој свиња, пернате живине и сл.

На појединим подручјима наше општине постоје изузетно добри услови за развој воћарства. Српска радикална странка ће створити сигурне претпоставке за успјешан развој ове пољопривредне гране. Српска радикална странка ће створити услове да пољопривредни произвођачи постану робни произвођачи, који ће производити не само за себе, већ и за тржиште, за познатог купца, по већ познатој и уговореној цијени.

Остваривањем примарних циљева производње, остварују се услови за от-

варење прерађивачких капацитета за секундарну и терцијалну производњу.

Уз рјешавање осталих проблема села (пут, вода, струја, телефон), а имајући у виду производњу јевтине и здраве хране, биће створене претпоставке за развој сеоског туризма, као врло профитабилног сегмента мале привреде.

Комунална дјелатност

Једина дјелатност од које се не може лако остварити екстра профит без великог улагања, великодушно је од стране Републике утрпана, као врућ кромпир, у надлежност локалној самоуправи. Тиме су стварни и једини власници, газде пљеваљског капитала, са себе скинули обавезу финансирања и одговорности за нефункционисање ове дјелатности. Не само да се не може остварити профит, већ је врло тешко обезбиједити и нужна финансијска средства за нормално функционисање водовода, канализације, чистоће и осталих комуналних дјелатности.

Ако се томе дода неорганизовано-ст, неодговорност, а и неопремљеност одговарајућих служби, уз тоталну незаинтересованост органа локалне самоуправе за све ове проблеме, онда је сасвим јасно:

– Зашто су свакодневне несташнице воде за пиће, које на извориштима има сасвим довољно и за много веће потребе.

– Зашто фекалије из канализационе мреже данима теку улицама и тако улице, супротно својој намјени, постају извориште заразе.

– Зашто су улице затрпане блатом, смећем и разним другим отпадом.

– Зашто није регулисан одвод атмосферских вода, па нам улице и послије најслабије кише постају баруштине преко којих данима не могу прећи аутомобили, а о пјешацима да и не говоримо.

Много тога зашто, зашто, зашто?

Српска радикална странка је својим микро програмом, који ће се активирати и реализовати по преузимању власти, изнашла рјешења за све ове проблеме, тако:

– Да неће бити несташнице воде за пиће нити једног јединог дана, изузев неке веће непланиране хаварије, које се дешавају врло ријетко.

– Да ће канализациона мрежа беспријекорно функционисати.

– Да ће служба за чистоћу бити максимално опремљена и оспособљена да испуни своје обавезе.

Грађани ће бити задовољни и уредно ће измиривати своје обавезе, а "комуналци" још задовољнији и све одговорније и савјесније извршавају своје задатке.

Урбанизам и просторно планирање

У овој области је нужно преиспитати организационе и стручне потенцијале, а самим тим и урбанистичка

рјешења, јер су она, по правилу, вишегодишња, некад и трајна, а то подразумева сасвим оправдано задржавање ваљаних и корисних рјешења са настављањем њиховог континуитета.

Нужно је рјешавање проблема неправне градње и дефинисање услова за санирање тог стања у смислу могуће легализације, уз финансијску напору, гдје је то технички могуће.

Просторно планирање и просторни план, као докуменат трајне вриједности, по својим рјешењима мора да задовољи низ услова: цјеловит стратешки и управљачки документ, којим се управља однос према коришћењу и очувању укупног простора са прецизним одређењима према пројектима који имају национални значај; како би се постигао циљ дугорочног социјалног и економског развоја, нужно је планом фаворизовати све оне сегменте који ће економски најоправданије и временски најбрже допринијети остварењу тог циља. Планом је нужно дефинисати величину хидропотенцијала и његов квалитет, као и предвиђање ревитализације девастираног простора; за одређење просторне јединице нужно је дефинисати основне проблеме и потенцијале, природне, демографске и економске, а онда и циљеве и приоритете у реализацији; приоритет у изradi просторног плана треба да имају подручја од изузетног значаја, што подразумева дефинисање листе подручја приоритетног развоја.

Грађевинско земљиште

Српска радикална странка ће се залагати за уступање грађевинског земљишта на коришћење уз поштовање свих законских прописа о додјели грађевинског земљишта. Уступање грађевинског земљишта за индивидуалну стамбену изградњу, као и за изградњу пословног простора, вршиће се једино и искључиво путем јавних огласа и лиценцијација уз услове који ће претходно бити јавно објављени.

У овој области је нужно изналажење могућности за рјешавање стамбених питања првенствено одређених категорија угрожених, младих и способних кадрова, а на начин и у складу са материјалим приликама. У том правцу, сасвим политички Српске радикалне странке, предложити се локације за индивидуалну стамбену изградњу, уз стварање услова да се то и реализује, ангажују лична средства, што не искључује и могућност бесплатне додјеле плацева.

Привилеговани појединци и предузећа мораће измирити сва дуговања за коришћење градског грађевинског земљишта.

Приходи остварени по основу издавања грађевинског земљишта на коришћење, усмјераваће се за уређење грађевинског земљишта. Тако ће се створити услови да се грађанима могу издавати уређени, и једино такви, плачеви за изградњу. Уређеност подразумева

припремљен терен: пут, вода, канализација, струја и телефон.

Цијена уређеног градског грађевинског простора за индивидуалну стамбену изградњу, и сваку другу, биће врло приступачна и прихватљива уз могућност вишегодишње отплате.

Саобраћај

Стање у коме се налази саобраћајна инфраструктура у општини Пљевља, у правом смислу је забрињавајуће. То је "најцрња хроника" како регионалних, тако и локалних сеоских путева. А о градским улицама да и не говоримо. Ситуација је фактички алармантна. Нема ниједне саобраћајнице за коју се може рећи да је у функцији за коју је намијењена. Улице су без сигнализације, путеви без саобраћајних знакова и заштите, а за локалне путеве – шта о њима рећи. И каравански су били бољи. Оно што је од виталног значаја за развој општине, у таквом је стању да је за сваку осулу.

Та укупна ситуација намеће ревиизију многих постојећих планова развоја, у оквиру чега је потребно одредити политику интензивније модернизације мреже локалних путева. Ово треба да омогући убрзани развој многих сеоских подручја која су била заостављена и без адекватних саобраћајних веза остала потпуно неразвијена.

У циљу обезбјеђења максималне точности и безбиједности саобраћаја, нужно је утврдити цјеловите и темељне програме радова, на одржавању како регионалних, тако и локалних путева. Такође, неопходно је појачати инспекцијски надзор и поштрити услове за обављање јавног пријезова у смислу већих захтјева техничке опремљености и кадровске оспособљености, а због безбједног и квалитетног обављања превоза путника. Даље је потребно поштрити политику издавања одобрења за извођење радова у подручју путног земљишта.

У циљу рјешења растерећења градских улица и заштите комуналне инфраструктуре, Српска радикална странка излаз види у изградњи заобилазнице и адекватних паркинга простора за теретни саобраћај.

Туризам

Незамисливо је да општина у којој постоје такви услови за развој планинског, сеоског и зимског туризма у својој досадашњој пракси није учинила ништа за његов развој. Данас, када су у свијету нарушени многи природни амбијенти, кад се човјечанство свим силама бори да би сачувало и оно мало здраве и чисте природе, недопустиво је да се наши природни ресурси не понуде за одмор и уживање у њима.

Да би природне љепоте и друге знаменитости наше општине биле доступне онима који би искористили шансу за улагање у развој туризма на овом подручју, потребно је, прије свега, из-

мјеном својинских односа, правилном и стручно вођеном пропагандом привући њихову пажњу и интересовање. Туризму треба омогућити конкретност укупне туристичке понуде и подизања нивоа квалитета услуга, како би себи тиме обезбиједио своју изворну акумулативност.

Значајну улогу, поред материјалних услова, има и квалитет и кадровска оспособљеност људи који ће се бавити овим послом. Све остало треба да регулише тржиште својим законитостима и правна држава поштовањем институата уговорних односа.

јавна предузећа, која стичу приход по основу статуса корисника шума, много више улажу у њихову репродукцију, заборављајући улогу шума у заштити животне и природне средине.

Ловство потпомогнуто подстицајним средствима друштва, мора превазићи садашњи спортско-рекреативни статус, и прераси у значајну привредну грану, због постојања великих природних потенцијала за развој истог. У циљу заштите и спречавања да се ловом или на други начин уништи или угрози опстанак било које врсте дивљачи у природи, потребно је доније-

Успоставиће се системи ефикасног надзора и контроле коришћења риболовног подручја.

Култура

Досадашње културне активности на нивоу општине биле су препуштене стихији без веће организованости и садржајнијих културних збивања. Културни живот града одвија се без неког осмишљенијег садржаја који би могао привући пажњу народних маса и њихово активније учешће у тим културним догађајима.

Слава Света три Јерарха у ООСРС Пљевља: наша борба није борба за пуко освајање власти, већ часна и тешка служба народу и отаџбини

Шумарство, лов и риболов

Газдовању шумама, као добрима од општег интереса народа овог краја, до сада се није посвећивала посебна пажња. Неодговорним понашањем локалних и републичких моћника добит која се остваривала од те привредне гране, умјесто да је побољшавала животни стандард радника и становништва, обично се разном (не)законитом дистрибуцијом сливала у приватне џепове.

Српска радикална странка ће се залагати за увођење стручног надзора квалификованог кадра и увођења реда у газдовање шумама, као и за то да се у природна добра која се обнављају мора улагати макар онолико колико се из њих добија. Зато је неопходно да

ти и строго примијенити заштитне мјере; трајна забрана лова; забрана лова у одређеном периоду (ловостај) и др.

Из тих разлога потребно је дефинисати и заштитити природне амбијенталне цјелине (ловишта) које се простиру на одређеним локалитетима.

Хидролошки и биолошки потенцијал општине, као и постојање вјештачког језера, представља добру базу за развој рибарства и његов улазак у значајну економску цјелину општине.

Српска радикална странка ће мјерама које ће предузети у циљу заштите животне средине, а самим тим и заштите водотокова, створити услове за повећање квалитета и квантитета рибљег фонда.

Да би културни садржаји добили пуну афирмацију и стекли значајно мјесто у обогаћењу културног и духовног живота народа у општини, потребно је уредити законске, финансијске и политичке услове за заштиту и коришћење културних добара, као и извршити комплетну ревизију критеријума, по којима су се поједина културна добра и активности до сада вредновали. Мора се дефинисати листа приоритета и утврдити услови под којима би се улагала финансијска средства, а ти приоритети морају одговорити на два основна захтјева – квалитативно-естетски критеријум вредновања и општи национални интерес за инвестирање у области културе.

Културна традиција српског народа представља јединствену цивилиза-

цијску основу на којој се формирала свијест о сопственом идентитету. Културне тековине српског народа спадају, по својим вриједностима, у сам врх свјетске културне баштине. Културна тековина народа мора се његовати и очувати, а то је срж политике Српске

радикалне странке. У том циљу, борићемо се за:

– Обогаћење и разноврсност како градских, тако и сеоских културних манифестација које би афирмисале и сачувале од заборава српску националну културу.

Културно дјело је слободна творевина људског духа и мора то и остати.

Заштита животне средине

Стање животне средине у Пљевљима и околини је забрињавајуће, да не кажемо катастрофално. Услед великих количина угљен-диоксида и других отровних гасова које разна индустријска и котловска постројења избацују кроз своје димњаке, као и великих количина прашине са одлагалишта рудника угља, градских депонија, сметлишта – условило је велико аеро и механичко загађење животне средине у Пљеваљском крају. Таква загађења ваздуха су довела до огромних поремећаја микро климе у Пљевљима и околини.

Поремећај природних процеса провјетравања довео је до великих таложења макро и микро честица у пљеваљској котлини, а највише на самом градском језгру. Ти поремећаји природне равнотеже стварају услове за појаву разних неприродних атмосферских падавина (киселих и прљавих киша) и друго, а са тим, дошло је до загађења земљишта, што проузрокује сушење четинарских и листопадних шума и другог биљног свијета. Велика загађеност тла посебно се одражава на узгој појединих пољопривредних култура. Та природна неравнотежа, односно загађеност животне средине у Пљевљима, доводи, такође, до разних видова обољења дисајних и других органа код становништва, поготово код новорођенчади (појава урођеног бронхитиса и др.).

Циљ Српске радикалне странке је квалитетан живио заштите и унапређења животне средине, тј. омогућавање становништву Пљеваља, једне здраве и еколошки висококвалитетне животне и радне средине. Да би достигли и заштитили животни простор, стараћемо се за:

– Доследну и стриктну примјену свих закона прописаних за заштиту животне средине;

– Посебним мјерама приморали би загађиваче на уградњу филтера на димњацима оних постројења на којима не постоје;

– Стално квашење и прскање шљакшишта ТЕ и депонија рудника угља;

– Рекултивацију јагњила и других откровки и одлагалишта јаловине рудника угља;

– Пошумљавање свих терена земљишта, која имају предуслове за то, а којим се не би нарушила равнотежа осталих биљних врста и екосистема.

Српски радикали полазе од чињенице да нам нико не може одузети право на здрав живот!

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ПЉЕВЉА

1. Милун Терзић, рођен 1952. године, професор
2. Милош Дуковић, рођен 1961. године, незапослен
3. Новак Марковић, рођен 1959. године, незапослен
4. Милош Стојић, рођен 1962. године, електро техничар
5. Драгомир Ровчанин, рођен 1952. године, радник
6. Драган Мрдак, рођен 1958. године, приватник
7. Рајка Палибрик, рођена 1967. године, средња журналистичка
8. Милорад Бајић, рођен 1958. године, пољопривредник
9. Милоје Вукојичић, рођен 1934. године, пољопривредник
10. Бранко Марјановић, рођен 1958. године, радник
11. Драгомир Ђондовић, рођен 1951. године, возач
12. Мила Вучковић, рођена 1950. године, наставник
13. Велимир Канкараш, рођен 1967. године, рдник
14. Јован Бајчета, рођен 1947. године, шумарски техничар
15. Душко Крезовић, рођен 1974. године, незапослен
16. Љубинка Гаговић, рођена 1953. године, медицински техничар
17. Раде Јечменица, рођен 1960. године, економски техничар
18. Драган Јеловац, рођен 1972. године, незапослен
19. Драгољуб Вранеш, рођен 1966. године, незапослен
20. Ненад Старовлах, рођен 1971. године, саобраћајни техничар
21. Драган Вранеш, рођен 1956. године, ТТ механичар
22. Драгољуб Марковић, рођен 1953. године, радник
23. Владимир Кечина, рођен 1958. године, возач
24. Дејан Грујичић, рођен 1973. године, незапослен
25. Драгомир Анђелић, рођен 1961. године, саобраћајни техничар
26. Миле Цаковић, рођен 1959. године, радник
27. Милош Брашњо, рођен 1968. године, машински техничар
28. Жарко Глушчевић, рођен 1956. године, радник
29. Љубисав Мијатовић, рођен 1970. године, шумарски техничар
30. Милан Јовановић, рођен 1967. године, незапослен
31. Жељко Боровић, рођен 1964. године, радник
32. Радојица Ђирковић, рођен 1940. године, грађевински техничар
33. Драгомир Кезић, рођен 1955. године, пољопривредник
34. Жарко Даниловић, рођен 1961. године, незапослен
35. Дарко Гогоић, рођен 1968. године, приватни предузетник
36. Горчин Голубовић, рођен 1971. године, ауто-механичар

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ОПШТИНУ ХЕРЦЕГ НОВИ

У брдима, изнутра окованим тешким оружјем, у заливу залив. А у том заливу почива шест стотина шеснаест година судбина турских, млетачких, аустроугарских, руских, француских, све у безнађу да господаре над српским. И на улазу, где би поглед да се разлије преко бескраја слободног мора, разбија се о злокобну тмину - острво Мамула, чувени казамат. Ту је, два дана пре објаве рата Србији, сужњивао Мирко Комненовић, рођен у Херцег Новом далеке 1870. године, од ране младости националиста и омладински првак Боке и Далмације. Краљ Александар га је одликовао, 1919. године, са особитом пажњом, ордемом Белог Орла четвртог степена са мачевима. Захвални Бокељи, за његов српски и патриотски рад, изабрали су га за народног посланика на програму Народне радикалне странке. Као министар социјалне политике и народног здра-

вља и министар физичког васпитања, 25. маја 1935. године поручује:

"Нашу моћну и слободну Краљевину Југославију чуваће и бранити мртви и преживјели борци, и они који су је идеалисали и помагали остварити. Најмање, пак, имају Бока и Бокељи да страхују онда, ако растуримо таборе, а окупили се сви у једно братско бокељско коло, прожето миром и слогом, љубављу и вољом, да заједнички порадимо да поједине крајеве Боке пробудимо из зачмалости, напредније не заустигимо, а наше, народнијем знојем основане а посрнуле народне установе, спасимо".

Данас, 1998. године, Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" има исти завет - да уједини српство, да подигне осиромашене погнуте главе и да подсети и Србе и несрбе шта дугоју мртвима и живима.

Херцег Нови је основао босански краљ Твртко I још 1382. године, у XIV

вијеку. Име је добио по херцегу Стјепану. Турци су владали њиме два вијека, Млечи један, а још два вијека су се у Херцег Новом смјењивали господари Аустроугари, Руси и Французи, док коначно није ушао под окриље Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Као последица тог давног уједињења Срба данас, је још свјежа граница на Дебелом Брду код Превлаке, уз сам Херцег Нови.

Привреда на издисају, спас у поштеној приватизацији

Општина и град Херцег Нови сада је једно од приморских мјеста које се бори са многим проблемима који су оптеретили и остала мјеста тог округа. Основни су у привреди која је и овдје на издисају.

Грађевинско предузеће "Првоборац", некадашњи гигант са преко двије хиљаде запослених, спало је на немилост.

Херцег Нови: радикалска локална власт повратиће граду изгубљени туристички сјај

ст десетак привилегованих радника који нуде разним агенцијама, уз помоћ Владе, сву имовину стишану деченијама – на распродају.

Друга фаза у свету чувеног Института "Симо Милошевић", грађена средствима солидарности и разним кредитима, сада се, такође, распродаје у бесцјене белосвјетским трговцима у лику Панића.

На сличан начин се распродаје и Хотелско туристичко предузеће "Бокан", под видом приватизације.

Српски радикали ће зауставити злоупотребу приватизације која је, у пракси, примјер отимања имовине стишане деченијама и сливање туђих пара у приватне џепове. Земунски радикали су показали шта значи пракса понетене приватизације. Јавни конкурси и лицитације којима се стичу средства како би се превазишло безнадежно стање у које су претходници довели многа привредна предузећа и хиљаде радника и њихових породица. Поштенном приватизацијом, отвореном и јавном, српски радикали показују, а показале и у Херцег Новом, да је интерес запослених и града на првом мјесту и да ријеч приватизација не значи крађу, отимачину и богаћење појединаца. Она мора бити полазна основа за перспективу и развој на добробит свих.

У том контексту биће организована и локална самоуправа која ће бити одвојена од државних органа управе ради ефикаснијег и економичнијег начина рада. Српски радикали ће подсетити грађане на давно заборављени осјећај да код службеника општинске управе долазе као странке које треба и морају да буду услужене у најкраћем могућем року и на најбољи могући начин. Биће ослобођени страха локалних моћника или чак читавог ланца малих моћника који су онемогућавали свако нормално функционисање и најједноставнијих служби.

У општем хаосу и јавашлуку, који је владао подручјем општине Херцег Нови, догађале су се и тако срамне и бескрупулозне подвале да су чак и објекти таквих светиња, као што су цркве и црквена имања на Топлој и Милашиновића плажи, узурпирани и књиђени у туђе власништво. Српски радикали, којима су српске цркве и православље светиња, неће дозволити тако срамне административне заврзламе којима се покривају пљачке. Непрекидна контрола администрације и јавност свих органа локалне власти биће стални задатак српских радикала, чиме ће се искључити свака могућност преваге.

Једнакост грађанских права за Српску радикалну странку "др Војислав Шешел" значи поштовање сваког човјека који поштује земљу у којој живи. Та узајамност ће бити потпуна када се регулишу питања држављанства људи који су избјегли са ратних подручја и настанили се у Херцег Новом. Дошли су у тај град вјерујући му, пов-

јерење ће им бити узвраћено документом о држављанству. Истовремено, такав документ неће бити само папир којим ће се од државе очекивати испуњавање њених обавеза. Српска радикална странка "др Војислав Шешел" се залаже за националну свијест која ће тим документом потврђивати и обавезу држављана да својој земљи гарантују сигурност какву они осјећају живећи у њој.

Очување националног духа кроз неговање традиције и осталих историјских и културних знамења у образовним, културним, научним и умјетничким институцијама, биће брига државе, финансираће се из буџета, али ће истовремено српски радикали бити стално присутна савјест која неће дозволити поновни изгон православља и националне историје из свијести будућих генерација.

Туризам

Између Другог свјетског рата и посљедњег, нашег рата, Херцег Нови је био град са обале мора из кога су се слале разгледнице са љетовања. Туристи из цијелог свијета долазили су овдје преко љета. Из свијета су долазили и болесни у познати Институт "Симо Милошевић" да се уз стручну помоћ љекара и благотворне климе лијече.

Данас се све ређе шаљу разгледнице из Херцег Новог. Није пријатно љетовати у граду који кубури са пијаћом водом, у коме често нестаје струја, у коме је регистровано преко 40 излива градске канализације на просторима за купање, а здравствена служба помно чува такве податке (као у сваком другоразредном америчком филму недељног поподнева за широке масе), у коме влада саобраћајни хаос.

Српски радикали ће повратити изгубљени туристички сјај и осавремити га, допунити новим захтјевима времена, и, колико је то могуће, цивилизовано угостити и привући исто тако цивилизоване госте. Неће се удовољавати по сваку цијену прохтјевима који могу да поремете историјски ентитет овог подручја. Оно за шта се Српска радикална странка "др Војислав Шешел" залаже, јесте да житељи Херцег Новог буду свјесни вриједности свога града и да умеју, на самосвојственом културном нивоу, да понуде посјетиоцима да уживају у тим вриједностима. Наравно, да би Херцегновљани били свјесни тога, морају се испунити основни услови за нормалан живот и развој града, дакле све оно на шта се српски радикали обавезују, поправити грешке претходника и пресећи повратак старим навикама из времена тихог распада.

Залеђе Херцег Новог обилује природним ресурсима из домена пољопривреде, сточарства, а квалитетнија експлоатација морског добра омогућиће развој риболова, спорта на води и под водом, све у функцији бољег туризма.

Саобраћај

Саобраћајно повезивање залеђа са Херцег Новим се дјелимично остварује изградњом пута за који су се српски радикали залагали, пута Херцег Нови – Требиње, али се ту неће зауставити; планира се и даља мрежа путева који ће повезивати Херцег Нови са залеђем, а такође, и растерећење саобраћајне гужве у самом граду у јеку туристичке сезоне. Уз повољнија рјешења инфраструктуре града, комуналних јавних служби, која ће обезбиједити житељима и посјетиоцима Херцег Новог пристојан живот, уредити град и шеталишта, задовољити потребе житеља за становима, као и туриста у вријеме боравка, побољшати социјални статус социјално угроженим лицима, пензионерима, незапосленим лицима, болесним и изнемоглим, породицама погинулих у прошлом рату, Српска радикална странка "др Војислав Шешел" ће додати још нешто што недостаје.

Херцег Нови је, вјероватно, једини град те величине у земљи у коме се не рађају Херцегновљани. Херцегновљани се рађају у другим градовима, јер у свом граду немају породициште. Српски радикали сматрају да и Херцег Нови има право да буде родни град својим грађанима, и заложити се за остварење тих ставова.

Српска радикална странка "др Војислав Шешел" још једном жели да исприча причу о Херцег Новом и онима који живе у њему и онима који пожелеле да га посјете, причу несвакидашњу, не програмску, не политичку, не туристичку. Једноставно, причу због које ћете помислити на још неки српски град, можда заборављен негдје међу брдима, можда изгубљен у неким рјечним, јутарњим измаглицама, можда затурен у неким давним сјећањима. Рећи ћемо зато да је традиција бококоторских морепловаца у срећем вијеку била да са својих путовања доносе разно украсно и плодносно биље, тако да је Херцег Нови познат по томе што данас у њему успева на хиљаде разних биљних врста, којих нема више нигдје на свијету, на једном мјесту. Вјероватно је томе допринела и специфична микроклима Херцегновског залива са изузетно благим зимским периодом, јединствена на Медитерану.

Рећи ћемо, исто тако, да је изнад Херцег Новог планина Орјен, а да је дуж обале некада клизила жељезница пругом до Зеленике. Пресуређењем града, пруга је сада ван функције, а на том мјесту се простире шеталиште до Кумбора, романтично названо "Пет Даница". Рецимо да о давној прошлости, из турских времена, свједоче турска тврђава Канали кула и Сахат кула са сатом на улазу, а о Млецима свједоче тврђаве Форте Маре и Мезалуна. Најпознатије цркве су црква светог Јеронима и светог Архангела Михаила, као и стари манастир Савина. Рецимо још и да су неки нови десетоспратни солитери, највише у насељу Игало, наружи-

ли херцеговску архитектуру познату по томе што њене грађевине носе трагове илиро-грчких, римских, средњовековних, романо-готских и ренесансних урбаних средина. И рецимо још да је читав град у каскадама, јер

Андрића, иза чијих су се спуштених жалузина ројиле трагичне мисли о српској историји јединог српског нобеловца. Због дијела српске историје, који је сачуван у сваком камену Херцег Новог, српски радикали овог града при-

тваривање елементарних циљева, у ствари, задатака српског народа на овим просторима, и не само овим.

За српске радикале је погодно тло било српска Бока, тај залив који је од настанка зрачио српством и православљем, а Херцег Нови је увијек био "алем у српској круни", како је говорио Николај Велимировић. То потврђују српске светиње, манастири и цркве и сам народ. Према томе, радикалима је остао свети задатак да то његују и чувају, а радикали то знају, умију и хоће.

У вријеме када се наша земља распадала радикали су на прави начин били српску Боку и читав српски народ, дижући глас да ваља бранити отаџбину. Данас, са ове дистанце, можемо рећи да смо Боку и одбранили не само ми, радикали, него српски народ заједно са нама. А ми смо били ти који су стали у прве редове, и који ће опет стати.

Српски радикали су и поред све те невоље која прати распад земље, радили на укупној демократизацији односа, стварању бољих услова живота на свим просторима. Ми смо били ти који смо стали на границу, али и радили на уређењу шеталишта, града, очувању старих градских језгара. Скупљали смо помоћ нашем унесрећеном народу, али смо били стални заговорници поштене приватизације предузећа. Оне приватизације која обезбјеђује очување већ стеченог капитала, али и очување стандарда и будућности запослених. Заговорници смо оне приватизације која ће гарантовати све то, али и уложени приватни капитал. У Републичким и општинским парламентима се чуо српски глас истине, али и глас против криминала, шверца, сиве економије, против проституције, дроге и других порока. Наш однос према свему био је јасан и непоколебљив, јер ми знамо шта хоћемо, а хоћемо уједињено српство на свим просторима. У ствари, хоћемо оно што су давно прије нас заговарали најугледнији Новљани, Ломбардићи, Комненовићи и да не набрајам остале.

Уосталом, шта је Црна Гора него прва српска држава?!

Према томе, ми хоћемо само то – српску Црну Гору!

Да поново будемо оно што смо некада били.

Српски народ је препознао глас српских радикала, зато ми говоримо њиховим срцем. Радикали чувају своје коријене, своју вјеру и своје светиње, а са свим тим, радикалним демократским кораком, иду у нову будућност српског народа – уједињено српство, демократско и слободно!

Српска радикална странка "др Војислав Шешељ" је у Херцег Новом преузела све да да свој допринос том ходу и сасвим смо сигурни да улазимо на велика врата у Републички и Општински парламент, где ћемо настави своју "борбу" за наше циљеве.

Проф. Гордана Булатовић

ИЗБОРНА ЛИСТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ "ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ" ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКЕ У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ ХЕРЦЕГ НОВИ

1. Гордана Булатовић, рођена 1939. године, професор
2. Матија Дабовић, рођен 1944. године, професор
3. Милидраг Мајдов, рођен 1954. године, комерцијалиста
4. Стојанка Алексић Перовић, рођена 1947. године, наставник
5. Веселко Дабовић, рођен 1968. године, инжењер
6. Василије Бјелетић, рођен 1978. године, студент
7. Предраг Марковић, рођен 1962. године, приватник
8. Милош Мркачић, рођен 1956. године, угоститељ
9. Драгослав Ђулафић, рођен 1958. године, професор
10. Драган Стевановић, рођен 1955. године, приватник
11. Ненад Марковић, рођен 1969. године, аутоелектричар
12. Ненад Ристелић, рођен 1958. године, возач
13. Станка Миловић, рођена 1952. године, мед. техничар
14. Марко Јаредић, рођен 1964. године, ел. техничар
15. Предраг Водовар, рођен 1966. године, кв радник
16. Радомир Тривковић, рођен 1960. године, инжењер
17. Анђе Павловић, рођен 1957. године, трговац
18. Зоран Мрваљевић, рођен 1957. године, угоститељ
19. Слободанка Бован, рођена 1967. године, ек. техничар
20. Вељко Перовић, рођен 1949. године, приватник
21. Станимир Васиљевић, рођен 1958. године, електричар
22. Јован Дабовић, рођен 1970. године, кв радник
23. Саво Прњат, рођен 1968. године, угоститељ
24. Миодраг Бакоч, рођен 1961. године, угоститељ
25. Ратко Ивановић, рођен 1955. године, електричар
26. Чедомир Бијеловић, рођен 1963. године, угоститељ
27. Радмила Мијатовић, рођена 1958. године, ек. техничар
28. Миленико Лугоња, рођен 1970. године, кв трговац
29. Томислав Драгојевић, рођен 1963. године, приватник
30. Љубица Ђетојевић, рођена 1936. године, пензионер
31. Неђељко Чепрић, рођен 1962. године, кв месар
32. Момчило Вуковић, рођен 1958. године, кв радник
33. Момир Мрачевић, рођен 1952. године, приватник
34. Ненад Вулевић, рођен 1960. године, мед. техничар
35. Зоран Радовић, рођен 1974. године, угоститељ

мрежа улица прати природну конфигурацију терена.

Холајући Херцег Новим, у ствари, ходате скалинама којима је корачао Његош док је једно вријеме боравио у овом граду, седите у кафанама које је посјећивао незаобилазни пустолов Зубо Цумхур, или управо пролазите поред градског архива, музеја или Клуба књижевника, некадашње куће Иве

чају ову причу и градиће је и даље.

За нови Херцег Нови

Радикали доносе промјене и демократију. У Републички и Општински парламент на велика врата. Радикали држе ријеч.

Све активности Српске радикалне странке "др Војислав Шешељ", од оснивања до данас, сводиле су се на ос-

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ НА ТВ СУБОТИЦА, 28. АПРИЛА 1998. ГОДИНЕ

ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ НА СЕВЕРУ БАЧКЕ

Влада није крива за санкције. За санкције су криве западне силе које покушавају да изнуде цепање наше националне територије, наше државе
Косово и Метохија су саставни део Србије и о томе нема шта да се разговара
Референдум има једну историјску вредност, то је први пут за протеклих осам година да су све озбиљне партије у Србији подржале једно суштинско питање
Ниједна национална мањина у Војводини нема интереса да прибегава шиптарској варијанти, зато што је то веома скупа варијанта и ако Шиптари не одустану од ње, закукаће веома брзо
У историји, Буњевци су увек били мала етничка група која је лепо живела са Србима, добро се слагала, чувала неке своје културне посебности и успела да их сачува. Ми треба да им помогнемо да они то и даље чувају, да се развијају, да будемо у међусобним што бољим односима.

Водитељ: Наш гост је потпредседник Владе Републике Србије др Војислав Шешељ. Господине Шешељ, добро дошли.

Др Шешељ: Боље вас нашао.

Водитељ: Са њим ће, осим мене, разговарати колега Љубиша Степановић, а у наредних 60 минута и ми и ви имате могућност да разговарате са господином Шешељом путем телефона (553-090). Господин Шешељ је гост у овом студију, у својству потпредседника Владе Србије, тако ћемо започети, а можда, у неком другом времену, попричамо мало и о његовој харизми, јер је он ипак неуобичајена политичка личност на политичкој сцени Србије. За увод, господине Шешељ, ви сте данас као и потпредседник Владе, али и представник странке, имали једно саопштење у Београду. О чему је било речи?

Др Шешељ: Не, то је била редовна конференција за штампу Српске радикалне странке и говорили смо о ситуацији на Косову и Метохији, о притисцима западних сила на Србију и на Савезну Републику Југославију, покушајима страног мешања, албанском тероризму, сепаратизму и тако даље, с посебним аспектом на данашњи састанак контакт групе.

Контакт групашење

Водитељ: Имате ли неких информација шта се догађа у Риму.

Др Шешељ: Дошло је до подељених мишљења, до размимоилажења чланова контакт групе. Американци су жестоко притискали остале чланове да се иде на завођење санкција Србији и Савезној Републици Југославији. Руси-

"Ако би санкције зависиле од мене одмах бих поднео оставку"

ја се супротставила, колико чујем и Француска, Италија, Немачка је имала нешто умеренији став.

Немам дефинитивну информацију шта је коначни закључак, али изгледа да ће контакт група овога пута да иде са притисцима на албанску националну мањину, да одустану од тероризма и да прихвате дијалог са Владом Србије, што би било веома повољно за нас. То би било добро решење и водило би напакон успостављању дијалога, али још ништа не знамо дефинитивно, вероватно ћемо чути информације до пола осам.

За дијалог пред ТВ камерама

Водитељ: Као потпредседник Владе Србије, реците нам нешто о томе, једна стална група емисара Владе Републике Србије, перманентна у ствари, у Приштини никако да наиђе на адекватне саговорнике.

Др Шешељ: Да, они су већ десетак пута путовали, ми нудимо дијалог, ми смо за дијалог, о свим питањима а представници албанске политичке партије одбијају дијалог, избегавају дијалог. Ми желимо отворен, јаван дијалог, чак можда и уз директан телевизијски пренос јер ми немамо шта да сакривамо, а припадници албанске националне мањине, односно њихових политичких партија, који воде сепаратистичку политику, ишчекују да ће им се указати прилика да уз помоћ западних сила издејствују отцепљење Косова и Метохије, због тога они отежу са почетком дијалога и због тога подстичу терористичке активности. Међутим, наша војска и наша полиција биле су веома ефикасне и мислим да су терористи задобили ударац од кога се никада неће опоравити и да сада више ни за Албанце нема никакве алтернативе у преговорима. Морају се укључити у те разговоре.

Историјска вредност референдума

Водитељ: Читава Србија је недавно била у прилици да се референдумом изјасни како решавати косовско питање, а резултат референдума, има ли некакву прагматичну вредност у политичком животу?

Др Шешељ: Има вредност у сваком смислу. Прво, има једну историјску вредност, то је први пут за протеклих осам година да су све озбиљне политичке партије у Србији подржале једно суштинско питање, као што је одбацивање страног мешања у наше унутрашње послове. На референдум је изашао огроман број грађана Србије, одговор је био категоричан, нема никакве сумње да грађани Србије мисле исто онако како мисли Влада Србије по овом конкретном питању и то је учврстило нашу преговарачку позицију у међународним односима, стабилизовало политичке прилике у Србији и у таквим стабилизованим политичким прили-

кама, ми имамо много бољу платформу за предстојећи дијалог. Мислим да је резултат овог референдума и извесно ублажавање притисака од стране западних сила.

Запад крив за санкције

Водитељ: Има тумачења да је референдум, у ствари, политички алиби у случају санкција.

Др Шешељ: Не, то није никакав политички алиби и ако би дошло до санкција, сви грађани Србије знају да није власт крива за санкција, да није Влада крива за санкције, да су криве западне силе које покушавају изнудити цепање наше националне територије, наше државе и ја мислим да нема тог озбиљног човека у Србији који би оптужио власт за санкције. Неки политички шпекуланти, неки људи задњих намера, неки људи који не мисле добро овом народу, ни овој држави и непрекидно упиру прст у власт и тврде да је власт крива за санкције. Није крива власт, него они који покушавају да нам раздробе територију.

Власт тежа варијанта

Водитељ: Да питам сада вас, ви сте сада у позицији да сте на власти, некада сте били опозиција, шта је теже бити, власт или опозиција.

Др Шешељ: Одувек сам желео да будем власт.

Водитељ: Или нападати власт?

Др Шешељ: Теже је бити власт. Сви ми који се бавимо политиком желимо да будемо власт, желимо ту тежу варијанту.

Водитељ: Потпредседниче, како бисте ви, да нисте потпредседник, да сте председник, сугерисали, вукли konce, у ком правцу би решавали косовско питање?

Др Шешељ: По питању Косова и Метохије у овој садашњој ситуацији, вукао бих исте ове потезе, дакле, непрекидно бих нудио дијалог, а са друге стране жестоко се обрачунавао са албанским терористима и одбијао бих било какво страно мешање. Дакле, по овом питању нема никакве разлике међу коалиционим партнера у Влади народног јединства. Исто мисле и Српска радикална странка и Социјалистичка партија Србије и Југословенска левица. Никаквих разлика по овом питању међу нама нема и то је веома добро за Србе. Ми се веома добро разумемо по том питању.

Шиптарски политички аутизам

Водитељ: Шта је то, што је суштина тог дијалога што ви нудите, јер тај пакет се углавном не отвара или се о детаљима не говори, дакле, у дијалогу, шта је први пакет који би ишао на сто. Шта је то што се нуди албанској националној мањини кроз тај дијалог.

Др Шешељ: Прво, Косово је саставни део Србије и мора остати саставни

део Србије и о томе нема шта да се разговара. Нема тога, са српске стране ко је у могућности, ко има овлашћење, ко је легитиман у том смислу да разговара о некој другој варијанти за Косово и Метохију. Друго, постоји устав који нас све обавезује. Не може се у току овог дијалога мењати устав, устав мора да се поштује и устав не мислимо да мењамо по том питању. Треће, ми смо показали добру вољу, спремни смо да разговарамо о извесним облицима културне аутономије албанске националне мањине на Косову и Метохији.

Та албанска национална мањина до сада је водила и имала је став политичког аутизма, искључила се сама из нашег друштвеног, политичког, културног живота и то је била њена велика грешка, сама трпи последице због те грешке. Ми сада тражимо начин да се они врате, да се врате у институције система, да деца иду у школу, да студенти студирају и тако даље.

Ако Албанци не желе да се укључе у наш државни систем, образовање, здравство, информисање, ми немамо ништа против да њихова културна аутономија обухвата самостално уређивање тих области из друштвеног живота, да Албанци сами организују здравство, школство, информисање, пензијско и социјално осигурање, културне активности, и да сами то плаћају. Да допринесе, које улаћају албански грађани, иду у посебне фондове за те намере и да они располажу преко органа своје културне аутономије о тим парама. Ми смо на то спремни. Мораће да плаћају порезе као што сви грађани плаћају, а доприноси не морају да плаћају држави, плаћаће овим фондовима своје културне аутономије и сами ће располагати тим новцем, ако не желе у наше државне школе, нека формирају своје приватне школе.

Етничка посебност Буњеваца

Водитељ: Како гледате на то, као педер за друге националне мањине, конкретно, реците у Војводини?

Др Шешељ: Ја мислим да ниједна национална мањина у Војводини нема интереса да тој варијанти прибегава и да на тој варијанти инсистира, зато што је то веома скупа варијанта и ако се Албанци одлуче на ту варијанту, закупаће веома брзо, ако им Американци не дају милионе и стотине милиона долара да то поткрепе, то неће моћи да функционише јер веома је мало запослених Албанаца и веома мале доприносе они могу да уплате у те фондове, а ми нећемо то да субвенционисамо.

Тако исто и код националних мањина у Војводини, било би бесмислено. Шта фали Мађарима у нашим државним школама, настава у тим школама је на мађарском језику јер се изучава и мађарска историја, и мађарска култура, и мађарска књижевност, уз српску историју, српску културу и српску књижевност. Шта фали Словацима у нашим државним школама, настава

се одвија на словачком језику. Шта фали Русинима, Румунима, припадницима других националности.

Шта фали Буњевцима у нашим државним школама. И наша влада, а и Српска радикална странка годинама се труде да дође до што изразитије, етничке еманципације Буњеваца. На силу су деценијама те Буњевце, под комунистичким режимом терали да се изјашњавају као Хрвати, они имају своју етничку посебност, они немају практично никакве везе са Хрватима, њима су етнички Срби много ближи. Разликују се по религији и по извесним елементима културе, обичајима и тако даље. Наш је циљ да Буњевци негују ту своју посебност, али да живимо у неким братским односима, да се добро слажемо, да живимо као пријатељи, као браћа а то нудимо и припадницима свих других националних мањина, да им помогнемо да сачувају те своје културне посебности од заборава.

Нема тог Србина који не воли да слуша Звонка Богдана и његове песме из војвођанске равнице, је ли тако? То је нешто што је у души сваког Србина данас. Постоји нешто што је специфично за Буњевце и што треба да афирмишемо, што треба да подстакнемо и не треба да дозволимо никоме да манипулише Буњевцима.

Дакле, овде је рачуница сасвим чиста. Зашто би нешто посебно тражили од националне мањине у Војводини, када су у питању грађани европских погледа на свет, свесни своје улоге, своје позиције, свесни да нема те државе у Европи која је на бољи начин решила питање националне мањине од наше земље. Реално, ако би неко инсистирао и ако се ово да Албанцима, морало би се дати и другима, али онда како ће то функционисати, ту би онда неко морао стално да дотира новац, држава не би, поготову не би у садашњој ситуацији. Ја знам да је наше школство и сада у кризи, и култура и здравство и тако даље, али некако то ипак функционише.

У погрешном светлу

Љубиша Степановић: Једна ствар ме интересује, коју ћу тако артикулисати да, можда, звучи мало непристојно, Шешеља један део народа, када кажем народа мислим на грађане, наравно, доживљава као бабарогу у Суботици.

Др Шешељ: Који је то део грађана, како ја то никада...

Љубиша Степановић: То су људи са којима смо ми свакодневно у комуникацији, по вашој процени шта је то што може да изазове некакве недоумице код људи, пре свега се ради о националним мањинама, имајући у виду неке ваше раније јавне иступе, по питању националних мањина.

Др Шешељ: Које? Да чујемо које?

Љубиша Степановић: И шта је то што, почев од Хртковача па надаље, ту је било, чини ми се семе за те недоумице, и на који начин Шешељ данас може

Суботичани ма да каже, тој групи која тако мисли да нису у праву.

Др Шешељ: Видите, ја сам имао више митинга у Суботици и на те митинге је долазила маса света, нису долазили само Срби, него Мађари, Буњевци, припадници других националности, велики број Мађара. Са мном би на бини стајали чланови нашег општинског одбора који су препознавали многе Мађаре, који су чак и аплаудирали. Ми имамо доста гласача Мађара, у Чантавиру, огроман број Мађара је гласао за мене пре неколико година и сада на овим председничким изборима.

Буњевцима статус народа

Љубиша Степановић: На прошлим изборима сте добили јако пуно гласова, хоћу да нагласим баш јако пуно, у месној заједници где има много хрватског живља.

Др Шешељ: То су Буњевци, молим вас и немојте ви сада да их терате да буду Хрвати, они су Буњевци и они су наша браћа. Неко се од њих још изјашњава као Хрват, није ни то битно и то нама не смета. Ми желимо да створимо услове да се свако изјашњава онако како жели, али ти Буњевци одавде из овог подручја, из Суботичког округа, немају никакве везе са Хрватима из Западне Херцеговине, са Хрватима из Хрватске из било којих других делова Хрватске.

Је ли икада кроз историју један злочин, један масован злочин везан за Буњевце, да ли се зна, да ли се памти? Не памти се, је ли тако. Да ли се памти нешто лоше у историји, они су увек били једна мала етничка група која је лепо живела са Србима, добро се слагала, чувала неке своје културне посебности и успела да их сачува и ми треба да им помогнемо да они то и даље чувају, да се развијају, да будемо у међусобним што бољим односима. Дакле, то су Буњевци и није нимало случајно што смо добили велики број њихових гласова на овим изборима, ми такву пријатељску политику према Буњевцима водимо од када смо формирали Српску радикалну странку.

Љубиша Степановић: Влада је започела, у Уставу, један процес давања статуса народа Буњевцима у Републици Србији, и то је пре две године...

Др Шешељ: Јесте, Буњевци имају право на то, јер нигде другде на свету не постоје Буњевци него код нас. Постоје Шокци, али Шокапа има и у Славонији, а Буњеваца нигде нема осим у Србији, је ли тако? Односно, у Бачкој, нигде их више нема и зашто да немају онда и третман народа, знате, националне мањине су делови неких народа чија је матична држава нека друга држава, нека друга земља, а овде живе делови. То су националне мањине, а Буњеваца нема осим овде, овде им је постојбина, овде им је отаџбина у сваком смислу речи и зашто да немају тај третман. Ми би радикали то подржали.

Што се тиче Мађара, према Мађарима имамо тај пријатељски однос од

почетка, у старту смо такав однос заузели. Имали смо Мађара добровољаца из Српске радикалне странке, неки су погинули борећи се за српску земљу, за српски народ, за српска села и градове, међутим били смо у сукобу са Агоштоновом странком, не зато што је то мађарска странка, што је странка мађарске националне мањине, него због тога што је водила једну политику која је била у директној колизији са нашем политиком. Та странка је пристајала уз Српски покрет обнове, уз Демократску странку и тако даље, у кључним неким моментима наступала је супротно у неким елементарним српским националним интересима.

Демократија на делу

Због тога смо били у сукобу са Агоштоном и његовом странком. Ми смо данас у извесном сукобу, не би говорио о сукобу у правом смислу речи, али у односима неслагања са Касином странком. То је Савез војвођанских мађара. Уједно смо врло коректни према њима.

Ако се сећате, када је конституисана садашња Скупштина Србије радикали су требали да имају два потпредседничка места. Ми смо јавно рекли да нудимо представницима Савеза војвођанских мађара да један њихов члан буде потпредседник Народне скупштине. Одрекли смо се сами тог места. Нису се они коректно према нама после понели, онда су нас напали, изнели неке измишљотине итд. Ми и даље имамо коректан однос, све док има одређен проценат припадника мађарске националне мањине који гласа за Савез војвођанских мађара ми сматрамо да та странка мора на сваком нивоу власти да буде адекватно заступљена, да желе да буду заступљени.

Могли су да уђу и у Владу, али нису хтели. Одрекли смо се и нашег места у Савезној скупштини, у Већу република да би био њихов представник. Ми смо имали право на још један мандат, седми. Када процентуално прерачунате видећете да смо имали 6, 56 отприлике. Ми смо рекли да треба да буде и представник Савеза војвођанских мађара. Ту су се и друге странке сложиле и то морам да нагласим, нико то није оспоравао, нико није имао ништа против тога, тако да је та странка заступљена на свим оним нивоима власти где је требало да буде заступљена.

Могла је да буде и у Влади са једним министарским мандатом, али нису хтели, то је њихова воља. Не морају, нећемо никога на силу терати. Не слажемо се са многим аспектима њихове политике и увек ћемо отворено говорити са чим се не слажемо. То је у политици сасвим нормално, сасвим природно, то је суштина демократије да се странке сукобљавају. Ако се ми сукобљавамо са Касом и његовом странком не значи да се сукобљавамо са мађарском националном мањином. Ми желимо да придобијемо што више при-

падника мађарске националне мањине и да се учлане у Српску радикалну странку, да их има доста у чланству и да гласају за нас на изборима. Друго, водимо политику пријатељства са мађарском државом и ту имамо веома добре односе.

Циркузанти у сенци

Љубиша Степановић: У Војводини је у току једна политичка иницијатива, некако с бока, да се формира тзв. влада у сенци.

Др Шешељ: То су будалаштине, ова коалиција за Војводину, овај Чанак, Исаков, неки Филиповић, то је бесмислено и то су неозбиљни људи. Ти људи су грешком добили гласове на изборима. Народ није знао за кога гласа. Појавили су се непосредно пред изборе са

да на следећим изборима Чанак нема никаквих шанси.

Љубиша Степановић: Рецимо, нека сто људи гласа из убеђења, на крају крајева.

Др Шешељ: На крају крајева, али их је веома мало. Било је стотињак хиљада гласова, можда ни толико.

Водитељ: Какву функцију уопште може да има та таква једна институција коју покушавају да формирају?

Др Шешељ: Значи, никакву. Само могу да изигравају циркузанте и када се формира влада у сенци нормално је да ту владу формира највећа опозициона странка, а не најмања. Ми смо имали Владу у сенци 1993. године, али смо били највећа опозициона странка. У Енглеској највећа опозициона странка формира Владу у сенци. То је онај

цитет, да им "Блиц", "Демократија" и глуме да су озбиљне странке.

Водитељ: Каква опозиција вама сада, у овом тренутку може да буде функционална и да заслужије пажњу?

Др Шешељ: Нама је свака опозиција функционална. Није наш циљ да јачамо опозицију. Наш је циљ да нам опозиција буде што слабија.

СПО ко пиле у кучини

Љубиша Степановић: Ко је сада најозбиљнији противник?

Др Шешељ: Немамо много озбиљне противнике. Ова Влада народног јединства има огромно упориште у парламенту. Од 250 посланика 192 су наша. Највећа опозициона странка је тренутно Српски покрет обнове. Видите да су се запетљали као пиле у кучине,

Честитке за успех: референдум није политички алиби

Коалицијом за Војводину и нема тог Србина који не воли Војводину.

Војводина је настала као српско војводство, односно војводство Србије. То је било 1848. године и сада ће бити прослава 150. година у Сремским Карловцима. Какве везе они имају са тим традицијама? Народ овако излази на изборе, неће да гласа за леви блок, неће да гласа за радикале, неки људи неће да гласају за Српски покрет обнове, поцепала се Коалиција "Заједно", конфузна ситуација, евентуално неки који су раније гласали за демократе заокруже Коалицију за Војводину. Сада виде тог Чанка у Скупштини и људи су се одавно покајали. Ја вам гарантујем

припремљени кабинет који се спрема да ускочи у функцију оног тренутка када се победи на изборима.

Љубиша Степановић: Нешто слично је и у Шумадији.

Др Шешељ: Не, у Шумадији није ни слично. У Шумадији је жалосно, трагикомично. Шачица јада, пет, шест их има свега, можда ни толико. Предводио их је онај издајник Иван Ђурић. Чуо сам да је недавно умро. Заиста су најпрљавију политику водили против српског народа. Они лично траже да се бомбардује Београд. Потписао је неки захтев у Француској, тамо је живео годинама. Добију у неким медијима публицитет, да им "Наша борба" публи-

да се распадају, да су у страшним унутрашњим проблемима и да заиста не осећамо неко њихово озбиљно опозиционо деловање.

Шта би било, кад би било

Водитељ: Да се вратимо на почетак. У претпостављеној ситуацији да Запад, односно моћне силе инсистирају код Србије да жртвује Војислава Шешеља.

Др Шешељ: Како да ме жртвује? Да ме спале на ломачи?

Водитељ: Да се политички одстраните из власти и да то буде нека комбинација са блажим или да прође без санкција. Да ли бисте Ви то прихватили?

Др Шешел: Ја бих сам поднео оставку, али да нам они гарантују да нам неће успостављати санкције, да нам неће отимати Косово и Метохију. Онда би се повукао из политике, поднео оставку. Ту нема никаквих проблема. Моја би улога у историји била неупоредиво значајнија да једном лично жртвом доведем до спречавања санкција, него било шта друго да постигнем као потпредседник Владе.

Влада има шансе

Водитељ: Колико може бити трајна оваква Влада националног јединства у Србији, Влада дојучерашњих противника, односно у којој сте Ви били супротстављени и са ЈУЛ-ом и са СПС-ом.

Др Шешел: Ако ова Влада настави да ради како је радила ових месец дана, онда може четворогодишњи мандат у потпуности да оствари и да постигне добре резултате. Ми смо озбиљно ушли у ову Владу, пуни ентузијазма, сагласили смо се са нашим коалиционим партнерима о минимуму заједничких програмских циљева, уједињује нас ова опасност која прети целој Србији, уједињују нас притисци западних сила, уједињује нас одлучност да не дозволимо никаквог мешања, уједињује нас одлучност да сачувамо по сваку цену Косово и Метохију и сваки други педаљ српске земље, уједињује нас жеља да изађемо из економске кризе, да спасемо народ из социјалне бедне. Како ћемо функционисати и каде ћемо резултате постићи остаје да се види.

Водитељ: Ви сте недавно били председнички кандидат, односно још на првим изборима, ако добро памтим и тада је мој колега Богдан Тиранић рекао да је, у ствари, највећи успех на тим председничким изборима постигао Војислав Шешел из затвора, да је један високи проценат гласова освојио.

Др Шешел: Ја увек на председничким изборима остварим највећи успех, али никако да ме изабереу.

Период политичког усаглашавања

Водитељ: Колико сте постојан са идејом по питању старе девизне штедње, економском програму, који је недавно био различит у односу сада заједничких ...

Др Шешел: Српска радикална странка остаје при свим тачкама нашег програма, али функционисање Владе народног јединства подразумева извесне компромисе. Не може ни једна од наших странака да инсистира да се њен програм у целој реализира. Ми морамо да се усаглашавамо. То је некада мукотрпно, некада тешко, некада напорно, некада дуготрајно, али нема нам друге и морамо у томе да учествујемо. Морамо на то да идемо, јер је народ тако пресудио на изборима. Народ је у септембру месецу одлучио да

ниједна политичка странка нема апсолутну већину. Народ нас је својим гласовима натерао да формирамо коалицију.

Медији зависе од свог власника

Водитељ: Да се мало дотакнемо медија. Зависни и независни медији.

Др Шешел: Не постоје зависни и независни медији. Код медија је битно својинско питање. Постоје државни и приватни медији. То је једна основна подела и других подела нема. Медији увек зависе од свог власника.

Водитељ: Својевремено сам гледао једну емисију на ту тему. Били сте гост Ви, Љубиша Ристић и неколико пута сте цитирали, илуструјући демократичност односа према медијима шта сутрашње "Земунске новине" пишу и нико Вас није питао како знате шта сутрашње "Земунске новине" пишу.

Др Шешел: Како да не знам. Свратим до редакције, па видим прелом. Нисам ја говорио шта сутрашње "Земунске новине" пишу. "Земунске новине" излазе на 15 дана. Указивао сам које рубрике имају "Земунске новине". Имају по две стране резервисане за Српску радикалну странку, Социјалистичку партију Србије и Српски покрет обнове. То су веће политичке партије у земунској Скупштини. По једна страна је резервисана за ЈУЛ, за Демократску странку Србије и за Грађански савез. То је преседан и ниједна новина у Србији то није увела, ниједна новина у државној својини.

Водитељ: Сада се појавила у експерименталној форми Радио Телевизија Југославије. Под чијом је она јурисдикцијом?

Др Шешел: Савезне владе, мада нисам стигао још ниједну њихову емисију да погледам.

За уџбенике локалне самоуправе

Водитељ: Ви сте замрзли статус градоначелника, председника Општине Земун?

Др Шешел: Ја нисам замрзнуо статус, нисам га ни уступио другом. Ја сам поднео оставку на функцију председника општине, а Скупштина општине је изабрала новог председника, Стеву Драгишића.

Водитељ: Шта је Вап најдрагоценији резултат Земуна?

Др Шешел: Сто милиона динара инвестиције, више од пет хиљада плацева за индивидуалну стамбену изградњу, 40 километара прамбеног водовода, десетине километара асфалтираних путева и улица, доста изграђене канализације, доста реновирања по Земуну, топлификација општине и улагање у школе и обданишта више од 20 милиона динара.

Водитељ: Љубиша је мало пре поменуо, хтео да Вас испровоцира око

изборних резултата на минулим изборима. Овде су заиста побеђивали и Иван Ђурић и Милан Панић. Међутим, утврдили смо да Ви остајете при томе да је достигнуће Србије што је у Уставу дефинисала себе као државу својих грађана, а не државу српског народа. То смо трамо као један чин демократског односа према националним мањинама.

Др Шешел: Ми смо то јавно подржавали.

Хрвати су геноцидан народ

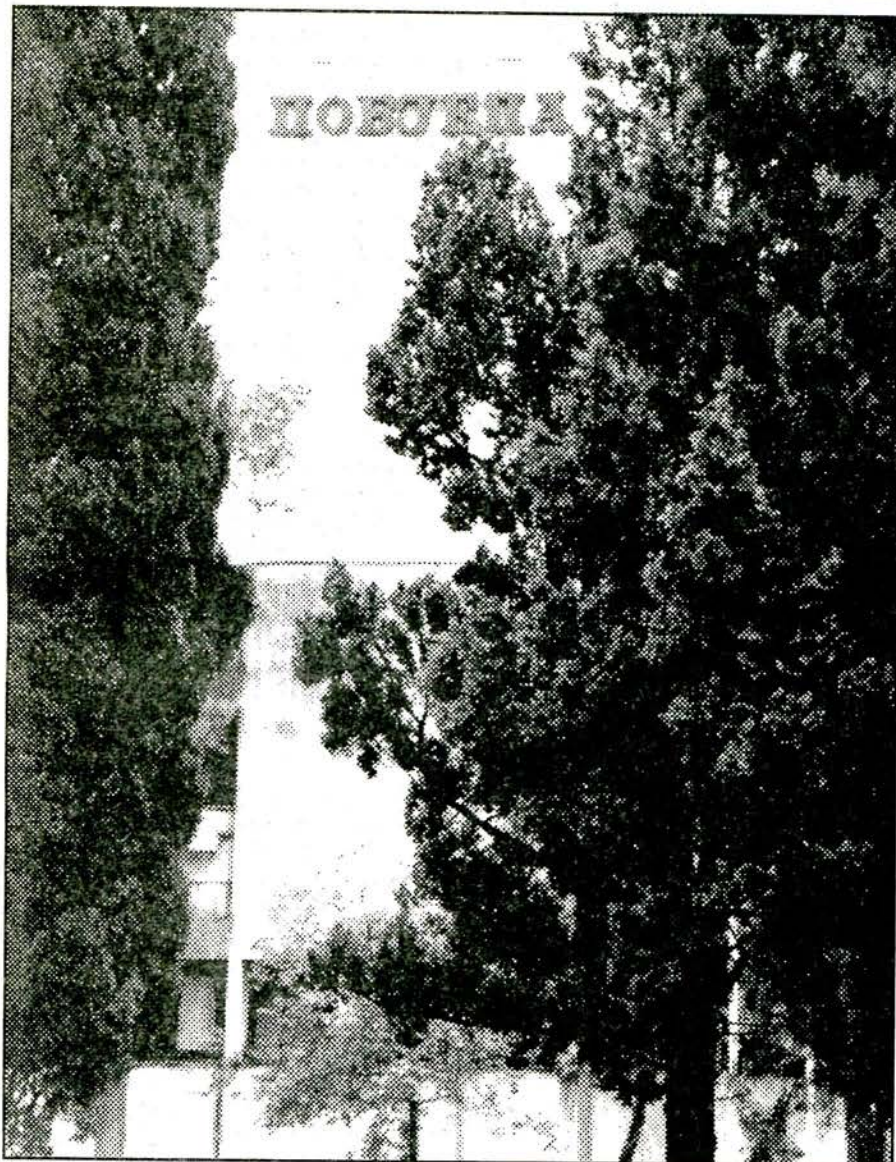
Водитељ: Међутим, од ове друге наше, дојучерашње комшијске, сада комшијске, а до јуче братске републике које су се декларисале, на пример Хрватска као држава хрватског народа, да су они некако паметнији. Да ли је то практичније данас у свету?

Др Шешел: Ја мислим да су они геноцидни. Видите да Словенија изацује све несловенце из матичних књига држављана и проглашава их грађанима другог реда. Видите да је Хрватска геноцидна према српском народу, а не само према Србима. У Србији није било прогона националних мањина.

Поменули сте мало пре пример Хрктоваца. У Хрктовцима су живели Хрвати и велики број Хрвата је населио још Анте Павелић. Они су водили отворену проушташку политику. Ми смо са Хрватском били у рату. Не можете ви са једном државом бити у рату, а истовремено говорити да волите тај народ. Када су Америка и Немачка ратовале сва америчка штампа је звала Немце Хунима. Нисте могли чути израз Немац, него Хун. Хуни су сматрали неким дивљим народом који је дошао из Азије, монголског порекла, који је харао, жаро и палио Европом. Чак су и Рим освајали. Тако су Американци називали Немце. А своје држављане јапанског порекла, за своје време Другог светског рата, држали су у логорима, без икакве кривице, без икаквих пресуда, само зато што су Јапанци.

Усташки тенкиста

Ако је толики број Срба протеран из Хрватске ми смо водили пропаганду да се убрзано мењају станови, куће и да дође до извесне размене становника, само тамо где живе прави Хрвати. Тамо где живе Буњевци, које су дешенијама терали да се изјашњавају да су Хрвати, иако Хрвати нису, ми такву пропаганду нисмо водили. Ми смо непрекидно имали братски однос према Буњевцима и говорили - ви сте посебни и треба да сте поносни што сте посебни, треба да чувате оно што су ваше културне традиције, ваше културне тековине и ви немате ближег народа од нас Срба. Можда ми нисмо потпуно исто, Срби и Буњевци, можда нисмо апсолутно исто, али смо веома блиски и ближе Буњевци немају од нас Срба. То је један од разлога за тако интензивно пријатељство. Пријатељство је један братски однос.

Не постоје независни и зависни, постоје приватни и државни медији

Водитељ: Јесте ли Ви националиста?

Др Шешељ: Јесам.

Водитељ: У Хрватској исто има националиста, а некако су поштеђени тих међународних неприлика. Зашто Србија уколико имало испољи неког национализма или патриотизма одмах страда?

Др Шешељ: Зато што западне земље воде изразито антисрпску политику, помажу све српске непријатеље.

Лично је амерички амбасадор Питер Галбрајт, амерички амбасадор у Загребу, стајао на хрватском тенку, који је убио српске жене и децу, лично. Амерички официри су командовали операцију.....

Водитељ: У чему је практични интерес наших јучерашњих савезника да сада буду против нас.

Др Шешељ: Када су они нама били савезници.

Љубиша Степановић: Па мислим на други светски рат. Мислим у неком блоковском постројавању, против Хитлера, не знам, ја то не разумем.

Др Шешељ: Они су и у Другом светском рату бомбардовали само Србију, што нису бомбардовали Загреб, Хрватску, бомбардовали су српске градове, Београд на православни Васкрс, да ли је то случајно? Шта су радили у Лесковцу авионским бомбама, у ком смо ми савезу били, они су нас и тада уништавали више него Немци.

Французи су били под немачком окупацијом, они су окупирани пре него што је за нас почео други светски рат, тако да о Французима у том смислу не можемо да говоримо, а што се тиче Енглеза, можемо имати велику историјску замерку Черчилу због његове политике, пред крај другог светског рата и буквалној предаји власти и ту је излаз свих наших данашњих залета.

Закон о самоуправи напредак за грађане

Љубиша Степановић: Да се вратимо на нешто што је актуелно, а то је, да Влада припрема нови закон о локалној самоуправи, та информација, чак чујемо да је

једна верзија припремљена и ви наравно нећете саопштавати појединости, али шта је основна идеја и шта се мења у односу на стари закон, важни закон који још увек није стари, шта је то што је напредак за националне мањине, на крају крајева за локалне самоуправе.

Др Шешељ: Ја мислим да је закон у целини, законски пројекат, један напредак за све грађане, не само за националне мањине. Пошто у Војводини заиста нема никаквих проблема у међунационалним односима, овај закон предвиђа само нека решења, специфична решења за подручје Косова и Метохије, уводи дводомне скупштине општина, а да не би дошло до мајоризације, постојаће Веће грађана српске националности и Веће грађана албанске националности, а има идеја да свака националност има своје веће у скупштинама општина и морамо тражити неку варијанту, јер не можемо дозволити да Албанци владају над Србима. Имамо историјско искуство и знамо како то изгледа.

Што се тиче Војводине, нема разлога да таквим мерама прибегавамо, у Војводини важи принцип један човек - један глас до краја изражен, тамо где живи већина мађара, припадници националне - односно мађарске националне мањине ће остваривати власт у општини и то се дешава у неким општинама у Војводини, рецимо у Суботици је Савез војвођанских Мађара владајућа странка. У Малом Иђошу, мислим и у Новом Бечеју, Бачкој Тополи, са релативном већином у Сенти, можда у још некој општини, у Бачком Петровцу Словаци, у Кањижи Мађари, у Ковачици мислим Словаци и тако даље и зашто би то сметало. Те власти нормално функционишу, а некада има спорова међу странкама, некада има проблема и нормално је да има тих проблема, али се сви ти проблеми на цивилизован начин решавају.

Странке и националне мањине

Љубиша Степановић: Интересантно је да, бар се јавно нису чули такви аргументи, да неке националне мањине, мерећи број посланика у Републичкој скупштини, немају тако добру заступљеност као што имају Мађари у Републичкој скупштини.

Др Шешељ: Ја се са вама не слажем у том погледу јер мислим да ниједна партија припадника националних мањина не може да претендује да у целисти заступа ту националну мањину.

Водитељ: То узимамо само као теоријску могућност.

Др Шешељ: Видите, прво у прошлом мандату била је једна мађарица, чланица Српске радикалне странке, Елвира Фекете, је ли тако, била је као српски радикал народни посланик. У следећем мандату можда ћемо имати Словачку, Румуну и тако даље а имали смо и једног Горанца као кандидата за на-

родног посланика, али није прошао на листи. Имали смо једног Муслимана у Шабачкој изборној јединици, кандидата за народног посланика, Сулејмана Спаху који је био пети на листи а четврто је прошло, отприлике тако.

Љубиша Степановић: Управо зато и кажем да су то националне мањине чији су припадници у Републичкој скупштини, дакле подразумева се....

Др Шешељ: Молим вас, њих представљају политичке странке, а не само Савез војвођанских Мађара – Мађаре и Српска радикална странка а ја сам у то убеђен, представља интересе великог дела припадника мађарске националне мањине. Ми се залажемо за потпуну грађанску равноправност, за економски напредак, за социјалну правду, залажемо се за очување државног суверенитета и интегритета, за модеран правни поредак и тако даље. Ту су објективно интереси и припадника мађарске националне мањине. Они то показују на изборима. Не одговара им Каса, не одговара им Агоштон, не одговара им се Шандор Пал, гласају за Српску радикалну странку и то је сасвим....

Водитељ: Надовезујем са на питање које је колега мало пре поставио, везано је било за некакав инвентар онога што сматрате добрим у....

Др Шешељ: То значи да нећете више да слушате....

Ребаланс буџета неће бити

Водитељ: Не и да има вести, ја сам због тога хтео да будемо актуелни, евентуално ако се нешто јави али у пр-

вих пет минута није било ничега, очито да нема вести, шта сматрате својим доприносом за ових месец дана вашег рада у Влади?

Др Шешељ: Прво, наш јединствен наступ око Косова и Метохије и највише времена на томе проводимо, друго, радимо интензивно у решавању економских и социјалних проблема и заиста у веома тешким условима. Ова Влада је одлучила да не долази у обзир ребаланс буџета, онакав какав нам је буџет, истрајаћемо са њим до краја године без обзира на девалвацију динара и настојаћемо да тражимо решење за заостале пензије, дечје додатке и друга социјална давања. Прве резултате мислим да ћемо моћи ускоро да представимо јавности.

Љубиша Степановић: Понудили смо гледаоцима телефон да се јављају, за сада смо себи чини па никоме осим нас двојице, не дамо да пита неко нешто, да питамо колеге из редакције ако има питања, било да укључимо директно телефоном, било да нам неко достави питања која су записана, иначе ми настављамо разговор, а можемо да понудимо и чашу воде, с обзиром да....

Др Шешељ: Било би добро, пошто сте ме овде као у сауни сместили.

Љубиша Степановић: Ево бићемо добри дозволићемо да неко донесе и чашу воде.

Водитељ: Док не стигне освежење има одређених несугласица између две Републике, Србије и Црне Горе.

Др Шешељ: Нису то несугласице између Републике, има сукоба између режима у Београду и режима у Подго-

рици и између политичких партија, поготову између савезне власти и власти федералне јединице Црне Горе. Мислим да ће доста тих сукоба разрешити ово предстојеће одмеравање политичких снага на ванредним парламентарним изборима у Црној Гори и то је најприроднији облик да се такви проблеми разрешавају.

Водитељ: У вашем политичком опредељивању, да ли је патриотизам најважнија ствар?

Др Шешељ: Да.

На првом месту лични квалитети

Водитељ: Сада једно питање просто ми је тешко да га изустим, да га надовезем, да сте негде директор да ли би сте неког радника, кога треба упустили, више ценили по крштеници или по дипломи?

Др Шешељ: Не, ни по крштеници ни по дипломи, него по његовим личним квалитетима. Видите, ми смо владајућа политичка партија у Земунској општини, нема тог припадника несрпске националности који се може пожалити на радикалску власт, нема и нема тога који може да каже да је у нечему ускраћен, закинут, шиканиран, да му је нешто лоше направљено зато што је припадник неке друге националности.

Ми смо на то поносни и тамо масовно припадници националних мањина гласају за нас, огроман број Словака, Рома, Цигана, Муслимана и тако даље а чак и католици из Сурчина гла-

Ново искуство: теже је бити власт него опозиција

сају за Српску радикалну странку. То говори да имамо један изразито грађански приступ, ми смо националисти, ми смо патриоте, али ми смо искрено одани демократским идеалима и залажемо се за демократске принципе. Као директор фирме запошљавао бих онога ко је способан да обавља посао, ту у принципу националност ништа не значи, а често ни диплома ништа не значи, треба га проверити да ли зна да ради. Може диплому да окачи мачки за реп, ако не зна да ради.

О старој девизној штедњи и здравству

Водитељ: Имамо знак да неко хоће да се укључи, ако изузмемо све бираче који су за вас гласали, Буњевце, Мађаре, Хрвате, Роме, Словаке, онда је нешто мало Срба остало, зашто Срби не гласају

Шалим се наравно, али да чујемо, имамо на неког на телефону.

Хало, добро вече.

Гледалац: Добро вече.

Водитељ: Добро дошли.

Гледалац: Боље вас нашао.

Водитељ: Режија, мало појачајте.

Гледалац: Хало, овде гледалац из Суботице.

Водитељ: Изволите, представите се и питање:

Гледалац: Хтео бих да питам господина Шешеља, потпредседника Владе једно питање ако је могуће.

Водитељ: Могуће, ту је.

Гледалац: Господине Шешељу, господине потпредседниче, да ли могу да вам поставим једно питање, до када ће бити здравство бесплатно и за стару девизну штедњу ме интересује, ако сте тако љубазни да ми одговорите, молим вас, кратко и јасно.

Др Шешељ: За стару девизну штедњу припрема се закон, тај закон неће да садржи све оне идеје које смо ми радикали износили у предизборној кампањи, тај закон је ствар компромиса али мислим да ће се већ у мају месецу наћи пред Савезном скупштином.

Што се тиче здравства, здравство не може потпуно бити бесплатно, не може потпуно, а како ће то бити регулисано видећемо, ради се и на новом законском пројекту у тој области и у сваком случају заштита од оних опасних болести мора бити потпуна и бесплатна када је реч о раку, срчаним обољењима, шећерној болести и тако даље. Поготову код оних болести где нема злоупотребе лекова, а тамо где има злоупотребе лекова, ту ће морати да се плаћа, мора се мало зауставити то расипничко понашање, не могу људи сами себи прописивати антибиотике, осете неку кијавицу, почињу да узимају антибиотике, иако антибиотици не лече уопште кијавицу, не помажу.

Либералистички приступ информисању

Водитељ: Да ли је наш гледалац на вези, да чујемо да ли је задовољан, бо-

ље речено а ако буде нових позива ми ћемо укључити и ово је безусловни дијалог, а иначе господин Шешељ, то морамо нашој публици да кажемо, није условљавао никакав договор, никакву припрему и можда се види да смо неприпремљени ушли у разговор јер нам је важно шта свет јавља о нама и каква нас судбина чека. Да се вратимо на једно питање које смо начели малопре, питање штампе. Наш министар је члан наше партије, ви сте шеф том човеку и шта можемо и чему можемо ми новинари да се надамо и публика, а публика је вероватно важнија него ми, у домену информисања у Републици.

Др Шешељ: Прво, инсистираћемо на приватизацији свега онога што се може приватизовати у информативној сфери. Сматрамо да само слободна конкуренција може довести до квалитетног информисања. Друго, имаћемо либералистички приступ у информисању.

Струја и стабилност динара

Водитељ: Сматрамо да сте одговорили и мало вас прекидам јер имамо гледаоце.

Гледалац: Хало, добар дан. Поздрављам господина Шешеља и хтела бих да му поставим једно питање, да ми одговори, пошто смо радници, који су запослени, стрпљиви за неисплату редовних личних доходака, да ли може Електровојводина и ППТ, остале институције за режију да буду стрпљиве за плаћање.

Др Шешељ: То је заиста једно веома тешко питање, да ли могу бити стрпљиви руководици јавних предузећа. Знате наша струја је најјефтинија у Европи, два и по цента је киловат, то је најјефтиније у Европи, ни једна земља нема јефтинију струју. Ми одлажемо непрекидно евентуално поскупљење струје, непрекидно Електропривреда тражи поскупљење, ми одлажемо а они се жале да не могу да издрже, да одрже услове за просту репродукцију. Сада њих чекају велика улагања у реконструкцију термоцентрала, хидроцентрала, у редовно сервисирање и тако даље.

Ми желимо да овај динар сачувамо, да курс остане стабилан и у недоглед одлажемо и ако буде требало неко поскупљење, онда ћемо то остварити у оквиру система, па ако идемо на поскупљење једне врсте робе, онда ћемо одмах обарати стопу пореза и доприноса на плате. Тако уравнотежити те ствари и остављати бар успешним предузећима шансу да повећавају плате радницима, када их ослободимо једног озбиљнијег процента доприноса.

Водитељ: А код ППТ-а?

Др Шешељ: Код ППТ-а цена мора, посебно код телефонских услуга, вероватно је и ту проблематично, пошто је извршена делимична приватизација, 49% је продато страним улагачима и један од уговорних клаузула

је да она затечена цена у тренутку пролаје прати девизни курс.

Сада је то уговорна обавеза коју морамо да поштујемо.

Део одговорности за судбину Србије

Водитељ: Имамо неког на вези. Добро вече.

Гледалац: Ја бих поздравила све у студију и господина Шешеља. Прво бих рекла да му не би сметала сауна да мало скине тај стомачић што има, а моје конкретно питање би било - да се он није мало опустио уз владајућу партију? Чини ми се да није толико строг као што је до сада био.

Др Шешељ: Прво, што се тиче стомачића, није лоше имати тако неку залиху. Ја сам шест пута био у затвору и два пута сам имао дуге штрајкове глађу и добро су ми дошле те резерве.

Друго, што се тиче ове сауне обећали су ми чашу воде, а та чаша још не долази. Зној липти, просто у литрима.

Треће, што се тиче ове коалиционе Владе народног јединства, ми смо у њу ушли изражавајући спремност да преуземо део одговорности за судбину Србије, за економију, за решавање социјалних проблема. Да ли ћемо успети или нећемо успети, то ћете ви грађани процењивати на следећим изборима. Ми смо свесни ризика који смо преузели уласком у Владу народног јединства, али смо ушли у тај ризик знајући да нема другог начина да покушамо да допринесемо неким својим ангажманом у решавању тих нагомиланих проблема.

Да ли ћемо успети или не, видећемо. То ни ми не знамо у старту. Пуни смо ентузијазма, пуни смо оптимизма и лично смо убеђени да ћемо успети, али хоћемо ли то је опет непознаница. Што се тиче оштрине или благости, ја сам више пута гостовао на локалној радио станици у Суботици и мислим да сам увек имао благ наступ. Једно је када разговарате у студију, а друго је када држите митинг. На митингу је важно да будете гласни, јасни, одлучни, резолутни, да знате у правом тренутку праву паролу да лансирате, а у студију треба да будете разложни, а разложност подразумева и смиреност у наступу, разложност подразумева висок степен концентрације. Ја се трудим да постигнем што виши степен концентрације, а не да некога уплашим.

Водитељ: Ми овде живимо уз границу и смета нам та такса код путовања. Близу нам, а скупо нам. Има ли неких наговештаја и зна ли се нешто докле ће та такса за прелазак границе да важи?

Др Шешељ: Биће још неко дуже време та такса. Нема држава без пореза и такси.

Водитељ: Управо због тога, када ће се појавити цигарете у продаји? Ево, већ два - три дана их нема.

Др Шешел: Дневна производња цигарета одмах се прода на фабричкој капији. Плати се акциза држави. То је акцизна роба и онај део из цигарета који иде у државни буџет дође у буџет. Како бисмо ми за сутра припремали исплату првог дела пензија за фебруар? Како бисмо спремали исплату плата за полицајце, за просветне раднике, за здравствене раднике? Плате су мале и тешком муком прибављамо паре за те плате настојећи да одржимо курс динара и надамо се да ћемо озбиљније кренути у процес приватизације, јер је то једина шанса да поправимо положај свих друштвених слојева, да привучемо страни капитал, да продамо наше фабрике, највећи део наших фабрика и да тај новац онда уложимо у решавање ових проблема. Шта се дешава? Продају се цигарете и онај ко купи цигарете и плати акцизу држави негде их ускладишти, скрива, чека промену цена или лансира те цигарете преко црног тржишта, јер је тамо уместо 4,00 динара по паклици продаје по 7,00 динара.

Друштвена својина узрок пропадања

Водитељ: Да видимо ко нам се јавља. Добро вече.

Гледалац: Добро вече. Хтела бих да поздравим господина Војислава Шешелја и да га питам - докле ће ова држава толерисати да се предузећа тако нагло упропаштавају, директори краду и не трагом нестају, иду на друге директорске функције и ником не одговарају, а радници су без плата месецима?

Др Шешел: Једини начин да то спречимо је приватизација. Све док су предузећа у друштвеној својини она ће непрекидно пропадати. Немогуће је опстати са таквим концептом својине који нигде на свету не постоји, него у нашој земљи. Зато се мора ићи на обавезну, свеобухватну приватизацију. Ми ћемо из петних жила да запнемо да тај пројекат успе.

Водитељ: Да ли су у овом тренутку створени услови за приватизацију, да тај процес крене и да коначно почну паре да долазе?

Др Шешел: Створени су услови, али оно што може омести нашу приватизацију јесу евентуалне санкције. Ми се надамо да тих санкција неће бити. Ако дође до санкција, онда ће нам се зауставити или успорити процес приватизације и биће много теже. Ако не буде санкција трудићемо се да идемо убрзано и да пре свега идемо у приватизацију за готов новац.

Водитељ: Имамо поново неког на вези. Добро вече.

Гледалац: Шта ће Влада учинити да смањи корупцију у здравству? Рецимо, ко има хиљаду и по до две хиљаде марака плати докторима и може сутра да иде у пензију, млад човек од 30 година, а они који су одрадили 35 година, па им фали нека година не могу ићи, јер су у таквој ситуацији да не могу то

да плате. Шта ће Влада по том питању учинити? Да ли ће доћи до поништавања тог уговора, јер је чињеница да је корупција у здравству огромна.

Др Шешел: Свесни смо тог проблема, имамо огроман број младих пензионера, људи који су се преко везе пензионисали потплаћивањем, подмићивањем. У неким случајевима прибегаваћемо ревизији, контроли решења, поготово када је реч о тим млађим људима, да погледамо да ли су заиста инвалиди или су добили лажна документа. Веома нам је оптерећен пензијски фонд и у једном тренутку више пара иде за пензије него што је укупна маса плата у Србији, што је неподношљиво за привреду. Ја знам да су пензије мале и бедне, нередовно се исплаћују, много касне, али проблем је и у томе што имамо више пензионера него запослених радника.

Посета без свите

Водитељ: Када Ви примате плату у Влади?

Др Шешел: Ја сам још на плати у Савезној скупштини и добили смо први део за фебруар.

Водитељ: Да ли сте задовољни?

Др Шешел: Знате шта, морам бити задовољан. Прво, моја плата савезног посланика није мала. Додуше, ја имам велики број чланова породице које издржавам, па не могу да живим разбацујући се. Значи, у мојој породици се размишља о сваком динару који се потроши, али могу да замислим како то изгледа код оних људи који имају веома мала примања или који уопште не примају плату.

Водитељ: Господине Шешел, Ви сте први потпредседник Владе, први човек из јавног живота, државни службеник који је дошао у Суботицу без неке свите, без неке велике пратње.

Др Шешел: Шта ће ми свита када сам ја најјачи.

Водитељ: Не мислим само на тај безбедносни аспект, него без Одбора за дочек, без контаката са државним службеницима овде, у нашој комуни и на неки начин сте специјални гост и једини разлог због којег сте дошли, бар се нама чини, је боравак у студију и контакт са грађанима.

Др Шешел: Једини разлог мог доласка је ова емисија коју сте ми заказали. Значи, ја нисам дошао службено у Суботицу. Да сам дошао службено морао бих да посетим начелника Суботичког округа, председника Општине, Општину итд. Мене је дочекао неколико активиста Српске радикалне странке, председник нашег Окружног одбора, Божидар Вујић, активисти из Општинског одбора Српске радикалне странке. Са њима сам мало разговарао и о страначким питањима, а искључиви разлог доласка је ваша емисија, што не значи да у некој прилици нећу доћи у службену посету Суботици, али нема разлога да долазим са свитом.

Суботички мозаик

Водитељ: Ја то просто констатујем и мислим да је то важно и због публике. Да ли сматрате да сте добро обавештени о приликама у Суботици и изван Суботице и као партијски човек, али, пре свега, нас интересује као државни функционер?

Др Шешел: Мислим да сам лично обавештен, да сам довољно обавештен. Не могу знати све детаље. Знам за неке проблеме који се дешавају у Суботици, знам за сукобе странака на локалном нивоу, знам за незадовољство локалним нивоом власти које постоји код великог броја грађана, код великог броја политичких партија, али није ни Влада ту у позицији да арбитрира и ми не мислимо да се мешамо у те локалне односе све док не дође до нарушавања правног поретка, Устава и закона, а све оно што је у ингеренцијама локалне власти, нека се власт и опозиција у Суботици међусобно сукобљавају, народ нека то посматра и евентуално грађани могу да промене мишљење на следећим изборима.

Водитељ: На овима је било врло тесно.

Др Шешел: Било је и мислим да ће на следећим бити још тесније. Крајње је време да Српска радикална странка постане владајућа и у Суботици.

Др Шешел: "Никада у животу нисам бежао"

Водитељ: Постоји ли нешто чега се Ви, хајде мало да претерам па да кажем стидите из свог јавног живота, изјавних наступа уназад 7-8 година?

Др Шешел: Не.

Водитељ: Чулања микрофона?

Др Шешел: Зашто бих се стидео чулања микрофона?

Водитељ: Пиштоља?

Др Шешел: Зашто бих се пиштоља стидео?

Водитељ: Псовке?

Др Шешел: Зашто бих се псовке стидео? Ја мислим да сваки нормалан човек понекад опсује, а поготово када то захтевају околности.

Водитељ: Да ли сте у тим тренуцима били испровоцирани, свесни и маркетиншки радили?

Др Шешел: Био сам апсолутно свестан. Наравно, све што један озбиљан политичар ради ради маркетиншки.

Друго, ако ме неко нападне ја се браним. Ако ме нападне мање од пет људи ја се браним песницама и ногама. Ако ме нападне више од пет људи ја морам да потегнем пиштољ. Не мислите ваљда да бих дозволио да ме руља прегази или да бих бежао пред руљом. Ја никада у животу нисам бежао.

Злоупотреба хумора

Водитељ: Прича о зарђалој кашичици је лоше одјекнула.

Др Шешел: Знате ли Ви где је била та прича?

Водитељ: Још нешто, да ли је актуелан виц о сендвичима?

Др Шешел: Не, то су други измислили. То су лансирани неки злонамерни. Знате ли где је поменута та кашика?

Водитељ: То ме интересује.

Др Шешел: У емисији "Минимаксовизија". То је емисија хумористичког карактера. Знате, српске четнике, који су заиста кроз целу историју српског народа били борци за слободу, опанкавали су идеолошки противници да су кољачи, да су фашисти, да су овакви, да су онакви. Јесте и међу њима је било злочинаца, као што је и међу партизанима било злочинаца, као што у сваком рату има злочинаца, али се не може за све рећи да су били злочинци или за већину.

Минимакс је у тој емисији, која је била хумористичког карактера, где је било различитих шала, пугао – да ли ви четници још увек кољете? Ја кажем да, како да не, само смо усавршили

зове Хашки трибунал одмах идем. Ја сам хтео и без позива да идем, него ми нису дали холандску визу. Значи, боје се мог доласка у Хаг. То је било у тој емисији.

Ово што се тиче сендвича, чуо сам за тај виц. Он је злонамерно лансиран да ћу Мађарима дати по један сендвич, а Словацима по два сендвича и они даље путују. То су бесмислице. Не би се ми оволико трудили да привучемо што више Словака у Српску радикалну странку, да привучемо што више Мађара.

Друго, заиста смо отпочетка имали принципијелни став према свим националним мањинама. Сетите се нашег првог митинга у Суботици. То је било 1992. године. Вероватно неко има и видео снимак. Неколико је људи то камерама снимало. Значи, нема чега да се стидимо.

Водитељ: Да ли можете да будете наш контакт, да Вас назовемо и да нам након заседања дате неке информације?

Др Шешел: Не могу да будем Ваш дописник, али сваког четвртка држим редовне конференције за штампу у 13,00 часова у Београду. Сваки пут је Ваш новинар добродошао. Чак Вам можемо помоћи у организовању превоза за Ваше новинаре.

Водитељ: Рачунамо на то да потпредседник Владе, господин Шешел неће никада одбити један медиј као што је суботичка телевизија.

Др Шешел: Не одбијам медије, али не могу овако да дајем информације. Ја нисам овлашћен да дајем информације у име Владе, нити је паметно да се информације дају уочи седнице или непосредно после седнице. Некада нека информација треба да одлежи.

Водитељ: Да ли имате неки организован програм вечерас?

Функционисање Владе народног јединства подразумева компромис

методе клања и више не кољемо ножевима, него кашикама за ципеле и то зарђалим кашикама за ципеле, па се не зна да ли жртва подлегне последицама клања или последицама тетануса.

То је једна врста хумора, црног хумора. Може неком да се свиђа та врста хумора, може неком да се не свиђа. Онда је Беса Тревизан објавила у лондонском "Тајмсу" како сам ја клао Хрвате зарђалим кашикама за ципеле. Ја сам ваљда једини политичар у Србији који се испрсио, још пре неколико година, и рекао - ако ме случајно про-

Сарадња без привилегија

Водитељ: Господине Шешел, да Вас на крају нешто јавно замолим у име Суботичана и ове наше локалне телевизије. Можемо ли рачунати да нам будете контакт за неке кључне вести из Владе Републике Србије, да се чујемо телефоном, да нам некада кажете неку актуелност уочи неког важног заседања Владе, или после неког важног заседања Владе.

Др Шешел: Можемо сарађивати, али нема привилегија.

Др Шешел: Немам никакав програм и мислим да ћу се још неки минут задржати у седишту Српске радикалне странке у Суботици и онда путујем за Београд.

Водитељ: Хвала лепо. Завршавамо разговор поштовани гледаоци, хвала и вама што сте били са нама вечерас. Будите и сутра од 16,00 часова са суботичком телевизијом. Сутра припремамо програм који ће бити богат информацијама везаним за оно што нас чека прекосутра, а што ће бити у знаку 100.000 људи на Палићу. Пријатно вече.

ЧЛАНОВИМА БИРАЧКИХ ОДБОРА
ЧЛАНОВИМА ИЗБОРНИХ КОМИСИЈА

УШУТСТВО

За рад чланова бирачких одбора који представљају Српску радикалну странку
Формирање бирачких одбора

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

а) Бирачки одбори се формирају за сваке изборе, након расписивања, а најкасније десет дана пред отварање бирачких мјеста и почетак избора.

б) Бирачке одборе именује Изборна комисија изборне јединице. Уколико се истог дана спроводи више избора: републички, предсједнички и сл, све одборе спроводи јединствен бирачки одбор који именују изборне комисије надлежне за поједине изборе, и то на предлог Изборне комисије која спроводи републичке изборе.

Изборна комисија за избор народних посланика именује бирачке одборе на територији своје изборне јединице, а по Закну о избору народних посланика, ти бирачки одбори спроводу и избор за предсједника Србије.

Састав бирачких одбора

– Стални састав бирачких одбора чине предсједник и најмање два члана који имају замјеника.

– Проширени састав чине, поред сталног састава, и по један представник странака које су предложиле најмање 3/4 кандидата за посланике од укупног броја посланика који се бирају у тој изборној јединици. Сваки представник странака такође има замјеника и члан је бирачког одбора са једнаким правима као и члан из сталног састава. И члан и замјеник члана имају право и обавезу да истовремено буду на бирачком мјесту. Најважнија мјеста у току рада бирачког одбора су: заокруживање бирача који су изашли на гласање у бирачком списку и давање гласачких листића бирачима. Наш члан бирачког одбора треба да буде на једном од ових мјеста. Ово је важно зато што се на тај начин спречава да се неком бирачу, уз договор, да више гласачких листића, а затим у списку бирача заокружи онолико бирача колико је дато листића. Уколико је наш члан на једном од ових мјеста, краћа на овај начин је спречена.

Рад бирачког одбора

– Бирачки одбор прима од Изборне комисије изборни материјал на 48 часова прије дана избора.

– Рок од 48 часова је законски прописан, али његово поштовање у пракси наилази на тешкоће због немогућности ефикасног обезбјеђења изборног материјала на сваком бирачком мјесту. Наиме, у том року је могуће да, уколико се материјал чува два дана на неком бирачком мјесту, дође до крађе или злоупотребе на други начин, јер не постоји ефикасан метод да се обезбједе изборни материјал.

Због тога је најважније од свега да се сат времена прије почетка гласања утврди укупан број листића који је примљен од изборне комисије, што се одмах уписује у записник. На овај начин се онемогућава манипулација са листићима у току избора.

Изборни материјал

Изборни материјал се састоји од:

- гласачких листића урађених на хартији заштитеној воденим жигом,
- извода из бирачког списка,
- изборних листи,
- записника о раду бирачког одбора,
- коверата за гласање ван бирачког места,
- контролних листића за сваку бирачку кутију,
- потрошног материјала (оловке, коверте, папир за паковање, канап, печатни восак и сл.).

ВАЖНО: код изборног материјала може доћи до:

– Замјене гласачких, односно бирачких спискова, због тога треба посебну пажњу обратити на број уписаних бирача у оригиналном списку како не би за време чувања изборног материјала, или на сам дан избора, дошло до дописивања нових, углавном непостојећих бирача. Лица која нијесу уписана у бирачки списак не могу гласати нити је дозвољено њихово дописивање.

– Намерне грешке на изборним листама, при чему није јасно наглашено име странке или носиоца листе.

– Записник о раду бирачких одбора мора бити, пре почетка избора посебно прегледан, а све копије записника потпуно празне и индигиране. Записник обавезно прегледати и након завршетка избора пре почетка попуњавања записника како се не би дозволило да подаци о резултату гласања бу-

ду унијети за вријеме трајања избора. Код записника такође може доћи до злоупотребе, тако што ће прва четири примјерка бити празна, а пети неиндигиран и попуњен подацима који не одговарају стварном стању добијеном на гласачком мјесту. Овакви примјери крађе гласова су се већ дешавали на изборним мјестима по Србији. По Закону о избору народних посланика по утврђивању резултата гласања један примјерак записника се носи са материјалом у Изборну комисију, један примјерак се окачи на бирачком мјесту, а представници странака које имају највише гласова добијају по један примјерак. То значи да сваки представник наше странке мора да узме један примјерак Записника.

– Коверте за гласање ван бирачког мјеста морају бити прегледане и свака мора бити празна.

Рад бирачких одбора на дан избора

– Бирачки одбор се састаје на дан избора један сат прије отварања бирачког мјеста. Бирачко мјесто се отвара у 7,00 часова.

– Бирачки одбор утврђује комплетност и исправност изборног материјала, као и чињеницу да ли је бирачко мјесто уређено на начин који обезбјеђује тајност гласања и законит ток избора, што уноси у записник о свом раду пре отварања бирачког мјеста. Уколико се примјети да је изборни материјал неисправан, одмах се обавјештава Изборна комисија, а бирачко мјесто се не отвара док се недостаци не отклоне. Поново напомињемо да се пре отварања бирачког мјеста утврђује тачан број листића који је примљен од Изборне комисије што се одмах уписује у записник.

– Бирачки одбор потом провјерава гласачку кутију у присуству бирача који први дође до гласа, а резултат провјере се уписује у контролни листић који потписују сви чланови Одбора и бирач који први гласа. Након тога се контролни листић убацује у кутију и она се печата у присуству првог бирача.

НАПОМЕНА: Ако приликом отварања кутије, по завршетку гласања, у кутији не буде пронађен контролни листић, јасно је да је кутија замјене-

на и гласање се на том бирачком мјесту поништава.

– Бирачки одбор одржава ред на бирачком мјесту током целог дана избора. Наши чланови Одбора и замјеници морају све вријеме трајања избора бити на бирачком мјесту.

– Уколико дође до ометања гласача, или до ремећења реда на бирачком мјесту, гласање се прекида док се ред не успостави. Ако је прекид трајао дуже од сат времена, за толико колико је прекид трајао, продужиће се гласање.

– Уколико неко од чланова бирачког одбора измјени било шта у бирачким списковима (обрише гласаче уписане у списак, исправи име или презиме и сл.) наши чланови су дужни да гласање на том бирачком мјесту прекину, а Изборна комисија ће поновити гласање.

– Посебно треба пазити да сваки бирач који дође на гласање буде заокружен на бирачком списку хемијском оло-

рачима који се тада затекну на бирачком мјесту. Затеченим бирачима на бирачком мјесту сматрају се они који стоје у реду за гласање, укључујући и оне бираче који су у реду изван зграде у којој се гласа. Бирачки одбор мора пре отварања бирачког мјеста пребројати и сортирати изборни материјал, пребројати гласачке листиће, при чему се уноси у записник тачан број гласачких листића за све врсте избора који се тога дана, на том гласачком мјесту обављају. Посебну пажњу треба посветити провјери бирачких списка и констатовати да ли на њима има накнадних уписивања или других радњи које могу указивати на манипулације. Пре затварања и печења бирачких кутија обавезно комисијски проверити исправност кутије, као и чињеницу да је кутија потпуно празна, да нема дупло дно и сл. Тек после овог прегледа у кутију треба убацити контролни листић и кутију комисиј-

виолетну свјетлост, да ли бирач на десном кажипрсту има нанијет слој невидљивог мастила за ултравиолетну свјетлост. Тек онда се бирачу даје бирачки материјал и он може приступити гласању.

– Посебно треба водити рачуна да се на бирачком мјесту не ствара гужва, јер се у гужви најлакше манипулише. Заокруживање броја испред имена гласача у бирачком списку који је обавио гласање се мора водити педантно и исправно.

– Неписменим и хендикепираним лицима (слабовида лица и сл.) омогућити гласање тако што ће им се прочитати цијела листа и показати мјесто странке за коју желе да гласају на гласачком листићу и пред члановима бирачког одбора заокружити странку по жељи гласача. Не смије се дозволити да се заокруживање обави без увида свих чланова бирачког одбора из простог разлога што је и то један од начина да се украде глас у корист странке којој бирач иначе не би дао глас.

У току цијелог процеса гласања гласачка кутија не смије ни за тренутак остати необезбјеђена, односно без надзора наших чланова, јер је и један минут довољан да се у кутију убаци на стотину листића са заокруженим именом кандидата владајуће странке или да се комплетна кутија замјени. Због тога је неопходно да се члан бирачког одбора и његов замјеник све вријеме налазе у просторији у којој се гласа и да се наизмјенично одмарају.

Закон омогућује болесним, непокретним и другим лицима, која нијесу у стању да дођу на гласачко мјесто, да гласају системом тзв. покретне кутије, која подразумијева одлазак најмање два члана бирачког одбора из различитих странака кући код гласача. Гласачки листић се убацује у коверат и заједно са ковертом убацује у гласачку кутију по повратку на мјесто гласања. С обзиром на могућност замјене коверти од куће гласача до бирачког мјеста, мора се и у доласку и у повратку обезбједити надзор над гласачким материјалом, што значи да са покретном кутијом обавезно мора ићи наш члан или његов замјеник.

– Писма са гласачким листићима војника на одслужењу војног рока, помораца или осуђених лица долазе поштом и чувају се на посебном мјесту. Пре почетка избора писма не смију бити убачена у гласачку кутију пре него што се утврди да се мјесто слажења војног рока сваког војника слаже са печатом поште на коверти. На исти начин идентификују се и коверте са гласачким листићима затворених или притворених лица.

– На бирачком мјесту је строго забрањено коришћење пейдера, мобилних телефона и других средстава веза и комуникација.

– Ако се на бирачком мјесту наруши ред, бирачки одбор обавезно прекида гласање док се ред не успостави. Разлози и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора. Ако је гласање прекинуто дуже од

Изборима до боље будућности

вком, налив пером или фломастером, јер незаокруживање броја испред имена бирача који је гласао чини изборе нерегуларним и повлачи њихово понављање на том бирачком мјесту. Заокруживање графитном оловком није дозвољено због могућности брисања и злоупотребе.

– Правило је да сви бирачи гласају на бирачком мјесту. Као изузетак предвиђено је да бирачи који су болесни, непокретни и сл. гласају код куће или у болници пред члановима одбора одређеним од стране бирачког одбора. Њихов листић се ковертира без увида у садржину. Коверат се затим печати и такав убацује у гласачку кутију. Изузетак је и гласање путем писма (тако гласају војници, чланови посаде брода, затвореници и сл.). У обзир ће бити узета само она писма која стигну на бирачко мјесто до 20,00 часова на дан избора.

– У вријеме затварања бирачког мјеста мора се омогућити гласање свим би-

ски запечатити.

– Записнику о раду бирачког одбора такође треба посветити посебну пажњу. Записник се израђује на прописаном образцу који се штампа у шест примјерака. Провјером податка утврдити да ли су подаци унијети у записник тачни (нпр. комплетно име странке и име носиоца листе), као и то да ли су сви примјерци записника индигирани, а рубрике за уписивање изборних резултата празне. Поново напомињемо да по завршетку гласања представнику наше странке следује један примјерак записника.

– По отварању бирачког мјеста и код почетка гласања посебно водити рачуна да се сваки бирач, пре добијања изборног материјала и заокруживања на бирачком списку идентификује. Не смије се дозволити да изборни материјал добије лице које се личном картом није идентификовало. При идентификацији, такође, треба провјерити код контролора мастила за ултра-

једног сата продужава се за онолико времена колико је прекид трајао.

– Забрањено је задржавање на бирачком мјесту свих лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора која су утврђена овим Законом.

– Припадници полиције на дужности могу ући на бирачко мјесто само уз дозволу предсједника бирачког одбора и само ако су на бирачком мјесту нарушени ред и мир.

– За вријеме процеса гласања и објективирања бирачког мјеста, односно гласачке кутије, постоји латентна могућност елиминисања чланова бирачких одбора, који припадају нашој странци, на разне начине. Чланови бирачког одбора могу бити: заплашени, купљени, опијени, ометени давањем лакших дрога, ричинуса и других средстава којима се изазивају стомачне тегобе, главобоље, мучнине, повраћање и сл. и то путем хране, пића, цигарета итд. Чланови бирачког одбора могу такође бити одвојени од бирачког мјеста једноставним позивом на пиће, ручак или на повјерљив разговор, на врло кратко вријеме, што би било довољно да се обави лажирање и крађа гласова на том бирачком мјесту.

Утврђивање резултата избора од бирачких одбора

– Након завршетка гласања и затварања бирачког списка бирачки одбор у пуном саставу (чланови и замјеници) приступају утврђивању резултата избора и то сљедећим редосљедом:

1. Прије отварања гласачке кутије

– Утврђује се број неупотребљених гласачких листића који се затварају у посебан коверат, а затим се коверат печата.

– На основу бирачког списка утврђује се број гласача који су гласали. Утврђивање се обавља бројењем незаокружених гласача у бирачком списку, па се овај број одузима од броја бирача уписаних у бирачке спискове.

2. Отварање гласачке кутије

Тек тада се приступа отварању кутије.

– У гласачкој кутији мора да буде пронађен контролни листић. Уколико контролни листић у гласачкој кутији не постоји, избори се на том мјесту и за ту гласачку кутију поништавају.

– Након отварања и провере контролног листића, гласачки листићи се одвајају на важеће и неважеће.

НАПОМЕНА

Неважећи листић је:

– празан листић на коме није ништа заокружено,

– листић на коме је заокружено више од једне изборне листе или више кандидата,

– листић са кога се са сигурношћу не може утврдити за кога је гласач гласао (када је прецртана цијела листа једне странке и име кандидата, а

није заокружена нека друга странка или други кандидат).

Неважећим листићем не треба сматрати онај:

– на коме је заокружен број испред једне листе, а нека друга листа прецртана или на листи дописано нешто погрдно, просто или увредљиво,

– на коме је заокружен број испред странке или име носиоца листе заокружено више пута или зацрњено,

– листић на коме је број испред имена странке прецртан знаком икс.

Другачије речено, листић није неважећи ако се несумњиво може утврдити воља бирача.

Тек тада се приступа бројању неважећих листића који се потом затварају у посебан коверат и печате.

Затим се утврђује укупан број важећих листића. Тек после овога приступа се утврђивању и бројању гласова за сваку странку или кандидата.

– Након свега напред урађеног добијени подаци се уносе у записник бирачког одбора који затим потписују сви чланови бирачког одбора.

– Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном обрасцу који је штампан у 6 примјерака,

– први примјерак записника са утврђеним изборним материјалом доставља се Изборној комисији,

– други примјерак записника истиче се на бирачком мјесту на јавни увид,

– преостала четири примјерка записника уручују се представницима подносиоца изборних листића, које су освојиле највећи број гласова на том бирачком мјесту и то одмах, уколико подносилац изборне листе има представника у бирачком одбору.

Уколико је било пропуста у току гласања или пребројавања гласова, наш предсјавник то обавезно уноси у записник, као примједбу на основу које се касније може тражити поништавање избора.

НАПОМЕНА

Број примљених листића од изборне комисије **МОРА БИТИ ЈЕДНАК ИЛИ ВЕЋИ** од броја употребљених и неупотребљених листића.

Број употребљених листића **МОРА БИТИ ЈЕДНАК ИЛИ МАЊИ** од броја бирача који су гласали по бирачком списку (дозвољено је да број буде мањи, јер је могуће да бирач не убаци листић у кутију него га однесе са собом). Уколико је број употребљених листића већи од броја бирача који су гласали макар за један листић **ГЛАСАЊЕ НА ТОМ МЈЕСТУ СЕ ПОНИШТАВА, А БИРАЧКИ ОДБОР РАСПУШТА**.

Број употребљених листића мора бити једнак збиру неважећих и важећих листића.

Употребљени листић је листић који је затечен у кутији (број употребљених листића је број листића затечених у кутији, а не број издатих листића).

Број важећих листића **МОРА БИТИ ЈЕДНАК ЗБИРУ ГЛАСОВА** које су изборне листе добиле односно гласова које су добили кандидати.

Сваки члан бирачког одбора (као представник предлагача изборне листе) **ИМА ПРАВО И ОБАВЕЗУ** да у Записник о раду бирачког одбора стави примједбу на регуларност спровођења гласања и утврђивање резултата избора (уколико је нерегуларности било).

Примједба уписана у записник сматра се приговором и о њој је Изборна комисија обавезна да одлучује.

Када попуни записник о свом раду, Бирачки одбор, без одлагања, а најкасније 18 сати након затварања бирачког мјеста, доставља Изборној комисији записник, извод из бирачког списка и гласачке листиће затворене у посебне омоте и запечаћене како је напред објашњено.

Обавезно је:

– Пошто се гласање заврши и гласачко мјесто затвори одстранити сва лица која нису чланови или замјеници бирачког одбора.

– Пре отварања гласачких кутија заштијевати да нико од чланова бирачког одбора или замјеника не држи у руци оловку, јер приликом сортирања листића и бројања, члан одбора може на листићима кришом заокружити још један број и тако од важећег листића направити неважећи.

– Укупан број листића нађен у гласачкој кутији мора бити једнак или мањи од броја бирача који су изашли на гласање.

– Број бирача који су обавили гласање утврђује се пребројавањем заокружених имена у бирачком списку. Пребројавање имена у списку се обавља пре отварања гласачке кутије. **ЗАШТО?** Вишак макар једног листића у гласачкој кутији сигурно значи да је на бирачком мјесту дошло до лажирања и да изборе треба поништити, док мањак листића значи да је гласач листић понио са собом.

– Пре уписивања изборних резултата у записник, формулар записника поново прегледати и установити да су рубрике чисте и да није дошло до замјене записника.

Пошто су подаци и изборни резултати унијети у записник, сабирањем се мора проверити број гласова који заједно са неважећим листићима морају дати број утврђен приликом пребројавања листића.

– Један од чланова бирачког одбора из редова наше странке – члан или замјеник, обавезно прати изборни материјал до просторија Изборне комисије, а други одмах носи записник у Општински одбор.

Одговорност наших чланова бирачког одбора престаје тек онда кад примјерак записника са бирачког мјеста стигне у наш мјесни одбор, односно општински одбор.

Централна отаџбинска управа
Српске радикалне странке

Сједините Српске радикалне странке у Будви

Андријевица – радикалска младост Црне Горе

**СРПСКИ
РАДИКАЛИ
СРПскоЈ
ЦРНОЈ ГОРИ**

ЗА ВЛАСТ ПОШТЕНИХ ЉУДИ!